

ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท

ประเสริฐ ชมพรมมา

ดุษฎีนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2567

ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท

ประเสริฐ ชมพรมมา

ดุษฎีนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2567

THE SUPERHERO IN THE AVENGERS: BUILDING GUIDELINE TO SOCIAL ROLE MODEL IN THERAVADA BUDDHIST PHILOSOHY

PRASERT CHOMPROMMA

A DISSERTATION SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DOCTOR DEGREE OF PHILOSOPHY
PROGRAM IN BUDDHISM AND PHILOSOPHICAL RESEARCH
GRADUATE SCHOOL
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
2024

หัวข้อดุษฎีนิพนธ์	:	ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส : แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท
ชื่อนักศึกษา	:	ประเสริฐ ชมพรมมา
ชื่อปริญญา	:	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชา	:	วิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา
ปีพุทธศักราช	:	2567
อาจารย์ที่ปรึกษา	:	ศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ แสนบุราณ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับดุษฎีนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย .....
(พระสุทธิสารเมธี, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.)

คณะกรรมการสอบดุษฎีนิพนธ์ :

ประธานกรรมการ .....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประเวศ อินทองปาน)

กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษา) .....
(ศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ แสนบุราณ)

กรรมการ .....
(พระสุทธิสารเมธี, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.)

กรรมการ .....
(พระครูวุฒิธรรมสาร, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.)

กรรมการ .....
(ดร.วรธนัท พรมศรี)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Dissertation Topic	:	The Superheroes in the Avengers: Building Guildeline to Social Role Model in Tharavada Buddhist Philosophy
Student's Name	:	Prasert Chompromma
Degree Sought	:	Doctor of Philosophy
Program	:	Buddhist and Philosophical Research
Anno Domini	:	2024
Advisor	:	Prof.Dr.Prayong Saenpuran

Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University in Partial Fulfillment of the Requirements for the Doctor Degree of Philosophy (Buddhist and Philosophy Research)

Dean of Graduate School .....
(Phrasutthisanmethi, Asst.Prof.Dr.)

Dissertation Committee :

Chairman .....
(Assoc.Prof.Praves Intongpan)

Member (Advisor) .....
(Prof.Dr.Prayong Saenpuran)

Member .....
(Phrasutthisanmethi, Asst.Prof.Dr.)

Member .....
(Phrakruwuddhidhammasara, Asst.Prof.Dr.)

Member .....
(Dr.Worathanat Promsri)

Copyright of the Graduate School, Mahamakut Buddhist University

บทคัดย่อ

หัวข้อดุษฎีนิพนธ์	:	**ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท**
ชื่อนักศึกษา	:	**ประเสริฐ ชมพรมมา**
ชื่อปริญญา	:	**ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต**
สาขาวิชา	:	**วิจัยพุทธศาสตร์และปรัญชญา**
ปีพุทธศักราช	:	**2567**
อาจารย์ที่ปรึกษา	:	**ศาสตราจารย์ ดร. ประยงค์ แสนบุราณ**

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาแนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท 2) เพื่อศึกษาซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส 3) เพื่อศึกษาวิเคราะห์ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท โดยศึกษาข้อมูลปฐมภูมิ ทุติยภูมิ เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์เชิงลึก จากนั้นวิเคราะห์เนื้อหาพร้อมทั้งนำเสนอตามลำดับ

ผลการวิจัยพบว่า:

1. แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท แบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ (1) การสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมสงฆ์ และ (2) การสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมฆราวาส ด้วยหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่พุทธศาสนิกชนและคนทั่วไป

2. ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส มีคุณธรรมซึ่งตรงกับหลักธรรมทางพุทธปรัชญาเถรวาท 6 ประการ คือ (1) จาคะ ความเสียสละ, (2) ปัญญา การแก้ปัญหา, (3) ทมะ ข่มใจไม่ให้ตกไปในทางที่ชั่ว, (4) สัจจะ ความซื่อสัตย์ จริงใจ, (5) ขันติ ความอดทน, (6) ความสามัคคี

3. ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส : แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท ทำให้เกิดองค์ความรู้ Model 5ส (SBPSS) ได้แก่ ส ที่ 1 แสวงหา (Seek) คือ การแสวงหาคนดีมีคุณธรรม ส ที่ 2 สร้าง (Build) คือ สร้างเป็นบุคคลต้นแบบ ส ที่ 3 ส่งเสริม (Promote) คือ ส่งเสริมให้โอกาส ส ที่ 4 สนับสนุน (Support) คือ สนับสนุนต่อยอด และ ส ที่ 5 สำเร็จ (Succeed) คือ สำเร็จด้วยการปฏิบัติ

คำสำคัญ : บุคคลต้นแบบ, สังคมพุทธปรัชญาเถรวาท, ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส

ABSTRACT

Dissertation Topic	:	**The Superhero in the Avengers: Building Guideline to Social Role Model in Theravada Buddhist Philosohy**
Student's Name	:	**Prasert Chompromma**
Degree Sought	:	**Doctor of Philosophy**
Program	:	**Buddhist and Philosophy Research**
Anno Domini	:	**2024**
Advisor	:	**Prof. Dr. Prayong Saenpuran**

This research has the objectives 1) to study the guidelines for creating social role models in Theravada Buddhist philosophy 2) to study the superheroes in the Avengers movie 3) to study and analyze the superheroes in the Avengers movie: guidelines. Creating social role models in Theravada Buddhist philosophy By studying primary, secondary, and related research documents. in-depth interview Then analyze the content and present it accordingly.

The results of the research showed that:

1. Guidelines for creating social role models in Theravada Buddhist philosophy are divided into 2 types: (1) creating role models for monastic society and (2) creating role models for lay society. With Buddhist principles to serve as a good example for Buddhists and the general public.

2. Superheroes in the Avengers movies There are 6 virtues that correspond to the principles of Theravada Buddhist philosophy: (1) cakha, sacrifice, (2) wisdom in solving problems, (3) dama, restraining the mind from falling into evil paths, (4) truth. Honesty, sincerity, (5) tolerance, patience, (6) unity

3. Superheroes in the Avengers movie: Guidelines for creating social role models in Theravada Buddhist philosophy It creates a body of knowledge. Model SBPSS includes S: Seek, which means seeking good people with morals, B: Build, which means creating role models, P: Promote, which means promoting opportunities, S: Support, which means supporting further development, and S: Succeed, which means succeeding through practice.

Keywords: Role model, Theravada Buddhist society, superhero in the Avengers movie

กิตติกรรมประกาศ

ดุษฎีนิพนธ์เล่มนี้สำเร็จเรียบร้อยด้วยดี โดยความเมตตานุเคราะห์ของอาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ แสนบุราณ ขอขอบคุณท่านเป็นอย่างยิ่ง ที่ได้กรุณาให้คำชี้แนะแนวทาง และช่วยตรวจแก้ไขมาตั้งแต่ต้นจนสำเร็จบริบูรณ์ ขอขอบคุณประธานในการสอบดุษฎีนิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ประเวศ อินทองปาน และขอขอบพระคุณ พระสุทธิสารเมธี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., พระมหาสมบัติ คุเณสโก ดร. และ ดร.วรธนัท พรมศรี ที่อนุเคราะห์มาเป็นกรรมการในการสอบ

ขอบพระคุณและขอบคุณคณาจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตอีสาน และคณาจารย์ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านผู้ประสิทธิ์ประศาสตร์วิชาความรู้และให้กำลังใจให้คำแนะนำ เจ้าของงานวิจัย ตำราและหนังสือต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและนำมาอ้างอิงในดุษฎีนิพนธ์ครั้งนี้ เจ้าหน้าที่ห้องสมุดทุกแห่งที่เอื้ออำนวยในการสืบค้นข้อมูลประกอบ

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย พระครูสุธีจริยวัฒน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., พระครูธรรมาภิสมัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., พระมหาศุภชัย สุภกิจโจ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., พระครูสังฆรักษ์ทวี อภโย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภัทรชัย อุทาพันธ์ ที่เสียสละเวลาตรวจเครื่องมือวิจัยให้เสร็จสมบูรณ์ รวมถึงขอขอบคุณผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ทั้ง 17 รูป/คน ที่ให้ข้อมูลสัมภาษณ์อันเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยชิ้นนี้

ขอขอบพระคุณ มารดา บิดา ผู้ให้กำเนิดที่ท่านมีความห่วงใยเป็นกำลังใจตลอดมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ร่วมห้องเรียนทุกรูปทุกท่านที่มิได้กล่าวนาม ซึ่งให้กำลังใจจนทำดุษฎีนิพนธ์นี้สำเร็จลงด้วยดี

ด้วยวิริยะอุตสาหะที่ผู้วิจัยได้พากเพียรมาขอน้อมถวายเป็นพุทธบูชา ธรรมบูชา สังฆบูชา และครูบาอาจารย์ผู้เป็นเหมือนดังผู้ชี้ทางสว่างให้แก่ชีวิตและทำให้การศึกษาสำเร็จด้วยดี

นายประเสริฐ ชมพรมมา

สารบัญคำย่อ

ผู้วิจัยใช้พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ พุทธศักราช 2539 ในการอ้างอิง โดยมีคำเต็มและคำย่อดังต่อไปนี้

คำย่อ		คำเต็ม		
พระวินัยปิฎก				
วิ.มหา.	=	วินยปิฎก	มหาวิภงฺค	
วิ.ม.	=	วินยปิฎก	มหาวคฺค	
วิ.จู.	=	วินยปิฎก	จูฬวคฺค	
พระสุตตันตปิฎก				
ที.ม.	=	สุตฺตนฺตปิฎก	ทีฆนิกาย	มหาวคฺค
ที.สี.	=	สุตฺตนฺตปิฎก	ทีฆนิกาย	สีลขนฺธวคฺค
ม.มู.	=	สุตฺตนฺตปิฎก	มชฺฌิมนิกาย	มูลปณฺณาสก
ม.ม.	=	สุตฺตนฺตปิฎก	มชฺฌิมนิกาย	มชฺฌิมปณฺณาสก
สํ.ม.	=	สุตฺตนฺตปิฎก	สํยุตตนิกาย	มหาวารวคฺค
องฺ.เอกก.	=	สุตฺตนฺตปิฎก	องฺคุตรนิกาย	เอกกนิปาต
องฺ.ปญฺจก.	=	สุตฺตนฺตปิฎก	องฺคุตตรนิกาย	ปญฺจกนิปาต
องฺ.อฏฺฐก.	=	สุตฺตนฺตปิฎก	องฺคุตรนิกาย	อฏฺฐกนิปาต
ขุ.วิ.	=	สุตฺตนฺตปิฎก	ขุทฺทกนิกาย	วิมานวตฺถุ
ขุ.อิติ	=	สุตฺตนฺตปิฎก	ขุทฺทกนิกาย	อิติวุตฺตก
ขุ.อป.	=	สุตฺตนฺตปิฎก	ขุทฺทกนิกาย	อปทาน

สำหรับตัวเลขที่อยู่หลังชื่อย่อของคัมภีร์ มีรายละเอียดตัวอย่าง ดังนี้

แบบ 3 ตอน คือ เล่ม/ข้อ/หน้า ใช้อ้างอิงพระไตรปิฎก เช่น ที.สี. 11/26/15. หมายถึง สุตฺตนฺตปิฎก ทีฆนิกาย สีลกฺขนธวคฺค เล่มที่ 11 ข้อที่ 26 หน้าที่ 15 เป็นต้น

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย..... จ

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ..... ฉ

กิตติกรรมประกาศ..... ช

สารบัญคำย่อ..... ซ

สารบัญ..... ฌ

สารบัญภาพ..... ฎ

สารบัญตาราง..... ณ

บทที่ 1 บทนำ..... 1

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา..... 1

1.2 คำถามการวิจัย..... 3

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย..... 3

1.4 ขอบเขตของการวิจัย..... 3

1.5 วิธีดำเนินการวิจัย..... 4

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย..... 5

1.7 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 5

1.8 นิยามศัพท์เฉพาะ..... 17

1.9 กรอบแนวคิดการวิจัย..... 18

บทที่ 2 แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท..... 19

2.1 ความหมายของบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท..... 19

2.2 ความสำคัญของบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท..... 23

2.3 ประเภทของบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท..... 24

2.4 องค์ประกอบของบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท..... 26

2.5 แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท..... 38

2.6 สรุป..... 45

บทที่ 3 ศึกษาซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส..... 47

3.1 ความหมายของซูเปอร์ฮีโร่..... 47

3.2 ความเป็นมาและเรื่องย่อของภาพยนตร์อเวนเจอร์ส ภาค 1-4..... 50

3.3 ประเภทของซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส..... 54

3.4 องค์ประกอบของซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส..... 56
3.5 สรุป..... 101
บทที่ 4 ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท..... 103
4.1 แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาทจาก 103
4.2 ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส..... 106
4.3 ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท..... 109
4.4 สรุป..... 112
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 115
5.1 สรุปผลการวิจัย..... 115
5.2 อภิปรายผลการวิจัย..... 118
5.3 องค์ความรู้ใหม่..... 121
5.4 ข้อเสนอแนะ..... 122
บรรณานุกรม..... 123
บุคลานุกรม..... 133
ภาคผนวก..... 135
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ..... 136
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ..... 138
ภาคผนวก ค แบบสัมภาษณ์..... 144
ภาคผนวก ง เอกสารชี้แจงข้อมูล/คำแนะนำแก่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ..... 148
ภาคผนวก จ หนังสือรับรองความปลอดภัยแก่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ..... 151
ภาคผนวก ฉ หนังสือแสดงเจตนายินยอม..... 153
ภาคผนวก ช ใบรับรองจริยธรรมการวิจัยฯ..... 155
ภาคผนวก ซ หนังสือขอสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและหนังสือลงนามแสดงเจตนายินยอม.. 157
ประวัติผู้วิจัย..... 190

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย..... 18
ภาพที่ 3.1 นิค ฟิวรี่ (Nick Fury) เผชิญหน้า โลกิ (Loki)..... 56
ภาพที่ 3.2 แบล็ค วิโดว์ (Black Widow) เผชิญหน้ากับ ฮัลค์ (Hulk)..... 57
ภาพที่ 3.3 นิค ฟิวรี่ (Nick Fury) ประชุมลับ..... 57
ภาพที่ 3.4 กัปตันอเมริกา (Captain America) เข้าร่วมทีม..... 57
ภาพที่ 3.5 ไอรอน แมน (Iron Man) เข้าร่วมทีม..... 58
ภาพที่ 3.6 กัปตันอเมริกา (Captain America) ศึกษาโลกใหม่..... 58
ภาพที่ 3.7 กัปตันอเมริกา (Captain America) ปะทะ โลกิ (Loki)..... 58
ภาพที่ 3.8 กัปตันอเมริกา (Captain America) ไอรอน แมน (Iron Man) ปะทะ โลกิ (Loki). 59
ภาพที่ 3.9 กัปตันอเมริกา (Captain America) ไอรอน แมน (Iron Man) สงสัย โลกิ (Loki).. 59
ภาพที่ 3.10 กัปตันอเมริกา (Captain America) เข้ายุติการต่อสู้..... 59
ภาพที่ 3.11 ไอรอน แมน (Iron Man) คุยกับ ดร.บรูซ แบนเนอร์ (Dr.Bruce Banner)..... 60
ภาพที่ 3.12 แบล็ค วิโดว์ (Black Widow) ล้วงแผนลับ โลกิ (Loki)..... 60
ภาพที่ 3.13 อเวนเจอร์ส (Avengers) ถูกโจมตีจาก ฮ็อคอาย (Hawkeye)..... 60
ภาพที่ 3.14 นิค ฟิวรี่ (Nick Fury) แก้ปัญหาเฉพาะหน้า..... 61
ภาพที่ 3.15 แบล็ค วิโดว์ (Black Widow) ปะทะ ฮัลค์ (Hulk)..... 61
ภาพที่ 3.16 ธอร์ (Thor) ปะทะ ฮัลค์ (Hulk)..... 61
ภาพที่ 3.17 นิค ฟิวรี่ (Nick Fury) สั่งให้ขับเครื่องบินล่อให้ ฮัลค์ (Hulk) ออกจากยาน..... 62
ภาพที่ 3.18 ไอรอน แมน (Iron Man) เสี่ยงชีวิตเพื่อหมุนใบพัดให้ยานของ ซีล (SEAL)..... 62
ภาพที่ 3.19 แบล็ค วิโดว์ (Black Widow) ปะทะ ฮ็อคอาย (Hawkeye)..... 62
ภาพที่ 3.20 นิค ฟิวรี่ (Nick Fury) ปลุกใจทีม อเวนเจอร์ส (Avengers)..... 63
ภาพที่ 3.21 ไอรอน แมน (Iron Man) ปะทะ โลกิ (Loki)..... 63
ภาพที่ 3.22 ไอรอน แมน (Iron Man) วิเคราะห์หนอนยักษ์..... 63
ภาพที่ 3.23 ธอร์ (Thor) เตือนสติ โลกิ (Loki)..... 64
ภาพที่ 3.24 กัปตันอเมริกา (Captain America) วางแผนอพยพคนไปพื้นที่ปลอดภัย..... 64
ภาพที่ 3.25 ฮัลค์ (Hulk) ปรากฏตัวและโจมตีหนอนยักษ์..... 64
ภาพที่ 3.26 อเวนเจอร์ส (Avengers) รวมตัว..... 65

ภาพที่ 3.27 การวางแผนของ กัปตันอเมริกา (Captain America)..... 65
ภาพที่ 3.28 การวางแผนของ ฮ็อคอาย (Hawkeye)..... 65
ภาพที่ 3.29 การวางแผนของ แบล็ค วิโดว์ (Black Widow)..... 66
ภาพที่ 3.30 การแก้ปัญหาของ ไอรอน แมน (Iron Man)..... 66
ภาพที่ 3.31 ฮัลค์ (Hulk) กระโดดเข้าช่วย ไอรอน แมน (Iron Man)..... 66
ภาพที่ 3.32 อเวนเจอร์ส (Avengers) ชนะและจับ โลกิ (Loki)..... 67
ภาพที่ 3.33 ข่าวเกี่ยวกับทีมอเวนเจอร์ส (Avengers)..... 67
ภาพที่ 3.34 การแยกย้ายของอเวนเจอร์ส (Avengers)..... 67
ภาพที่ 3.35 อเวนเจอร์ส (Avengers) เข้าโจมตีฐานทัพของ ไฮดร้า (Hydra)..... 68
ภาพที่ 3.36 แบล็ค วิโดว์ (Black Widow) ช่วย ฮัลค์ (Hulk) เพื่อให้คืนร่างเดิม..... 68
ภาพที่ 3.37 ไอรอน แมน (Iron Man) ถูก แวนด้า (Wanda) สะกดจิต..... 68
ภาพที่ 3.38 วางแผนเตรียมต่อสู้กับ อัลตรอน (Ultron)..... 69
ภาพที่ 3.39 ไอรอน แมน (Iron Man) ในชุด มาร์ค 44 เวโรนิกา (Mark 44 Veronica)..... 69
ภาพที่ 3.40 อเวนเจอร์ส (Avengers) มากบดานที่บ้านของ ฮ็อคอาย (Hawkeye)..... 69
ภาพที่ 3.41 นิค ฟิวรี่ (Nick Fury) พบ อเวนเจอร์ส (Avengers)..... 70
ภาพที่ 3.42 ธอร์ (Thor) เสี่ยงชีวิตลงไปในบ่อน้ำศักดิ์..... 70
ภาพที่ 3.43 แวนด้า (Wanda) และ แม็กซิมอฟ (Maximoff)..... 70
ภาพที่ 3.44 แวนด้า (Wanda) และ แม็กซิมอฟ (Maximoff) มาช่วยกัปตันอเมริกา (Captain America)..... 71
ภาพที่ 3.45 แบล็ค วิโดว์ (Black Widow) ส่งญาณให้ ฮ็อคอาย (Hawkeye)..... 71
ภาพที่ 3.46 การปรากฏตัวของ วิชั่น (Vision)..... 71
ภาพที่ 3.47 กัปตันอเมริกา (Captain America) วางแผนเผชิญหน้ากับ อัลตรอน (Ultron)..... 72
ภาพที่ 3.48 ไอรอน แมน (Iron Man) เผชิญหน้ากับ อัลตรอน (Ultron)..... 72
ภาพที่ 3.49 แบล็ค วิโดว์ (Black Widow) ผลัก ดร.บรูซ แบนเนอร์ (Dr.Bruce Banner)..... 72
ภาพที่ 3.50 แวนด้า (Wanda) ตัดสินใจเข้าร่วมทีม อเวนเจอร์ส (Avengers)..... 73
ภาพที่ 3.51 การตัดสินใจของทีม อเวนเจอร์ส (Avengers)..... 73
ภาพที่ 3.52 นิค ฟิวรี่ (Nick Fury) นำยานของ ซีล (SEAL) มาช่วย..... 73
ภาพที่ 3.53 อเวนเจอร์ส (Avengers) รวมพลังสู้กับ อัลตรอน (Ultron)..... 74
ภาพที่ 3.54 ไอรอน แมน (Iron Man) ธอร์ (Thor) วิชั่น (Vision) สู้กับ อัลตรอน (Ultron)..... 74

ภาพที่ 3.55 แม็กซิมอฟ (Maximoff) เข้าช่วย (ฮ็อคอาย (Hawkeye))..... 74
ภาพที่ 3.56 ฮัลค์ (Hulk) อุ้ม แบล็ค วิโดว์ (Black Widow) มาส่งที่ยาน..... 75
ภาพที่ 3.57 การเดินทางจากไปของ ฮัลค์ (Hulk)..... 75
ภาพที่ 3.58 วิชั่น (Vision) กับ อัลตรอน (Ultron) ตัวสุดท้าย..... 75
ภาพที่ 3.59 ไอรอน แมน (Iron Man) ระเบิดเมืองก่อนตกกระแทกพื้นโลก..... 76
ภาพที่ 3.60 วางแผนรับมือในศึกต่อไป..... 76
ภาพที่ 3.61 การพัฒนาชุด ไอรอน แมน มาร์ค 50 (Iron Man Mark 50)..... 76
ภาพที่ 3.62 ดร.สเตรนจ์ (Dr. Strange) และ วอง (Wong)..... 77
ภาพที่ 3.63 ไอรอน แมน (Iron Man) กับชุด มาร์ค 50 (Mark 50)..... 77
ภาพที่ 3.64 การปรากฏตัวของ สไปเดอร์แมน (Spider-Man)..... 77
ภาพที่ 3.65 สไปเดอร์แมน (Spider-Man) ตามช่วย ดร.สเตรนจ์ (Dr. Strange)..... 78
ภาพที่ 3.66 ไอรอน แมน (Iron Man) แอบเข้าไปในยาน ของ เอโบนี มอว์ (Ebony Maw)... 78
ภาพที่ 3.67 สไปเดอร์แมน (Spider-Man) ได้แอบขึ้นยานของ เอโบนี มอว์ (Ebony Maw)... 78
ภาพที่ 3.68 ธอร์ (Thor) กับ การ์เดียนส์ ออฟ เดอะ กาแล็กซี่ (Guardians of the galaxy) 79
ภาพที่ 3.69 การให้คำมั่นของ วิชั่น (Vision) และ แวนด้า (Wanda)..... 79
ภาพที่ 3.70 แวนด้า (Wanda) ปกป้อง วิชั่น (Vision)..... 79
ภาพที่ 3.71 กัปตันอเมริกา (Captain America) และ แบล็ค วิโดว์ (Black Widow) ปรากฏตัว..... 80
ภาพที่ 3.72 กาโมร่า (Gamora) ในวัยเด็กเผชิญหน้ากับ ธานอส (Thanos)..... 80
ภาพที่ 3.73 สตาร์ลอร์ด (Star - Lord) ให้สัจจะสัจจะ กับ กาโมร่า (Gamora)..... 80
ภาพที่ 3.74 สตาร์ลอร์ด (Star - Lord) เหนี่ยวไกยิง กาโมร่า (Gamora)..... 81
ภาพที่ 3.75 วิชั่น (Vision) ยอมตายเพื่อให้ทำลาย มณีจิตใจ (Mind Stone)..... 81
ภาพที่ 3.66 การตัดสินใจเข้าร่วมการต่อสู้ของ วินเทอร์ โซลเจอร์ (Winter Soldier)..... 81
ภาพที่ 3.77 เอโบนี มอว์ (Ebony Maw) ทรมาน ดร.สเตรนจ์ (Dr. Strange)..... 82
ภาพที่ 3.78 ไอรอน แมน (Iron Man) ใช้วิธีแก้ปัญหาของ สไปเดอร์แมน (Spider-man)..... 82
ภาพที่ 3.79 ไอรอน แมน (Iron Man) ตัดสินใจบุกไปสู้กับ ธานอส (Thanos)..... 82
ภาพที่ 3.80 กาโมร่า (Gamora) ไม่ยอมบอกที่ซ่อนของมณีวิญญาณ..... 83
ภาพที่ 3.81 วางแผนสู้กับ ธานอส (Thanos)..... 83
ภาพที่ 3.82 ร็อคเก็ต (Rocket) มอบดวงตาให้กับ ธอร์ (Thor)..... 83
ภาพที่ 3.83 กาโมร่า (Gamora) ปลิดชีพตัวเอง..... 84

ภาพที่ 3.84 การต้อนรับของ แบล็ค แพนเทอร์ (Black Panther)..... 84
ภาพที่ 3.85 กัปตันอเมริกา (Captain America) & วินเทอร์ โซลเจอร์ (Winter Soldier)..... 84
ภาพที่ 3.86 อเวนเจอร์ส (Avengers) และ กองทัพของวาคานดา (Wakanda)..... 85
ภาพที่ 3.87 ธอร์ (Thor) กับการสร้าง สตรอม เบรคเกอร์ (Storm Breaker)..... 85
ภาพที่ 3.88 Groot มนุษย์ต้นไม้ ใช้แขนเพื่อสร้างด้ามค้อนให้กับ ธอร์ (Thor)..... 85
ภาพที่ 3.89 ธอร์ (Thor) มาช่วย ทีมอเวนเจอร์ส (Avengers)..... 86
ภาพที่ 3.90 รวมพลังสู้กับ ธานอส (Thanos)..... 86
ภาพที่ 3.91 การต่อสู้ของ ดร.โรเบิร์ต บรูซ แบนเนอร์ (Dr. Robert Bruce Banner)..... 86
ภาพที่ 3.92 กัปตันอเมริกา (Captain America) ต่อสู้ปกป้อง วิชั่น (Vision)..... 87
ภาพที่ 3.93 สไปเดอร์แมน (Spider - Man) ทำการช่วยเหลือทุกคน..... 87
ภาพที่ 3.94 ดร.สเตรนจ์ (Dr. Strange) ปะทะ ธานอส (Thanos)..... 87
ภาพที่ 3.95 ไอรอน แมน (Iron Man) เผชิญหน้า กับ ธานอส (Thanos)..... 88
ภาพที่ 3.96 ไอรอน แมน (Iron Man) สู้กับ ธานอส (Thanos)..... 88
ภาพที่ 3.97 ไอรอน แมน (Iron Man) แพ้ ธานอส (Thanos)..... 88
ภาพที่ 3.98 ดร.สเตรนจ์ (Dr. Strange) ยอมมอบมณีให้ ธานอส (Thanos)..... 89
ภาพที่ 3.99 แวนด้า (Wanda) ทำลายมณีของ วิชั่น (Vision)..... 89
ภาพที่ 3.100 กัปตันอเมริกา (Captain America) ต่อสู้กับ ธานอส (Thanos)..... 89
ภาพที่ 3.101 วิชั่น (Vision) เสียชีวิต..... 90
ภาพที่ 3.102 ไอรอน แมน (Iron Man) ติดอยู่ในยานกลางอวกาศ..... 90
ภาพที่ 3.103 กัปตัน มาร์เวล (Captain Marvel) มาช่วย ไอรอน แมน (Iron Man)..... 91
ภาพที่ 3.104 ไอรอน แมน (Iron Man) กลับถึงโลก..... 91
ภาพที่ 3.105 อเวนเจอร์ส (Avengers) ที่เหลือเตรียมสู้แย่งถุงมือมณีกับ ธานอส (Thanos).. 91
ภาพที่ 3.106 กัปตันอเมริกา (Captain America) ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาทางจิตวิทยา..... 92
ภาพที่ 3.107 แอ้นท์ แมน (Ant Man) ออกมาจากมิติ ควอนตัม (Quantum)..... 92
ภาพที่ 3.108 แบล็ค วิโดว์ (Black Widow) ประชุมทางไกลกับทีมอเวนเจอร์ส (Avengers).. 92
ภาพที่ 3.109 ดร.แบนเนอร์ (Dr. Banner) กับ ฮัลค์ (Hulk) ประสานร่างเป็นหนึ่ง..... 93
ภาพที่ 3.110 ไอรอน แมน (Iron Man) ตัดสินใจเข้าช่วยทีมอเวนเจอร์ส อเวนเจอร์ส (Avengers)..... 93
ภาพที่ 3.111 แอ้นท์ แมน (Ant Man) ทดลองเครื่องมือย้อนเวลา..... 93
ภาพที่ 3.112 ไอรอน แมน (Iron Man) จับมือกับ กัปตันอเมริกา (Captain America)..... 94

ภาพที่ 3.113 ไอรอน แมน (Iron Man) คืนโล่ให้กัปตันอเมริกา (Captain America)..... 94
ภาพที่ 3.114 แบล็ค วิโดว์ (Black Widow) มาหยุด ฮ็อคอาย (Hawkeye) ไม่ให้เป็นนักฆ่า.. 94
ภาพที่ 3.115 ฮ็อคอาย (Hawkeye) อาสาเป็นคนทดลองระบบเพื่อย้อนเวลา..... 95
ภาพที่ 3.116 อเวนเจอร์ส (Avengers) กับการประชุมย้อนเวลา..... 95
ภาพที่ 3.117 อเวนเจอร์ส (Avengers) รวมพลังก่อนการเดินทางย้อนเวลา..... 95
ภาพที่ 3.118 กัปตันอเมริกา (Captain America) ใช้กลอุบายหลอกกลุ่ม ไฮดร้า (Hydra)..... 96
ภาพที่ 3.119 กัปตันอเมริกา (Captain America) vs กัปตันอเมริกา (Captain America).... 96
ภาพที่ 3.120 ดร.แบนเนอร์ (Dr. Banner) เจรจาเพื่อยืมมณีเวลากับจอมเวทย์..... 96
ภาพที่ 3.121 ไอรอน แมน (Iron Man) และ กัปตันอเมริกา (Captain America)
ย้อนเวลาครั้งที่..... 97
ภาพที่ 3.122 แบล็ค วิโดว์ (Black Widow) สละชีวิตเพื่อแลกกับมณีวิญญาณ..... 97
ภาพที่ 3.123 อเวนเจอร์ส (Avengers) สูญเสีย แบล็ค วิโดว์ (Black Widow)..... 97
ภาพที่ 3.124 ฮัลค์ (Hulk) อาสาใส่ถุงมือเพื่อดีดนิ้วเพื่อเปลี่ยนเหตุการณ์..... 98
ภาพที่ 3.125 เตรียมเผชิญกับหน้า ธานอส (Thanos)..... 98
ภาพที่ 3.126 ไอรอน แมน (Iron Man) รับพลังจากอาวุธของ ธอร์ (Thor)..... 98
ภาพที่ 3.127 กัปตันอเมริกา (Captain America) ยกค้อนของ ธอร์ (Thor)..... 99
ภาพที่ 3.128 การต่อสู้ของ กัปตันอเมริกา (Captain America)..... 99
ภาพที่ 3.129 อเวนเจอร์ส รวมพลังพร้อมสู้กองทัพ ธานอส (Thanos)..... 99
ภาพที่ 3.130 ซูเปอร์ฮีโร่หญิง (Superheroeses Women)..... 100
ภาพที่ 3.131 การเก็บความลับของ ดร.สเตรนจ์ (Dr.Strange)..... 100
ภาพที่ 3.132 ความเสียสละของ ไอรอน แมน (Iron Man)..... 100
ภาพที่ 3.133 กัปตันอเมริกา (Captain America) ย้อนเวลานำมณีทั้งหมดคืนพิกัดเดิม..... 101
ภาพที่ 3.134 กัปตันอเมริกา (Captain America) มอบโล่ให้กับ แซม (Sam)..... 101
ภาพที่ 5.1 Model 5 ส (SBPSS)..... 121

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 4.1 ตารางวิเคราะห์ภาพยนตร์อเวนเจอร์ส ภาค 1-4 ด้วยพุทธปรัชญาเถรวาท..... 110

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในศตวรรษที่ 21 มีการพัฒนาไปอย่างก้าวกระโดดในทุกด้าน โดยเฉพาะในด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามามีบทบาทสำคัญในการดำเนินชีวิตให้มีความสะดวกสบายมากยิ่งขึ้นผ่านอุปกรณ์ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ทำให้เข้าถึงข่าวสารต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว แต่สิ่งที่ตามมาไม่ได้มีเพียงแค่ประโยชน์ในการใช้สอยเท่านั้น ตรงกันข้ามหากใช้ไปในทางผิดก็จะเกิดโทษตามมา สังเกตจากปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม เช่น ปัญหานักเรียนติดโทรศัพท์ ติดเกมส์ ไม่ตั้งใจเรียน ปัญหาครอบครัวลูกไม่เชื่อฟังพ่อแม่ ปัญหาสังคมผู้ที่กระทำความผิดมีอายุน้อยลง ซึ่งเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบทั้งในประเทศไทยและทั่วโลก อย่างไรก็ดีปัญหาต่าง ๆ ที่กล่าวมานั้นยังสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาได้ผ่านวิธีการที่จะต้องมีบุคคลต้นแบบทางสังคม เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีให้ผู้อื่นได้ปฏิบัติตาม ดังที่มีคำกล่าวที่ว่า ตัวอย่างที่ดีมีค่ามากกว่าคำสอน เหมือนกับที่พ่อเป็นบุคคลต้นแบบที่ดีให้ลูก ครูเป็นต้นแบบที่ดีให้ศิษย์ ผู้นำเป็นบุคคลต้นแบบที่ดีให้ผู้ตาม ผู้บังคับบัญชาเป็นบุคคลต้นแบบที่ดีให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา ฯลฯ ที่สำคัญในการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมนั้น ต้องเป็นคนมีคุณธรรมเพราะจำเป็นที่จะต้องปลูกฝังให้มีในจิตใจเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข แต่ปัญหาคือ คุณธรรมไม่ได้เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ แต่จะต้องศึกษาเรียนรู้ผ่านหลักวิชาการต่าง ๆ รวมถึงประสบการณ์ที่ผ่านมาในชีวิตต้องแยกให้ได้ว่าอะไรคือ คุณธรรม อะไรไม่ใช่คุณธรรม ใครคือบุคคลต้นแบบ ใครไม่ใช่บุคคลต้นแบบ แท้จริงแล้วคุณธรรมอาจซ่อนอยู่ในทุกสิ่งที่ผ่านเข้ามาทางอายตนะ[1] และประสาทสัมผัส หรือคุณธรรมอาจผสมผสานอยู่ในสื่อต่าง ๆ จึงต้องอาศัยการวิเคราะห์เพื่อค้นหาแนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคม ผ่านสื่อที่น่าสนใจ กล่าวคือ ภาพยนตร์แนวซูเปอร์ฮีโร่ ที่กำลังเป็นปรากฏการณ์ทั่วโลกมีผู้คนทุกเพศทุกวัยให้ความสนใจเป็นอย่างมาก หากแต่ในประเด็นของความสนใจนั้นกลับไม่ใช่เฉพาะในเรื่องของความบันเทิง ความสนุกเร้าใจ หรือเพียงความตื่นเต้นกับพลังอันเหนือมนุษย์เท่านั้น ความมั่งคั่งทางธุรกิจและเม็ดเงินรายได้มหาศาลก็เป็นอีกหนึ่งประเด็นที่นักลงทุนต้องหันมาให้ความสนใจ ไม่ว่าจะเป็นนิตยสารการ์ตูน ภาพยนตร์แอนิเมชัน ของเล่น ของสะสม เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย อาหาร เกมส์ และสินค้าอื่น ๆ อีกมากมายที่พร้อมจะปรากฏลักษณะหรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ ของตัวละคร ประเทศไทยเป็นอีกหนึ่งในนั้นที่มีความนิยมในตัวละครแนวนี้ โดยพัฒนาการตัวละครแนวซูเปอร์ฮีโร่ เริ่มต้นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2500 กับตัวละครที่มีนามว่า “จอมอภินิหาร” โดยมีความยาวเพียงแค่ 19 หน้าเท่านั้น จากจุดเริ่มต้นตัวละครแนวซูเปอร์ฮีโร่ สัญชาติไทยได้พัฒนาต่อเนื่องกันมายาวนานถึงกว่า 60 ปี ท่ามกลางความนิยมจากต่างประเทศเป็นกระแสหลัก อาทิเช่น สหรัฐอเมริกา และประเทศญี่ปุ่น โดยซูเปอร์ฮีโร่ สัญชาติไทยทำได้แค่เพียงคอยสอดแทรกอยู่บ้างในบางโอกาสบางช่วงเวลา ไม่ได้รับ

[1] ที.ม.10/129/75.

ความนิยมเท่าที่ควร และไม่แพร่หลายเทียบเท่าจากต่างแดน[2] มีการสร้างตัวละครขึ้นมามากมายได้รับความนิยมไปทั่วโลก ทั้งยังสามารถสืบทอดเรื่องราวมาหลายยุคสมัย เป็นที่รู้จักชื่นชอบของผู้คนตราบจนถึงปัจจุบัน[3] สิ่งสำคัญ คือ คุณธรรม ได้ชื่อว่า เป็นหัวใจหลักของ ซูเปอร์ฮีโร่ ที่ทำให้กลายเป็นบุคคลต้นแบบ จึงเป็นพระเอกตลอดกาลในใจผู้ชมเป็นคุณสมบัติพื้นฐานที่เราได้เห็นในภาพยนตร์ และสื่อต่าง ๆ ผ่านตามาแล้วนับครั้งไม่ถ้วน[4] มีลักษณะเฉพาะในด้านความยุติธรรม ความเสียสละ และเหตุผลที่เราชอบ ไม่ใช่พลังวิเศษหรือเครื่องแต่งกายที่สวยงามเท่านั้น แต่ยังเป็นตัวแทนของคนที่มีคุณธรรมที่เราทุกคนต้องการ พวกเขาทำหน้าที่ปกป้องคุณธรรมโดยไม่ทำลายมาตรฐานทางศีลธรรมที่พวกเขารักษา คือ การให้อภัยและไว้ชีวิตให้โอกาสวายร้ายกลับตัวกลับใจ นั่นคือสิ่งที่ทำให้พวกเขาเป็นซูเปอร์ฮีโร่[5] อิทธิผลจากภาพยนตร์แนวซูเปอร์ฮีโร่ ในประเทศไทยยังคงมีปรากฏให้เห็นเป็นบุคคลต้นแบบที่ดีในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร ช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) พบว่า เจ้าหน้าที่มีการแต่งกายเป็นซูเปอร์ฮีโร่ ฉีดน้ำยาฆ่าเชื้อตามพื้นถนนเพื่อกำจัดเชื้อไวรัส (Virus) สร้างสีสัน เพิ่มรอยยิ้ม ลดความเครียดให้กับประชาชน[6] และคณะแพทย์พยาบาลจังหวัดชัยภูมิ ก็ใช้วิธีการสวมชุด สไปเดอร์แมน (Spider-Man) ไปส่งเด็กวัย 3 ขวบ ที่รักษาหายแล้วทั้งชายและหญิงจนถึงอ้อมกอดของผู้ปกครอง สร้างรอยยิ้มให้กับผู้ได้เห็นภาพเหล่านี้ ทั้งยังแห่ชื่นชมถึงการทำหน้าที่ของคณะหมอและพยาบาลถึงความทุ่มเทที่ต้องคอยรักษาร่างกายยังไม่พอ ต้องหาแนวทางที่จะช่วยรักษาทางด้านจิตใจในกระบวนการสุดท้ายอีกด้วย[7] ถือเป็นแนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมเช่นกัน

จากประเด็นดั่งกล่าวมาข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาว่า คุณธรรมนั้นเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับแนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคม ต้องปลูกฝังให้กับทุกคนเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข โดยอาศัยสื่อที่ได้รับความสนใจในปัจจุบันมาเป็นเครื่องชี้นำคุณธรรมเข้าสู่จิตใจ แต่ต้องอาศัยการวิเคราะห์คุณธรรมผ่านภาพยนตร์แนวซูเปอร์ฮีโร่ ที่ทุกประเทศทั่วโลกรวมถึงประเทศไทยต่างให้ความสนใจ และใช้เป็นเครื่องมือในการปลูกฝังค่านิยม แนวคิด รวมถึงบทเรียนต่าง ๆ เช่น ความรักชาติ ความสามัคคี ศิลปวัฒนธรรม และคุณธรรม สร้างให้เป็นบุคคลต้นแบบได้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่อง “ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทาง

---

[2] วรรณยศ บุญเพิ่ม, เอกลักษณ์ โภคทรัพย์ไพบูลย์, ไตรรัตน์ สิทธิทูล, การศึกษาพัฒนาการของอุตสาหกรรมตัวละครซูเปอร์ฮีโร่สัญชาติไทย และแนวทางการพัฒนาเพื่อความสำเร็จอย่างยั่งยืน, *วารสารวิชาการนวัตกรรมสื่อสาร*, ปีที่ 6 ฉบับที่ 2, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2561), หน้า 212.

[3] ชัยพร ม่วงปรางค์, *วัฒนธรรมซูเปอร์ฮีโร่*, ศิลปะนิพนธ์ ศิลปะบัณฑิต, สาขาวิชาทัศนศิลป์ (ศิลปะไทย), ภาควิชาศิลปะไทย คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร), 2559, หน้า 1.

[4] อภิชัย เรืองศิริยะกุล, *10 วิธีเปลี่ยนคนธรรมดามาเป็นซูเปอร์ฮีโร่*, Make The Different.org, 18 ก.ค. 2561.

[5] Sainte Anastasie, *คุณธรรมของฮีโร่,* สืบค้นเมื่อ 2 มกราคม 2565, https://shorturl.asia/ENYu7.

[6] เฉลิมชัย ฤทธิ์ไธสง, *Super hero ฉีดพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19),* สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดสมุทรสาคร, 7 เมษายน 2563, เวลา 09.30 น., สืบค้นเมื่อ 3 มกราคม 2565, https://shorturl.asia/QqTSM.

[7] ไทยรัฐออนไลน์, *หมอ รพ.หนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ สวมบทซูเปอร์ฮีโร่ สวมชุดสไปเดอแมนสูท ส่งเด็ก 3 ขวบที่หายจากการป่วยไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) กลับบ้าน,* 7 พฤษภาคม 2564, สืบค้นเมื่อ 3 มกราคม 2565, https://shorturl.asia/iefjl.

สังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท” (Superhero in Avengers Movie: The Guideline to Create Social Role Model in Theravada Buddhist Philosophy) เพื่อเป็นอีกหนึ่งวิธีในการศึกษาและเผยแผ่หลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา รวมถึงเป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัยต่อไป

1.2 คำถามการวิจัย

1) แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท เป็นอย่างไร

2) ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส เป็นอย่างไร

3) การวิเคราะห์ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท เป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1) เพื่อศึกษาแนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท

2) เพื่อศึกษาซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส

3) เพื่อศึกษาวิเคราะห์ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้ มุ่งการศึกษาเรื่อง ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท” (Superhero in Avengers Movie: The Guideline to Create Social Role Model in Theravada Buddhist Philosophy) ด้วยวิธีการวิจัยคุณภาพ (Qualitative Research) เน้นเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งได้วางการศึกษาไว้ดังนี้

1.4.1 ขอบเขตด้านเอกสาร

1) เอกสารชั้นปฐมภูมิ (Primary Sources) ได้แก่พระไตรปิฎก (ภาษาไทย) ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พุทธศักราช 2539

2) เอกสารชั้นทุติยภูมิ (Secondary Sources) ได้แก่ การศึกษาเอกสาร งานวิจัย บทความวิจัย บทความวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์ ภาพยนตร์อเวนเจอร์ส ภาค 1-4 และ ภาพยนตร์ที่เชื่อมโยงกัน 22 เรื่อง

3) รวบรวมเอกสารบทสัมภาษณ์เชิงลึก จาก 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา และกลุ่ม มาร์เวล ไทยแลนด์ แฟนเพจ (Marvel Thailand Fan page)

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาในการศึกษา ประกอบด้วยสาระสำคัญดังนี้

1) การศึกษาเรื่องแนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท

2) การศึกษาเรื่องซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส ภาค 1-4 และ ภาพยนตร์ที่เชื่อมโยงกัน 22 เรื่อง

3) การศึกษาวิเคราะห์เรื่องซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท

1.4.3 ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ผู้วิจัยจึงกำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยไว้จำนวน 17 รูป/คน ผ่านโปรแกรมซูม (Zoom) โดยกำหนด 2 กลุ่มคือ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา และกลุ่ม มาร์เวล ไทยแลนด์ แฟนเพจ (Marvel Thailand Fan page)

1.4.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

เริ่มตั้งแต่ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ วันที่ 10 เมษายน 2565 จนกว่าจะแล้วเสร็จ

1.5 วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งเน้นการวิจัยทางเอกสาร (Documentary Research) การศึกษาเรื่อง ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท (Superhero in Avengers Movie: The Guideline to Create Social Role Model in Theravada Buddhist Philosophy) ผู้วิจัยได้จัดลำดับและแบ่งวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1.5.1 ขั้นรวบรวมข้อมูล

1) รวบรวมข้อมูลจากเอกสารปฐมภูมิ (Primary Sources) คือ คัมภีร์พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พุทธศักราช 2539

2) รวบรวมข้อมูลจากเอกสารทุติยภูมิ (Secondary Sources) คือ ภาพยนตร์อเวนเจอร์ส ภาค 1 - 4 และ เอกสาร งานวิจัย บทความวิจัย บทความวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์ รวมถึง เว็บไซต์ (website) ที่เกี่ยวข้องกับซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท

3) ทำหนังสือขออนุญาตผู้ผลิตภาพยนตร์อเวนเจอร์ส ภาค 1-4 จาก มาร์เวล สตูดิโอ (Marvel Studio) Films โดยส่งหนังสือผ่านทาง Permissions@marvel.com เพื่อขอทำการศึกษาวิจัย

4) ทำหนังสือขอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยจำนวน 5 ท่าน

5) ทำหนังสือขอจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น และได้รับการรับรอง วันที่ 17 ตุลาคม 2566

1.5.2 ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

1) นำข้อมูลที่ได้มาจากเอกสารปฐมภูมิ (Primary Sources) และ ทุติยภูมิ (Secondary Sources) มาทำการแยกแยะ จัดประเภท ตามความเหมาะสมกับเนื้อหาที่วิจัย

2) ศึกษาข้อมูลที่ได้จากการแยกแยะ จัดประเภท มาอธิบายให้ความหมาย ตามความเหมาะสมกับเนื้อหาที่วิจัย

3) ศึกษาข้อมูลที่ได้จากการแยกแยะ จัดประเภท ให้ความหมาย นำไปเขียนลงในบทต่าง ๆ ตามความสอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหาของการวิจัย

4) ศึกษาข้อมูลที่ได้จากการแยกแยะ จัดประเภท ให้ความหมาย รวมถึงบทสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ประกอบกับอธิบายด้วยการวิจัยเชิงเอกสารแบบพรรณนา สร้างองค์ความรู้ใหม่ พร้อมทั้งสรุปและเสนอแนวความคิดประกอบกับทัศนะของผู้วิจัยต่อไป

1.5.3 ขั้นนำเสนอผลงานการวิจัย

การศึกษาซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท (Superhero in Avengers Movie: The Guideline to Create Social Role Model in Theravada Buddhist Philosophy) ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยตามลำดับขั้นตอนด้วยวิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Research) ตามความเหมาะสมแก่เนื้อหาในบทต่าง ๆ ตามลำดับและเสนอผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์ต่อไป

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับ

1) ทำให้ทราบแนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท

2) ทำให้ทราบซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส

3) ทำให้ทราบการศึกษาวิเคราะห์ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท

4) ทำให้ทราบการนำเสนอองค์ความรู้เกี่ยวกับ ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท

1.7 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.7.1 เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ภาวิน มาลัยวงศ์[8] กล่าวว่า การศึกษาอุดมการณ์เอมริกันร่วมสมัยที่ถ่ายทอดผ่านตัวละครซูเปอร์ฮีโร่ ในครึ่งแรกของบทความผู้เขียนต้องการชี้ให้เห็นความเหมือนและความต่างของปกรณัมกรีกโบราณ และการ์ตูนซูเปอร์ฮีโร่ และศึกษาความต่างของซูเปอร์ฮีโร่ อเมริกัน ที่ต้องใส่หน้ากากและเครื่องแต่งกายเป็นการบ่งบอกว่าพวกเขามีบุคลิกภาพสองอย่างที่ทับซ้อนกัน ลักษณะดังกล่าวสอดคล้องกับอุดมการณ์ของคนอเมริกันที่คิดว่าพวกเขาจำเป็นต้องทำประโยชน์ให้แก่สังคมและตนเองในคราวเดียวกัน ในครึ่งหลังของบทความผู้เขียนอภิปรายวิวัฒนาการของตัวละครซูเปอร์ฮีโร่ โดยเริ่มจาก ซูเปอร์แมน (Superman), แบทแมน (Batman), สไปเดอร์แมน (Spider - Man) และ ไอรอนแมน (Iron man) เพื่อแสดงให้เห็นความเปลี่ยนแปลงของความเป็นวีรบุรุษในวัฒนธรรมอเมริกันตั้งแต่ตอนกลางคริสต์ศตวรรษที่ 20 ถึงช่วงต้นของคริสต์ศตวรรษที่ 21 โดยเน้นที่ประเด็นว่าทำไม ไอรอนแมน (Iron man) ถึงเป็นที่นิยมในหมู่ผู้ชมชาวอเมริกัน (American) ในปัจจุบัน เป็นตัวบ่งชี้อุดมการณ์ร่วมสมัยของอเมริกันที่หันไปนิยมระบบทุนนิยมมากยิ่งขึ้น

---

[8] ภาวิน มาลัยวงศ์, การ์ตูนซูเปอร์ฮีโร่ละความเป็นวีรบุรุษในวัฒนธรรมอเมริกัน, *วารสารมนุษยศาสตร์*, ปีที่ 20, ฉบับที่ 2, กรกฎาคม-ธันวาคม 2556, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2556), หน้า 90.

พระใกล้รุ่ง ปญฺญาวชิโร[9] กล่าวว่า หลักฆราวาสธรรม 4 จะทำให้ประสบความสำเร็จในชีวิตและครอบครัว หากเรามีไว้แม้เราเป็นคนโสด ไม่ใช่ผู้ครองเรือน หลักคุณธรรมนี้ก็จะเหนี่ยวนำให้มีคนรัก มีเมตตา ทำให้สมหวังในความรักและคู่ครองได้ ซึ่งโดยรวมก็คือ เมื่อมีสัจจะย่อมมีเกียรติยศชื่อเสียง มีผู้คนเชื่อมั่น เมื่อมีทมะย่อมได้รับปัญญา ควบคุมอารมณ์ได้ เมื่อมีขันติย่อมเกิดทรัพย์และความสำเร็จที่ตั้งใจไว้ และเมื่อมีจาคะย่อมเกิดมิตรที่ดี เกิดคนรักใคร่ ให้มีสมัครพรรคพวกที่ดีในสังคม เป็นต้น ส่วนโทษของการขาดฆราวาสธรรมโดยรวมก็คือ เมื่อขาดสัจจะย่อมเกิดปัญหา ถูกหวาดระแวง ไม่มีใครเชื่อถือ เมื่อขาด ทมะย่อมเป็นผู้มีภาวะทางอารมณ์ต่ำ มีแต่ความโง่เขลาเบาปัญญา เมื่อขาดขันติย่อมเกิดปัญหาความยากจน จะทำอะไรก็ล้มเหลวไม่เป็นท่า และเมื่อขาดจาคะย่อมเกิดปัญหาความเห็นแก่ตัวเกิดขึ้น ไม่มีใครรัก มีแต่คนอื่นชัง เป็นต้น หลักฆราวาสธรรม ทั้ง 4 ข้อนี้ เป็นหลักธรรมในพระพุทธศาสนา ที่มีมาสองพันกว่าปีแล้ว แต่ก็นับเป็นหลักธรรมที่ทันสมัย สามารถเกื้อหนุนชีวิตคู่และความรักในปัจจุบันให้สมหวังได้ หลักฆราวาสธรรมไม่เพียงแต่เป็นแนวทางในการปฏิบัติตนให้มีความรักที่ดีระหว่างคู่รักเพียง 2 คนเท่านั้น แต่สามารถที่จะนำไปปฏิบัติกับทุกคนในสังคมที่เราอาศัยอยู่ด้วย หรือนำไปพัฒนาตนเองเฉพาะบุคคลก็ย่อมดีมากเช่นกัน เพื่อที่จะทำให้สังคมมีแต่ความสุขและเต็มเปี่ยมไปด้วยความรักที่มอบให้กันและกัน

นุสรา จิตตเกษม[10] กล่าวว่า บทความนี้เพียงแค่นี้ต้องชี้ให้เห็นประเด็น เป็นข้อคิดให้กับสังคมไทยที่ได้ชื่อว่ามีพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ ให้ได้เห็นในอีกมุมหนึ่งของความเชื่อที่เกิดขึ้นว่าแท้จริงแล้วสังคมไทยเป็นพุทธแบบไหนกันแน่ เทพเจ้าคือสิ่งที่ถูกมนุษย์สร้างขึ้นมา จึงเป็นภาพสะท้อนความคิดของมนุษย์นั่นเอง ในอดีตมนุษย์ผูกพันใกล้ชิดพึ่งพิงธรรมชาติอยู่กับความไม่รู้ ความกลัว เทพเจ้าจึงมาจากธรรมชาติ ฟ้า ฝน ลม ความมือ ความสว่าง แม่น้ำ ป่า เขา ฯลฯ ผ่านกระบวนการคิดพิจารณา กลั่นกรองของมนุษย์เพื่อเป็นที่พึ่งพาทางใจให้สามารถดำเนินชีวิตต่อไปได้ เทพเจ้าจึงเป็นเทพเจ้าบริสุทธิ์ ที่เกิดจากจิตใจที่บริสุทธิ์เพียงเพื่อความอยู่รอด ต่อเมื่อสังคมเริ่มขยายมีความเจริญมากขึ้น เทพเจ้าก็ถูกพัฒนาตามไปด้วยในยุคทุนนิยม ความปรารถนาของมนุษย์มีมากขึ้นจนกลายเป็นความต้องการส่วนเกิน ที่เกินความจำเป็นของชีวิต ยุคที่วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีก้าวหน้า เพทเจ้าจึงมาจากความล้ำหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเช่นกัน มนุษย์คิดพิจารณาสร้างเทพเจ้าขึ้นมาเพื่อตอบสนองความปรารถนา กิเลส ตัณหาของตนเอง เทพเจ้าที่เกิดขึ้น จึงกลายเป็นเทพเจ้าที่เคลือบแฝงไปด้วยผลประโยชน์นานัปการ

อภิชัย เรืองศิริปิยะกุล[11] กล่าวว่า 1) ซูเปอร์ฮีโร่ ล้วนแต่มีความกล้าหาญทั้งสิ้น ความกล้าที่เราจะต้องมีในโลกชีวิตจริง คือ ความกล้าที่จะ “เปลี่ยนแปลง” กล้าลงมือทำสิ่งใหม่ 2) รู้จักปรับตัว ซูเปอร์ฮีโร่ รู้จักการเรียนรู้เพื่อที่จะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง ไม่ได้บ่นท้อแท้ กับดวงชะตา

---

[9] พระใกล้รุ่ง ปญฺญาวชิโร, หลักฆราวาสธรรมกับการปฏิบัติตนสู่ความดีงาม, *วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด*, ปีที่ 5, ฉบับที่ 2, กรกฎาคม - ธันวาคม (ร้อยเอ็ด: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด), 2559, หน้า 270.

[10] นุสรา จิตตเกษม, ซูเปอร์ฮีโร่: เทพเจ้ายุคใหม่ บทท้าทายศรัทธาเดิม, *ศิลปวัฒนธรรม*, ปีที่ 38 ฉบับที่ 4 (ก.พ. 2560), หน้า 54-63.

[5] อภิชัย เรืองศิริปิยะกุล, *10 วิธีเปลี่ยนคนธรรมดามาเป็นซูเปอร์ฮีโร่),* Make The Different.org, 18 พฤศจิกายน 2561, สืบค้นเมื่อ 18 กรกฎาคม 2563, Make The Different.org.

และสามารถปรับเปลี่ยนใช้มัน ให้เป็นจุดเด่นได้ 3) แก้ไขข้อบกพร่อง ไม่มีอะไรสมบูรณ์แบบ แม้แต่ซูเปอร์ฮีโร่ ก็ไม่ละเว้น ดูง่าย ๆ อย่าง มนุษย์หุ่นเหล็ก ไอรอน แมน (Iron man) ที่พยายามแก้ไขข้อบกพร่องของแหล่งพลังงานให้กับชุดเกาะ มองหาจุดบกพร่องของตนเอง แล้วลงมือแก้ไขจุดนั้น 4) สุขภาพแข็งแรง เราจึงได้เห็นซูเปอร์ฮีโร่ อย่างกัปตันอเมริกา วิ่งออกำลังกาย เพื่อความแข็งแกร่ง ให้สมบูรณ์แข็งแรง เพื่อที่จะได้เป็นอย่างซูเปอร์ฮีโร่ ในฝัน 5) เสียสละ ซูเปอร์ฮีโร่ เป็นผู้เสียสละ คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก เราควรเอาเป็นตัวอย่าง 6) มีเป้าหมายชัดเจน ดูจะเป็นจุดเด่นอีกจุดหนึ่งของซูเปอร์ฮีโร่ เพราะภาระกิจของซูเปอร์ฮีโร่ ต่างก็มีเป้าหมาย และวิธีการไปถึงเป้าหมายอย่างชัดเจน ทำให้รบร้อยครั้ง ก็ชนะร้อยครั้ง 7) อ่อนน้อมถ่อมตน ซูเปอร์ฮีโร่ ส่วนใหญ่เป็นคนที่อ่อนน้อมถ่อมตน ไม่ยกตนข่มท่าน ถือเป็นสิ่งที่เราควรเอาเยี่ยงอย่าง 8) สร้างแรงบันดาลใจให้คนอื่นเสมอ 9) ล้มแล้วลุกขึ้นใหม่ได้ เราชมภาพยนตร์ เรามักจะเห็นช่วงที่ ซูเปอร์ฮีโร่ ของเราพลาดเจอวิกฤตแทบลุกไม่ขึ้นหมดกำลังใจ แต่ก็ลุกขึ้นได้ใหม่อีก 10) มีคุณธรรม “คุณธรรม” ได้ชื่อว่าเป็นหัวใจหลักของซูเปอร์ฮีโร่ ด้วยคุณสมบัติข้อนี้ จึงเป็นพระเอกตลอดกาลในใจของเราตลอดไป

จิตรทิวา ทองหนัก[12] กล่าวว่า 1) ความล้มเหลวคือการเรียนรู้เพื่อนำพาเราไปสู่ความสำเร็จและหัวใจที่แข็งแกร่ง หลายครั้งที่คนเราต้องเผชิญหน้ากับความล้มเหลวตรงหน้าแล้วยอมรับและไปต่อกับมันไม่ได้ ปล่อยให้ตัวเองเป็นเหยื่อ หันหลังให้กับความพ่ายแพ้จนไม่เป็นผู้เป็นคนเหมือนดังกับธอร์ เทพเจ้าสายฟ้า ที่เขายอมรับในความพ่ายแพ้ในอดีตของเขาไม่ได้ ตกอยู่ในสภาวะซึมเศร้า หันไปดื่มเหล้าเมามายเพื่อย้อมใจ ไม่รักตัวเอง ลืมที่จะหันกลับมารักและเห็นคุณค่าของตัวเอง ลืมแม้กระทั่งตัวตนที่เข้มแข็งและความสำเร็จที่เคยมี จนเขาได้ย้อนกลับไปในอดีตอีกครั้งไปยังเหตุการณ์นั้น เขาได้พบกับแม่ของเขา เขาจึงได้เข้าใจสิ่งที่เกิดขึ้นว่า แท้จริงแล้วความล้มเหลวไม่ใช่สิ่งเลวร้าย แต่เป็นเรื่องธรรมดาที่คนเราต้องพบเจอ เป็นสิ่งที่ทำให้เราได้เรียนรู้และเข้มแข็งมากขึ้น 2) ครอบครัว คือ จุดเริ่มต้นของความรักและความอบอุ่นที่เผื่อแผ่ไปสู่สังคม เราจะเห็นได้ว่าเหล่าฮีโร่ทั้งหลายล้วนมีที่มาและพื้นฐานของครอบครัวที่แตกต่างกัน จึงส่งผลต่อพฤติกรรมของพวกเขา นิสัย ใจคอ ที่แตกต่างกันไปด้วย จากเหตุการณ์ที่โทนี่ สตาร์ค ได้กลับไปในอดีต เขาได้เห็นพ่อของเขา และเขาได้สัมผัสกับความรักที่ยิ่งใหญ่ที่พ่อแม่ได้มีให้กับลูก เขาจึงได้เรียนรู้การเป็นพ่อไปพร้อม ๆ กับการที่ลูกเติบโตนั่นเอง เขาตั้งใจที่จะเป็นพ่อที่ดีให้ความอบอุ่น เป็นฮีโร่ของลูกสาวของเขาและผู้คนในขณะเดียวกัน จนวินาทีสุดท้ายก่อนเขาจะจากไป 3) หากอยากพบกับอนาคตที่ดีกว่าจงอย่าจมอยู่กับความเจ็บปวดในอดีต จากเหตุการณ์ที่เหล่าฮีโร่ต่างพยายามที่จะย้อนเวลาเพื่อแก้ไขเหตุการณ์ในอดีต ซึ่งในความเป็นจริงแล้วไม่สามารถที่จะทำได้ จึงไม่มีประโยชน์เลยที่คนเราจะจมอยู่กับความเจ็บปวดในอดีตที่ผ่านมา แต่จะดีกว่าถ้าเรานำมันมาเป็นการเรียนรู้เพื่อเติบโต ทุกเหตุการณ์เกิดขึ้นเพื่อให้เราได้เรียนรู้จากมัน มันสามารถนำมาเป็นการเรียนรู้ได้เสมอ และสิ่งที่เกิดขึ้นนั้นก็ขึ้นอยู่ที่เราจะวิเคราะห์ สิ่งที่เราวิเคราะห์มาจากการประมวลผลในจิตใจของเราเอง จากการรับรู้ และประสบการณ์ส่วนตัวทั้งสิ้น หากเราคิดว่าสิ่งที่เกิดขึ้นคือสิ่งดีที่เราจะได้เรียนรู้จากสิ่งนั้นและจะเป็นประโยชน์ หากเราอยากพบกับอนาคตที่ดีกว่า ก็จงอย่าจมอยู่กับความผิดพลาดในอดีต แต่จงมองหาสิ่งดีเพื่อไปยังตัวตนของเราในอนาคตข้างหน้าแล้วลงมือทำ 4) การเดินทางไปยังเป้าหมายต้องการทัศนคติที่ดีและหัวใจที่แข็งแกร่ง

---

[12] จิตรทิวา ทองหนัก, *4 ข้อคิดจากเหล่าซูเปอร์ฮีโร่ ช่วยคุณไม่ให้จมอยู่กับอดีต*, 8 พฤษภาคม 2562 สืบค้นเมื่อ 9 ธันวาคม 2564, https/www.istrong.co/single-post/Commentaries-from-Avengers-4-movie.

หากเปรียบการต่อสู้ของฮีโร่เป็นดั่งการต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งความฝันในชีวิต เราเองก็ต้องมีหัวใจที่เข้มแข็ง พร้อมที่จะเผชิญกับปัญหา มองปัญหาเป็นความท้าทาย ในขณะเดียวกันคำว่า ซูเปอร์ฮีโร่ต้องรู้จักที่จะพ่ายแพ้ให้เป็น คนเราไม่ได้เข้มแข็งตลอดเวลา การที่ยอมรับความพ่ายแพ้ต่างหากคือคุณสมบัติหนึ่งของคนเข้มแข็ง ที่กล้ายอมรับความจริง ที่สำคัญคือในการแก้ปัญหาหรือการเดินทางไปสู่เป้าหมายก็ต้องอาศัยทัศนคติที่ดี

ประสิทธิ์ วงศรีเทพ, สุวิน ทองปั้น และพระทศเทพ ทสธัมโม (วณิชาติ)[13] กล่าวว่า บทความนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชีวิตสำหรับผู้ครองเรือนด้วยหลักฆราวาสธรรมเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในสถาบันครอบครัว ตามหลักพุทธปรัชญาการพัฒนาชีวิตผู้อยู่ครองเรือนต้องพัฒนาที่กายจิตและปัญญา สำหรับหลักธรรมที่ใช้ในการพัฒนา ได้แก่ ฆราวาสธรรม 4 คือ 1) สัจจะ ได้แก่ ความซื่อสัตย์จริงใจทำให้เกิดความไว้วางใจต่อกัน 2) ทมะ ได้แก่ การรู้จักควบคุมอารมณ์ข่มใจระงับความรู้สึกที่ก่อให้เกิดความพอใจไม่พอใจรู้จักปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของตน 3) ขันติ ได้แก่ ความอดทนอดกลั้นต่อความหนักและความร้ายแรงทั้งหลาย และ 4) จาคะ ได้แก่ ความเสียสละความเผื่อแผ่แบ่งปันตลอดถึงความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อคนอื่นเมื่อมนุษย์ได้รับการพัฒนาแล้ว จะทำให้มนุษย์อยู่ร่วมกันในครอบครัวได้อย่างมีความสุข และส่งผลให้มนุษย์อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

พิษณุ หอมสมบัติ, พระปลัดภัครวัฒน์ สีลเตโช และสะอาด ภูนาสรณ์[14] กล่าวว่า ฆราวาสธรรม 4 ในการป้องกันทุกจริต เป็นหลักธรรมสำหรับผู้ครองเรือน ประกอบด้วย 4 ประการ คือ สัจจะ การประพฤติด้วยความสุจริต ไม่คดโกง ไม่หลอกลวง พูดความจริง มีความจริงใจต่อหน้าที่การงานของตน, ทมะ การฝึกฝนอบรมตนเอง และข่มใจตนเองไม่ให้ไปยึดติดกับอบายมุข คือ ความโลภอยากได้ อยากมีในสิ่งที่ไม่ใช่ของตน ความโกรธ ความหลง มีการปรับปรุงตัวทั้งในด้านจิตใจและการกระทำด้วยปัญญาเพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในหน้าที่การงานหรือสิ่งที่กระทำอยู่นั้น, ขันติ ความอดทน ในที่นี้หมายถึง อดทนต่อกิเลส ต่อสิ่งยั่วยุ ต่อราคะที่จะเข้ามาครอบงำจิตใจของตนไม่ให้หลงไปกระทำความผิดนั้น ๆ อดกลั้นต่อปัญหาอุปสรรค รวมถึงสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาทางใจ อาทิ ความยากลำบากในการทำงาน คำด่าทอจากผู้อื่น, และจาคะ การสละ ในที่นี้รวมถึงการสละกิเลส สละอารมณ์ออกไปจากใจของตน ไม่ยึดมั่นถือมั่นต่อสิ่งที่เข้ามายั่วยุจิตใจของเรา ความเสียสละจากความสุข และผลประโยชน์ของตน รวมถึงการละจากกิเลสทำให้เป็นผู้มีความใจกว้าง รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และพร้อมที่จะเผชิญกับความทุกข์ร่วมกับผู้อื่น

สรุปว่า คุณธรรมนั้นเป็นเรื่องสำคัญที่ทำให้ซูเปอร์ฮีโร่ เป็นที่ชื่นชอบของผู้คน เป็นความประทับใจนอกเหนือจากพลังวิเศษและเครื่องแต่งกายภายนอก และยังมีอิทธิพลในการดำเนินชีวิต หมายถึงการเปรียบเทียบบุคคลที่ตนรักและเคารพ อาทิเช่นพ่อแม่ให้เป็นซูเปอร์ฮีโร่ ที่ตนนั้นชื่นชอบ ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นทัศนคติในเชิงบวก แม้แต่ในสถานการณ์ไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ยังมีการ

---

[13] ประสิทธิ์ วงศรีเทพ, สุวิน ทองปั้น, และพระทศเทพ ทสธัมโม (วณิชาติ), หลักฆราวาสธรรมกับการพัฒนาชีวิต สำหรับผู้ครองเรือน, *วารสารวิชาการธรรมทัศน์*, ปีที่ 19 ฉบับที่ 3, กรกฎาคม-กันยายน, (ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น, 2562), หน้า 265.

[14] พิษณุ หอมสมบัติ, พระปลัดภัครวัฒน์ สีลเตโช และสะอาด ภูนาสรณ์, ฆราวาสธรรม 4: การป้องกันการทุจริตอย่างยั่งยืน, *วารสารวิชาการธรรมทัศน์*, ปีที่ 21 ฉบับที่ 2, เมษายน - มิถุนายน (ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น, 2564), หน้า 159.

แต่งกายเป็นซูเปอร์ฮีโร่ เพื่อเสริมกำลังใจ ลดความเครียดและสร้างรอยยิ้มให้ผู้ที่พบเห็น แสดงให้เห็นว่าสิ่งที่กล่าวมาไม่ได้อยู่แค่ในโลกภาพยนตร์เท่านั้น แต่สามารถยังสามารถอยู่ในโลกความจริงได้อีกด้วย เพราะจากการศึกษามีปรากฏทั้งในบทความวิชาการ บทความตามเว็บไซต์ (Website) และสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะจากค่าย มาร์เวล สตูดิโอ (Marvel Studio) film (มาร์เวล สตูดิโอ ฟิล์ม) ที่มีผู้คนกล่าวถึงจำนวนมากทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาเรื่อง ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท" (Superhero in Avengers Movie: The Guideline to Create Social Role Model in Theravada Buddhist Philosophy) เพื่อทำการศึกษาวิจัยเป็นลำดับไป

1.7.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทัดฌาน ไชยโอสถ[15] ผลการวิจัยพบว่า ตามหัวข้อ แม่ของฉันเป็นซูเปอร์ฮีโร่ เป็นแนวคิดที่ข้าพเจ้าได้ศึกษาและสร้างสรรค์มาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นเรื่องราวที่ได้รับจากประสบการณ์ตรง ผลงานชุดนี้สะท้อนให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับตัวข้าพเจ้า ที่มีความแปลก ซึ่งเป็นความทรงจำที่ประทับใจของข้าพเจ้าเสมอมาดังนั้นข้าพเจ้าจึงใช้ผลงานชุดนี้เป็นตัวแทนในการบอกรักแม่ แสดงให้เห็นความสนุกสนานของช่วงเวลา ณ วัยเด็กจากตรงนี้ข้าพเจ้าจึงมีความปรารถนาให้ผลงานประติมากรรชุดนี้ให้ผู้ชมได้รับความรื่นรมและเพลิดเพลิน และได้รู้สึกถึงความรักความผูกพันทั้งนี้ในการศึกษาสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมชุดนี้ เป็นการศึกษาสร้างสรรค์ผลงานในช่วงหนึ่งของความคิด มิได้เป็นจุดสูงสุดหรือสิ้นสุดของการทำประติมากรรม แต่เป็นการขยายทัศนคติ เพื่อคิดและพัฒนารูปแบบในการสร้างสรรค์ต่อไปในอนาคต

ปรวัน แพทยานนท์[16] ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมของตัวละครในภาพยนตร์ไทยมีแนวโน้มที่มีสไตล์การแสดงค่อนข้างสมจริงและเป็นธรรมชาติมากขึ้น หากเปรียบเทียบกับการแสดงละครไทยสมัยก่อน ดังที่สตานิสลาฟกี้ (Stanislavsky) ผู้ซึ่งถือว่าเป็นผู้ทรงอิทธิพลในด้านการแสดงแนวใหม่ ได้สอนให้เรียนรู้ถึงมนุษย์ที่แท้จริง โดยเน้นการสังเกตจากความจริงและการฝึกอารมณ์ความรู้สึกจากฐานแห่งความจริง ให้แสดงออกมาเป็นกิริยาท่าทาง เสียงพูด อย่างชีวิตจริง และสิ่งที่สตานิสลาฟกี้ (Stanislavsky) กล่าวนี้ก็ตรงกับทัศนะของผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องทางการแสดง ทั้งนี้ความสมจริงที่กล่าวมามีความแตกต่างจากทางการแสดงทางตะวันตก อาจเป็นเพราะเหตุผลด้านวัฒนธรรมการแสดงของคนไทยที่มีมาแต่โบราณ ก่อนการเกิดภาพยนตร์ในประเทศไทย เช่น การแสดง โขน ลิเก ที่มีลักษณะห่างไกลความสมจริง และวัฒนธรรมของไทยในการเคลื่อนไหวร่างกาย การใช้เสียง และการแสดงอารมณ์ก็แตกต่างจากประเทศทางตะวันตก แต่อย่างไรก็ตามสไตล์การแสดงของตัวละครในภาพยนตร์ไทยที่สมจริงนี้พบว่า ยังมีข้อบกพร่องบางส่วนในเรื่องของทั้งการเคลื่อนไหว การใช้เสียง และการแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึกอยู่บ้าง ซึ่งผลของการวิจัยนี้อาจจะสามารถเป็นหนึ่งในข้อมูลที่สำคัญสำหรับนักวิชาการและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการแสดงของไทยต่อไป

---

[15] ทัดฌาน ไชยโอสถ, *แม่ของฉันเป็นซูเปอร์ฮีโร่*, ศิลปะบัณฑิต สาขาทัศนศิลป์ ภาควิชาประติมากรรม, คณะกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2556), หน้า 45.

[16] ปรวัน แพทยานนท์, "ตัวละละครและสไตล์การแสดงในบริบทสังคมและวัฒนธรรมไทย: กรณีศึกษาภาพยนตร์ไทยที่ได้รับรางวัลภาพยนตร์สุพรรณหงส์", หลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมวิจัย, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ), 2556, หน้า 232.

พระมหาสมบูรณ์ กัลยาณกิตติ (แดงบำรุง)[17] ผลการวิจัยพบว่า 1) การนำหลักฆราวาสธรรมไปใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารราเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทั้งสี่ด้าน เรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านสัจจะ, ด้านทมะ, ด้านขันติ, และด้านจาคะ ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบการนำหลักฆราสธรรมไปใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า บุคลากรที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาต่างกัน มีการนำหลักฆราวาสธรรมไปใช้ในการปฏิบัติงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน 3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักฆราวาสธรรมไปใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยลำดับตามความถี่จากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก คือ ควรมีความตั้งใจในการปฏิบัติงานที่ตนได้รับมอบหมาย ควรเอาใจมุ่งมั่นต่อสิ่งที่ทำ มีสติไม่เหม่อลอยฟุ้งซ่าน ต้องมีสมาธิและตั้งอกตั้งใจปฏิบัติงาน และควรมีความซื่อตรงต่อหน้าที่ที่ตนได้รับมอบหมาย ไม่ก้าวก่ายหน้าที่ของกันและกัน

ชัยพร ม่วงปรางค์[18] ผลการวิจัยพบว่า ความเคลื่อนไหวของวัฒนธรรมซูเปอร์ฮีโร่ จากนานาชาติ ได้แก่ ญี่ปุ่น และ ชาติตะวันตก ที่ส่งอิทธิพลต่อกระแสนิยมในสังคมไทย ผ่านกระบวนการทางศิลปะสื่อผสม และงานฉลุกระดาษ ที่ผสานทัศนคติ และจินตนาการของ นำเสนอรูปแบบด้วยตัวละคร ซูเปอร์ฮีโร่ จากต่างชาติ และตัวละครสำคัญจากวรรณคดีไทย โดยอาศัยโครงสร้างภาพปัจจุบันในงานจิตรกรรมไทยแบบประเพณี เพื่อแสดงความเคลื่อนไหว มิติทับซ้อนของความสัมพันธ์และความขัดแย้งเชิงสัญลักษณ์ที่เปลี่ยนแปลงทางสังคมปัจจุบัน

วรรณยศ บุญเพิ่ม, เอกลักษณ์ โภคทรัพย์ไพรบูลย์, และไตรรัตน์ สิทธิทูล[19] ผลการวิจัยพบว่า ซูเปอร์ฮีโร่ สัญชาติไทยสามารถสืบค้นได้ทั้งหมด 43 ตัว และสามารถแบ่งออกได้เป็น 6 ประเภท ได้แก่ 1) ซูเปอร์ฮีโร่ สัญชาติไทยในหนังสือภาพและหนังสือการ์ตูน 2) ซูเปอร์ฮีโร่ สัญชาติไทยในภาพยนตร์ 3) ซูเปอร์ฮีโร่ สัญชาติไทยในละครโทรทัศน์ 4) ซูเปอร์ฮีโร่ สัญชาติไทยในงานโฆษณา 5) ซูเปอร์ฮีโร่ สัญชาติไทยในการแสดงสด 6) ซูเปอร์ฮีโร่ สัญชาติไทยในภาพยนตร์แอนิเมชัน และพบแนวทางการพัฒนาเพื่อความสำเร็จของตัวละครซูเปอร์ฮีโร่ สัญชาติไทยที่น่าสนใจทั้งหมด 5 แนวทาง ได้แก่ 1) ควรมีการวางแผนอย่างเป็นระบบบนรากฐานการคิดแบบอุตสาหกรรมซูเปอร์ฮีโร่แบบครบวงจร 2) ผู้ลงทุนควรมีความเข้าใจและเชื่อมั่นในธรรมชาติและวงจรการพัฒนาของตัวละครซูเปอร์ฮีโร่ 3) ควรมีการออกแบบภาพลักษณ์ที่มีความเป็นสากล 4) เนื้อเรื่องต้องสามารถเข้าถึงผู้บริโภคและมีความสัมพันธ์กับบริบทของวัฒนธรรมสมัยนิยมของไทย 5) ผู้บริโภคควรมีทัศนคติที่เปิดกว้างต่อตัวละครซูเปอร์ฮีโร่ สัญชาติไทย

---

[17] พระมหาสมบูรณ์ กัลยาณกิตติ (แดงบำรุง), การนำหลักฆราวาสธรรมไปใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากร องค์การบริหาร ส่วนตำบเหนือเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด, *วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตร้อยเอ็ด* (ร้อยเอ็ด: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด, 2558), หน้า 156-157.

[18] ชัยพร ม่วงปรางค์, *วัฒนธรรมซูเปอร์ฮีโร่*, คณะจิตรกรรม ปะติมากรรมและภาพพิมพ์, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2559), หน้า 6.

[19] วรรณยศ บุญเพิ่ม, เอกลักษณ์ โภคทรัพย์ไพรบูลย์, และไตรรัตน์ สิทธิทูล, *อ้างแล้ว*, หน้า 1.

อุบลวรรณ เปรมศรีรัตน์[20] ผลการวิจัยพบว่า กลวิธีการเล่าเรื่องและการประกอบสร้างตัวละครของภาพยนตร์ซูเปอร์ฮีโร่ ของมาร์เวลสตูดิโอ ที่ทำรายได้สูงสุดสองอันดับแรกนั้น หัวใจสำคัญอยู่ที่กลยุทธ์ คือการผลิตภาพยนตร์ซูเปอร์ฮีโร่ หลาย ๆ เรื่องของมาร์เวลที่มีความเกี่ยวเนื่องกันโดยเริ่มต้นจากภาพยนตร์ซูเปอร์ฮีโร่ แต่ละคนซึ่งทำให้ผู้ชมรู้สึกผูกพัน คุ้นเคย ทราบที่มาที่ไปของตัวละครแล้วนำหลาย ๆ ตัวละครจากภาพยนตร์เดี่ยวของตัวเองมารวมกันในภาพยนตร์ มาร์เวล ดิ อเวนเจอร์ส และ อเวนเจอร์ส : มหาศึกอัลตรอนถล่มโลก (Marvel's The Avengers and อเวนเจอร์ส (Avengers) Age of อัลตรอน (Ultron)) และเรื่องต่อ ๆ มาก็มีความเกี่ยวเนื่องกันอีก เรียกได้ว่าเป็นแฟรนไชส์ (franchise) ภาพยนตร์ กลยุทธ์เอ็มซียู (MCU) นี้มีระบบการทำงานที่เริ่มตั้งแต่การเขียนบท การคัดเลือกนักแสดง และทุก ๆ ขั้นตอนการสร้างภาพยนตร์แต่ละเรื่องที่ต้องสอดคล้องต่อเนื่องกัน

กัญญาธิภัทร์ กฤดาภร[21] ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์การประกอบสร้างเนื้อหาภาพยนตร์ให้เกิดความนิยมของ มาร์เวล สตูดิโอ (Marvel Studio) หัวใจสำคัญอยู่ที่กลยุทธ์ คือ การผลิตภาพยนตร์ซูเปอร์ฮีโร่ หลาย ๆ เรื่องของมาร์เวล (Marvel) ที่มีความเกี่ยวเนื่องกัน โยดเริ่มต้นจากภาพยนตร์ซูเปอร์ฮีโร่ แต่ละคนซึ่งทำให้ผู้ชมรู้สึกผูกพัน คุ้นเคย ทราบที่มาที่ไปของตัวละคร แล้วนำหลาย ๆ ตัวละครจากภาพยนตร์เดี่ยวของตัวเองมารวมกันในภาพยนตร์ เรื่องเดียว และเรื่องต่อ ๆ มาก็มีความเกี่ยวเนื่องกันอีก เรียกได้ว่าเป็นแฟรนไชส์ (Franchise) ภาพยนตร์ กลยุทธ์นี้มีระบบการทำงานที่เริ่มตั้งแต่การเขียนบท การคัดเลือกนักแสดง และทุก ๆ ขั้นตอนการสร้างภาพยนตร์แต่ละเรื่องที่ต้องสอดคล้องต่อเนื่องกัน ผู้กำกับภาพยนตร์แต่ละเรื่องจะต้องมาพูดคุยกันเพื่อวางแผนให้ทิศทางของหนังแต่ละเรื่องสอดประสานอย่างลงตัว รวมถึงกลวิธีการเล่าเรื่องจาก มาร์เวล สตูดิโอ (Marvel Studio) นั้นตอนจบเรื่องที่เรียกว่ากันว่า เอน เครดิต (End Credit) ซึ่งกลายเป็นธรรมเนียมของหนังเกือบทุกเรื่องที่จะมีฉากลับเล็ก ๆ น้อย ๆ เพื่อบอกใบ้ภาคต่อไปหรือเชื่อมไปหาเรื่องอื่นในจักรวาลซึ่งฉากดังกล่าว กลายเป็นลูกเล่นที่ผู้ชมติดตามชมตลอดตั้งแต่ปี 2008 รวมถึงสร้างกระแสความนิยม อีกทั้งยังเพิ่มฐานผู้ชมหนังซูเปอร์ฮีโร่ กว้างขวางขึ้นไปอีกทั่วโลก

สุธีย์ จุฬากาญจน์[22] ศึกษารูปแบบของภาพยนตร์ไทยพบว่า ภาพยนตร์เรื่อง สิบห้าค่ำเดือนสิบเอ็ด แสดงความเชื่อมโยงบริบทของสังคมวัฒนธรรมที่บูรณาการอยู่ในเรื่องราว ความเชื่อซึ่งเป็นทุนวัฒนธรรมแบบไม่มีรูปลักษณ์ และองค์ประกอบเสริมที่ได้คือประเพณี ศาสนา และภาษา

---

[20] กัญญาธิภัทร์ กฤดาภร, อุบลวรรณ เปรมศรีรัตน์, การเล่าเรื่องและการประกอบสร้างตัวละครในภาพยนตร์ซูเปอร์ฮีโร่ที่ทำรายได้สูงสุดของมาร์เวลสตูดิโอ*, สถาบันบันฑิตพัฒนบริหารศาสตร์*, ปีที่ 3 ฉบับที่ 3, (กรุงเทพมหานคร: วารสารการสื่อสารและการจัดการ นิด้า, 2560) หน้า 11.

[21] กัญญาธิภัทร์ กฤดาภร, *กลยุทธ์การประกอบสร้างเนื้อหาภาพยนตร์ให้เกิดความนิยมของมาร์เวลสตูดิโอ,* คณะนิเทศศาสตร์และนวัตกรรม, (กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2560), หน้า 3-4.

[22] สุธีย์ จุฬากาญจน์, *จากทุนวัฒนธรรมสู่ภาพยนตร์ไทย*, นเรศวรวิจัย ครั้งที่ 13: วิจัยและนวัตกรรมขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคม, ภาควิชาศิลปะและการออกแบบ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ (พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2560), หน้า 2049.

รักษยา ศีลตระกูล[23] ผลการวิจัยพบว่า ภาพสะท้อนต่าง ๆ ตลอดจนถึงการสร้างสัญลักษณ์และภาพตัวแทนภายในภาพยนตร์ของฮอลลีวูด (Hollywood) นั้นก็ยังคงมีเรื่องของการโฆษณาชวนเชื่อเข้ามาเป็นปัจจัยสำคัญ ไม่ว่าจะตั้งแต่ช่วงสงครามเย็นมาจนถึงปัจจุบัน โดยอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงในส่วนลักษณะนิสัยของตัวละครที่ไม่แสดงออกตรง ๆ ว่าเป็นตัวร้ายดังเช่นในยุคสงครามเย็น แต่มักจะเน้นไปที่ความไม่น่าไว้วางใจ มีความแปลกแยก และไม่ได้รับการยอมรับจากคนอื่น ๆ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าภาพยนตร์ กัปตันอเมริกา (Captain America) นั้น เป็นอีกหนึ่งมิติของวงการของวงการภาพยนตร์ที่ไม่ได้สร้างภาพให้สิ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับรัสเซียนั้นเป็นตัวร้ายเหมือนภาพยนตร์เรื่องอื่น ๆ แต่เป็นการนำเอาภาพสะท้อนสัญลักษณ์ และภาพตัวแทนต่าง ๆ เข้ามาใช้เพื่อแสดงถึงความแตกต่างแทน

สุภาพ สิทธิพานิช[24] ผลการวิจัยพบว่า 1) บริบทการทำงานของบุคลากรสำหรับนักบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นองค์การที่มีภารกิจมุ่งเน้นให้บริการวิชาการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศแก่นักศึกษา บุคลากร ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย เพื่อให้สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน และการเรียนการสอนในทุกระดับให้มีประสิทธิภาพ 2) แนวทางการประยุกต์ใช้หลักฆราวาสธรรมในการทำงานของบุคลากรสำนักบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้วิสัยได้นำเอาวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมร่วมในการบริหารจัดการองค์กร เพื่อทราบบริบทและปัญหาในการทำงานของบุคลากร พร้อมทั้งวิเคราะห์หลักฆราวาสธรรม 4 สำหรับเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา 3) พันธกิจที่ให้บริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและหน่วยสนับสนุนพันธกิจส่วนใหญ่ยึดหลักขันติ ความอดทน เนื่องจากมีการติดต่อประสานงานกับบุคคลภายนอกองค์กรที่มีพฤติกรรมแตกต่างกัน บุคลากรต้องจัดการกับข้อร้องเรียนของผู้รับบริการด้วยความอดทน

ฐณยศ โล่พัฒนานนท์, วรลักษณ์ กล้าสุคนธ์, และศักดิ์สิทธิ์ ทวีกุล[25] ผลการวิจัยพบว่าความเข้าใจภาพยนตร์บันเทิงช่วงที่ผ่านมาอิงรูปแบบการผลิตมากกว่าสิ่งอื่นใด เช่น ใช้นักแสดงระดับดารา มีเงินลงทุนขนอดใหญ่ มีความชัดเจนในแง่ตระกูลภาพยนตร์ ฯลฯ ลักษณะเช่นนี้นำไปสู่การอธิบายแก่นสารในมิติธุรกิจ หากวิเคราะห์ตามหลักอักษรศาสตร์ ภาพยนตร์บันเทิงคือ ภาพเคลื่อนไหวที่มุ่งสนองตอบต่อความต้องการบันเทิงเริงรมย์ของผู้ชม ทว่าความบันเทิงในบริบทนี้กลับไม่ใช่ความสนุกสนานทั่วไป แต่มีความลึกซึ้งในทางจิตวิทยา เพราะเป็นภาวะความพึงพอใจอย่างหนึ่ง หลังจากได้รับการปรุงแต่งทางอารมณ์ให้รู้สึกโกรธ ตื่นเต้น ประทับใจ เศร้า หรืออื่น ๆ ตามแต่จะชักนำโดย

---

[23] รักษยา ศีลตระกูล, *วิเคราะห์การสะท้อนภาพลักษณ์ของรัสเซียผ่านผลงานภาพยนตร์ตะวันตก กรณีศึกษา: ภาพยนตร์เรื่อง Captain America*, ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัสเซียศึกษา, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2560), หน้า 105.

[24] สุภาพ สิทธิพานิช, แนวทางการประยุกต์ใช้หลักฆราวาสธรรมในการทำงานของบุคลากร สำหรับนักบริการเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยเชียงใหม่, *วารสารพุทธศาสตร์ศึกษา*, ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม, (เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่, 2560), หน้า 44-56.

[25] ฐณยศ โล่พัฒนานนท์, วรลักษณ์ กล้าสุคนธ์, และศักดิ์สิทธิ์ ทวีกุล, ภาพยนตร์กับทฤษฎีแห่งความบันเทิง, *วารสารนิเทศศาสตร์ธุรกิจบัณฑิตย์*, ปีที่ 12 ฉบับที่ 1, มกรคม-มิถุนายน 2561, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, 2561), หน้า 121-122.

เนื้อหาเรื่องราว ความพึงพอใจนี้เกิดขึ้นในขั้นตอนซึ่งรู้จักกันในภาษาอังกฤษว่า “meta-emotion” ดังนั้นภาพยนตร์บันเทิงจึงเป็นงานที่มุ่งสนองตอบต่อความคาดหวังทางอารมณ์ของผู้ชม เมื่อผู้ชมมีอารมณ์คล้อยตามแล้ว จะปล่อยตนเข้าสู่เนื้อหาเรื่องราวที่กำลังรับชมจนกลายเป็นอรรถรสทางจินตนาการ และนี่คือเหตุผลว่าทำไมภาพยนตร์ได้รับการกล่าวขานว่าเป็นงานมายา กรณีศึกษาต่าง ๆ รวมทั้งผลงานของไทยเรื่อง ฉลาดเกมส์โกง และ 9 ศาสตรา คือแบบอย่างแห่งความบันเทิงสำหรับผู้ชมยุคปัจจุบัน กรณีเหล่านี้ช่วยฉายให้เห็นว่าการออกแบบภาพ-เสียง รวมทั้งการสร้างสรรค์บทล้วนเป็นไปเพื่อให้เกิดผลทางอารมณ์

ภัทรนันท์ ไวทยะสิน[26] ผลการวิจัยพบว่า บทภาพยนตร์เปรียบเสมือนแบบแปลนสำหรับการสร้างบ้าน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการสร้างสรรค์ภาพยนตร์ การวิเคราะห์บทภาพยนตร์เป็นขั้นตอนแรกหลังจากที่ผู้เขียนบทภาพยนตร์ได้ทำงานเสร็จสิ้น ซึ่งทุกหน้าที่ในการสร้างสรรค์ผลงานภาพยนตร์จำเป็นที่จะต้องศึกษา วิเคราะห์ วิเคราะห์บทภาพยนตร์อย่างละเอียดลักซึ้ง ความสำคัญของการวิเคราะห์บทภาพยนตร์สำหรับทีมงานแต่ละฝ่ายนั้น มีมิติมุมองในการเน้นย้ำที่แตกต่างกันออกไปตามองค์ประกอบของบทภาพยนตร์ กล่าวคือ นักแสดงผู้ฝึกสอนการแสดงให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ลักษณะของตัวละครและการสร้างตัวละคร นักออกแบบ หรือ ผู้กำกับศิลป์ให้ความสำคัญกับเวลา และสถานที่ ที่กำหนดไว้อยู่ในบทภาพยนตร์ตลอดจนการวิเคราะห์รายละเอียดต่าง ๆ ที่บทกำหนดมาให้ผู้กำกับภาพให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์หมายจากบทภาพยนตร์ นำไปสู่การสื่อสารผ่านภาพและเทคนิคต่าง ๆ ของการถ่ายทำรวมทั้งการผสมผสานการทำงานระหว่างศิลปะและอุตสาหกรรมที่ต้องสอดคล้องกันระหว่างรายละเอียดจากบทภาพยนตร์กับงบประมาณ ซึ่งเป็นหน้าที่หลักของผู้อำนวยการสร้าง นอกจากนี้ผู้กำกับภาพยนตร์ต้องวิเคราะห์บทภาพยนตร์ให้ครบทุกมิติ

พระมหายศวิภรณ์ เปมสีโล (ตั้งคำ) และคณะ[27] ผลการวิจัยพบว่า 1) หลักฆราวาสธรรม ได้แก่ สัจจะ ทมะ ขันติ และจาคะ 2) การปฏิบัติตนของครอบครัวไทยยุคไทยแลนด์ 4.0 ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว ด้วนมั่นคงภายในครอบครัว และด้านสังคมและประเทศชาติ 3) หลักฆราวาสธรรมที่นำมาบูรณาการกับการปฏิบัติตนของครอบครัวไทยยุคไทยแลนด์ 4.0 ได้แก่ หลักฆราวาสธรรมด้านสัจจะ หลักฆราวาสธรรมด้านทมะ หลักฆราวาสธรรมด้านขันติ และหลักฆราวาสธรรมด้านจาคะ 4) สร้างองค์ความรู้ใหม่และรูปแบบการบูรณาการหลักฆราวาสธรรมกับการปฏิบัติตนของครอบครัวไทยยุคไทยแลนด์ 4.0 ได้แก่ การนำหลักฆราวาสธรรมปลูกฝังกับการปฏิบัติในครอบครัว การใช้ตัวกลั่นกรองผ่านทางกาย จิต ปัญญา และสังคมเป็นตัวเชื่อม การสร้างกรอบในการยึดถือธรรมโดยใช้ศีลธรรม (เน้นปฏิบัติ) คุณธรรม (เน้นจิตใจ) และจริยธรรม (เน้นความรู้) ฝึกปฏิบัติจนนำไปสู่การพัฒนาด้านรู้เท่าทัน (รู้จิต) ตนเองปฏิบัติถูกต้อง (ทักษะชีวิต) ตั้งมั่นอยู่ในความดี (ละอายบาปทั้งปวง) และมีสุขภาวะที่ดี (สุขแท้) เพื่อเกิดการพัฒนาทั้งทางร่างการและจิตใจ

---

[26] ภัทรนันท์ ไวทยะสิน, การวิเคราะห์บทภาพยนตร์: สุนทรียภาพในการสร้างสรรค์อุตสาหกรรมภาพยนตร์, *วารสารวิชาการนวัตกรรมสื่อสารสังคม*, ปีที่ 6 ฉบับที่ 2, กรกฎาคม-ธันวาคม 2561, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2561), หน้า 268 - 276.

[27] พระมหายศวิภรณ์ เปมสีโล (ตั้งคำ) และคณะ, การบูรณาการหลักฆราวาสธรรมกับการปฏิบัติตนของครอบครัวไทยยุคไทยแลนด์ 4.0, *วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ*, ปีที่ 3 ฉบันที่ 2, กรกฎาคม-ธันวาคม, (นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช, 2561), หน้า 45-56.

แก่นแท้ของหลักปฏิบัติตนโดยใช้หลักฆราวาสธรรมกับการปฏิบัติตนสู่ความดีงาม และพัฒนาตนสู่ความเจริญแก่ครอบครัว

พุฒิวงศ์ กันยะกาญจน์[28] ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะเพื่อนำเสนอบทบาทของสตรีที่มีความสำคัญในฐานะผู้นำครอบครัว" พบว่า การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะเพื่อนำเสนอบทบาทสตรีที่มีความสำคัญในฐานะผู้นำครอบครัว วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมความเป็นผู้นำของสตรีจากบุคคลในประวัติศาสตร์และหัวหน้าครอบครัวในปัจจุบัน ค้นหาสาเหตุซึ่งเป็นแรงผลักดันให้สตรีก้าวขึ้นมารับบทบาทสำคัญนี้โดยการนำมาจากแหล่งอ้างอิงต่าง ๆ เช่น ข้อมูลเอกสารและข้อมูลภาคสนามที่ข้าพเจ้าเก็บข้อมูลจากบุคคลที่มีบทบาทเป็นผู้นนำจำนวนสองท่าน ซึ่งรับผิดชอบสมาชิกในครอบครัวทุกคนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ได้แก่ ป้าเอมอร ใจแก้ว และคุณป้าสุวรรณา ทองชุม นำมาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ โดยอาศัยรูปแบบจากผลงานการ์ตูนอเมริกกัน (Cartoon American) ในช่วงทศวรรษ 1970 ที่นำเสนอเรื่องราวของผู้ที่มีความสามารถพิเศษ นำมากำหนดเรื่องราวด้วยเทคนิคการวาดเส้น เพื่อสรางสรรค์ผลงานศิลปะเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่อย่างมีคุณภาพของความเป็นครอบครัว จนสามารถจัดการปัญหายาก ๆ ให้ลุล่วงไปได้ ผลงานชุดนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 4 ชิ้น ประกอบด้วยภาพร่าง 2 ภาพ และผลงานจริง 1 ภาพ ด้วยเจตตาที่จะเชิดชูและให้กำลังใจให้กับสตรีให้มีความเป็นผู้ และเชิดชูหัวหน้าครอบครัวที่เป็นสตรีเปรียบได้ดั่ง "ซูเปอร์ฮีโร่หญิง (Women Superhero) " ในสังคมปัจจุบัน

ดิลก บุญอิ่ม, พระอธิการสุชาติ จันทสโร (สายโรจน์)[29] ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามหลักฆราวาสธรรในพระพุทธศาสนา ด้านหลักการครองเรือนควรปฏิบัติตามแนวความซื่อสัตย์ การไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม และเข้าใจถึงความสำคัญของตนที่มีอิทธิพล หรือบทบาทและความสัมพันธ์ต่อผู้อื่น ด้านหลักการอยู่ร่วมกันในชุมชน ควรปฏิบัติตามแนวความอดกลั้น การฝึกแก้ไขปัญหาโดยสันติวิธี และรู้จักขอบเขตและการแสองออกของอารมณ์อย่างพอเหมาะ ด้านการทำงานให้สำเร็จ ควรปฏิบัติตามแนวความอดทน การไม่ท้อถอยต่อปัญหาที่ประสบและแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกในเรื่องต่าง ๆ พอเหมาะ ด้านหลักการสร้างคุณค่าให้แก่ตนเอง ควรปฏิบัติตามแนวความเสียสละ มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อบุคคล เช่นนี้ จะทำให้อยู่ร่วมกันด้วยความสมานฉันท์ลดปัญหาความขัดแย้ง และปัญหาทางสังคม เกิดสันติสุขในบุคคล ชุมชน และสังคมแบบยั่งยืน

พระปรียะพงษ์ คุณปัญญา, กีรติ บุญเจือ และ รวิช ตาแก้ว[30] ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาเล่าเรียนนั้น จะศึกษาเล่าเรียนให้เกิดความรู้อย่างเดียวนั้นไม่ได้ จะต้องมีการฝึกฝนขัดเกลา

---

[28] พุฒิวงศ์ กันยะกาญจน์, การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะเพื่อนำเสนอบทบาทของสตรีที่มีความสำคัญในฐานะผู้นำครอบครัว, *วารสารมนุษยสังคมปริทัศน์*, ปีที่ 20 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม, คณะศิลปกรรมศาสตร์, (ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา, 2561), หน้า 251-268.

[29] ดิลก บุญอิ่ม, พระอธิการสุชาติ จันทสโร (สายโรจน์), ฆราวาสธรรม 4: สูตรการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามวิถีพุทธ, *วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง*, ปีที่ 7 ฉบับที่ 2, กรกฎาคม-ธันวาคม, (ลำปาง: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตลำปาง, 2561), หน้า 338 - 352.

[30] พระปรียะพงษ์ คุณปัญญา, กีรติ บุญเจือ และ รวิช ตาแก้ว, "การสอนฆราวาสธรรมเพื่อการอบรมบ่มนิสัย: การศึกษาเชิงวิเคราะห์ วิจักษ์ และวิธาน", การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 9, วารสารบัณฑิตวิทยาลัย (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 2561), หน้า 982.

จิตใจให้ดีงาม ซึ่งเป็นคุณค่าภายในที่เราท่านทั้งหลายเรียกกันว่า คุณธรรม ซึ่งคุณธรรมนำใจนี้เอง จะเกิดมีขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้ศึกษาเล่าเรียนนั้น มีความสนใจในการหมั่นฝึกฝนจิตใจตัวเองในคุณธรรมเรื่องนั้น ๆ ทำให้เกิดเป็นอุปนิสัยที่ดีงาม เป็นปกติ เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วย่อมทำให้ชีวิตเขาเหล่านั้น เจริญด้วยสุข 4 สถาน ตามพุทธพจน์ที่ได้ทรงตรัสไว้ว่า “เชิญท่านลองถามสมณพราหมณ์ทั้งหลายเหล่าอื่นดูบ้าง ถ้าจะมีธรรมในโลกนี้ ที่ยิ่งไปกว่าสัจจะ ทมะ จาคะ ขันติ ซึ่งจุดประสงค์หลักก็เพื่อจะไขข้อสงสัยที่ว่า ฆราวาสธรรม 4 เป็นกรอบการสอนศีลธรรมได้ด้วยกระบวนทัศน์หลังนวยุคสายกลางได้จริงหรือไม่ โดยอาศัยวิธีการศึกษาเชิงวิเคราะห์ วิจักษ์ และวิธาน เพื่อความเข้าใจที่ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป ตลอดถึงการน้อมหลักฆราวาสธรรมนำมาประพฤติปฏิบัติ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตัวเองให้อยู่บนรากฐานของความดีสืบต่อไป

กมลรัตน์ ไชยสุริยา, และ พราว อรุณรังสีเวช[31] ผลการวิจัยพบว่า ภาพยนตร์แนวซูเปอร์ฮีโร่ นั้นสามารถก่อให้เกิดอิทธิพลต่อผู้ชมในวงกว้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มคนที่ชื่นชอบตัวละครในภาพยนตร์เหล่านี้ ผู้เขียนจึงเลือกวิเคราะห์ภาพยนตร์ที่ผลิตโดยมาร์เวลสตูดิโอ ซึ่งมีกลุ่มแฟน ๆ จำนวนมากจากหลายประเทศ เพื่อศึกษาวิเคราะห์ความเหมาะสมของตัวละครที่เป็นผู้ด้อย เช่น สตรีเพศที่สาม และคนผิวสี ซึ่งผู้เขียนพบว่าตัวละครเหล่านี้มีความสามารถ และหลายตัวมีความเก่ง มีความฉลาด แต่บทบาทของตัวละครบางตัวยังคงสอนการเหมารวม การแบ่งแยก การเหยียดเพศและเหยียดสีผิวอยู่ ผู้เขียนจึงแนะนำให้ผู้ผลิตสื่อและคนเขียนบท ให้บทบาทที่ดีขึ้น และมอบบุคลิกความเป็นผู้นำให้แก่ตัวละครเหล่านี้ เพื่อที่จะได้สอนผู้ชม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชน ให้มีทัศนคติที่ดีและยอมรับในความเท่าเทียมกันของคนรอบข้าง ไม่เลือกปฏิบัติโดยแบ่งเพศและสีผิว

ศิริพงษ์ ฐานมั่น[32] ผลการวิจัยพบว่า 1) การศึกษาองค์ประกอบที่มีผลต่อองค์กรเพื่อรองรับกับการเข้าสู่เศรษฐกิจดิจิทัล แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ 1.1) ระดับนโยบาย หมายถึงการจัดการด้านโครงสร้างขององค์กร เพื่อปรับใช้ให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมภายนอก 1.2) ระดับปฏิบัติการ หมายถึง การมุ่งเน้นที่ปัจจัยภายในขององค์การ 2) การศึกษาคุณธรรมและจริยธรรม ในยุคเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศไทย แบ่งเป็น 2 ด้าน ดังนี้ 2.1) ด้านคุณธรรม คือ คุณความดีที่เกิดขึ้นในจิตใจและแสดงออกเป็นพฤติกรรมที่ดีของบุคคลนั้น 2.2) ด้านจริยธรรม คือ หลักแห่งความดีงามที่สังคมให้การยอมรับว่า ควรนำไปประพฤติปฏิบัติ ซึ่งแนวคิดด้านคุณธรรมและจริยธรรมนี้มีพื้นฐานสำคัญมาจากหลักศาสนา โดยสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับ การบริหารองค์กรเพื่อรองรองการเข้าสู่เศรษฐกิจดิจิทัล และ 3) การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมในองค์กร ควรเริ่มจากผู้บริหารที่ต้องมีจริยธรรมในการปฏิบัติงาน เช่น ความเสียสละ ความซื่อตรง ความยุติธรรม เป็นต้น เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่พนักงาน ไม่ว่าโลกจะเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วเพียงใดแต่องค์กรยังจำเป็นต้องใช้ระบบคุณธรรมและจริยธรรม เข้ามาเชื่อโยงให้องค์การมีความเจริญเติบโต ควบคู่กับความสงบสุขของสังคมสืบไป

---

[31] กมลรัตน์ ไชยสุริยา, และ พราว อรุณรังสีเวช, *บทบาทของตัวละครผู้ด้อยในภาพยนตร์มาร์เวลสตูดิโอ*, การประชุมวิชาการระดับชาติ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ครั้งที่ 2 (กาญจนบุรี ใน มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, 2562), หน้า 428-432.

[32] ศิริพงษ์ ฐานมั่น, *การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมในศตวรรษที่ 21 เพื่อรองรับองค์การแห่งยุคเศรษฐกิจดิจิทัล,*หลักสูตรบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการทั่วไป, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์, 2562), หน้า 146.

ภาวิณี ภาพันธ์[33] กล่าวว่า การสร้างคุณค่าและความหมายเกิดจากการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์นำไปสู่การคิดใหม่จากฐานความคิดเดิมตรงกับทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อให้เกิดการสร้างคุณค่าตามความเป็นจริง โดยมีความศรัทธาและความเชื่อด้วยสัมมาทิฏฐิ ตามหลัก มรรคมีองค์ 8 หลักอริยสัจ 4 บุคคลต้นแบบใช้แบบแผนของการใช้ชีวิตเพื่อลดความไม่สอดคล้องและความไม่สมดุลในค่านิยมโดยการแปลความหมายเหตุการณ์ที่ล้อมรอบตัว ด้วยการกระทำเช่นนี้ทำให้ค่านิยมมีความคงทนถาวร เพื่อชี้วัดอย่างมีคุณค่าเพื่อก้าวไปให้ถึงเป้าหมายสุดท้าย คือพระนิพพานอันเป็นบรมสุข

พิทักษ์ ศศิสุวรรณ[34] ผลการวิจัยพบว่า สิ่งที่ปรากฏในภาพยนตร์ซูเปอร์ฮีโร่ เกี่ยวกับกรณีที่ยอดมนุษย์สามารถใช้พลังอำนาจได้อย่างเต็มที่ในฐานะ “คนดี” เข้าจัดการกับ “เหล่าร้าย” และมีโลกมิติแบนราบที่มีเพียงความดีสีขาว และความชั่วอันมืดมิดเท่านั้นเป็นฉากดำเนินเรื่อง บทความนี้จะสะท้อนให้เห็นมุมมองเกี่ยวกับการเป็นคนดี หรือซูเปอร์ฮีโร่ ในชีวิตจริงโดยอุปมาผู้เข้ามาจัดการความอยุติธรรมในสังคมโดยไม่พึ่งพาระบบยุติธรรมกระแสหลัก เนื่องด้วยความคาดหวังในการให้ความยุติธรรมจากภาครัฐ หรือผู้รักษากฎหมายของบ้านเมืองกำลังก่อตัวขยายแนวเขตแดนมากขึ้นโดยเฉพาะโลกอันไร้พรหมแดนซึ่งความประสงค์และการแสดงเจตนาของปัจเจกชนสามารถจุระเบิดปรากฏการณ์สั่นสะเทือนสังคมได้อย่างรวดเร็วอย่างที่ไม่เคยมีมาก่อน ความคาดหวังนี้เองนำไปสู่การพยายามสร้างรูปแบบบุคคลในอุดมคติเพื่อผดุงความยุติธรรมให้ถือกำเนิดโลกแห่งความเป็นจริง ซึ่งสามารถสะท้องเทียบเคียงได้กับการถือกำเนิดของซูเปอร์ฮีโร่ โดยบทบาทของซูเปอร์ฮีโร่ นั้นจะเด่นชัดและชัดเจนขึ้นได้ก็ต่อเมื่อกลไกความมั่นคงปกติของรัฐนั้นล้มเหลวลง ก่อกำเนิดภาวะซึ่งซูเปอร์ฮีโร่ต้องแสดงพลังและสามารถเอาชนะศัตรูได้ในที่สุด ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าสนใจว่าประชาชนกลับรู้สึกยินดีต่อการปรากฏกายของซูเปอร์ฮีโร่ จนลืมไปว่าพลังของซูเปอร์ฮีโร่ มิได้รับฉันทามติจากประชาชน มิได้มีกฎหมายบัญญัติรับรองอำนาจ อำนาจเหล่านี้ตรวจสอบมิได้ และอำนาจที่กำจัดเหล่าร้ายได้ก็สามารถกลับทำลายประชาชนได้เช่นเดียวกัน

ณรงค์วรรษ บุญมา และกรรณิกา คำดี[35] อธิบายว่า สังคม หมายถึง การร่วมกลุ่มกันของคนตั้งแต่สองคนขึ้นไปและอยู่ด้วยกันเป็นองค์กร หรือเป็นประชาคม หรือเป็นสมาคม มีจุดประสงค์ร่วมกัน มีสัมพันธภาพในการอยู่รวมกัน มีแนวทางในการดำเนินชีวิตและอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ของเหมือนกันตั้งแต่หน่วยย่อย ๆ จนถึงขนาดใหญ่

---

[33] ภาวิณี ภาพันธ์, การสร้างคุณค่าและความหมายใหม่ของบุคคลต้นแบบในการดำเนินชีวิตเชิงพุทธ, *วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์*, ปีที่ 15 ฉบับที่ 1 มกราคม-เมษายน 2562, ศูนย์บัณฑิตศึกษา, (เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), หน้า 55.

[34] พิทักษ์ ศศิสุวรรณ, ซูเปอร์ฮีโร่จากคนดีในอุดมคติ สู่รุ่งอรุณแห่งความวุ่นวาย, *วารสารนิติ รัฐกิจ และสังคมศาสตร์*, ปีที่ 3 ฉบับที่ 1, มกราคม-มิถุนายน (เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 2562), หน้า 53.

[35] ณรงค์วรรษ บุญมา และกรรณิกา คำดี, สภาพสังคมที่พึงปรารถนาตามแนวพระพุทธศาสนาเถรวาท, *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์*, ปีที่ 8 ฉบับที่ 4 กรกฎาคม-สิงหาคม 2560, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2563), หน้า 1244.

พระปรียะพงษ์ คุณปัญญา, กีรติ บุญเจือ และ รวิช ตาแก้ว[36] ผลการวิจัยพบว่า ปรัชญาหลังนวยุคกลางมุ่งหมายพัฒนาศักยภาพมนุษย์บนพื้นฐานการแสวงหาความรู้ที่ยั่งยืน อันได้แก่ พลังสร้างสรรค์ พลังปรับตัว พลังแสวงหา และพลังร่วมมือ เพื่อเติมเต็มคุณภาพชีวิตของตนเองและสังคมอันจะนำไปสู่สังคมแห่งความสุขตามเป็นจริง ฆราวาสธรรม 4 ตามกระบวนทัศน์หลังนวยุคสายกลางนั้น มุ่งแสวงหาส่วนที่ดีที่สุดในแต่ละหลักคำสอนแล้วนำมาปฏิบัติ โดยสามารถเทียบกับหลักคุณธรรม 4 ประการของอริสโตเติล (Aristotle) อันเป็นคุณสมบัติของผู้ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตฆราวาสธรรม 4 ได้แก่ 1) มุ่งเน้นให้ปัญญารู้จักบริหารสัญชาติญาณในระดับรองลงมาเพื่อให้มนุษย์ได้มีความสุขตามอัตภาพและให้ความสุขสูงสุดแก่สัญชาตญาณปัญญา 2) มุ่งเน้นการสร้างสรรค์ การปรับตัว การร่วมมือและการแสวงหาซึ่งนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อให้มีความสุขที่มีคุณภาพที่ดีมากยิ่งขึ้นไปเรื่อย ๆ 3) กำกับความประพฤติแนวทางสายกลางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป 4) มุ่งการมีความสุขบนความสุขของผู้อื่นซึ่งเป็นคุณค่าร่วมในปรัชญากระบวนทัศน์หลังนวยุคในระดับชุมชนและประเทศชาติ ผลการวิจัยได้แสดงคุณค่าที่แท้จริงของหลัก ฆราวาสธรรมว่าสามารถนำไปอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนทุกระดับโดยผ่านทีมสอนกับทีมอบรมที่มีความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐาน

สรุปว่า ภาพยนตร์แนวซูเปอร์ฮีโร่ นั้นสามารถก่อให้เกิดอิทธิพลต่อผู้ชมในวงกว้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มคนที่ชื่นชอบตัวละครในภาพยนตร์เหล่านี้ รวมถึงประเทศไทยเองก็มีภาพยนตร์แนวนี้ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาจากภาพยนตร์ที่ผลิตโดย มาร์เวล สตูดิโอ (Marvel Studio) ซึ่งมีกลุ่มแฟนคลับจำนวนมากจากหลายประเทศทั่วโลกจนสร้างรายได้สูงสุดนั้น หัวใจสำคัญอยู่ที่กลยุทธ์ คือ การผลิตภาพยนตร์ ที่มีความเกี่ยวเนื่องกัน โดยเริ่มต้นจากภาพยนตร์เดี่ยวของแต่ละคนซึ่งทำให้ผู้ชมรู้สึกผูกพัน คุ้นเคย ทราบที่มาที่ไปของตัวละคร แล้วนำหลาย ๆ ตัวละครจากภาพยนตร์เดี่ยวมารวมกัน และแต่ละเรื่องต้องสอดคล้องต่อเนื่องกัน ที่สำคัญสิ่งที่จะทำให้คนจดจำได้ดีที่สุด คือ ตัวละครต้องเป็นคนดีมีคุณธรรม ซึ่งผู้วิจัยจะศึกษาโดยการวิเคราะห์คุณธรรมของพวกเขาเหล่านั้นในลำดับต่อไป

1.8 นิยามศัพท์เฉพาะ

บุคคลต้นแบบ หมายถึง บุคคลที่เป็นแบบอย่าง และต้องเป็นเรื่องในเชิงบวกเท่านั้น เป็นคนมีความคิดสร้างสรรค์ มีหลักธรรมในการดำเนินชีวิต เป็นคนดีและเก่ง

สังคมพุทธปรัชญาเถรวาท หมายถึง สังคมแห่งการตื่นรู้ และเบิกบาน มีเป้าหมายสูงสุด คือ พระนิพพาน โดยแบ่งสังคมออกเป็น 2 แบบ คือ (1) สังคมสงฆ์ และ (2) สังคมฆราวาส

ซูเปอร์ฮีโร่ หมายถึง ตัวละครที่มีลักษณะพิเศษเรียกว่า ยอดมนุษย์ มีพลังวิเศษ และใช้พลังวิเศษเหล่านี้ที่ได้มาในทางที่ดีเท่านั้น

อเวนเจอร์ส (Avengers) หมายถึง ภาพยนตร์จากค่าย Marvel Cymatic Universe (MCU) ทั้ง 4 ภาค คือ (1) Marvel's The Avengers 2012, (2) อเวนเจอร์ส (Avengers) : Age of

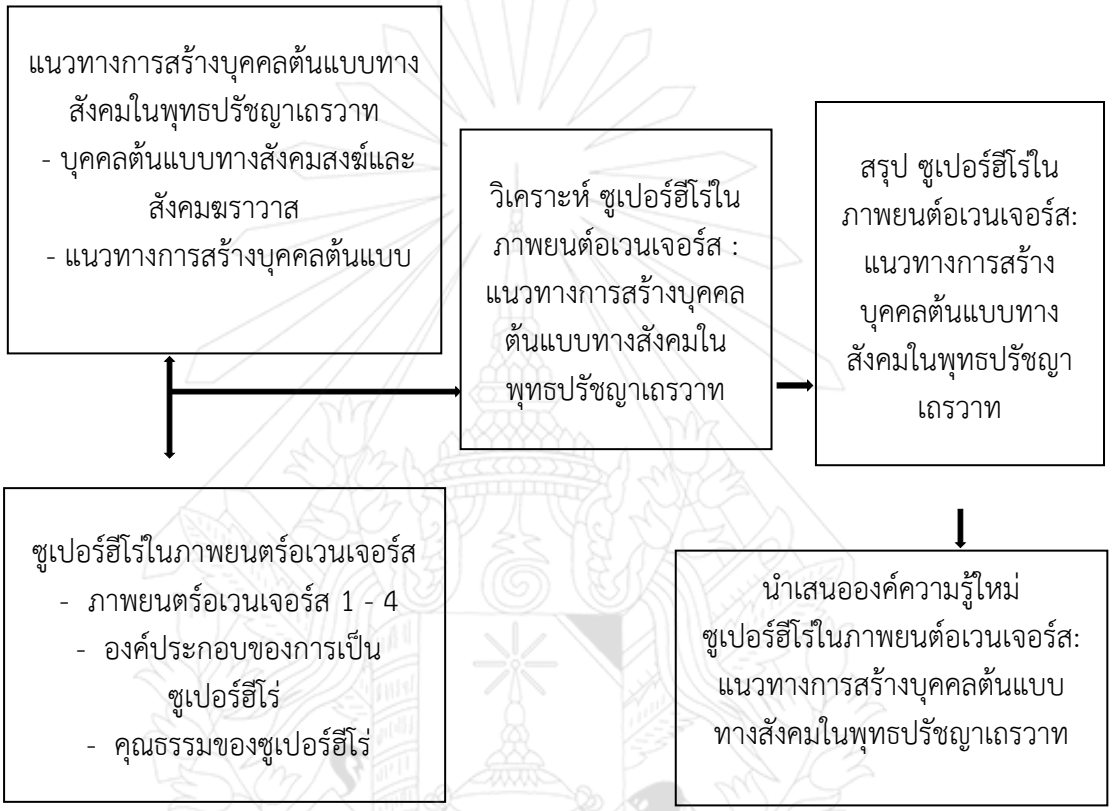
---

[36] พระปรียะพงษ์ คุณปัญญา, กีรติ บุญเจือ และรวิช ตาแก้ว, ฆราวาสธรรม 4 ตามหลักปรัชญาหลังนวยุคสายกลาง*, วารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม*, ปีที่ 13, ฉบับที่ 1, มกราคม-มิถุนายน, ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาปรัชญาและจริยศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 2564), หน้า 127.

Ultron 2015, (3) อเวนเจอร์ส (Avengers) : Infinity War 2018 และ (4) อเวนเจอร์ส (Avengers) : Endgame 2019

1.9 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวมาแล้วนั้น ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัยไว้ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 2
แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท

การศึกษาแนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท ผู้วิจัยได้วางลำดับการศึกษาไว้ดังนี้

2.1 ความหมายของบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท
2.2 ความสำคัญของบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท
2.3 ประเภทของบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท
2.4 องค์ประกอบของบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท
2.5 แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท
2.6 สรุป

2.1 ความหมายของบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท

การศึกษาความหมายของบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท ผู้วิจัยได้แยกประเด็นศึกษาไว้ 2 ประเด็น คือ (2.1.1) ความหมายของบุคคลต้นแบบ (2.1.2) ความหมายของสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท จากนั้นนำทั้ง 2 ประเด็นมาสรุปเพื่อให้เป็นความหมายของบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท ดังนี้

2.1.1 ความหมายของบุคคลต้นแบบ

บุคคลที่ประสบความความสำเร็จนั้นจะต้องมีแบบอย่างในการดำเนินชีวิต ซึ่งอาจจะเป็นบุคคลที่อยู่ใกล้ตัว หรือ เป็นบุคคลที่มีความชื่นชมเป็นกรณีพิเศษ และก็พยามที่จะเลียนแบบเพื่อให้ตนนั้นได้ประสบความสำเร็จตามบุคคลต้นแบบนั้น โดยมีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

ชไมพร เจริญครบุรี, พระสุธีรัตนบัณฑิต และ สิริวัฒน์ ศรีเครือดง[1] ผลการวิจัยพบว่า (1) หลักธรรมทางพุทธศาสนา และแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข่องกับกระบวนการสร้างความหมายใหม่บนประสบการณ์เดิมของบุคคลต้นแบบในสังคมไทย ประกอบด้วย หลักธรรมพื้นฐานในการดำเนินชีวิต ได้แก่ ไตรสิกขา พรหมวิหาร 4 หลักธรรมที่เกี่ยวกับกระบวนการสร้างความหมายใหม่บนประสบการณ์เดิมของบุคคล ต้นแบบในสังคมไทย ได้แก่ อริยสัจ 4 มรรค 8 หลักธรรมสนับสนุนการเกิดกระบวนการสร้างความหมายใหม่บนประสบการณ์เดิมของบุคคลต้นแบบในสังคมไทย ได้แก่ อินทรีย์ 5 กัลยาณมิตร และแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ Abraham Maslow และทฤษฎีบูรณาการของ Ken Wilbur, (2) การวิเคราะห์กระบวนการฯ พบว่า ถึงแม้บุคคลต้นแบบทั้ง 3 ท่านจะมีประสบการณ์เดิมที่แตกต่างกัน แต่ทุกท่านล้วนสามารถเกิดกระบวนการสร้างความหมายใหม่ได้เช่นเดียวกันเนื่องจากทั้ง 3 ท่าน มีส่วนที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกันของหลักธรรมทางพุทธศาสนาและแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเกิดกระบวนการสร้างความหมาย

---

[1] ชไมพร เจริญครบุรี, พระสุธีรัตนบัณฑิต และ สิริวัฒน์ ศรีเครือดง, แบบจำลองการพัฒนาตนของบุคคลต้นแบบในสังคมไทยโดยใช้หลักธรรม แนวคิด และทฤษฎี, *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์*, ปีที่ 5 ครั้งที่ 1 มกราคม-เมษายน 2560, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2560), หน้า 140-141.

ใหม่บนประสบการณ์เดิมของบุคคลต้นแบบในสังคมไทย และ (3) ผลการวิจัย ผู้วิจัยสามารถสรุปแบบจำลองการพัฒนาตนของบุคคลต้นแบบออกมาในรูปแบบของ “ซี-ทรู ยัวร์เซลฟ โมเดล (C-TRUE Yourself Model)”

ราศรี สวอินทร์[2] กล่าวว่า นักศึกษาได้มีความประทับใจในครูต้นแบบนำมาใช้ในการพัฒนาตนเอง มีประเด็นสำคัญ 4 ประเด็น คือ (1) ความมีบุคลิกภาพสมกับความเป็นครู มีจิตวิญญาณความเป็นครู นักศึกษาได้สะท้อนบุคลิกภาพของผู้จะเป็นครูว่าบุคลิกภาพมีความสำคัญ ทำให้ผู้พบเห็นเกิดความเชื่อถือ เป็นแบบอย่างด้านการแต่งการ การพูด มีมนุษยสัมพันธ์ รวมถึงการอบรมสั่งสอน สร้างเสริมความรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงาม (2) การปฏิบัติงานในหน้าที่ครูต้องขอบศึกษาค้นคว้า และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ทำงานเป็นระบบ รู้จักการวางแผน มีสุขภาพแข็งแรง อารมณ์มั่นคง ปรับตัวกับสภาพแวดล้อมได้ดี (3) ครูต้องเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนรู้ ใช้เทคนิคการสอนที่หลายหลาก น่าสนใจ มีวิธีการถ่ายทอดอธิบายได้ชัดเจน ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ฝึกคิด มีความสามารถในการควบคุมชั้นเรียน ต่อยอดองค์ความรู้ วัดและประเมินผลได้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และ (4) ในการปฏิบัติมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน ผู้บริหาร เพื่อนร่วมงาน ผู้ปกครอง เป็นกัลยาณมิตรที่ดี เรียนรู้ยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรม ใช้ชีวิตในสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างมีความสุข ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างในการอนุรักษ์ขนบธรรมเนียม ประเพณี และภูมิปัญญาไทย ฯลฯ

สรุปว่า บุคคลต้นแบบ คือ บุคคลที่ประสบความความสำเร็จเป็นคนแรกในเรื่องนั้น ๆ จึงกลายเป็นต้นแบบให้กับบุคคลอื่นได้ยึดเอาเป็นแบบอย่าง และต้องเป็นเรื่องในเชิงบวกเท่านั้น เป็นคนที่มีความพยายาม ความคิดสร้างสรรค์ มีจิตใจดีงาม มีน้ำใจช่วยเหลือคนอื่น มีความมุ่งมั่นเพื่อความสำเร็จ มีอิสระในความคิด มีความซื่อสัตย์และเคารพสิทธิของผู้อื่น มีหลักธรรมเป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิต เป็นคนดีและเก่ง ทำให้เราเกิดแรงบันดาลใจแบบเป็นรูปธรรมที่จับต้องได้ มีวิสัยทัศน์ มีความสามารถในการทำตนเป็นแบบอย่างมากกว่าการพร่ำสอน รับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนและรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม

2.1.2 ความหมายของสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท

การศึกษาความหมายของสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท ผู้วิจัยได้แยกศึกษา 2 ประเด็น คือ (1) ความหมายของสังคม, (2) ความหมายของสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท จากนั้นนำทั้ง 2 ประเด็นมาสรุปรวมเข้าด้วยกันเพื่อให้ได้ความหมายที่ชัดเจน ดังนี้

(1) ความหมายของสังคม

สังคม คือ การอยู่รวมกันของมนุษย์โดยมีลักษณะความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันหลายรูปแบบ เช่น อาชีพ อายุ เพศ ศาสนา ฐานะ ที่อยู่อาศัย ฯลฯ สำหรับระบบสังคมที่รวมถึงสิ่งมีชีวิตประเภทอื่นนอกเหนือจากมนุษย์อาจใช้คำว่าระบบนิเวศ ซึ่งมีความหมายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ กับสภาพแวดล้อม สังคมของมนุษย์เกิดจากกลุ่มบุคคลที่มีความสนใจร่วมกันไม่ว่าจะในด้านใด เช่น ประเทศ จังหวัดและอื่น ๆ มักจะมีวัฒนธรรมหรือประเพณีรวมถึงภาษา การละเล่น

---

[2] ราศรี สวอินทร์ และคณะ, การสร้างแรงบันดาลใจจากครูต้นแบบเพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องของนักศึกษาวิชาชีพครูในสามจังหวัดชายแดนใต้, *รายงานวิจัย*, มนุษย์ศาสตร์และสังคมศาสตร์, (ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, 2562), หน้า 25.

และอาหาร การกินของตนเองในแต่ละสังคม การที่มนุษย์รวมกันเป็นสังคมนั้นช่วยให้มนุษย์สามารถสร้างและพัฒนาสิ่งต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จได้

ณรงค์วรรษ บุญมา และกรรณิกา คำดี[3] อธิบายว่า สังคม หมายถึง การร่วมกลุ่มกันของคนตั้งแต่สองคนขึ้นไปและอยู่ด้วยกันเป็นองค์กร หรือเป็นประชาคม หรือเป็นสมาคม มีจุดประสงค์ร่วมกัน มีสัมพันธภาพในการอยู่รวมกัน มีแนวทางในการดำเนินชีวิตและอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ของเหมือนกันตั้งแต่หน่วยย่อย ๆ จนถึงขนาดใหญ่

ประสิทธิ์ สระทอง[4] ได้อธิบายว่า สังคม คือ กลุ่มคนที่อาศัยอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม เพื่อต้องการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน โดยได้กำหนดอาณาบริเวณที่มีขอบเขตเดียวกัน มีความสัมพันธ์อันเกิดจากการประพฤติปฏิบัติต่อกัน มีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ยอมรับแบบแผนและกฎเกณฑ์อย่างเดียวกันว่าเป็นวิธีที่เหมาะสมถูกต้องของกลุ่ม เช่น ทัศนคติ คุณธรรม ธรรมเนียมประเพณี เป็นต้น ภายใต้วิถีชีวิตและขนมธรรมเนียมที่สอดคล้องกัน ตลอดจนสามารถเลี้ยงตนเองได้ตามสมควรแก่อัตภาพ

สรุปว่า สังคม คือ การอยู่รวมกันของมนุษย์ตั้งแต่สองคนขึ้นไป โดยมีลักษณะความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันหลายรูปแบบ เช่น ทัศนคติ คุณธรรม อาชีพ อายุ เพศ ศาสนา ภาษา ฐานะ วัฒนธรรม ประเพณี การละเล่น อาหาร ที่อยู่อาศัย ฯลฯ มีระเบียบกฎเกณฑ์วัตถุประสงค์สำคัญร่วมกันจนก่อให้เกิดวิธีปฏิบัติที่ลงตัวในการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

(2) ความหมายของสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท

การศึกษาความหมายของสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท มีผู้ให้ความหมายและอธิบายความไว้หลายหลาก ผู้วิจัยได้นำมาศึกษาตามลำดับ ดังนี้

ณรงค์วรรษ บุญมา และกรรณิกา คำดี ได้อธิบายว่า การที่จะทำให้สังคมเป็นสังคมที่ดีได้นั้นจะต้องให้ความสำคัญกับสิทธิเสรีภาพกับสมาชิกในสังคม โดยการนำเอาหลักธรรมของพระพุทธศาสนาเถรวาทมาปรับใช้กับสังคมในปัจจุบันมุ่งเน้นหลักมัชฌิมาสังฆาธิปไตย คือ ประชาธิปไตยแบบทางสายกลาง กล่าวคือไม่สุดโต่งไปข้างใดข้างหนึ่งหรือเอียงซ้ายเอียงขาว ด้วยเหตุนี้จึงเป็นหัวใจหลักที่จะทำให้สมาชิกในสังคมและผู้ปกครองอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุขดั่งที่ปรารถนา[5]

พระมหาประกอบ กิตฺติญาโร (อิ่มจิตร) และจรัส ลีกา[6] กล่าวว่า การพัฒนาสังคมโดยการนำหลักสาราณียธรรมในพุทธปรัชญาเถรวาทมาบูรณาการกับการพัฒนาสังคมที่ทำให้เกิดความ

---

[3] ณรงค์วรรษ บุญมา และกรรณิกา คำดี, สภาพสังคมที่พึงปรารถนาตามแนวพระพุทธศาสนาเถรวาท, *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์*, ปีที่ 8 ฉบับที่ 4 กรกฎาคม-สิงหาคม 2560, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2563), หน้า 1244.

[4] ประสิทธิ์ สระทอง, บทบาทของวัดที่มีต่อสังคมสนการก้าวเดินในศตวรรษที่ 21, *งานวิจัยฉบับภาษาไทย สาขามนุษย์ศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, Veridian E-Journal, ปีที่ 10, ฉบับที่ 1, มกราคม - เมษายน 2565, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2560), หน้า 940.

[5] ณรงค์วรรษ บุญมา และกรรณิกา คำดี, *สภาพสังคมที่พึงปรารถนาตามแนวพระพุทธศาสนาเถรวาท*, อ้างแล้ว, หน้า 1243.

[6] พระมหาประกอบ กิตฺติญาโณ (อิ่มจิตร) และจรัส ลีกา, การพัฒนาสังคมในทัศนะพุทธปรัชญาเถรวาท, *วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาขอนแก่น*, ปีที่ 8, ฉบับที่ 2, เมษายน-มิถุนายน 2564, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2564), หน้า 40.

สามัคคีและนำไปสู่เป้าหมายของการพัฒนาสังคมที่มีความมั่งคั่ง มั่นคง ยั่งยืนในทุกมิติ ได้แก่ มิติด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม

ณรงค์วรรษ บุญมา และกรรณิกา คำดี กล่าวว่า สังคมพุทธบริษัทนั้น พระพุทธองค์ได้แบ่งสังคมออกตามความปรารถนาของมนุษย์ในการเลือกเป้าหมายของชีวิตเป็นพื้นฐาน มี 2 แบบ คือ (1) สังคมฆราวาส นั้นพบว่าเงื่อนไขทางสังคมที่สำคัญ คือ การปฏิบัติตามหลักศีล 5 พบว่า เป็นหัวใจหลักสำคัญยิ่งยวดของสังคมชาวพุทธแบบฆราวาส เพราะเป็นการละทิ้งแนวทางที่ปฏิบัติแบบสังคมเก่า ซึ่งเน้นความเชื่อหรือศรัทธาที่เกี่ยวกับเทพเจ้า การบูชายัญ และระบบวรรณะ สำหรับสังคมใหม่ที่พระพุทธเจ้าทรงสร้างขึ้นมานั้นต้องไม่มีการกระทำเช่นนั้นอีกต่อไป และให้ความสำคัญเรื่องการกระทำเป็นพิเศษ กล่าวคือการกระทำนั้นต้องไม่ทำให้ตัวเองเดือดร้อน คนอื่นเดือดร้อน และสังคมเดือดร้อน (2) สังคมสงฆ์ เป็นสงคมที่พระพุทธเจ้าสร้างขึ้นสำหรับบุคคลผู้ที่เบื่อหน่ายต่อสังคมแรกแล้ว เพราะสังคมแรกคือสังคมฆราวาสเป็นสังคมแห่งโลกิยะสุข เป็นสังคมที่มีความสุขได้เช่นกัน และก็เป็นสังคมแห่งความดีงามเช่นกัน แต่มีความสุขและความดีงามนั้นยังไม่สูงสุด เป็นความสุขขั้นแรกเท่านั้น ถึงอย่างไรก็ตาม แม้จะเป็นความสุขขั้นแรก แต่พระพุทธองค์ก็ทรงทราบว่าใคร ๆ ก็อยากอยู่ในสังคมแรกนี้ ส่วนสังคมที่สองซึ่งเรียกว่า “สังคมสงฆ์” นั้น พระพุทธองค์ได้วางหลักการที่สำคัญไว้ คือ มรรคมีองค์ 8 อันเป็นหลักการระเบียบที่เรียกว่า “พระวินัย”[7] เพื่อให้เอื้อต่อการเดินทางไปสู่เป้าหมายสูงสุดของพระพุทธศาสนา[8]

พระมหาใจสิงห์ สิริธมฺโม (เถื่อนศรี)[9] กล่าวว่า แนวคิดทางพุทธปรัชญาเถรวาทมีเป้าหมายที่จะพัฒนาสิ่งที่เรียกว่าจิตซึ่งอยู่ภายใน กล่าวคือ พุทธปรัชญาเถรวาทได้กล่าวถึงรูปแบบและแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมของมนุษย์ตั้งแต่จากภายใน (จิต) ออกมาสู่ภายนอกที่เป็นพฤติกรรม (ศีล) เมื่อทั้งสองทำงานประสานกันอย่างมั่นคงย่อมจะก่อให้เกิดความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง (ปัญญา) และเข้าใจถึงความจริงอันเป็นอุดมคติสูงสุดในทางพุทธปรัชญาเถรวาทได้

สรุปว่า สังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท หมายถึง สังคมแห่งการตื่นรู้ และเบิกบานรู้เส้นทางของการดำเนินชีวิตที่มีเป้าหมายแห่งความดีงามสูงสุด คือ พระนิพพาน[10] เป็นสังคมที่มีการใช้ชีวิตพื้นฐานโดยการนำเอาหลักธรรมของพระพุทธศาสนาเถรวาทมาปรับใช้กับสังคมปัจจุบัน ทำให้ประชาชนในชุมชนมีความรัก ความปรารถนาดีต่อกัน ก่อให้เกิดความสุขสงบ โดยแบ่งสังคมออกเป็น 2 แบบ คือ (1) สังคมสงฆ์ และ (2) สังคมฆราวาส

ดังนั้น เมื่อศึกษาความหมายของทั้ง 2 ประเด็น คือ (2.1.1) ความหมายของสังคม, (2.1.2) ความหมายของสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท จึงสรุปว่า ความหมายของสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท หมายถึง การอยู่รวมกันของมนุษย์ตั้งแต่สองคนขึ้นไป โดยมีลักษณะความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันหลาย

---

[7] วิ.มหา.1/21/27.

[8] ณรงค์วรรษ บุญมา และกรรณิกา คำดี, *สภาพสังคมที่พึงปรารถนาตามแนวพระพุทธศาสนาเถรวาท*, อ้างแล้ว, หน้า 1248.

[9] พระมหาใจสิงห์ สิริธมฺโม (เถื่อนศรี), แนวทางขัดเกลาทางสังในทัศนะพุทธปรัชญาเถรวาท, *วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์*, ปีที่ 2 ฉบับที่ 2, พฤษภาคม-สิงหาคม 2561, (นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2561), หน้า 47.

[10] ที.ม.10/50/36.

รูปแบบ เช่น ทัศนคติ คุณธรรม อาชีพ อายุ เพศ ภาษา ฐานะ วัฒนธรรม ประเพณี การละเล่น อาหาร ที่อยู่อาศัย และมีระเบียบกฎเกณฑ์วัตถุประสงค์สำคัญร่วมกัน โดยเฉพาะการนับถือพระพุทธศาสนาเถรวาท ที่มีเป้าหมายแห่งความดีงามสูงสุด คือ พระนิพพาน ใช้ชีวิตพื้นฐานโดยการนำเอาหลักธรรมของพระพุทธศาสนาเถรวาทมาปรับใช้กับสังคมปัจจุบัน ทำให้เกิดความรักสามัคคี ความปรารถนาดีต่อกัน ทั้งสังคมสงฆ์และสังคมฆราวาส จนก่อให้เกิดวิธีปฏิบัติที่ลงตัวในการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

2.2 ความสำคัญของบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท

ความสำคัญของบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท[11] หมายถึง ส่วนสำคัญในการสร้างแรงบันดาลใจที่ดีให้กับบุคคลอื่นที่ได้เห็นพฤติกรรม และทัศนคติที่ดีของบุคคลต้นแบบ ยิ่งถ้าเป็นในสังคมของพุทธปรัชญาเถรวาท ก็ยิ่งสำคัญที่จะทำให้สังคมสงฆ์ และสังคมฆราวาส[12] ได้มีแบบอย่างในการปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนในทางพระพุทธศาสนา โดยมีนักวิชาการได้ให้ความสำคัญ ไว้ดังนี้

ชไมพร เจริญครบุรี, พระสุธีรัตนบัณฑิต และ สิริวัฒน์ ศรีเครือดง[13] กล่าวว่า บุคคลต้นแบบมีส่วนสำคัญในการเกิดกระบวนการสร้างความหมายใหม่บนประสบการณ์เดิม มีปัจจัยภายนอกที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างให้เกิดกระบวนการดังกล่าว การมีโอกาสได้พบปะ คบค้าสมาคมและพูดคุยกับกัลยาณมิตร ทั้งที่เป็นบุคคลภายในครอบครัว และบุคคลอื่น รวมถึงการได้สนทนาพูดคุยและได้รับคำแนะนำ ให้คำปรึกษาที่ดี อันเป็นเหตุปัจจัยสำคัญทำให้ได้พบกับความเห็นที่ถูกต้อง

ทรนง พิราลัย[14] ได้อธิบายถึงความสำคัญของบุคคลต้นแบบโดยสรุปได้ว่า สิ่งสำคัญที่สุด คือ ทำให้ได้เรียนรู้ในสิ่งที่คิด และได้ลงมือทำอย่างมีความสุขส่งผลให้สิ่งที่ลงมือทำนั้นเกิดคุณภาพ

แบรนด์ บัฟเฟท - ทีม (Brand Buffet - Team)[15] ได้กล่าวถึงความสำคัญของบุคคลต้นแบบไว้โดยสรุป คือ บุคคลต้นแบบทำให้มีการตั้งเป้าหมายอย่างชัดเจน เพื่อให้มีเส้นทางที่จะไปสู่ความสำเร็จ เป็นหนึ่งสิ่งสำคัญที่จะช่วยสร้างแรงบันดาลใจให้ทุกคนมีพลังอยากจะคิดและทำเป้าหมายให้ประสบความสำเร็จ

โค้ชพงษ์ สอนทำธุรกิจออนไลน์ (Phongsathon)[16] ความสำคัญของบุคคลต้นแบบไว้โดยสรุป 5 ประการ คือ (1) ได้เรียนรู้ประสบการ์ของคนที่ประสบความสำเร็จ (2) ได้ลอกเลียนแบบความสำเร็จของเขาแล้วนำมาบูรณาการใช้ในรูปแบบของตนเอง (3) เป็นแรงผลักดันและกำลังใจให้

---

[11] ม.มู.12/318/224.

[12] วิ.มหา.1/9/12.

[13] ชไมพร เจริญครบุรี, พระสุธีรัตนบัณฑิต และ สิริวัฒน์ ศรีเครือดง, แบบจำลองการพัฒนาตนของบุคคลต้นแบบในสังคมไทย โดยใช้หลักธรรม แนวคิด และทฤษฎี, *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, ปีที่ 5, ฉบับที่ 1, มกราคม-เมษายน 2560, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2560), หน้า 150.

[14] ทรนง พิราลัย, *คิดให้สุข กับบุคคลต้นแบบ*, 24 ตุลาคม 2564, สืบค้นเมื่อ 17 ธันวาคม 2465, https://shorturl.asia/3xYTE.

[15] แบรนด์ บัฟเฟท – ทีม (Brand Buffet – Team), *สู่ขวัญ กับการออกแบบชีวิตด้วยความ Simplcity*, 27 เมษายน 2563, สืบค้นเมื่อ 17 ธันวาคม 2565, https://shorturl.asia/vZ42o.

[16] โค้ชพงษ์ สอนทำธุรกิจออนไลน์ (Phongsathon), *5 เหตุผลที่บอกว่าบุคคลต้นแบบมีแล้วดียังไง*, 28 มีนาคม 2560, สืบค้นเมื่อ 17 ธันวาคม 2565, https://shorturl.asia/qKs1n.

ไปสู่ความสำเร็จ เพราะมีบุคคลต้นแบบทำให้ดูเป็นตัวอย่างแล้ว (4) มีบุคคลต้นแบบเหมือนมีจุดหมายปลายทางที่ชัดเจน และ (5) ทำให้มีความสุขที่ได้เลือกทางเดินเป็นของตนเอง เพราะเมื่อเรายึดบุคคลต้นแบบเป็นแบบอย่างแล้วย่อมจะสามารถกระทำสิ่งนั้นได้อย่างเต็มใจ

สรุปว่า ความสำคัญของบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท หมายถึง บุคคลที่สามารถสร้างแรงบันดาลใจที่ดีให้กับบุคคลอื่นได้ มีแบบอย่างในการปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนในทางพระพุทธศาสนา[17] มีส่วนสำคัญในการก่อให้เกิดกระบวนการสร้างความสำเร็จใหม่บนประสบการณ์เดิมจากบุคคลต้นแบบ เพราะมีแนวทางที่ชัดเจนและมีพลังที่จะก้าวเดินไปสู่จุดหมาย

2.3 ประเภทของบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท

สมัยพุทธกาลหลังจากที่พระพุทธเจ้าได้ทรงตรัสรู้แล้ว พระองค์ได้ทรงทำการประกาศพระพุทธศาสนา พระองค์ได้สร้างสังคมพุทธบริษัท[18] 4 ขึ้นมา ได้แก่ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก และอุบาสิกา โดยสรุปย่อได้ 2 ประเภทคือ ประเภทสงฆ์ ได้แก่ ภิกษุ ภิกษุณี และประเภฆราวาส ได้แก่ อุบาสก อุบาสิกา ดังนั้นในการศึกษาประเภทของบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาทนี้ ผู้วิจัยได้วางแนวทางการศึกษาไว้ 2 ประเด็น คือ (2.3.1) ประเภทของบุคคลต้นแบบทางสังคมสงฆ์ในพุทธปรัชญาเถรวาท และ (2.3.2) ประเภทของบุคคลต้นแบบทางสังคมฆราวาสในพุทธปรัชญาเถรวาท ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.3.1 ประเภทของบุคคลต้นแบบทางสังคมสงฆ์ในพุทธปรัชญาเถรวาท

พระสงฆ์ที่เป็นบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท เป็นสังคมที่พระพุทธเจ้าสร้างขึ้นสำหรับบุคคลที่เบื่อหน่ายต่อสังคมฆราวาส ที่เป็นสังคมแห่งโลกิยะสุข เป็นสังคมทีมีความสุขได้เช่นกัน แต่ความสุขและความดีงามนั้นยังไม่สุขสูงสุด สังคมสงฆ์นั้นพระพุทธองค์ได้วางหลักการที่สำคัญไว้ คือ มรรคมีองค์ 8 และหลักการอันเป็นระเบียบที่เรียกว่า พระวินัย เพื่อให้เอื้อต่อการเดินทางไปสู่เป้าหมายสูงสุดของพระพุทธศาสนาที่อยากจะเปลี่ยนแปลงสังคมที่ปรากฏอยู่ในขณะนั้นมากเพียงใดก็ตาม แต่พระองค์ก็เลือกที่จะไม่เข้าไปเปลี่ยนสังคมเก่าแบบปฏิวัติ หากแต่สร้างทางเลือกใหม่ที่มีสภาพตรงกันข้ามกับสภาพสังคมดั้งเดิม[19] ผู้วิจัยได้แบ่งการศึกษาเป็น 2 ประเภท คือ (1) พระอริยสงฆ์[20] และ (2) พระสมมติสงฆ์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

(1) พระอริยสงฆ์ ที่เป็นบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท

พระอริยสงฆ์ หมายถึง หมู่ของอารยชน หรือชนผู้ประเสริฐ ได้แก่ ผู้ดำรงอยู่ในหลักแห่งความดีงาม มีการประพฤติสะอาด หมดจด เรียบร้อย ผู้ที่ดำเนินตามมรรคามปฏิปทาที่เรียกว่ามัชฌิมาปฏิปทา หรือทางสายกลางอันประเสริฐ ย่อมได้ชื่อว่าเป็นอารยชน หรือคนที่มีอารยธรรม จึงเป็นสังคมของผู้มีศีลธรรมอันบริสุทธิ์ ไม่มีพฤติกรรมในการเบียดเบียนตนและเบียดเบียนผู้อื่น ใช้ชีวิต

---

[17] วิ.ม.5/20/23.

[18] ขุ.อป.32/8/34.

[19] ณรงค์วรรษ บุญมา และกรรณิกา คำดี, *สภาพสังคมที่พึงปรารถนาตามแนวพระพุทธศาสนาเถรวาท*, อ้างแล้ว, หน้า 1247.

[20] องฺ.ปญฺจก.22/325/338.

ร่วมกับบุคคลอื่นอย่างเป็นปกติ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ด้านประโยชน์ต่าง ๆ ให้กับสังคม[21] และยังเป็นบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาทด้วย

(2) พระสมมติสงฆ์[22] ที่เป็นบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท

พระสมมติสงฆ์ หมายถึง บุคคลที่เข้ามาใช้ชีวิตในรูปแบบของนักบวช เรียกว่า พระภิกษุสงฆ์ ยังไม่ใช่พระสงฆ์ในความหมายของพระรัตนตรัยโดยตรง แต่ก็เป็นบุคคลที่ชาวพุทธควรเคารพเหมือนกัน ในฐานะที่เราเป็นพุทธบริษัท พระพุทธศาสนาจะเสื่อมหรือเจริญ ก็ขึ้นอยู่กับพุทธบริษัท ถ้าหากไม่สนใจในการศึกษาพระธรรมวินัย ไม่ประพฤติปฏิบัติตามพระธรรมวินัย และไม่ช่วยกันเผยแผ่หลักคำสั่งสอน พุทธศาสนาก็จะเสื่อมหรืออาจจะหมดไป หากพุทธบริษัทมีความสนใจศึกษาใน พระธรรมวินัย พระบรมศาสดาตรัสว่า เป็นตัวแทนพระพุทธองค์หลักจากพระองค์ดับขันธปรินิพพาน พร้อมนำสู่การประพฤติปฏิบัติในชีวิตประจำวันจริง ๆ และช่วยกันเผยแผ่ให้กว้างขวางออกไปเพื่อให้พุทธศาสนาเจริญรุ่งเรืองอยู่ในโลกตราบนานเท่านาน ดังนั้นสมมติสงฆ์ โดยสรุปคือ ผู้เลื่อมใสในพระพุทธศาสนา ได้สละเพศฆราวาสออกบวชในพระพุทธศาสนาโดยถูกต้องตามพระธรรมวินัย มีจำนวนตั้งแต่ 4 รูปขึ้นไปจึงเรียกว่า สงฆ์ จำนวนไม่ถึงเรียกว่า พระภิกษุ จัดเป็นสังฆรัตนะโดยสมมติหรือโดยอนุโลม ตามที่กล่าวมานี้

สรุปว่า ประเภทของบุคคลต้นแบบทางสังคมสงฆ์ในพุทธปรัชญาเถรวาท แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ (1) พระอริยสงฆ์ หมายถึง เป็นผู้ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ[23] และได้บรรลุมรรคผลเป็นผู้บริสุทธิ์แล้วเป็นพระสงฆ์โดยแท้ในพระรัตนตรัย และ (2) สมมติสงฆ์ หมายถึง ผู้ที่ออกบวชในพระพุทธศาสนาอย่างถูกต้องตามพระธรรมวินัย แต่ยังไม่บรรลุมรรคผลเป็นผู้บริสุทธิ์ จัดเป็นสงฆ์สมมติในพระรัตนตรัย[24]

2.3.2 ประเภทของบุคคลต้นแบบทางสังคมฆราวาสในพุทธปรัชญาเถรวาท

ประเภทของบุคคลต้นแบบทางสังคมฆราวาสในพุทธปรัชญาเถรวาท หมายถึง ผู้ที่นับถือพระพุทธศาสนาที่อยู่ครองเรือน (ไม่ออกบวชเป็นพระสงฆ์) กล่าวคือ อุบาสก และ อุบาสิกา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในพุทธบริษัททั้ง 4 โดยในสังคมฆราวาสนี้มีองค์ประกอบ 2 ประเภทคือ

(1) อุบาสก หมายถึง ผู้ชายที่ใกล้ชิดพระพุทธศาสนา มีศรัทธาอย่างมั่นคง

(2) อุบาสิกา หมายถึง ผู้หญิงที่ใกล้ชิดพระพุทธศาสนา มีศรัทธาอย่างมั่นคง

อุบาสกและอุบาสิกา[25] โดยทั่วไป หมายถึงประชาชนที่นับถือพระพุทธศาสนาบำเพ็ญบุญเป็นปกติ เข้าวัดถือศีล อุปถัมภ์บำรุงวัด ช่วยเหลือกิจการงานของวัดเป็นประจำ

สรุปว่า ทั้ง 2 คำนี้รวมเรียกอีกอย่างว่า ฆราวาส ซึ่งหมายถึงทั้งผู้หญิงและผู้ชายที่นับถือพระพุทธศาสนา ที่มีหลักปฏิบัติในการรักษาศีล 5 อันเป็นพื้นฐานต่อความเป็นอยู่ที่เหมาะสมแก่ฐานะของผู้ที่ครองเรือนแบบชาวพุทธ ไม่ทำตัวเองให้เดือดร้อน ไม่สร้างความเดือดร้อนให้สังคม มีความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรม และยังมีหลักธรรมที่พระพุทธเจ้าได้ตรัสกำชับไว้โดยตรง คือ ฆราวาสธรรม อันเป็นธรรมสำหรับฆราวาสโดยเฉพาะ

---

[21] จำนงค์ อดิวัตนสิทธิ์, *ปรัชญาทางสังคมแห่งพระพุทธศาสนา*, สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มจร, (นนทบุรี: นิติธรรมการพิมพ์, 2562), หน้า 68.

[22] วิ.ม.4/168/252.

[23] ที.สี.9/426/188.

[24] วิ.ม.4/34/43.

[25] วิ.ม.5/467/361.

2.4 องค์ประกอบของบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท

การที่มนุษย์เราจะอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยความสงบสุข ร่มเย็น หรือทำงานร่วมกันให้บรรลุผลสำเร็จได้นั้นจะต้องมีสิ่งยึดเหนี่ยวให้ทุกคนคิดและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องและทุกคนพอใจร่วมกัน สิ่งนั้นเรียกว่า ความดี กล่าวคือ คิดดี พูดดี ทำดี ซึ่งหากมีในบุคคลใดสังคมใด บุคคลนั้นสังคมนั้นอาจเรียกได้ว่ามี คุณธรรมจริยธรรม อันจะนำมาซึ่งคุณประโยชน์ส่วนตนและสังคมส่วนรวม เพราะความเจริญก้าวหน้าของสังคมตั้งแต่ระดับเล็กสุด คือ ครอบครัว ชุมชน จนกระทั่งระดับใหญ่สุดคือประเทศชาติ จึงจำเป็นต้องมีบุคคลต้นแบบที่จะเป็นแบบอย่างในการสร้างสรรค์สังคมให้น่าอยู่เป็นสังคมที่ดีตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น ฉะนั้นองค์ประกอบของบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท จึงต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญหลายอย่าง หลายด้าน หลายรูปแบบ เพื่อให้องค์ประกอบสมบูรณ์อันจะนำไปสู่ความเป็นสังคมที่พึงปรารถนาได้ โดยผู้วิจัยได้วางลำดับการศึกษาไว้ 4 ประการ คือ (2.4.1) องค์ประกอบของบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท สมัยพุทธกาล (2.4.2) องค์ประกอบของบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท สมัยหลังพุทธกาล (2.4.3) ความหมายของคุณธรรม (2.4.4) ความสำคัญของคุณธรรม ดังต่อไปนี้

2.4.1 องค์ประกอบของบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท สมัยพุทธกาล

สมัยพุทธกาล คือ สมัยที่พระพุทธเจ้ายังคงพระชนม์ชีพอยู่ พระพุทธองค์ได้ทรงเลือกบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาทไว้ เรียกว่า เอตทัคคะ[26] หมายถึง ผู้ที่มีความยอดเยี่ยมในทางใดทางหนึ่งเป็นพิเศษ เป็นตำแหน่งที่พระพุทธเจ้าได้ประทานแต่งตั้งให้กับพุทธสาวกหรือพุทธบริษัท 4 อันได้แก่ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก และอุบาสิกา ที่มีความรู้ความสามารถโดดเด่นกว่าคนอื่น ๆ ในด้านนั้น ๆ ซึ่งตำแหน่งนี้จะทรงตั้งเพียงรูปเดียว คนเดียวในแต่ละด้านของพุทธบริษัทแต่ละฝ่ายเท่านั้น (ยกเว้นพระอานนท์ความเป็นเอตทัคคะถึง 5 ด้าน) โดยผู้ที่จะได้รับการยกย่องมาจากเหตุ 4 ประการ คือ

(1) ได้แสดงความสามารถให้ปรากฏโดยสอดคล้องกับสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

(2) ได้สะสมบุญในด้านนั้น ๆ มาแต่อดีตชาติ และยังได้ตั้งจิตปรารถนาเพื่อเป็นเอตทัคคะ

(3) มีความชำชองชำนาญเรื่องนั้น ๆ เป็นพิเศษ

(4) มีความสามารถในเรื่องที่ทำให้เป็นเอตทัคคะเหนือกว่าผู้มีความสามารถในอย่างเดียวกัน

ในสมัยพุทธกาลเมื่อสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังทรงพระชนชีพอยู่ ผู้ที่เป็นเอตทัคคะหรือผู้ที่มีความเป็นเลิศเหนือผู้อื่นมีทั้งสิ้น 74 รูป/คน แบ่งตามฝ่ายพุทธบริษัททั้ง 4 ได้ดังนี้

ฝ่ายภิกษุ 41 รูป แต่ละรูปต่างก็เป็นพระอสิติมหาสาวก หรือ พระสาวกชั้นผู้ใหญ่ที่มีด้วยกันถึง 80 รูป แต่มีเพียง 41 รูป ที่ได้รับการยกย่องเป็นเอตทัคคะ ได้แก่

1) พระอัญญาโกณฑัญญะ เอตทัคคะในทางรัตตัญญู หมายถึง ผู้ราตรีนาน (พระภิกษุผู้เฒ่า)

2) พระอุรุเวลกัสสปเถระ เอตทัคคะในทางผู้มีบริวารมาก

3) พระสารีบุตร เอตทัคคะในทางผู้มีปัญญา

4) พระมหาโมคคัลลานเถระ เอตทัคคะในทางผู้มีฤทธิ์ (อิทธิฤทธิ์ ปาฏิหาริย์)

5) พระปุณณมันตานีบุตรเถระ เอตทัคคะในทางผู้เป็นพระธรรมกถึก (ผู้แสดงธรรม)

6) พระกาฬุทายีเถระ เอตทัคคะในทางผู้นำตระกูลให้เลื่อมใส

---

[26] ขุ.อป.33/254-261/273.

7) พระนันทเถระ เอตทัคคะในทางผู้สำรวมอินทรีย์ (ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ)

8) พระราหุลเถระ เอตทัคคะในทางผู้ใคร่ในการศึกษา

9) พระอุบาลีเถระ เอตทัคคะในทางผู้ทรงพระวินัย

10) พระภัททิยเถระ เอตทัคคะในทางผู้เกิดในตระกูลสูง

11) พระอนุรุทธเถระ เอตทัคคะในทางผู้มีทิพยจักษุญาณ

12) พระอานนท์ เอตทัคคะในทางผู้เป็นพหูสูตร เป็นผู้มีสติ เป็นผู้มีคติ เป็นผู้มีความเพียร และเป็นพุทธอุปัฏฐาก (5 ประการ)

13) พระโมฆราชเถระ เอตทัคคะในทางผู้ยินดีในจีวรเศร้าหมอง

14) พระปิณโฑลภารทวาชเถระ เอตทัคคะในทางผู้บันลือสีหนาท (กล้าหาญในการประกาศวาจาองอาจยิ่ง แม้ต่อหน้าพระพุทธเจ้าในความเป็นพระอรหันต์ของตน ถึงพร้อมสมบูรณ์ด้วย สติ สมาธิ ปัญญา สามารถแสดงฤทธิ์ได้เทียบเท่าพระมหาโมคคัลลานเถระ)

15) พระมหากัจจายนเถระ เอตทัคคะในทางผู้อธิบายความย่อให้พิสดาร

16) พระสีวลี เอตทัคคะในทางผู้มีลาภมาก

17) พระโสณกุฏิกัณณเถระ เอตทัคคะในทางผู้มีวาจาไพเราะ

18) พระมหกัสสปเถระ เอตทัคคะในทางผู้ทรงธุดงค์

19) พระราธเถระ เอตทัคคะในทางผู้ว่าง่าย

20) พระลกุณฏกภัททิยเถระ เอตทัคคะในทางผู้พูดเสียงไพเราะ

21) พระทัพพมัลลบุตรเถระ เอตทัคคะในทางผู้จัดเสนาสนะ

22) พระพากุลเถระ เอตทัคคะในทางผู้ไม่มีโรคาพยาธิ

23) พระวักกลิเถระ เอตทัคคะในทางศรัทธาวิมุตติ (หลุดพ้นจากกิเลสด้วยศรัทธา)

24) พระมหากัปปินเถระ เอตทัคคะในทางผู้ให้โอวาทพระภิกษุ

25) พระอุปเสนเถระ เอตทัคคะในทางผู้นำมาซึ่งความเลื่อมใส

26) พระเรวตขทิรวนิยเถระ เอตทัคคะในทางผู้อยู่ป่า

27) พระสุภูติเถระ เอตทัคคะในทางอรณวิหารและทักขิเณยยบุคคล (เจริญฌานประกอบด้วยเมตตา และเป็นผู้ควรรับทักษิณาทาน)

28) พระพาหิยเถระ เอตทัคคะในทางขิปปาภิญญา (ตรัสรู้เร็วพลัน)

29) พระวังคีสเถระ เอตทัคคะในทางผู้มีปฏิภาณ

30) พระโสณโกฬิวิสเถระ เอตทัคคะในทางผู้ปรารภความเพียร

31) พระโสภิตเถระ เอตทัคคะในทางระลึกปุพเพนิวาสานุสติญาณ (ระลึกชาติในอดีตกาลได้เสมอกับพระพุทธเจ้า)

32) พระนันทกเถระ เอตทัคคะในทางผู้ให้โอวาทภิกษุณี

33) พระกังขาเรวตเถระ เอตทัคคะในทางผู้เพ่งด้วยฌาน

34) พระมหาปันถกเถระ เอตทัคคะในทางผู้เจริญวิปัสสนา

35) พระจูฬปันถกเถระ เอตทัคคะในทางผู้ชำนาญในมโนมยิทธิ (ฤทธิ์ทางใจ)

36) พระกุณฑธานเถระ เอตทัคคะในทางผู้จับสลากเป็นที่หนึ่ง

37) พระรัฐบาลเถระ เอตทัคคะในทางผู้บวชด้วยศรัทธา

38) พระกุมารกัสสปเถระ เอตทัคคะในทางผู้แสดงธรรมอันวิจิตร

39) พระมหาโกฏฐิตเถระ เอตทัคคะในทางผู้แตกฉานในปฏิสัมภิทา 4 (แตกฉานในอรรถ ในธรรม ในนิรุตติ (ภาษา) ในปฏิภาณ)

40) พระสาคตเถระ เอตทัคคะในทางผู้ชำนาญเตโชสมาบัติ (ไฟ)

41) พระปิลินทวัจฉเถระ เอตทัคคะในทางผู้เป็นที่รักใคร่ของเทพยดา[27]

เอตทัคคะฝ่ายภิกษุ 41 รูป ได้ฟังธรรมจากพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแตกต่างกันไป เช่น พระอัญญาโกณฑัญญะเถระ[28] ได้ฟังธัมมจักกัปปวัตตนสูตร[29] จนได้บรรลุเป็นพระอรหันต์, พระอุรุเวลกัสสปะเถระ[30] ได้ฟังอาทิตตปริยายสูตร[31] จนได้บรรลุเป็นพระอรหันต์, พระสารีบุตรเถระ (อัครสาวกฝ่ายขวา) ได้ฟังธรรมเรื่องทิฏฐิและเวทนา ที่พระพุทธองค์ทรงแสดงแก่ทีฆนขปริพาชก[32] จนได้บรรลุเป็นพระอรหันต์ เป็นต้น

ฝ่ายภิกษุณี มี 13 รูป ได้แก่

1) พระมหาปชาบดีเถรี เอตทัคคะในฝ่ายผู้รัตตัญญู

2) พระเขมาเถรี เอตทัคคะในฝ่าย ผู้มีปัญญา

3) พระอุบลวรรณาเถรี เอตทัคคะในฝ่าย ผู้มีฤทธิ์

4) พระปฏาจาราเถรี เอตทัคคะในฝ่าย ผู้ทรงพระวินัย

5) พระนันทาเถรี เอตทัคคะในฝ่าย ผู้เพ่งด้วยฌาน

5) พระธรรมทินนาเถรี เอตทัคคะในฝ่าย ผู้เป็นธรรมกถึก

7) พระโสณาเถรี เอตทัคคะในฝ่าย ผู้ปรารภความเพียร

8) พระสกุลาเถรี เอตทัคคะในฝ่าย ผู้มีทิพยจักษุ

9) พระภัททากุณฑลเกสาเถรี เอตทัคคะในฝ่าย ผู้ตรัสรู้เร็วพลัน

10) พระภัททกาปิลานีเถรี เอตทัคคะในฝ่าย ผู้มีบุพเพนิวาสานุสสติญาณ

11) พระภัททากัจจานาเถรี เอตทัคคะในฝ่าย ผู้ทรงอภิญญา

12) พระกีสาโคตมีเถรี เอตทัคคะในฝ่าย ผู้ทรงจีวรเศร้าหมอง

13) พระสิงคาลมาตาเถรี เอตทัคคะในฝ่าย ผู้พ้นกิเลสด้วยศรัทธา[33]

เอตทัคคะฝ่ายภิกษุณี 13 รูป ได้ฟังธรรมจากพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแตกต่างกันไป เช่น พระมหาปชาบดีเถรี รับเอาครุธรรม 8 ประการ[34] และปฏิบัติอย่างจริงจังจนได้บรรลุเป็นพระอรหันต์, เป็นต้น

---

[27] องฺ.เอก.20/188-234/25-30.

[28] ขุ.วิ.26/701-704/459.

[29] สำ.ม.19/1208/596.

[30] วิ.จู.7/293/80.

[31] วิ.ม.4/54/63.

[32] ม.ม.13/206/244.

[33] องฺ.เอก.20/235-247/30-31.

[34] องฺ.อฏฺฐก.23/51/334.

ฝ่ายอุบาสก มี 10 คน ได้แก่

1) ตปุสสะ-ภัลลิกะ เอตทัคคะในฝ่ายผู้ถึงสรณะก่อน

2) อนาถะปิณฑิกเศรษฐี เอตทัคคะในฝ่ายผู้เป็นทายก

3) จิตตะคฤหบดี เอตทัคคะในฝ่ายผู้เป็นธรรมกถึก

4) หัตถกคฤหบดี เอตทัคคะในฝ่ายผู้สงเคราะห์บริษัทด้วยสังคหวัตถุ

5) พระเจ้ามหานามศากยะ เอตทัคคะในฝ่ายผู้ถวายทานมีรสอันประณีต

6) อุคคะคฤหบดี เอตทัคคะในฝ่ายผู้ให้ของเจริญจิต

7) อุคคตะคฤหบดี เอตทัคคะในฝ่ายผู้อุปัฏฐากภิกษุสงฆ์

8) สูรอัมพัฏฐะอุบาสก เอตทัคคะในฝ่ายผู้มีศรัทธาไม่หวั่นไหว

9) ชีวกะโกมารภัจ เอตทัคคะในฝ่ายผู้เลื่อมใสในบุคคล

10) นกุลบิดาคฤหบดี เอตทัคคะในฝ่ายผู้มีความคุ้นเคย[35]

เอตทัคคะฝ่ายอุบาสก 10 คน ได้ฟังธรรมจากพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแตกต่างกันไป เช่น อนาถปิณฑกเศรษฐี ได้ฟังธรรมและยึดพระรัตนตรัยเป็นสรณ[36] จนได้บรรลุเป็นโสดาบัน เป็นต้น

ฝ่ายอุบาสิกา มี 10 คน ได้แก่

1) นางสุชาดา เอตทัคคะในฝ่ายผู้ถึงพระรัตนตรัยก่อน

2) นางวิสาขา เอตทัคคะในฝ่ายผู้เป็นทายิกา

3) นางขุชชุตตรา เอตทัคคะในฝ่ายผู้แสดงธรรม

4) นางสามาวดี เอตทัคคะในฝ่ายผู้อยู่ด้วยเมตตา

5) นางอุตตรานันทมารดา เอตทัคคะในฝ่ายผู้เพ่งด้วยฌาน

6) พระนางสุปปวาสา เอตทัคคะในฝ่ายผู้ถวายของมีรสอันประณีต

7) นางสุปปิยา เอตทัคคะในฝ่ายผู้อุปัฏฐากภิกษุไข้

8) นางกาติยานี เอตทัคคะในฝ่ายผู้เลื่อมใสมั่นคง

9) นางกาฬีกุรรฆริกา เอตทะคคะในฝ่ายผู้ได้ความเลื่อมใสตามเขา

10) นางนกุลมารดาคหปตานี เอตทัคคะในฝ่ายผู้มีความคุ้นเคยในพระศาสดา[37]

สรุปว่า บุคคลเหล่านี้เป็นเอตทัคคะที่ได้รับการแต่งตั้งจากพระพุทธเจ้าโดยตรง ผ่านองค์ประกอบทั้ง 4 ประการดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งสามารถยืนยันได้ว่า บุคคลเหล่านี้ล้วนเป็นอริยสงฆ์สาวก ไม่ว่าจะเป็นภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา ล้วนเป็นพุทธสาวกผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบจนบรรลุมรรคผล เป็นผู้บริสุทธิ์จากกิเลส เป็นบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาทมาจนถึงปัจจุบัน

2.4.2 องค์ประกอบของบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท สมัยหลังพุทธกาล

สมัยหลังพุทธกาล คือ ยุคหลังจากที่พระพุทธเจ้าได้ปรินิพพานไปแล้ว องค์ประกอบของบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาทก็เปลี่ยนแปลงไป จากเดิมที่พระพุทธเจ้าเป็นผู้แต่งตั้ง

---

[35] องฺ.เอกก.20/248-257/31-32.

[36] สํ.ม.19/1024/543.

[37] องฺ.เอก.20/258-267/32-33.

เอตทัคคะขึ้นมาเป็นต้นแบบเพื่อเป็นแบบอย่างและแนวทางปฏิบัติให้กับพุทธศาสนิกชน จำนวนของเอตทัคคะจึงมีเพียงแค่ 74 รูป/คน เท่านั้นไม่มีเพิ่มไปจากนี้ ต่อมาภายหลังจึงใช้พระธรรมวินัยเป็นองค์ประกอบของบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท เพื่อเป็นการคัดเลือกบุคคลต้นแบบ เพราะพระธรรมวินัยเปรียบเสมือนสิ่งแทนพระพุทธเจ้า โดยมีพุทธบริษัทเป็นใหญ่ในการดูแล ทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา

พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้ทรงพระปัญญาคุณ พระบริสุทธิคุณ พระมหากรุณาคุณ หลังจากได้ตรัสรู้พระอนุตตรสัมมาสัมโพธิญาณ เป็นศาสดาเอกในไตรโลกแล้วได้ทรงบำเพ็ญพุทธกิจแสดงธรรมโปรดเวไนยสัตว์ เป็นเวลา 45 ปีจึงเสด็จดับขันธปรินิพพาน ก่อนที่พระพุทธองค์จะเสด็จดับขันธปรินิพพาน ได้ทรงแสดงธรรมโปรดท่านพระอานนท์ ผู้อาลัยอาวรณ์ในการที่พระพุทธองค์จะจากไป เพื่อให้ท่านพระอานนท์แจ้งแก่ภิกษุสงฆ์ ไม่ให้พากันคิดว่า พระศาสดาจากพระธรรมวินัยไปแล้ว พระศาสดาไม่อยู่แล้ว แต่ให้คิดว่า พระธรรมที่พระศาสดาได้แสดงไว้แล้ว และพระวินัยที่พระศาสดาได้บัญญัติไว้แล้วแก่ภิกษุสงฆ์นั้น จักอยู่เป็นศาสดา คือตัวแทนพระศาสดาของภิกษุสงฆ์เมื่อศาสดา ได้ล่วงลับไปแล้ว

คำสั่งสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเรียกว่า ธรรมวินัยบ้าง พุทธพจน์บ้าง ซึ่งในกาลต่อมาเรียกว่า พระไตรปิฎก พระธรรมวินัยนี้ คือ ตัวแทนพระศาสดาของพระสาวกทั้งหลาย ซึ่งได้รับการสืบทอดต่อกันมาด้วยวิธีมุขปาฐะ คือ ทรงจำด้วยใจท่องจำกันมาด้วยปากเปล่า สั่งสอนกันจดจำปากต่อปากสืบทอนกันมา เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ภิกษุสงฆ์บางกลุ่มบางพวกสั่งสอนให้ประพฤติปฏิบัติผิดแปลกออกไป พระสาวกทั้งหลายผู้หวังความบริสุทธิ์ ความตั้งมั่นแห่งพระธรรมวินัย จะประชุมกันตรวจสอบพระธรรมวินัย ชำระสะสางขจัดคำสอนที่แปลกปลอมเข้ามาให้ออกไป พระสาวกทั้งหลายได้ทรงสืบต่อพระธรรมวินัยด้วยวิธีมุขปาฐะกันมาเป็นเวลานับร้อยปี ในที่สุดได้ตกลงกันจารึกพระธรรมวินัยเป็นลายลักษณ์อักษรลงบนใบลานที่เกาะสิงหล (ประเทศศรีลังกา) เมื่อ ประมาณ พ.ศ.400 พระธรรมวินัยที่จารึกลงบนใบลานที่เกาะสิงหลนี้ได้แพร่หลายไปยังประเทศที่นับถือพระพุทธศาสนา ประเทศที่รับคัมภีร์พระไตรปิฎกไปก็เปลี่ยนจากการจารึกด้วยอักษรสิงหลเป็นจารึกด้วยอักษรที่ประเทศตนใช้คัดลอกสืบต่อกันมา จนในที่สุดได้เปลี่ยนมาจัดพิมพ์เป็นเล่มหนังสือ ในประเทศไทย ตามหลักฐานจากคัมภีร์มูลศาสนา 2 กล่าวว่า พระญาณคัมภีรเถระไปลังกาแล้วรับพระไตรปิฎกและอักษรเขียนบาลี มาประเทศเมื่อ พ.ศ.1970 แล้วคัดลอกจารลงบนในใบลานนำสืบต่อกันมา จนได้รับการคัดลอกจากใบลานอักษรขอม เปลี่ยนเป็นอักษรไทย จัดพิมพ์เป็นเล่มหนังสือครั้งแรกในสมัยรัชการที่ 5 เมื่อ พ.ศ. 2431 ในประเทศอื่น เช่น ลังกา พม่า ลาว เขมร ก็มีการคัดลอกจารจารึก จนจัดพิมพ์เป็นเล่มหนังสือเช่นกัน[38]

จากข้อมูลเบื้องต้นทำให้ทราบว่า องค์ประกอบของบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท สมัยหลังพุทธกาล คือ พระธรรมวินัย ซึ่งเป็นเสมือนตัวแทนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะพระธรรมพระองค์ได้แสดงไว้ดีแล้ว พระวินัยพระองค์บัญญัติไว้ดีแล้ว โดยรวมทั้งหมด มี 84,000 พระธรรมขันธ์ เรียกว่าเป็นพระไตรปิฎก แยกไว้ดังนี้

---

[38] รังสี สุทนต์, *เก็บเพชรจากพระไตรปิฎก*, ความสำคัญของพระไตรปิฎก, (กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2542), หน้า 277 - 299.

- พระวินัยปิฎก 21,000 พระธรรมขันธ์ ว่าด้วยพระวินัยสิกขาบทต่าง ๆ ของภิกษุและภิกษุณี

- พระสุตตันปิฎก 21,000 พระธรรมขันธ์ ว่าด้วยพระสูตร ซึ่งเป็นพระธรรมเทศนาของพระพุทธเจ้าและพระอรหันตสาวก ที่แสดงแก่บุคคลต่างชั้นวรรณะ และการศึกษา ต่างกรรมต่างวาระกัน มีทั้งเป็นร้อยแก้วและร้อยกรอง

- พระอภิธรรมปิฎก 42,000 พระธรรมขันธ์ ว่าด้วยพระอภิธรรมหรือปรมัตถธรรม ซึ่งเป็นธรรมชั้นสูง อธิบายด้วยหลักวิชาการล้วน ๆ โดยไม่อ้างอิงเหตุการณ์และบุคคล

พุทธบริษัทใดสามารถปฏิบัติพระธรรมวินัยได้ ก็จะเป็นที่ยอมรับว่าเป็นต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท จึงเป็นองค์ประกอบสำคัญในการตัดสินเรื่องที่ได้กล่าวมาข้างต้น

สรุปว่า องค์ประกอบ ของบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท สมัยหลังพุทธกาล คือ พระธรรมวินัย ไม่ว่าจะเป็นสังคมสงฆ์ กล่าวคือ ภิกษุ ภิกษุณี และสังคมฆราวาส คือ อุบาสก อุบาสิกา หากนำพระธรรมวินัยนี้ไปปฏิบัติตามสมควรแก่สภาวะความเป็นอยู่ของตนเองแล้วก็จะเป็นที่ได้รับการยอมรับในหมู่พุทธบริษัททั้งปวงว่าเป็นบุคคลต้นแบบที่เป็นแบบอย่างได้นั้นจะต้องเป็นบุคคลที่มีคุณธรรม ซึ่งผู้วิจัยจะได้ศึกษาในลำดับต่อไป

2.4.3 ความหมายของคุณธรรม

เมื่อคุณธรรมคือองค์ประกอบสำคัญของการเป็นบุคคลต้นแบบ โดยความหมายของคุณธรรมเป็นเรื่องที่มีผู้ให้คำจำกัดความ และนิยามเอาไว้มากมาย ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ แสดงความหมายของคุณธรรมไว้เป็นเรื่องที่ดีมีทัศนคติในเชิงบวกตั้งแต่นักวิชาการทางด้านศาสนา รวมถึงพระพุทธศาสนา นักวิชาการทั่วไปภายในประเทศ และนักวิชาการภายนอกประเทศ ก็ได้ให้ความหมายของคุณธรรมเอาไว้ ดังนี้

พุทธทาสภิกขุ[39] ได้ให้ความหมายของคุณธรรม โดยได้แยกอธิบายคำว่า คุณ และ ธรรมะ ว่า คำที่มีอยู่ในแต่ละสิ่ง ซึ่งเป็นที่ตั้งแห่งความยึดถือเป็นไปได้ทั้งทางดีและทางร้าย ไม่ว่าจะทำให้จิตใจยินดีหรือยินร้ายก็เรียกว่า คุณ ซึ่งเป็นไปตามธรรมชาติของมัน ส่วนคำว่าธรรม มีอธิบายความหมายไว้ 4 อย่าง คือ 1) ธรรมะ คือ ธรรมชาติ 2) ธรรมะ คือ กฎของธรรมชาติที่เรามีหน้าที่ต้องเรียนรู้ 3) ธรรมะ คือ หน้าที่ตามกฎของธรรมชาติ เรามีหน้าที่ต้องปฏิบัติ และ 4) ธรรมะ คือ ผลจากการปฏิบัติหน้าที่นั้น เรามีหน้าที่จะต้องมี หรือใช้มันอย่างถูกต้อง

พระเมธีธรรมาภรณ์ (ประยูร ธัมมจิตโต)[40] ได้ให้ความหมายว่า คุณธรรม คือ คุณสมบัติที่ดีของจิตใจ ถ้าปลูกฝังเรื่องคุณธรรมได้จะเป็นพื้นฐานจรรยาบรรณ เป็นเรื่องพฤติกรรมในการที่จะพัฒนาต้องตีความออกไปว่า พฤติกรรมเหล่านี้มีพื้นฐานจากคุณธรรมข้อใด เช่น เบญจศีลเป็นจริยธรรม เบญจธรรมเป็นคุณธรรม คือ ความเมตตากรุณา เป็นต้น

---

[39] พุทธทาสภิกขุ, *แนะแนวจริยธรรม*, ชุมชนส่งเสริมจริยธรรมศึกษา, (กรุงเทพมหานคร: ชุมชนส่งเสริมจริยธรรมศึกษา, 2505), หน้า 3.

[40] พระเมธีธรรมาภรณ์ (ประยูร ธัมมจิตโต), *จรรยาบรรณข้าราชการ*, (กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิพุทธธรรม, 2538), หน้า 31.

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ยุตโต)[41] ได้ให้ความหมายว่า คุณธรรม หมายถึง ภาพของจิตใจ กล่าวคือคุณสมบัติที่เสริมสร้างจิตใจให้ดีงาม ให้เป็นจิตใจที่สูง ประณีตและประเสริฐ มีพรหมวิหาร 4 มีน้ำใจเสียสละ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ไม่เห็นแก่ตัว

วศิน อินทสระ[42] ได้ให้ความหมายว่า คุณธรรม คือ อุปนิสัยอันดีงามซึ่งสั่งสมอยู่ในดวงจิต อุปนิสัยอันนี้ได้มาจากความพยายามและความประพฤติติดต่อกันมาเป็นเวลานานคุณธรรมสัมพันธ์กับหน้าที่อย่างมาก เพราะการทำหน้าที่จนเป็นนิสัย จะกลายเป็นอุปนิสัยอันดีงามที่สั่งสมในดวงจิตเป็นบารมี มีลักษณะอย่างเดียวกันนี้ คือ ความล้ำเลิศแห่งอุปนิสัยซึ่งเป็นผลของการกระทำหน้าที่จนกลายเป็นนิสัยนั่นเอง

แสง จันทร์งาม[43] ได้ให้ความหมายคุณธรรมว่า หมายถึง คุณภาพจิตฝ่ายดีที่ควบคุมให้คนมีความประพฤติที่ดี

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน[44] ได้ให้ความหมายของคุณธรรมว่า คุณธรรม คือ คุณสมบัติฝ่ายดี ที่แสดงออกทางกิริยาที่ควรประพฤติปฏิบัติที่คนในสังคมนั้นยอมรับนับถือกันมา หรือได้กำหนดร่วมกันขึ้นใหม่และประพฤติร่วมกัน

มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ[45] ได้ให้ความหมายของคุณธรรมว่า หมายถึง สภาพคุณงามความดีทั้งความคิดและพฤติกรรมที่มีคุณธรรมต่อตนเอง คุณธรรมต่อครอบครัว และคุณธรรมต่อสังคม

สุภาพร สุขสวัสดิ์[46] ได้สรุปความหมายของคุณธรรมว่า หมายถึง หลักของความประพฤติอันดีงามที่มีอยู่ภายในจิตใจของบุคคล ซึ่งยึดมั่นไว้เป็นหลักในการประพฤติปฏิบัติจนเป็นนิสัย ทำให้บุคคลประพฤติชอบ ด้วยกาย วาจา ใจ ซึ่งส่งผลให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในสังคม

ศิณาภรณ์ หู้เต็ม[47] ได้ให้ความหมายคุณธรรมว่า หมายถึง ความสำนึกในจิตใจของบุคคลในทางที่ดีงาม อันเกิดจากการไตร่ตรองด้วยเหตุผล ส่งผลต่อความคิดที่ดีนำไปสู่การกระทำและความประพฤติในทางที่ดี เช่น ความเสียสละ ความมีน้ำใจ และความรับผิดชอบ

---

[41] พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต), *พระพุทธศาสนาพัฒนาคนและสังคม*, (กรุงเทพมหานคร: กรมการปกครอง, 2540), หน้า 35.

[42] วศิน อินทสระ, *พุทธจริยศาสตร์*, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ทองกวาว, 2541), หน้า 106.

[43] แสง จันทร์งาม, *การสอนจริยธรรมในโรงเรียน*, เอกสารนำเสนอในการประชุมสัมมนาจริยธรรมในสังคมไทยปัจจุบัน, สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, การพัฒนาด้านจิตพิสัย มิติสำคัญของการพัฒนาคน, (กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค, 2542), หน้า 218.

[44] ราชบัณฑิตยสถาน, *พจนานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2542*, (กรุงเทพมหานคร: นานมีบุคส์พับลิเคชั่นส์, 2546), หน้า 253.

[45] มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ, *สถานภาพคุณธรรมของประชาชนในสังคมไทย*, ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ, 2551), หน้า 2.

[46] สุภาพร สุขสวัสดิ์, *การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนสตรีนนทบุรี*, ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2552), หน้า 19.

[47] ศิณาภรณ์ หู้เต็ม, *พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษา ในระดับปริญญาตรี วิทยาลัยราชพฤกษ์,* รายงานการวิจัย, (นนทบุรี: มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์, 2552), หน้า 10.

พระมหาชานนท์ ชัยมงคล[48] ได้ให้ความหมายคุณธรรมว่า หมายถึง สภาพหรือคุณลักษณะของคุณงามความดี ซึ่งอยู่ในจิตสำนึกของบุคคล เป็นแรงกระตุ้นผลักดันให้เกิดความรู้สึกผิดชอบในการประพฤติปฏิบัติอยู่ในกรอบที่ดีงามของสังคม อีกนัยหนึ่ง คือ สามารถเห็นได้จากพฤติกรรมที่แสดงออกทาง กาย วาจาและจิตใจ เมื่อบุคคลใดประพฤติปฏิบัติตนโดยยึดหลักคุณธรรมแล้ว ย่อมเกิดคุณค่าแก่บุคคลนั้นตลอดจนเป็นที่ยอมรับของสังคมและบุคคลทั่วไป

กรณ์ณพัชญ์ กิตติพิบูลย์[49] กล่าวว่า คุณธรรม หมายถึง หลักของความดี ความงาม ความถูกต้อง ในการแสดงออกทั้งกาย วาจา ใจ ของแต่ละบุคคล ซึ่งยึดมั่นไว้เป็นหลักประจำใจในการประพฤติปฏิบัติจนเกิดเป็นนิสัย ซึ่งอาจส่งผลให้การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขจะทำให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อัมพร อัมพโร) สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก[50] ทรงประทานโอวาทเกี่ยวกับคุณธรรม ว่า ความเสียสละจัดเป็นคุณธรรมสำคัญที่สนับสนุนให้เกิดความสามัคคีในสังคมทุกระดับ นอกจากจาคะ จะหมายถึงการสละสิ่งของ และความสุขส่วนตัวเพื่อประโยชน์ของผู้อื่นแล้ว ยังหมายถึงการสละละกิเลสเครื่องเสร้างหมองทั้งหลายให้ได้อีกด้วย

สรุปว่า คุณธรรมหมายถึง การคิดด้วยจิตที่เป็นกลาง ปราศจากกิเลสทั้งหลาย สร้างจิตใจให้ดีงามจนเกิดเป็นอุปนิสัยแล้วยึดถือเป็นหลักประจำใจ โดยใช้สติปัญญา ไตร่ตรองเหตุและผลจนทำให้คุณธรรมแสดงออกมาได้อย่างสมบูรณ์ทั้ง กาย วาจา และใจ ไม่มีความชั่วปะปนเลย เช่น มีทัศนคติที่ดี มีวาจาสุภาพอ่อนหวาน มีความเสียสละ ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความขยันหมั่นเพียร ความยุติธรรม ความกตัญญู ความอดทนอกลั้น ความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ฯลฯ ทั้งหมดเหล่านี้ล้วนเกิดจากคุณธรรม และเป็นสิ่งที่บุคคลต้นแบบพึงมี

2.4.4 ความสำคัญของคุณธรรม

คุณธรรมเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท เพราะการอยู่ร่วมกันในสังคมตั้งแต่สองคนขึ้นไป หรือสังคมครอบครัวไปจนถึงสังคมโลกย่อมต้องมีกฎกติกาในการอยู่ร่วมกันเพื่อที่จะลดปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นจึงต้องมีระเบียบวัยในการควบคุมดูแล และต้องเป็นไปอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรมเพื่อให้สังคมยอมรับได้ คุณธรรมจึงมีความสำคัญทั้งต่อตนเองและต่อสังคม โดยมีผู้ให้นิยามความสำคัญของคุณธรรมเอาไว้ ดังนี้

---

[48] พระมหาชานนท์ ชัยมงคล, *การศึกษาการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลวัดปรินายก, สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร*, ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกริก, 2561), หน้า 11.

[49] กรณ์ณพัชญ์ กิตติพิบูลย์, *แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมทางสังคมด้วยกิจกรรมจิตสาธารณะ: ศึกษาเฉพาะกรณีตำรวจภูธรภาค 6*, หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่น 60, (กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2561), หน้า 17.

[50]สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อัมพร อัมพโร) สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก, *พระโอวาทคติธรรม, เนื่องในเทศกาลมาฆบูชา*, (นครปฐม: พุทธมณฑล, 2561), 27 กุมภาพันธ์ 2561, สืบค้นเมื่อ 26 ธันวาคม 2564 จาก https://shorturl.asia/g8lwy.

พิมพ์พรรณ เทพสุเมธานน และคณะ[51] ได้อธิบายไว้ดังนี้ 1) คุณธรรม สำคัญเพราะเป็นเครื่องธำรงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ 2) คุณธรรม สำคัญเพราะเป็นเครื่องส่งเสริมบุคลิกภาพ ทำให้คนมีความสมบูรณ์ 3) คุณธรรม สำคัญเพราะเป็นเครื่องเสริมมิตรภาพ ความจริงใจและสัมพันธไมตรีที่ดีกับบุคคลอื่น 4) คุณธรรม สำคัญเพราะเป็นการสร้างความสบายใจ เพราะผู้ที่มีคุณธรรมจะเป็นผู้ที่ประพฤติแต่ความดี 5) คุณธรรม สำคัญเพราะเป็นเครื่องส่งเสริมความสำเร็จ ความมั่นคงในการประกอบอาชีพการดำเนินชีวิต และ 6) คุณธรรม สำคัญเพราะเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างความสงบสุข และความเจริญให้กับสังคมส่วนรวมสุภาพร สุขสวัสดิ์[52] ได้กล่าวถึงความสำคัญของคุณไว้ว่า คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว สถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษา คุณธรรมจริยธรรมจึงมีความสำคัญและเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสังคมไทยที่ต้องการทั้งคนดีและคนเก่ง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย[53] ได้กำหนดให้คุณธรรมเป็นสาระสำคัญในการพัฒนาคุณภาพด้านจิตใจของนักการเมือง ข้าราชการและเจ้าหน้าที่รัฐทุกระดับ ดังปรากฏในมาตรา 77 ที่บัญญัติว่า รัฐต้องจัดให้มีแผนพัฒนาการเมือง จัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าชการและพนักงาน หรือลูกจ้างอื่นของรัฐ เพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบและเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่

อมรา เล็กเริงสินธุ์[54] กล่าวว่า คุณธรรม คือความดีงามที่อยู่ภายในจิตใจ เมื่อแสดงออกมาโดยการพูดและการกระทำจึงเป็นสิ่งที่ดี คือจริยธรรม ความประพฤติที่ถูกต้องดีงาม ทั้งกายและวาจาสมควรที่บุคคลจะประพฤติปฏิบัติ เพื่อให้ได้นิสัยที่ดี สิ่งที่แสดงออกมาทั้งทางกาย และวาจานั้น ย่อมเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์และเป็นไปตามความรู้สึกนึกคิดทางจิตใจและสติปัญญา การพัฒนา คุณธรรมจริยธรรมของบุคคลจึงต้องพัฒนาควบคู่กันไปทั้งภายในและภายนอก

ป๋วย อึ้งภากรณ์[55] ได้แสดงทัศนะว่า 1) คุณธรรมจะทำให้เป็นมนุษย์ที่ดี มีความซื่อสัตย์สุจริต มีศีลธรรมเป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ 2) คุณธรรม ทำให้รู้จักใช้ความคิด รู้จักบำรุงสติปัญญาให้เฉียบแหลมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์แก่ตนและแก่ประชาชน และ 3) คุณธรรม ทำให้ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ช่วยให้สังคมส่วนรวมสงบสุขได้

นฤมล โอสถานุเคราะห์[56] อธิบายว่า คุณธรรมที่จำเป็นจะต้องพัฒนาให้เกิดขึ้นในกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตามพระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นับเป็น

---

[51] พิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์ และคณะ, *การศึกษาเพื่อพัฒนาชีวิตและสังคม*, พิมพ์ครั้งที่ 2, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2537), หน้า 69.

[52]สุภาพร สุขสวัสดิ์, *การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนสตรีนนทบุรี*, ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2552), หน้า 111.

[53] รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540, *มาตรา 77,* เล่ม 114, ตอนที่ 55ก, (ราชกิจจานุเบกษา, 2540), หน้า 16.

[54] อมรา เล็กเริงสินธุ์, *คุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหาร*, (กรุงเทพมหานคร: เสมาธรรม, 2542), หน้า 6.

[55] ป๋วย อึ้งภากรณ์, *ทัศนะว่าด้วยการศึกษา*, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มูลนิธิโกมลคีมทอง, 2545), หน้า 3.

[56] นฤมล โอสถานุเคราะห์, *แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ตามพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว*, หลักสูตรป้องกันราชอาณาจักรรัฐร่วมเอกชน รุ่นที่ 18, (กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2549), หน้า 1.

ที่สุดของผลงานด้านคุณธรรมจริยธรรมเพื่อการพัฒนานิสิตนักศึกษาและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การศึกษาหลักของคุณธรรมจริยธรรมและการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่ใช้ในกระบวนการบริหาร และการจัดการศึกษาตามพระบรมราโชวาทของพระองค์เพื่อน้อมนำความรู้จากแก่นแท้ และสาระในพระบรมราโชวาทนั้นไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมในกระบวนการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจึงมีความสำคัญ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ[57] กล่าวว่า เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และเป็นปัจจัยสำคัญของคุณภาพบัณฑิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติรวมทั้งความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิต และสังคมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และเป็นบัณฑิตที่เก่งและดี

พระมหาอาจริยพงษ์ คำตั๋น[58] กล่าวว่า เป็นค่านิยมที่พึงประสงค์ ถือเป็นเครื่องวัดความเจริญและความเสื่อมของสังคม ความสำคัญของคุณธรรมทำให้เกิดจริยธรรม และค่านิยมที่เหมาะสมส่งผลให้เกิดการปฏิบัติที่ถูกต้องและดีงามทำให้เกิดความสุขและความพึงพอใจกับตนเองและทำให้เกิดสันติสุขด้านอื่น ๆ ตามมา คุณธรรม จริยธรรมของแต่ละสังคมก็อาจจะมีความแตกต่างกันตามความเชื่อ กาลเวลา ค่านิยม ศาสนา อาชีพ และชนชั้น มีลักษณะเป็นพลวัตร มีความเป็นอนิจลักษณะพร้อมที่จะปรับตนเองให้เข้ากับบริบทของสังคมและชุมชนตลอดเวลา

สลิลทิพย์ ชูชาติ[59] กล่าวว่า คุณธรรมจริยธรรมเป็นเรื่องสำคัญของนักบริหาร เพราะเป็นสิ่งกำกับควบคุมและสร้างสำนึกในการปฏิบัติตนให้อยู่ในกรอบของกฎกติกา กฎหมายและศีลธรรมของสังคมนั้น เป็นเครื่องมือให้เคารพตนเองและผู้อื่น ทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนและส่วนรวมหากขาดคุณธรรมจริยธรรมไปจะทำให้ละเมดกติกากฎหมายและศีลธรรม ซึ่งจะทำให้เกิดความเสียหายแก่องค์กรหรือสังคมได้

ไกรฤกษ์ ศิลาคม[60] อธิบายว่า คุณธรรม จริยธรรม และศีลธรรม บางครั้งก็ใช้แทนกัน เช่น วิชาศีลธรรม วิชาจริยธรรม จริยธรรมวิชาชีว ศีลธรรมจรรยา คนที่มีจริยธรรม คนที่มีศีลธรรม และเบญจศีลเบญจธรรม เป็นต้น รัฐทุกรัฐควรมีนโยบายให้ประชาชนมีจริยธรรมอันดี เป็นประการแรกและถือเป็นอุดมคติ ส่วนการพัฒนาเศรษฐกิจ การศึกษาวิชาการและการเมืองให้เป็นอันดับรองลงมา ทั้งนี้เพราะการศึกษาวิชาการใด ๆ หากไม่มีจริยธรรมเป็นแกนกลางหรือหลักยึดแล้ว ย่อมให้โทษมากกว่าให้คุณ

---

[57] พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศาสตราจารย์ 2542, อ้างถึงใน ศิณาภรณ์ หู้เต็ม, พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษา ในระดับปริญญาตรี วิทยาลัยราชพฤกษ์, *รายงานการวิจัย*, (นนทบุรี: มหาวิทยาลัยราช พฤกษ์, 2552), หน้า 2.

[58] พระมหาอาจริยพงษ์ คำตั๋น, *การปฏิบัติตนด้านคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดนครปฐม*, ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554), หน้า 15.

[59] สลิลทิพย์ ชูชาติ, *พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา*, สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2, พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2556), หน้า 39.

[60] ไกรฤกษ์ ศิลาคม, *เอกสารประกอบการสอนวิชาจริยธรรมกับชีวิต*, สำนักวิชาศึกษาทั่วไป, (อุดรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 2557), หน้า 7-9.

บรรจบ ภิรมย์คำ และคณะ[61] กล่าวว่า คุณธรรมจริยธรรมมีความสำคัญซึ่งจะต้องปลูกฝังให้กับผู้ประกอบวิชาชีพครู และตัวครูเองต้องหมั่นเรียนรู้ ขัดเกลาจิตใจตนเองให้เป็นผู้ทรงธรรม และถ่ายทอดธรรมะและความดีงามไปยังศิษย์ควบคู่กับการให้วิทยาการความรู้เฉพาะทาง อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาคน พัฒนาชาติและพัฒนาโลกต่อไป หากบ้านเมืองมีความเจริญทางวัตถุแต่ขาดความเจริญทางด้านจิตใจ สมาชิกในบ้านเมืองนั้นก็ไม่สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีความสุขเพราะจะมีแต่การเบียดเบียนเอารัดเอาเปรียบกันและกัน

พระมหาชานนท์ ชัยมงคล[62] อธิบายว่า เป็นพื้นฐานที่สำคัญของมนุษย์ โดยควรปลูกฝังด้านจริยธรรมเพื่อให้เขาเหล่านั้นเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจมีความรู้ความสามารถพร้อมที่จะประพฤติปฏิบัติตนในการประกอบอาชีพ

อัจฉรา ไชยูปถัมภ์[63] อธิบายว่า สำหรับแนวคิดในการปลูกฝัง และพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทอุดมศึกษา คือ แนวคิดทางสังคมวิทยา ซึ่งมองว่าการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลนั้นเกิดขึ้นได้โดยผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคม ผ่านตัวแทนทางสงคมที่สำคัญ ได้แก่ พ่อแม่ ครู เพื่อน และสื่อมวลชน ซึ่งการอบรมสั่งสอนจากครูถือว่าเป็นการชี้นำแนวทางหรืออำนวยโอกาสให้ผู้เรียนดำเนินชีวิตเข้าสู่ปัญญา ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่รับผิดชอบต่อจากพ่อแม่ เป็นผู้มีอิทธิพลในการหล่อหลอมขัดเกลาลักษณะนิสัยของผู้เรียน และมีบทบาทในการเป็นต้นแบบให้แก่ผู้เรียนในการแสดงพฤติกรรม

ประภัทร์ กุดหอม, นางสาววารุณี หงษ์ภู และ นางระยิ้ม อ่อนสุระทุม[64] อธิบายว่า ผลการศึกษาทั้งภายในและต่างประเทศ ทำให้รู้ว่าการส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม เป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งในการปฏิบัติงานของโรงเรียนเพราะคุณธรรมเป็นพื้นฐานของชีวิตที่จะประสบผลสำเร็จทั้งในส่วนตนและส่วนรวมนั่นหมายถึงความสำเร็จของการศึกษาที่บรรลุวัตถุประสงค์ คือ บุคคลมีความรู้คู่คุณธรรมจริยธรรม มีวินัย มีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขทั้งนี้ต้องอาศัยความร่วมมือเอาใจใส่จากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายอย่างเป็นระบบจริงจังและต่อเนื่อง

---

[61] บรรจบ ภิรมย์คำ และคณะ, *การพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์*, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2559), หน้า 7.

[62] พระมหาชานนท์ ชัยมงคล, *การศึกษาการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลวัดปรินายก,* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร, ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกริก, 2561), หน้า 16.

[63] อัจฉรา ไชยูปถัมภ์, การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรม และแนวทางปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างความเป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษา ในเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาเขตภาคกลาง, *วารสารครุศาสตร์*, ปีที่ 46 ฉบับที่ 3, กรกฎาคม-กันยายน, (กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2561), หน้า 271.

[64] ประภัทร์ กุดหอม, นางสาววารุณี หงษ์ภู และ นางระยิ้ม อ่อนสุระทุม, *การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนพังโคนวิทยาคม ด้วยกิจกรรม 3 ประสาน*, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23, สำนักคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ, 2561), หน้า 34.

รัตนากร วงค์ศรี[65] และคณะ กล่าวว่า ทำให้เกิดจริยธรรมค่านิยมที่เหมาะสม ส่งผลสู่การนำไปปฏิบัติที่ถูกต้อง ตลอดจนทำให้เกิดความสุขความพอใจให้กับตนเองและทำให้เกิดสันติสุขต่อสังคม ซึ่งคุณธรรมสามารถที่จะปลูกฝังกันได้ เมื่อบุคคลเกิดคุณธรรมอย่างหนึ่งก็จะส่งผลให้เกิดคุณธรรมด้านอื่น ๆ ตามมา

สุริยเดว ทรีปาตี ได้[66] อธิบายว่า คุณธรรมที่ควรส่งเสริมให้เกิดขึ้นในหมู่ประชาชน คือ 1) พอเพียง หมายถึง ความพอเพียงในการดำเนินชีวิตแบบทางสายกลาย มีเหตุ มีผล ใช้ความรู้ในการตัดสินใจอย่างรอบคอบ 2) วินัย หมายถึง การยึดมั่นและรับผิดชอบในหน้าที่ของตน ทั้งวินัยต่อตนเองการผลักดันชีวิตให้ก้าวหน้า และวินัยต่อส่วนรวม 3) สุจริต หมายถึง ความซื่อตรง ความซื่อสัตย์สุจริต ยึดมั่น ยืนหยัดในการรักษาความจริง ความถูกต้อง ความเป็นธรรม และ 4) จิตอาสา หมายถึง การเป็นผู้ที่สนใจและรับผิดชอบต่อตนเองและต่อสาธารณะ ทำความดีเพื่อความดีอย่างสม่ำเสมอจนเป็นนิสัย

บรรจบ ภิรมย์คำ[67] และคณะกล่าวว่า คุณธรรมจริยธรรมสอดแทรกอยู่ในวิถีชีวิตมนุษย์ตลอดเวลา จัดเป็นส่วนที่สำคัญของชีวิต หากมนุษย์เราไม่มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นเครื่องกำกับดูแลจิตใจแล้ว โลกนี้จะสับสนวุ่นวายมากมายนัก แต่หากมนุษย์มีคุณธรรมจริยธรรมก็จะนำมาซึ่งความสุขทั้งของตนเอง หน่วยงานและสังคมส่วนรวม

สุภาพร สุขสวัสดิ์[68] กล่าวว่า ความสัมพันธ์ของคุณธรรมจริยธรรมมีความหมายเกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิดในเรื่องของความดี ความประพฤติการปฏิบัติ โดยมีเกณฑ์ตัดสินที่มีความแน่นอนเชื่อถือได้ ซึ่งคุณธรรมและจริยธรรม เป็นสิ่งสำคัญในสังคมที่จะนำความสงบสุขและความเจริญก้าวหน้าสู่สังคมนั้น ๆ เพราะเมื่อคนในสังคมมีจริยธรรม จิตใจก็ย่อมสูงส่งมีความสะอาดและสว่างในจิตใจจะส่งผลต่อการกระทำไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อน ไม่ก่อให้เกิดทุกข์แก่ตนเองและผู้อื่น

พระมหาชานนท์ ชัยมงคล[69] อธิบายว่า การให้ความรู้แก่ประชาชนเป็นสิ่งสำคัญมาก โดยจะต้องมีความรู้ควบคู่กับคุณธรรมจริยธรรม เพราะความรู้และวิทยาการทั้งปวงไม่ช่วยให้คนเป็นคนโดยสมบูรณ์ได้ แต่การพัฒนาด้านที่สำคัญที่สุด คือ การปลูกฝังให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะคุณธรรมจริยธรรม เพื่อก่อให้เกิดความสุขในสังคม เป็นการทำหน้าที่เพื่อความเจริญก้าวหน้าของตนและประเทศชาติ

สรุปว่า ความสำคัญของคุณธรรม หมายถึง พื้นฐานสำคัญของชีวิตที่ต้องปลูกฝังให้กับมนุษย์ทุกคน ทุกวิชาชีพเป็นลำดับแรก เพราะเป็นเครื่องธำรงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิ่งนี้จะถือเป็นเครื่องวัดความเจริญและความเสื่อมของสังคม มนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าและมีความสำคัญมาก

---

[65] รัตนากร วงค์ศรี และคณะ, อ้างถึงใน พระมหาชานนท์ ชัยมงคล, *การศึกษาการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลวัดปรินายก*, สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร , ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกริก, 2561), หน้า 14.

[66] สุริยเดว ทรีปาตี, *คุณธรรมสำคัญ นำสังคมไทย*, สำนักงานส่งเสริมและขับเคลื่อนเครือข่ายทางสังคม, (ศูนย์คุณธรรม องค์กรมหาชน), 2564), หน้า 2.

[67] บรรจบ ภิรมย์คำ และคณะ, *การพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์*, อ้างแล้ว, หน้า 2.

[68] สุภาพร สุขสวัสดิ์. *การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนสตรีนนทบุรี,* อ้างแล้ว, หน้า 22.

[69] พระมหาชานนท์ ชัยมงคล, *การศึกษาการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลวัดปรินายก,* อ้างแล้ว, หน้า 2.

ที่สุดในโลก มนุษย์จึงควรได้รับการปลูกฝังคุณธรรมอันเป็นทฤษฎีของจริยธรรม ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ส่งผลสู่การนำไปปฏิบัติที่ถูกต้องดีงาม ทำให้เกิดคุณประโยชน์และสันติสุขทั้งต่อตนเองต่อสังคมอย่างแน่นอน คุณธรรมจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญสำหรับแนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท

2.5 แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท

แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท ผู้วิจัยได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ประการคือ (2.5.1) แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมสงฆ์ในพุทธปรัชญาเถรวาท และ (2.5.2) แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมฆราวาสในพุทธปรัชญาเถรวาท ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.5.1 แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมสงฆ์ในพุทธปรัชญาเถรวาท

แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมสงฆ์ในพุทธปรัชญาเถรวาท หมายถึง ทางปฏิบัติที่วางไว้เป็นแนวสำหรับการสร้างพระสงฆ์ให้เป็นบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท ซึ่งสังคมสงฆ์ในพุทธปรัชญาเถรวาท แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่

- พระอริยสงฆ์ หมายถึง เป็นผู้ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ และได้บรรลุมรรคผลเป็นผู้บริสุทธิ์แล้วเป็นพระสงฆ์โดยแท้ในพระรัตนตรัย และ
- สมมติสงฆ์ หมายถึง ผู้ที่ออกบวชในพระพุทธศาสนาอย่างถูกต้องตามพระธรรมวินัย แต่ยังไม่บรรลุมรรคผลเป็นผู้บริสุทธิ์ จัดเป็นสงฆ์สมมติในพระรัตนตรัย

โดยจะศึกษาขั้นตอน วิธีการ และหลักธรรมที่เป็นเครื่องมือในการนำไปสู่เป้าหมายจนประสบความสำเร็จ โดยศึกษาผ่านสัทธรรม 3 ประคือการ คือ ปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ คือ (1) แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมสงฆ์ในพุทธปรัชญาเถรวาทด้วยปริยัติ (2) แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมสงฆ์ในพุทธปรัชญาเถรวาทด้วยปฏิบัติ และ (3) แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมสงฆ์ในพุทธปรัชญาเถรวาทด้วยปฏิเวธ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

(1) แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมสงฆ์ในพุทธปรัชญาเถรวาทด้วยปริยัติ

แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมสงฆ์ในพุทธปรัชญาเถรวาทด้วยปริยัติ หรือปริยัติธรรม ปริยัติ หมายถึง การศึกษาหลักพุทธปรัชญาเถรวาทมาใช้ในการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมสงฆ์ในพุทธปรัชญาเถรวาท เพื่อให้เกิดความรู้พื้นฐานในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับพระพุทธศาสนาเถรวาท ตั้งแต่สมัยก่อนพุทธกาล สมัยพุทธกาล และสมัยหลังพุทธกาลจนถึงปัจจุบัน รวมถึงการศึกษาเกี่ยวกับพระธรรมวินัย หรือ พระไตรปิฎก พระพุทธศาสนานี้ ตัวแท้ตัวจริงถ้าสรุปง่าย ๆ เป็นดังที่เรียกว่าเป็น สัทธรรม คือ พุทธพจน์ที่เรานำมาเล่าเรียนศึกษา ซึ่งอยู่ในพระไตรปิฎก ถ้าไม่มีพระไตรปิฎก พุทธพจน์ก็ไม่สามารถมาถึงเราได้ เราอาจกล่าวได้ว่า ปริยัติเป็นผลจากปฏิเวธ และเป็นฐานของการปฏิบัติ พระพุทธเจ้าเมื่อทรงบรรลุผลการปฏิบัติของพระองค์แล้ว จึงทรงนำประสบการณ์ที่เป็นผลจากการปฏิบัติของพระองค์นั้นมาเรียบเรียงร้อยกรองสั่งสอนพวกเรา คือ ทรางสั่งสอนพระธรรมวินัยไว้ คำสั่งสอนของพระองค์นั้นก็มาเป็นปริยัติของเรา คือ เป็นสิ่งที่เราจะต้องเล่าเรียน แต่ปริยัติที่เป็นผลจากปฏิเวธนั้น หมายถึงปฏิเวธของพระพุทธเจ้าโดยเฉพาะ คือ ผลจากการปฏิบัติของพระพุทธเจ้า และที่พระพุทธเจ้าทรงยอมรับเท่านั้น ไม่เอาผลการปฏิบัติของ โยคี ฤาษี ดาบส นักพรต

ชีไพร อาจารย์ เจ้าลัทธิ หรือศาสดาอื่นใด ถ้าไม่ได้เล่าเรียนปริยัติ ไม่รู้หลักคำสอนของพระพุทธเจ้า การปฏิบัติของเราของเขา ก็ผิด ก็เฉไฉ ออกนอกพระพุทธศาสนา ถ้าปฏิบัติผิด ก็ได้ผลที่ผิด หลอกตัวเองด้วยสิ่งที่พบซึ่งตนหลงเข้าใจผิดปฏิเวธก็เกิดขึ้นไม่ได้ ถ้าไม่มีปริยัติเป็นฐาน ปฏิบัติและปฏิเวธก็พลาดหมด เป็นอันว่าล้มเหลวไปด้วยกัน พูดง่าย ๆ ว่า จากการปฏิเวธของพระพุทธเจ้า ก็มาเป็นปริยัติของเรา แล้วเราก็ปฏิบัติตามปริยัตินั้น เมื่อปฏิบัติถูกต้องก็บรรลุปฏิเวธอย่างพระพุทธเจ้า ถ้าวงจรนี้ยังดำเนินไปพระศาสนาของพระพุทธเจ้าก็ยังคงอยู่ ปริยัติที่มาจากปฏิเวธของพระพุทธเจ้า และเป็นฐานแห่งการปฏิบัติของพวกเราเหล่าพุทธบริษัททั้งหลาย ก็อยู่ในพระไตรปิฎกนี้ ฉะนั้น มองในแง่นี้ก็ได้ความหมายว่า ถ้าเราจะรักษาปริยัติ ปฏิบัติ และปฏิเวธไว้ ก็ต้องรักษาพระไตรปิฎกนั่นเอง ในความหมายที่จัดแบ่งตัวพระศาสนาเป็นพระสัทธรรม 3 หรือบางทีแยกเป็นศาสนา 2 คือ ปริยัติศาสนา กับ ปฏิบัติศาสนา รวมความก็อยู่ที่พระไตรปิฎกเป็นฐาน จึงต้องรักษาพระไตรปิฎกไว้ เมื่อรักษาพระไตรปิฎกได้ก็รักษาพระพุทธศาสนาได้[70] โดยเริ่มศึกษาจากปริยัติก่อนเพราะปริยัติ หรือ ปริยัติธรรม หมายถึง ธรรมที่พึงศึกษาเล่าเรียน ได้แก่พระพุทธจน์หรือ พระไตรปิฎก เรียกเต็มว่า พระปริยัติธรรม โดยศึกษาเล่าเรียน 9 อย่าง คือ สุตตะ เคยยะ เวยยากรณะ คาถา อุทาน อิติวุตตกะ ชาตกะ อัพภูต ธัมมะ เวทัลละ เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า นวังคสัตถุสาสน์ (คำสอนของพระศาสดา 9 ประการ) การศึกษาเล่าเรียนปริยัติธรรมทั้ง 9 อย่างนี้ ในปัจจุบันเรียกว่า เรียนนักธรรม เรียนบาลี และแบ่งปริยัติธรรมออกเป็น 3 คือ พระปริยัติธรรมแผนกธรรม พระปริยัติธรรมแผนกบาลี และพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา เป็นการเรียนสายสามัญควบคู่ธรรมบาลี[71] ซึ่งครอบคลุมการศึกษาทั้งพระไตรปิฎกทั้ง 84,000 พระธรรมขันธ์ โดยอาจจะแบ่งปริยัติธรรมได้ 2 ลักษณะ คือ ปริยัติภายนอก และปริยัติภายใน อธิบายว่า ปริยัติภายนอก ได้แก่ ข้อธรรมที่ได้จดจารึกไว้เป็นตำรับตำรา หรือหนังสือต่าง ๆ มีพระไตรปิฎกเป็นต้น สำหรับใช้อ่านเรียนศึกษา และปริยัติภายใน ได้แก่ การฟัง การอ่าน การเล่าเรียนน ท่องบ่นของแต่ละคน ตลดถึงการพินิจพิจารณาข้อธรรมที่ตนได้ศึกษาเล่าเรียนมานั้นจนจำได้เข้าใจอย่างถูกต้องถ่องแท้ ฉะนั้น ที่เรียกว่า ปริยัติธรรม จึงหมายรวมทั้งปริยัติภายนอกและปริยัติภายใจประกอบกัน เพราะถ้ามีแต่ปริยัติภายนอก ไม่มีปริยัติภายในก็ไม่ได้ก่อให้เกิดประโยชน์อันใด หรือถ้าไม่มีปริยัติภายนอก ปริยัติภายในก็มีไม่ได้[72]

(2) แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมสงฆ์ในพุทธปรัชญาเถรวาทด้วยปฏิบัติ หรือ ปฏิบัติธรรม หมายถึง การต่อยอดจากปริยัติที่ได้ศึกษา หรือ นำความรู้ที่ได้จากปริยัติ มาปฏิบัติตามแนวทางที่ได้ศึกษา ตามหลักการที่เรียนรู้มาจากปรัยติมานั่นเอง จากการศึกษาที่จะให้เกิดปฏิบัตินั้นจะศึกษาบัญญัติแล้วนำมาปฏิบัติก็ได้ แต่ไม่จำเป็นที่จะต้องไปศึกษามากมาย เพียงหยิบยกเอาอุบายอันใดอันหนึ่งขึ้นมาเพื่อพิจารณาก็เรียกว่าศึกษา หรือไม่ได้ศึกษาบัญญัติแต่มันเกิดเองรู้เองก็เรียกว่าศึกษาเหมือนกัน การที่จะรู้เองเช่นนั้นมีได้ในบางคน เช่น มองดูตัวของเรานี้เวลามันจะเกิดอุบายขึ้นมา

---

[70] สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ประยุทธ ปยุตโต), *พระไตรปิฎกกับพระสัทธรรม 3*, พระไตรปิฎก: สิ่งที่ชาวพุทธต้องรู้, 7 สิงหาคม 2564, สืบค้นเมื่อ 25 ธันวาคม 2565, https://pagoda.or.th/tripitaka/3.html.

[71] พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช), *ปริยัติธรรม*, พจนานุกรมเพื่อการศึกษาพุทธศาสน์ ชุด คำวัด, สารานุกรมเสรี, สืบค้นเมื่อ 25 ธันวาคม 2565, https://shorturl.asia/BN9CV.

[72] สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก, *สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี กับ ธรรมะ*, สืบค้นเมื่อ 3 ธันวาคม 2566, https://shorturl.asia/82Ao0.

ก็ไม่รู้ตัว โดยที่เราไม่ได้คิดไม่ได้ตั้งใจที่จะให้มันเป็น แต่ว่ามันปรากฏขึ้นมาเองภายใน สำหรับผู้ที่ไม่เกิดเองเป็นเองก็ต้องอาศัยแนวทางปฏิบัติ คือ ยกเอาอุบายขึ้นมาพิจารณาจนให้เกิดแยบคาย อุบายในการภาวนาท่านกล่าวไว้มีมากมาย เรียกว่า กัมมัฏฐาน 40 เช่นพิจารณา อสุภะ อาณาปานสติ กายคตาสติ สติปัฏฐานสี่ ฯลฯ เป็นต้น อุบาย เป็นเพียงสิ่งที่ใช้นำจิตให้มาอยู่ในอารมณ์อันเดียวเมื่อจิตสงบเป็นสมาธิแล้วจะมี ความแยบคายเกิดขึ้น รู้ชัดเห็นชัดตามเป็นจริงด้วยตนเอง

(3) แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมสงฆ์ในพุทธปรัชญาเถรวาทด้วยปฏิเวธ หรือ ปฏิเวธธรรม หมายถึง หมายถึง ผลจากการ ปริยัติ และ ปฏิบัติ หรืออาจจะเกิดปฏิเวธขึ้นก่อน กล่าวคือ ปฏิเวธ เป็นความรู้ที่เกิดขึ้นมาเฉพาะตน เช่น พิจารณาการของเราจนกระทั่งเห็นกายนี้เป็นกองทุกข์ทั้งหมด ความรู้ชัดที่เกิดขึ้นเองนี้บางคนไม่ได้เรียนปริยัติเสียด้วยซ้ำ แต่เขาพิจารณาเห็นโทษเห็นภัยในวัฏฏะจริง ๆ มองดูสิ่งใด ๆ ในโลกเห็นว่าเป็นทุกข์ภัยนั้นมีแต่ความเดือดร้อนตลอดเวลา แม้แต่ตัวของเราเองจะดูตรงไหน ๆ ก็เป็นแต่ก้อนทุกข์มีแต่โรคภัยไข้เจ็บตลอดเวลา เกิดโรคได้ทุกส่วน ที่ตา หู จมูก ลิ้น ฯลฯ แม้แต่เส้นผมแต่ละเส้น ก็มีโรคประจำอยู่ ความรู้เห็นเช่นนี้ไม่ได้ไปศึกษาที่ไหน มันเกิดขึ้นโดยตนเอง เมื่อรู้เห็นเช่นนี้แล้วมีผลให้เกิดความเบื่อหน่ายคลายเสียจากความยินดีพอใจในอัตภาพร่างกายของตน หายหลงกายกันนี้เห็นว่าของอันนี้ไม่จีรังถาวร ของอันนี้ไม่ใช่ของตนไม่ใช่ของตัว ปล่อยวางลงได้ใจเข้าถึงความสงบเป็นสมาธิแน่วแน่เต็มที่เรียกว่า “ปฏิเวธ” เกิดขึ้นแล้ว[73]

สรุปว่า แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมสงฆ์ในพุทธปรัชญาเถรวาท สัทธรรมทั้ง 3 ประการนี้ คือ ปริยัติธรรม ปฏิบัติธรรม ปฏิเวธธรรม จึงมีความสัมพันธ์กันอย่างแยกไม่ออก และผู้ที่นำตนเข้าไปสัมผัสกับธรรมะในพระพุทธศาสนา ไม่ว่าจะเป็นขั้นปริยัติธรรม หรือปฏิบัติธรรม และปฏิเวธธรรม ก็เรียกได้ว่าเป็นผู้ปฏิบัติธรรมในขั้นนั้น ๆ แต่ที่จะได้ชื่อว่าเป็นผู้ปฏิบัติธรรมอย่างสมบูรณ์แท้จริงนั้น จะต้องปฏิบัติให้ครบทั้ง 3 ระดับ คือ ต้องมีการศึกษาเรียนรู้แล้วต้องมีการปฏิบัติสิ่งที่ศึกษาเรียนรู้นั้นด้วย และการปฏิบัตินั้นก็จะต้องต่อเนื่องกันไปจนบรรลุถึงผลสุดยอดของการปฏิบัตินั้น

ดังนั้น แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมสงฆ์ในพุทธปรัชญาเถรวาทด้วยสัทธรรม จึงเป็นสิ่งสำคัญลำดับแรกที่จะต้องปลูกฝังเป็นการปูพื้นฐานความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา กล่าวคือมีความรอบรู้ในพระไตรปิฎกและสามารถนำความรู้นี้ไปเผยแผ่ได้ โดยเฉพาะพระสงฆ์ถือว่าเป็นหลัก เป็นที่พึ่ง เป็นที่คาดหวัง เป็นต้นแบบของพุทธศาสนิกชน ในการศึกษาสัทธรรมเพื่อดำรงไว้ซึ่งพระพุทธศาสนา

2.5.2 แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมฆราวาสในพุทธปรัชญาเถรวาท

แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมฆราวาสในพุทธปรัชญาเถรวาท คือการศึกษาสังคมของฆราวาส หมายถึง สังคมของผู้ที่ครองเรือน ซึ่งจะตรงข้ามกับสังคมสงฆ์ (ผู้ออกบวช) ถ้าจะให้เข้าใจง่ายคือ ผู้ที่แต่งงานมีครอบครอง ใช้ชีวิตเหมือนกับบุคคลทั่วไป โดยในพุทธบริษัทสี่จะหมายถึงอุบาสก และอุบาสิกา 2 ประเภทนี้ ก็คือ ฆราวาส (ส่วนภิกษุและภิกษุณี คือ พระสงฆ์) โดยผู้วิจัยได้วางการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมฆราวาสไว้ 2 ประการ คือ (1) สร้างด้วยหลักไตรสิกขา (2) สร้างด้วยหลักฆราวาสธรรม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

---

[73] หลวงปู่เทสก์ เทสรังสี, ปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ เป็นหลังสำคัญในพระพุทธศาสนา, สืบค้นเมื่อ 3 ธันวาคม 2566, https://shorturl.asia/4269p.

(1) สร้างด้วยหลักไตรสิกขา คือ สิ่งที่พุทธบริษัท ฝ่ายฆราวาสต้องศึกษาและยึดถือเป็นพื้นฐาน ซึ่งรวมอยู่ในหลักไตรสิกขา หมายถึง การศึกษา 3 ประการ ได้แก่ ศีล สมาธิ และปัญญา ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

- ศีล เป็นสิ่งที่ควรงดเว้น ในที่นี้หมายถึงศีล 5 เพราะเป็นนิจศีลของฆราวาสทั่วไป ถือว่าเป็นหลักมนุษย์ธรรมในเบื้องต้น หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “มนุษยธรรม” คือ ธรรมที่ทำให้เป็นมนุษย์ หรือระเบียบที่ก่อให้เกิดความสุขในระดับสังคมของมนุษย์ เป็นการฝึกความประพฤติให้สุจริตทางกาย วาจา และอาชีพ การรักษาระเบียบวินัยการดำรงตนด้วยดีในสังคม ปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบทางสังคมให้ถูกต้อง เป็นการควบคุมพฤติกรรมการแสดงออกซึ่งบุคคลจะต้องควบคุมพฤติกรรมภายนอกทั้งหมด รวมความได้ว่า ศีลก็คือความปกติทางกาย และวาจา เป็นเจตนาของผู้เว้นจาการฆ่าสัตว์ จากการลักทรัพย์ จากการประพฤติผิดในกาม จากการพูดเท็จ และจากการเสพของมึนเมาคือสุราและเมรัยอันเป็นเหตุแห่งความประมาท[74] หรือเรียกอีกอย่างว่า เบญจศีล เมื่อรักษาได้แล้วจะก่อให้เกิดเบญจธรรม 5 ประการ มักจะเรียกควบคู่กันว่าเบญจศีลเบญจธรรม คือ เมื่อรักษาศีลได้ก็จะเกิดธรรมะ ควบคู่กัน ดังนี้ เบญจศีลข้อ 1 เว้นจากการฆ่าสัตว์ คู่กับเบญจธรรมข้อ 1 คือ เมตตากรุณา, เบญจศีลข้อ 2 เว้นจากการลักทรัพย์ คู่กับเบญจธรรมข้อ 2 คือ มีสัมมาอาชีวะ, เบญจศีลข้อ 3 เว้นจากการประพฤติผิดในกาม คู่กับเบญจธรรมข้อ 3 คือ มีกามสังวร คือ ให้มีความสำรวมระวังในกาม, เบญจศีลข้อ 4 เว้นจากการพูดปดมดเท็จ คู่กับเบญจธรรมข้อ 4 คือ ต้องมีคำพูดซื่อสัตย์ พูดคำจริงมีประโยชน์, เบญจศีลข้อ 5 เว้นจาการดื่มสุราเมรัยของมึนเมา เลี้ยงชีวิตในทางที่ถูกต้อง คู่กับเบญจธรรมข้อ 5 คือ ต้องไม่ประมาท มีสติสัมปชัญญะไม่ประมาทในการดำเนินชีวิต เบญจศีลและเบญจธรรมนี้ต้องควบคู่กันไป เพราะเป็นข้อ ปฏิบัติเบื้องต้นที่ไม่มากมาย ไม่มีเงื่อนไขสลับซับซ้อน สามารถปฏิบัติได้ทั้งหญิงและชาย เป็นพื้นฐาน รองรับคุณธรรมชั้นสูงยิ่ง ๆ ขึ้นไป อุปมาเสมือนการสร้างตึกทั้งหลาย ต้องตอกเสาเข็มก่อนให้แน่นหนาเป็น อย่างดีจึงจะสามารถรับน้ำหนักทุก ๆ ด้าน มนุษย์เราก็เช่นกันสามารถที่จะดูได้อย่างเป็นขั้นตอนพร้อมกับคาด คะเนได้ว่าเป็นเช่นไรโดยนำเอาหลักจริยธรรม คือ เบญจศีลและเบญจธรรม เป็นเครื่องวัดประเมินผลในการ ประกอบหน้าที่เพื่อสร้างความเจริญเติบโต ความก้าวหน้าในการดำเนินชีวิตตามหน้าที่และอาชีพการงานที่ รับผิดชอบอยู่ ให้รู้เท่าทันเอาไว้แก้ปัญหาต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นหรือที่เกิดขึ้นแล้วว่าเพราะอะไร มาจากไหน สาเหตุเพราะอะไร แล้วศึกษาหาวิธีแก้ไขให้ถูกจุดแบบมีวิจารณญาณที่ดี

ดังนั้น ศีล คือ ข้อปฏิบัติขั้นพื้นฐานในทางพระพุทธศาสนา เพื่อควบคุมความประพฤติทางกายและวาจา ให้ตั้งอยู่ในความดีงามเป็นปกติสุข อีกทั้งเป็นกติกาข้อห้ามที่ใช้แก้ปัญหาขั้นพื้นฐาน ศีลนั้นมีความเป็นปกติ หมายความว่าการทำทุกอย่างอยู่ตามหน้าที่ที่ควรกระทำให้อยู่ในภาวะความเป็นปกติ คือ ไม่เดือดร้อนไม่กระวนกระวาย ไม่ระส่ำระส่าย ไม่มีความเสร้างหมองใด ๆ เกิดขึ้น โดยเนื้อความของศีลนั้น คือ ระเบียบที่ได้บัญญัติขึ้นไว้สำหรับประพฤติปฏิบัติ เมื่อมีศีลเป็นพื้นฐานแล้วจึงมีจิตเป็น สมาธิได้ง่าย หากยังมีศีลที่ปกติสมาธิก็จะดี[75] ศีลของฆราวาส นอกจากศีล 5 แล้วยังสามารถ

---

[74] องฺ.ปญฺจก.22/32/49.

[75] พุทธทาส ภิกขุ, อ้างถึง พระปลัดณัฐกานต์ ญาณสุทฺธิเมธี และ พระมหาวิโรจน์ คุตฺตวีโร, ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการล่วงละเมิดพระวินัย ของภิกษุฉัพพัคคีย์กับพระสงฆ์ในปัจจุบัน, *วารสาร มจร บาลีศึกษาพุทธโฆสปริทรรศน์*, ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 มกราคม-เมษายน 2564, หน้า 151.

ยกระดับคุณธรรมให้กับตนเองได้ คือการรักษาศีล 8 หรือที่นิยมเรียกกันว่า บวชพราหมณ์นุ่งขาวห่มขาวเพื่อปฏิบัติธรรมตามวันเวลาที่สมควร ฆราวาสคนใดสามารถรักษาศีล 5 ได้เป็นปกติ และ รักษาศีล 8 ได้ตามกาล ก็เรียกได้ว่าเป็นบุคคลต้นแบบทางสังคมฆราวาสในพุทธปรัชญาเถรวาท

- สมาธิ หมายถึง ความมีใจตั้งมั่น, ความตั้งมั่งแห่งจิต, การทำให้ใจสงบแน่วแน่ ไม่ฟุ้งซ่าน, การมีจิตกำหนดแน่วแน่อยู่ในสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะ[76] สมาธิ จึงเป็นเรื่องของการฝึกในด้านจิตใจ หรือระดับจิตใจ ได้แก่การพัฒนาคุณสมบัติต่าง ๆ ของจิต ทั้งในด้านคุณธรรม เช่น ความเมตตากรุณา ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ในด้านความสามารถของจิต เช่น ความเข้มแข็งมั่นคง ความเพียรพยายาม ความรับผิดชอบ ความแน่วแน่มั่นคง ความมีสติ สมาธิ และในด้านความสุข เช่น ความอิ่มใจ ความร่าเริงเบิกบานใจ ความสดชื่นผ่องใส ความรู้สึกพอใจ โดยอาศัยตัวศีลเป็นฐานเบื้องต้นเพื่อให้เกิดสมาธิ ให้จิตมั่นคงเป็นปกติ ไม่ถูกชักจูงไปในทางที่ผิด แต่ให้มีสติสัมปชัญญะรู้เท่าทัน จึงเป็นคุณสมบัติของผู้พัฒนาทางจิต เรียกว่า ภาวิตจิตโต เป็นการพัฒนาด้านอารมณ์ เพราะธรรมชาติของมนุษย์นั้น จิตเป็นตัวรับอารมณ์ทั้งหมดที่เข้ามาสู่กายมนุษย์ผ่านตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ ของมนุษย์ ดังนั้นคนเราทุกคนจึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับอารมณ์ ให้รู้เท่าทันพิจารณาความรู้สึกของตนเองอยู่ตลอดเวลา การที่มนุษย์เราจะพัฒนาอารมณ์หรืออบรมจิตให้สงบตั้งมั่นให้บริสุทธิ์ ควรแก่การงานได้นั้น ถือว่าเป็นการพัฒนาอย่างหนึ่ง หลักการฝึกจิตของมนุษย์ให้มีคุณภาพและสมรรถภาพเพื่อให้จิตเข้มแข็ง แน่วแน่ และ สงบผ่องใสบริสุทธิ์ ปราศจากสิ่งรบกวนให้เศร้าหมอง สามารถควบคุมตนเองได้ดี คือการฝึกเรียนรู้ที่จะควบคุมใจไม่ให้ตกอยู่ในอำนาจแห่งโลภะ โทสะ โมหะ เพื่อให้เกิดสติและรู้เท่าทันอยู่เสมอ ดังนั้น หลักการของสมาธิ จึงจำเป็นต่อการดำเนินชีวิต ดังที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้แสดงถึงประโยชน์ของ สมาธิไว้ เช่น สมาธิภาวนา เป็นไปเพื่อการมีชีวิตอย่างเป็นสุข เป็นการพักผ่อนทางจิต สมาธิที่เป็นไปเพื่อให้เกิดญาณทัสสนะ คือ มีปัญญาที่หยั่งรู้ได้เป็นพิเศษ เป็นไปเพื่อประโยชน์คือ 1) ให้มีสติและ สัมปชัญญะ เพื่อประโยชน์ในการกระทำอยู่เสมอ 2) เพื่อการดับอาสวะ คือ กิเลส ตัณหา ราคะ ที่อาจชักจูงให้มีพฤติกรรมที่จะนำมาซึ่งความเดือดร้อนทั้งตนเองและผู้อื่น[77] ดังนั้นสมาธิจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับฆราวาสเพื่อควบคุมจิตใจตนเองให้อยู่ในกรอบของความถูกต้องดีงาม และเพื่อเป็นแนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมฆราวาสในพุทธปรัชญาเถรวาท

- ปัญญา หมายถึง ความรู้ทั่ว, ปรีชาหยั่งรู้เหตุผล, ความรู้เข้าใจชัดเจน, ความรู้เข้าใจหยั่งแยกได้ในเหตุผล ดีชั่ว คุณโทษ ประโยชน์ มิใช่ประโยชน์ เป็นต้น และรู้จัดแจง จัดสรร จัดการ, ความรอบรู้ในกองสังขารมองเห็นตามเป็นจริง[78] ดังนั้น การพัฒนาปัญญาจึงมีความสำคัญสูงสุดเพราะปัญญาเป็นตัวนำทางและควบคุม พฤติกรรมทั้งหมด คนเราจะมีพฤติกรรมอะไร อย่างไร และแค่ไหนก็อยู่ที่ว่าจะมีปัญญาชี้นำหรือบอก ทางให้เท่าใด และปัญญาเป็นตัวปลดปล่อยจิตใจ ให้ทางออกแก่จิตใจ เช่น เมื่อจิตใจอึดอัดมีปัญหาติดตันอยู่ พอเกิดปัญญารู้ว่าจะทำอย่างไร จิตใจก็โล่งเป็นอิสระได้ การพัฒนาปัญญาเป็นเรื่องกว้างขวาง แยกออกไปได้หลายด้านและมีขั้นหลายละดับ เช่น 1) เป็นปัญญาที่ช่วยให้ดำเนินชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพประสบความสำเร็จความรู้ ความเข้าใจในข้อมูล

---

[76] พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต), *พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์,* พิมพ์ครั้งที่ 15, (กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2553), หน้า 254.

[77] ที.ปา.11/307/278

[78] พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต), *พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์*, อ้างแล้ว, หน้า 136.

รวมทั้งศิลปวิทยาการต่าง ๆ เข้าถึงเนื้อหาความหมายถูกต้องชัดเจน การเรียนรู้อย่างถูกต้องตามเป็นจริง โยงเข้ามาประสานเป็นภาพองค์รวมทั้งชัดเจน หรือโยงออกไปสู่ความหยั่งรู้ หยั่งเห็นใหม่ ๆ ได้ 2) ปัญญาที่ช่วยให้ดำเนินเข้าสู่วิถีชีวิตที่ถูกต้องดีงาม ความรู้เข้าใจในระบบความสัมพันธ์ของสิ่งทั้งหลายที่อิงอาศัยสืบเนื่องส่งผลต่อกันตามเหตุปัจจัย 3) ปัญญาที่ช่วยให้บรรลุจุดหมายสูงสุดของชีวิตที่ดีงาม ความเข้าใจเข้าถึงเท่าทัน ความจริงของสังขารคือโลกและชีวิตที่เปลี่ยนแปลงเป็นไปตามกฎธรรมดาของธรรมชาติ จนสามารถวางใจถูกต้องต่อสิ่งทั้งหลาย ทำจิตใจให้หลุดพ้น เป็นอิสระได้โดยสมบูรณ์ และเป็นแนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมฆราวาสในพุทธปรัชญาเถรวาทได้[79]

(2) สร้างด้วยหลักฆราวาสธรรม หมายถึง ธรรมของฆราวาสผู้ครองเรือน หลักธรรมสำหรับการอยู่ครองเรือนเพื่อชีวิตที่ดี โดยที่ฆราวาส ซึ่งหมายถึงคนมีเหย้ามีเรือน มีครอบครัง หรือที่เรียกว่า คฤหัสถ์ คือผู้ครองเรือนนั้น จะเป็นคนมีฐานะมั่นคง มีความครับเป็นปึกแผ่น เป็นฝั่งเป็นฝามั่นคน มีความสุขตามวินัยของชาวบ้านทั่วไป จะต้องรู้จักปรับปรุงตนเองให้ก้าวหน้า รู้จักปลูกฝังกุศลธรรมให้เกิดขึ้นในใจ ยึดถือปฏิบัติตามหลักฆราวาสธรรม มี 4 ประการ คือ สัจจะ ทมะ ขันติ และจาคะ[80] แต่ละประการมีความหมายในแนวปฏิบัติดังนี้

- สัจจะ สัตย์ซื่อต่อกัน หมายถึง การดำรงมั่นในสัจจะ การมีความจริงใจ ความซื่อตรงซื่อสัตย์ ทำจริง โดยจะทำอะไรก็ให้เป็นที่เชื่อถือไว้วางใจกัน กล่าวใยเชิงปฏิบัติ ได้แก่ ความซื่อตรงต่อคู่ชีวิตของตน ผู้ครองเรือนที่ดีต้องมีความรับผิดชอบต่อคู่ครองของตัวเอง มีความจริงใจต่อคู่ครอง ไม่ประพฤติตนเป็นคนหน้าไหว้หลังหลอก หรือ ประพฤตินอกใจคู่ครอง สัจจะ ความสัตย์ซื่อต่อกันนี้ เป็นคุณธรรมพื้นฐานที่ทำให้คู่ครองไว้ใจกันและกันได้ หากปราศจากคุณธรรมข้อนี้ ย่อมทำให้คู่ครองสามีภรรยาอยู่ร่วมกันด้วยความหวาดระแวง ไม่มีความสุข สัจจะยังเป็นคุณธรรมที่สำคัญในการคบหากับคนทุกชั้นวรรณะ เพราะความซื่อตรงต่อกันเป็นเครื่องสมานสามัคคีให้มิตรภาพระหว่างผู้คบหากันให้ยั่งยืนยาวนาน ผู้ที่มีความซื่อสัตย์จะทำอะไรก็ย่อมมีผู้เชื่อถือไว้วางใจ และจะไปในที่ใดก็มีคนต้อนรับและยินดีช่วยเหลือเมื่อตกทุกข์ได้ยาก ฉะนั้น สัจจะคือความสัตย์ซื่อต่อกัน จึงเป็นธรรมสำหรับผู้ครองเรือนที่ควรมีไว้ประจำใจ

- ทมะ รู้จักข่มจิตของตน คือ ฝึกตน หมายถึงการรู้จักฝึกฝนตนเอง บังคับควบคุมตนเองได้ หรือการข่มใจ ฝึกนิสัย ปรับตัว รู้จักควบคุมจิตใจ ฝึกหัดดัดนิสัย แก้ไขข้อบกพร่องปรับปรุงตนให้เจริญก้าวหน้าด้วยสติปัญญา โดยผู้ครองเรือนที่ดีต้องหัดข่มใจ ข่มอารมณ์ของตนได้ สามารถระงับยับยั้งใจตัวเองได้ในทุกกรณี ไม่เป็นคนเจ้าอารมณ์ ไร้เหตุผล ไม่โกรธง่าย เมื่ออีกฝ่ายหนึ่งทำหรือพูดไม่ถูกใจ เป็นการระงับเหตุทะเลาะกัน ต้องให้อภัยกัน ในขณะเดียวกัน ก็จำเป็นต้องหาทางหรือหาวิธีปรับปรุงตนเองให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไปในด้านความประพฤติ ด้านการทำมาหากิน เป็นต้น

- ขันติ อดทน หมายถึง ความอดทน มุ่งหน้าประกอบหน้าที่การงานด้วยความขยันหมั่นเพียรเข็มแข็ง ไม่หวั่นไหว มั่นใจในจุดหมายไม่ท้อถอย ขันติในที่นี้ มุ่งในแง่วิริยะ คือ เพียรอดทน ไม่หวั่นไหว ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคแห่งชีวิต โดยผู้ครองเรือนที่ดีต้องอดทนได้เสมอ เมื่อเผชิญเหตุการณ์ต่าง ๆ ต้องมีใจเข้มแข็งหนักแน่น ไม่วู่วาม ทนต่อความล่วงล้ำกล้ำเกินกัน ไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรคง่าย ๆ เช่น อนทนต่อความลำบากตรากตรำในการทำงาน ในการประกอบอาชีพ อดทนต่อ

---

[79] ที.ปา.11/305/271.

[80] ขุ.อิติ.25/190/555

ความเจ็บไข้ได้ป่วย ไม่ใจเสาะเกินไป ไม่แสดงอาการอ่อนแอออกมา เป็นต้น ความอดทนได้นี้เป็นเหตุให้เป็นคนกล้าทำงานและกล้าเสี่ยง ไม่หลบเลี่ยงงาน หรือไม่เป็นคนเกียจคร้าน เพราะผู้อดทนเสมอเท่านั้นจึงมักได้รับความสำเร็จในทุก ๆ เรื่อง ลักษณะของขันตินี้ตรงกับคำพังเพยที่ว่า ฝนทั่งให้เป็นเข็ม

- จาคะ รู้จักเสียสละ หมายถึง การมีน้ำใจไม่หวงแหนของกินของใช้ต่าง ๆ แม้กับคู่ครองของตน ผู้ครองเรือนที่ดีจะต้องใจกว้าง มีความโอบอ้อมอารี วจีไพเราะต่อครูครอง ต่อเพื่อตลอดจนญาติ ๆ ของคู่ครองเสมอกัน เหมือนปฏิบัติต่อตนเอง ต่อเพื่อ และญาติของตัวเอง กล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ การที่สามารถเสียสละความสุขสบายและประโยชน์ส่วนตนได้ เพื่อคู่ครองหรือคนในครอบครัวได้ เช่น อดหลับอดนอนคอยดูแลกันในยามเจ็บไข้ได้ป่วย เป็นต้น หรือ ความมีน้ำใจ ชอบช่วยเหลือเกื้อกูล พร้อมที่จะรับฟังความทุกข์ ความคิดเห็น และความต้องการของคู่ครอง ไม่คับแคบเห็นแก่ตนหรือเอาแต่ใจตัวเอง

ธรรมของฆราวาส หรือ ฆราวาสธรรมทั้ง 4 ประการนี้ สรุปเป็นคำคล้องจองเพื่อให้จำง่าย ว่า จริงใจ ฝึกฝน ทนได้ ให้ปัน เป็นหลักธรรมโดยตรงของฆราวาสผู้อยู่ครองเรือน โดยเป็นหลักธรรมที่จำเป็นในการครองชีวิตคู่อยู่ร่วมกัน และเป็นหลักธรรมช่วยควบคุมให้บุคคลในตระกูลมีความสมานสามัคคีกลมเกลียว ทำให้ชีวิตคู่ของผู้ครองเรือนมีความสงบสุขร่วมรื่นตามสมควรแก่ฆราวาสวิสัย ดังนั้น ผู้ครองเรือนจึงจำเป็นต้องตระหนักอยู่เสมอและจำต้องสร้างสวรรค์ให้เกิดมีในจิตใจตนเป็นประจำ โดยมีประโยชน์และคุณค่าทางจริยธรรมของฆราวาสธรรม คือ หลักสัจจะ ย่อมเป็นเหตุให้เป็นคนที่ไว้ใจได้ ไม่ทำให้เกิดความหวาดระแวงต่อกัน เพราะเป็นคนพูดจริงทำจริง ไม่โลเลเหลาะแหละ ซึ่งเป็นเหตุให้มีความก้าวหน้าในชีวิตการงาน มีคนเชื่อถือยำเกรง ได้รับเกียรติและผลสำเร็จในการงานอย่างดีเลิศ หลักทมะ คือ เป็นเหตุให้อยู่กันอย่างราบรื่น ไม่กระทบกระทั่งกัน มีความใจเย็น มีความสามารถในการทำงาน ยับยั้งตัวเอง ข่มใจตัวเองได้เมื่อจะทำผิด ไม่พูดผิดทำผิดเพราะอารมณ์ชั่ววูบ สามารถปรับปรุงพิจารณาตนเองตลอดเวลา มีมิตรภาพกับบุคคลทั่วไป ไม่มีเวรร้ายกับใครเพราะการทะเลาะถกเถียงกัน เป็นต้น หลักขันติ คือ เป็นเหตุให้ปฏิบัติหน้าที่ของตนได้ผลดี ไม่ก่อความรังเกียจให้แก่ผู้ใกล้ชิด หาทรัพย์สมบัติได้ เป็นเหตุให้การครองเรือนมีหลักประกันด้านทรัพย์สินมั่นคง ไม่ทำผิดเพราะทนต่อความอยากไม่ได้ หลักจาคะ คือ เป็นเหตุให้มีใจกว้าง ไม่คับแคบเห็นแก่ตัว มีอัธยาศัยดีงาม โอบอ้อมอารี มีจิตใจเอิบอิ่มเป็นสุขเมื่อช่วยเหลือผู้อื่นแล้ว มีความเป็นอยู่ในครอบครัวอบอุ่น ซึ่งเป็นเหตุให้รักษาน้ำใจของคู่ครองไว้ได้ ประโยชน์และคุณค่าทางจริยธรรมทั้งหมดนี้ ล้วนเป็นเหตุให้การครองเรือนเป็นไปด้วยความราบรื่น ไม่มีปากมีเสียงกันในครอบครัว และมีความเจริญก้าวหน้าในทางเศรษฐกิจและสังคมโดยรวม

สรุป แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมฆราวาสในพุทธปรัชญาเถรวาทนั้น ต้องเป็นฆราวาส หรือเป็นบุคคลที่มีเบญจศีลเบญจธรรมเป็นพื้นฐาน คือ มีศีล 5 เป็นปกติ และถือศีล 8 ตามกาล โดยมีหลักฆราวาสธรรมเป็นองค์ประกอบสำคัญในการดำเนินชีวิต 4 ประการ คือ สัจจะ ความจริง ทั้งจริงใจ จริงวาจา และจริงการกระทำ มีความซื่อสัตย์ ทมะ คือ การฝึกฝนปรับปรุงตน พัฒนาตนเองอยู่เสมอไม่หยุดนิ่ง ขันติ คือ มีความอดทน เข้มแข็งทนทาน ทั้งต่องานยากลำบากตรากตรำต่อทุกขเวทนาความเจ็บปวดเมื่อยล้า และต่อสิ่งกระทบกระทั่งใจ และ จาคะ คือ มีน้ำใจสามารถสละความสุขของตนเพื่ออีกฝ่ายหนึ่งได้ ตลอดจนเพื่อเพื่อนมนุษย์ทั้งหลายกว้างขวางออกไป ตามที่กล่าวมานี้จึงเป็นแนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมฆราวาสในพุทธปรัชญาเถรวาท

2.6 สรุป

บุคคลต้นแบบ คือบุคคลที่ประสบความความสำเร็จเป็นคนแรกในเรื่องนั้น ๆ จึงกลายเป็นต้นแบบให้กับบุคคลอื่นได้ยึดเอาเป็นแบบอย่าง และต้องเป็นเรื่องในเชิงบวกเท่านั้น เป็นคนที่มีความพยายาม ความคิดสร้างสรรค์ มีจิตใจดีงาม มีน้ำใจช่วยเหลือคนอื่น มีความมุ่งมั่นเพื่อความสำเร็จ มีอิสระในความคิด มีความซื่อสัตย์และเคารพสิทธิของผู้อื่น มีหลักธรรมเป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิต เป็นคนดีและเก่ง ทำให้เราเกิดแรงบันดาลใจแบบเป็นรูปธรรมที่จับต้องได้ มีวิสัยทัศน์ มีความสามารถในการทำตนเป็นแบบอย่างมากกว่าการพร่ำสอน รับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตน และรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม ซึ่งสังคม คือ การอยู่รวมกันของมนุษย์ตั้งแต่สองคนขึ้นไป โดยมีลักษณะความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันหลายรูปแบบ เช่น ทัศนคติ คุณธรรม อาชีพ อายุ เพศ ศาสนา ภาษา ฐานะ วัฒนธรรม ประเพณี การละเล่น อาหาร ที่อยู่อาศัย ฯลฯ มีระเบียบกฎเกณฑ์วัตถุประสงค์สำคัญร่วมกันจนก่อให้เกิดวิธีปฏิบัติที่ลงตัวในการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ส่วนความหมายของสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท หมายถึง สังคมแห่งการตื่นรู้ และเบิกบานรู้เส้นทางของการดำเนินชีวิตที่มีเป้าหมายแห่งความดีงามสูงสุด คือ พระนิพพาน เป็นสังคมที่มีการใช้ชีวิตพื้นฐานโดยการนำเอาหลักธรรมของพระพุทธศาสนาเถรวาทมาปรับใช้กับสังคมปัจจุบัน ทำให้ประชาชนในชุมชนมีความรัก ความปรารถนาดีต่อกัน ก่อให้เกิดความสุขสงบ โดยแบ่งสังคมออกเป็น 2 แบบ คือ (1) สังคมสงฆ์ และ (2) สังคมฆราวาส มีระเบียบกฎเกณฑ์วัตถุประสงค์สำคัญร่วมกัน โดยเฉพาะการนับถือพระพุทธศาสนาเถรวาท ที่มีเป้าหมายแห่งความดีงามสูงสุด คือ พระนิพพาน ใช้ชีวิตพื้นฐานโดยการนำเอาหลักธรรมของพระพุทธศาสนาเถรวาทมาปรับใช้กับสังคมปัจจุบัน ทำให้เกิดความรักสามัคคี ความปรารถนาดีต่อกัน ทั้งสังคมสงฆ์ และ สังคมฆราวาส จนก่อให้เกิดวิธีปฏิบัติที่ลงตัวในการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ความสำคัญของบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาทต้องเป็นบุคคลที่สามารถสร้างแรงบันดาลใจที่ดีให้กับบุคคลอื่นได้ มีแบบอย่างในการปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนในทางพระพุทธศาสนา มีส่วนสำคัญในการก่อให้เกิดกระบวนการสร้างความสำเร็จใหม่บนประสบการณ์เดิมจากบุคคลต้นแบบ เพราะมีแนวทางที่ชัดเจนและมีพลังที่จะก้าวเดินไปสู่จุดหมายด้วยวิธีที่ถูกต้องทั้งในสังคมสงฆ์และในสังคมฆราวาส อีกทั้งยังมีส่วนสำคัญที่จะเป็นแบบอย่างให้คนรุ่นต่อไปได้ปฏิบัติตาม

แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมสงฆ์ในพุทธปรัชญาเถรวาท สัทธรรมทั้ง 3 ประการนี้ คือ ปริยัติธรรม ปฏิบัติธรรม ปฏิเวธธรรม จึงมีความสัมพันธ์กันอย่างแยกไม่ออก และผู้ที่นำตนเข้าไปสัมผัสกับธรรมะในพระพุทธศาสนา ไม่ว่าจะเป็นขั้นปริยัติธรรม หรือปฏิบัติธรรม และปฏิเวธธรรม ก็เรียกได้ว่าเป็นผู้ปฏิบัติธรรมในขั้นนั้น ๆ แต่ที่จะได้ชื่อว่าเป็นผู้ปฏิบัติธรรมอย่างสมบูรณ์แท้จริงนั้น จะต้องปฏิบัติให้ครบทั้ง 3 ระดับ คือ ต้องมีการศึกษาเรียนรู้แล้วต้องมีการปฏิบัติสิ่งที่ศึกษาเรียนรู้นั้นด้วย และการปฏิบัตินั้นก็จะต้องต่อเนื่องกันไปจนบรรลุถึงผลสุดยอดของการปฏิบัตินั้น

ดังนั้น แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมสงฆ์ในพุทธปรัชญาเถรวาทด้วยสัทธรรมจึงเป็นสิ่งสำคัญลำดับแรกที่จะต้องปลูกฝังเป็นการปูพื้นฐานความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา กล่าวคือมีความรอบรู้ในพระไตรปิฎกและสามารถนำความรู้นี้ไปเผยแผ่ได้ โดยเฉพาะพระสงฆ์ถือว่าเป็นหลัก เป็นที่พึ่ง เป็นที่คาดหวัง เป็นต้นแบบของพุทธศาสนิกชน ในการศึกษาสัทธรรมเพื่อดำรงไว้ซึ่งพระพุทธศาสนา

แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมฆราวาสในพุทธปรัชญาเถรวาท ด้วยไตรสิกขา เป็นการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องของ ศีล สมาธิ และปัญญาอันเป็นพื้นฐานของการพัฒนาสังคม เพราะสังคมจะมีความพัฒนาหรือเจริญได้นั้น ต้องมีการพัฒนาโดยใช้หลักของศีล คือ การชำระกาย วาจา ให้สะอาด ถือว่าเป็นเบื้องต้นในการพัฒนามนุษย์ตามหลักของพระพุทธศาสนาที่ว่าด้วยการงดเว้นจากความชั่วทั้งปวง การพัฒนามนุษย์โดยการฝึกสมาธินั้น เป็นการพัฒนาต่อมาจากการรักษาศีล พระพุทธเจ้าทรงสอนไว้สาหรับผู้ที่รักษาศีล พัฒนากาย วาจา ของตน ให้สะอาดได้แล้วมุ่งหวังความสงบสุขทางใจ นำไปพัฒนาต่อเพื่อที่มนุษย์นั้นได้พัฒนาตนเองให้เป็นคนมีจิตใจหรือใจคอหนักแน่น เอาจริงเอาจังกับงานที่ได้รับมอบหมาย หรือหน้าที่ที่รับผิดชอบ สมาธินั้นเป็นความพร้อมของจิตใจการพัฒนาด้วยปัญญาไว้ก็เพื่อให้มนุษย์มีความรู้ความเข้าใจในสิ่งทั้งหลายอย่างแท้จริง หรือตามที่เป็นอยู่จริง ๆ จนทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ความคิดเห็น เปลี่ยนค่านิยม มีโลกทัศน์และชีวทัศน์อย่างใหม่ได้ ตลอดทั้งเป็นปัจจัยนำไปสู่การพ้นทุกข์คือหมดกิเลสได้ ซึ่งถือได้ว่าไตรสิกขาเป็นการพัฒนาสังคมเพื่อความมั่นคงและยั่งยืน[81] สามารถเป็นแนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมฆราวาสในพุทธปรัชญาเถรวาทได้เป็นอย่างดี

[81] ปรเมธ ศรีภิญโญ, ไตรสิกขากับการพัฒนาสังคม, *วารสารวิชาการสังคมศาสตร์วิทยาลัยสงฆ์ร้อยเอ็ด*, ปีที่ 2 ฉบับที่ 3 กันยายน-ธันวาคม 2566, หน้า 129-138.

บทที่ 3
ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส

ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส ได้วางการศึกษาตามลำดับขั้นตอนไว้เพื่อความสมบูรณ์ของเนื้อหาต่อไปนี้ คือ

3.1 ความหมายของซูเปอร์ฮีโร่ ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส
3.2 ความเป็นมาและเรื่องย่อภาพยนตร์อเวนเจอร์ส ภาค 1-4
3.3 ประเภทของซูเปอร์ฮีโร่ ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส
3.4 องค์ประกอบของซูเปอร์ฮีโร่ ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส
3.5 สรุป

3.1 ความหมายของซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส

เรื่องราวของซูเปอร์ฮีโร่ จะดูเป็นเรื่องในจินตนาการ และเลื่อนลอยไกลเกินที่จะเชื่อมโยงกับโลกแห่งความเป็นจริง แต่ก็ปฏิเสธไม่ได้ว่า จินตนาการเรื่องบุคคลสมมตินี้เป็นแรงบันดาลใจให้สร้างตนเองให้เป็นซูเปอร์ฮีโร่ ในรูปแบบต่าง ๆ แม้จะไม่มีพลังเหมือนในการ์ตูนหรือภาพยนตร์ แต่ก็มีพลังพอที่จะผลักดันให้เกิดความยุติธรรมเล็ก ๆ ขึ้นในสังคม เช่น กรณีมีเพจนักสืบในโลกออนไลน์หรือชมรมต่าง ๆ ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือพิทักษ์สิทธิ์ของบุคคลในทางคดีความ มีทั้งการตั้งกล้องโทรศัพท์ส่วนตัวบันทึกภาพและเสียงคนร้ายเพื่อดำเนินคดี และกลายเป็นพลังอันยิ่งใหญ่ของซูเปอร์ฮีโร่ ในโลกของความเป็นจริง[1]แสดงให้เห็นว่าความหมายในโลกภาพยนตร์และในโลกความจริงนั้นต่างกัน โดยมีนักวิชาการทั้งไทยและต่างประเทศได้ให้ความหมายคำว่า ซูเปอร์ฮีโร่ ไว้หลากหลาย ดังนี้

พฤทธิพร งามอุโฆษ[2] ได้อธิบายความหมายของ ซูเปอร์ฮีโร่ ว่าหมายถึง ตัวละครที่ถูกแต่งขึ้น โดยมีลักษณะและความสามารถพิเศษที่ต่างจากมนุษย์ปกติธรรมทั่วไป เช่น มีพละกำลังมหาศาล สามารถเหาะเหินเดินอากาศได้ สามารถมองทะลุกำแพง ฯลฯ เป็นต้น

ราม ถนัดพจนามาตย์[3] ได้อธิบายเกี่ยวกับการนิยามความเป็นตัวละครแนว ซูเปอร์ฮีโร่ เอาไว้ว่า หมายถึง บุคคลที่กระทำการเยี่ยงวีระบุรุษด้วยการใช้ความสามารถที่เหนือกว่าความสามารถตามปกติของมนุษย์ โดยมีลักษณะที่มาของพลังหรือความสามารถพิเศษที่เป็นเหตุเป็นผล มีขั้นตอนการได้มาซึ่งพลังความสามารถตามปกติของมนุษย์ โดยมีลักษณะที่มาของพลังหรือความสามารถพิเศษที่เป็น

---

[1] พิทักษ์ ศศิสุวรรณ, *ซูเปอร์ฮีโร่ (Superhero) จากคนดีในอุดมคติ สู่รุ่งอรุณแห่งความวุ่นวาย*, วารสารนิติ รัฐกิจ และสังคมศาสตร์ ปีที่ 3, ฉบับที่ 1, (เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 2562), หน้า 56.

[2] พฤทธิพร งามอุโฆษ, *การซึมซับวัฒนธรรมซูเปอร์ฮีโร่ (Superhero) ผ่านช่องทางการสื่อสารของภาพยนตร์แอนิเมชั่น*, ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารประยุกต์ คณะภาษาและการสื่อสาร, (กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2555), หน้า 4.

[3] ราม ถนัดพจนามาตย์, *ซุปเปอร์ฮีโร่สัญชาติไทย*, อ้างถึง วรรณยศ บุญเพิ่ม และคณะ, การศึกษาพัฒนาการของอุตสาหกรรมตัวละครซูเปอร์ฮีโร่สัญชาติไทย และแนวทางการพัฒนาเพื่อความสำเร็จอย่างยั่งยืน, *วารสารวิชาการนวัตกรรมสื่อสารสังคม,* ปีที่ 6 ฉบับที่ 2, กรกฎาคม-ธันวาคม, (กรุงเทพมหานคร, 2556), หน้า 213.

เหตุเป็นผล มีขั้นตอนการได้มาซึ่งพลังความสามารถและมีการพัฒนาพลังความสามารถจนเหนือความเป็นมนุษย์หรือกล่าวได้ว่าเป็น ยอดมนุษย์ และมีสาเหตุของการเริ่มเป้าหมายของการผจญภัยอย่างชัดเจน

พิริยะพงศ์ อุทัยใหม่ และคณะ[4] ได้ให้ความหมายไว้ว่า ซูเปอร์ฮีโร่ หมายถึง ยอดมนุษย์ มีลักษณะเป็นตัวละครที่แต่งขึ้นด้วยลักษณะพิเศษ และมีความสามารถพิเศษเหนือมนุษย์ธรรมดาทั่วไป โดยมากจะลักษณะเสื้อผ้าเครื่องแต่งการที่มีสี่สันโดนเด่น มีลักษณะบ่งบอกตัวตนเฉพาะ

ชัยพร ม่วงปรางค์[5] ได้อธิบายความหมายของ ซูเปอร์ฮีโร่ พอสรุปว่า หมายถึง แนวคิดการสร้างวีรบุรุษ ก่อให้เกิดการสร้างซูเปอร์ฮีโร่ ซึ่งหมายถึง ตัวละครที่แต่งขึ้นให้มีลักษณะพิเศษ มีความสามารถมากกว่ามนุษย์ทั่วไปตามที่หลายคนใฝ่ฝัน เช่น บินได้ ปล่อยพลังได้ เป็นต้น มีการออกแบบเครื่องแต่กายให้โดดเด่นตามยุคสมัย อิงอาศัยพลังจากเทพนิยาย ตำนาน รวมถึงพลังจากการทดลองวิทยาศาสตร์ หุ่นยนต์ เทคโนโลยีทันสมัย โดยจุดเริ่มต้นส่วนมากจะเริ่มจากความเป็นมนุษย์ธรรมดาก่อนจะมีพลังวิเศษ จึงให้ความสำคัญกับความเป็นมนุษย์ ความรับผิดชอบ มากกว่าพลังอำนาจ

นัยนา พูลสวัสดิ์[6] ได้อธิบายว่า ยอดมนุษย์ หมายถึง บทบาทตัวละครสมมติที่มีพลังเหนือธรรมชาติยอดมนุษย์อาจจะเป็นตัวละครที่มีความสามารถพิเศษ ไม่ได้จำกัดว่าจะต้องเป็นมนุษย์เท่านั้น บทบาทตัวละครสมมติในบางครั้งยอดมนุษย์ยังสามารถเป็น หุ่นยนต์ เทพเจ้า สัตว์บางชนิด ฯลฯ ยอดมนุษย์มักจะปรากฏตัวทำหน้าที่เพื่อปกป้องผู้คน ประเทศชาติหรือโลกให้พ้นภัยอันตรายจากเหล่าจอมวายร้ายต่าง ๆ ดังนั้นความหมายไม่ใช่แค่สื่อบันเทิงอย่างเดียว แต่ยังเป็นตัวละครที่สะท้อนถึงความเป็นชาติ สังคมและวัฒนธรรม สามารถสร้างแรงขับเคลื่อนในการใช้ชีวิตได้ ทำให้ในปัจจุบันมีซูเปอร์ฮีโร่ มากมายหลากหลายชนชาติที่ปรากฏให้เห็นตามสื่อต่าง ๆ ทั้งภาพยนตร์ ซีรี่ส์หรือการ์ตูน อีกทั้งยังเป็นสื่อที่เข้าถึงง่ายและเห็นภาพมากที่สุดแม้ว่าจะเป็นตัวละครที่สมมติขึ้นมาก็ตามแต่สามารถพาให้คนดูเข้าถึงเนื้อเรื่องนั้นได้อย่างถ่องแท้

สแตน ลี (Stan Lee)[7] อธิบายว่า ซูเปอร์ฮีโร่ หมายถึง บุคคลที่กระทำการเยี่ยงวีรบุรุษด้วยการใช้ความสามารถที่เหนือกว่าความสามารถตามปกติของมนุษย์ หรือกล่าวได้ว่า จะต้องมีพลังหรือความสามารถที่มากกว่าปกติธรรมชาติของมนุษย์ทั่วไปหรือที่เรียกว่า ยอดมนุษย์ มนุษย์ที่มีจิตใจดีและมุ่งที่จะกระทำการเยี่ยงวีรบุรุษนั้นหากมิได้กระทำการด้วยพลังที่เหนือมนุษย์ จะไม่สามารถที่จะนับได้ว่าเป็น ซูเปอร์ฮีโร่ เพราะไม่เช่นนั้น ตำรวจ ทหาร หรืออาสาสมัครต่าง ๆ ก็จะถูกนับว่าเป็นซูเปอร์ฮีโร่ แทบทั้งหมด

---

[4] พิริยะพงศ์ อุทัยใหม่, *การผลิตสกู๊ปการ์ตูนซูเปอร์ฮีโร่ ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ ทูนามิ พุทธศักราช 2558,* คณะนิเทศศาสตร์ สาขาสื่อดิจิทัล, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสยาม, 2558), หน้า 1.

[5] ชัยพร ม่วงปรางค์, *วัฒนธรรมซูเปอร์ฮีโร่,* ศิลปะนิพนธ์ ศิลปะบัณฑิต, วิชาทัศนศิลป์ (ศิลปะไทย), ภาควิชาศิลปะไทย คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2559), หน้า 6.

[6] นัยนา พูลสวัสดิ์, *Guardians (2017),* ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัสเซียศึกษา, คณะศิลปะศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2562), หน้า 1.

[7] Stan Lee, *what is a superhero,* 17 November 2013, Search 11 January 2022, from https://shorturl.asia/E76Za.

มีเดีย อีตเตอร์ (Media-eater)[8] ได้อธิบายว่า หากจะนิยามถึงความหมายของคำว่า ยอดมนุษย์ (Superheroes) หรือ วีรบุรุษ ไม่ว่าใครก็ตามน่าจะนึกภาพขึ้นมาในหัวของตนว่า ยอดมนุษย์ คือ บุคคลที่มาในชุดรัดรูปสีต่าง ๆ มีรูปร่างที่บึกบึนแข็งแรงกว่ามนุษย์ปกติธรรมดาทั่วไป สามารถเหาะเหินเดินอากาศได้ มีพลังวิเศษ สามารถห้อยโหนไปตามตึกสูง ๆ ฯลฯ และที่แน่นอน คือ ยอดมนุษย์นั้นจะต้องมี คุณธรรม อยู่ในหัวใจซึ่งเป็นที่รู้กันว่ายอดมนุษย์นั้นจะมีหน้าที่ในการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับความเดือดร้อน ทำหน้าที่ปราบปรามเหล่าอาชาญากร เหล่าร้ายที่มารบกวนสันติสุขของโลกไม่ว่าจะมาในรูปแบบใดก็ตาม

ซูเปอร์ฮีโร่ เกิดจากคำ 2 คำรวมกัน คือ คำว่า ซูเปอร์ (Super) แปลว่า วิเศษ, ยอดเยี่ยม, สุดยอด, เกินธรรมดา และคำว่า ฮีโร่แปลว่า วีรบุรุษ, คนเก่ง, หรือเมื่อรวมกันเป็นคำว่า ซูเปอร์ฮีโร่ จึงหมายถึง พระเอกที่มีอะไรพิเศษเกินกว่าคนธรรมดา หรือใครจะแปลว่ายอดวีรบุรุษ สุดยอดพระเอก หรือ ประโยคอื่น ๆ ที่มีความหมายไปในทิศทางเดียวกันนี้ เขาเหล่านี้จะมีการแต่งกายที่โดดเด่นแตกต่างไปจากตัวละครทั่วไป บางเรื่องอาจไม่มีพลังพิเศษแต่เน้นไปที่เครื่องแต่งกายและความสามารถ หรือหลายเรื่องก็มีอุปกรณ์ที่ทรงอนุภาพเกินอาวุธธรรมดา และที่สำคัญประเด็นหลักของเรื่องก็ต้องเป็นแนว พิฆาตคนพาลอภิบาลคนดีด้วย สรุปคือ คำจำกัดความของคำว่า ซูเปอร์ฮีโร่ หมายถึง วีรบุรุษผู้มีอะไรพิเศษเหนือกว่าคนทั่วไป และต่อสู้เพื่อผู้อื่น

วินเทอร์บัค (Winterbach)[9] จากบทความเรื่อง ฮีโร่และซูเปอร์ฮีโร่: จากตำนานสู่หนังสือการ์ตูนอเมริกัน (Heroes and Superheroes: from myth to the American comic book) ได้ระบุว่าตามพื้นฐานแล้วนั้น ฮีโร่หมายความถึง บุคคลที่ยอมทุ่มเทกำลังความสามารถอย่างเต็มที่เพื่อจุดประสงค์บางอย่าง ซึ่งเหมือนกับซูเปอร์ฮีโร่ ทุกประการ หากแต่ซูเปอร์ฮีโร่ จะต้องมีพลังหรือความสามารถพิเศษต่างจากมนุษย์ทั่วไปอย่างชัดเจน โดยซูเปอร์ฮีโร่ เหล่านั้นจะต้องเป็นพลังหรือความสามารถที่อธิบายได้ด้วยวิทยาศาสตร์ และไม่ใช่พลังจากเวทมนต์ ซึ่งหากเป็นพลังจากเวทมนตร์นั้นจะไม่นับว่าเป็นซูเปอร์ฮีโร่ แต่จะถือเป็นฮีโร่ในตำนานหรือเรื่องเล่าปรัมปราเสียมากกว่า

สรุปความหมายได้ว่า ซูเปอร์ฮีโร่ หมายถึง ตัวละครที่ถูกแต่งขึ้นให้มีลักษณะพิเศษเรียกว่าวีรบุรุษ หรือ ยอดมนุษย์ เป็นบุคคลที่มีพลังเหนือมนุษย์ทั่วไปที่ได้พลังจากการฝึกฝนด้วยตนเอง จากเวทมนต์ จากการทดลองทางวิทยาศาสตร์ จากการสร้างอุปกรณ์ที่ทันสมัยด้วยเทคโนโลยี จากอาวุธที่มีพลังวิเศษ จากพลังของเทพเจ้าในตำนาน ฯลฯ มีลักษณะการแต่งกายที่โดดเด่นน่าเกรงขาม และใช้พลังพิเศษเหล่านี้ที่ได้มาในทางที่ดีเท่านั้น

---

[8] Media - eater, อ้างถึง พุฒินันท์ ปรีดี และ ธีรภัทร วรรณฤมล, การสื่อสารอุดมการณ์อเมริกันผ่านภาพยนตร์ซูเปอร์ฮีโร่ ของบริษัทมาร์เวล, *วารสารสื่อสารมวลชน, คณะการสื่อสารมวลชน*, ปีที่ 5 ฉบับที่ 1, มกราคม-มิถุนายน, (เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2560), หน้า 25.

[9] Winterbach, *Heroes and Superheroes*, American comic book, SAJAH, 114-134, (2006), Search 11 January 2022, Retrieved from myth to the American comic book.

3.2 ความเป็นมาและเรื่องย่อของภาพยนตร์อเวนเจอร์ส ภาค 1-4

การศึกษาความเป็นมาของภาพยนตร์อเวนเจอร์ส ภาค 1-4 ผู้วิจัยได้วางลำดับขั้นตอนไว้ดังนี้

(3.2.1) ความเป็นมาของภาพยนตร์อเวนเจอร์ส ภาค 1 - 4

(3.2.2) เรื่องย่อภาพยนตร์ มาร์เวล ดิ อเวนเจอร์ส 1 (Marvel's The Avengers, 2012)

(3.2.3) เรื่องย่อภาพยนตร์ อเวนเจอร์ส 2: มหาศึกอัลตรอนถล่มโลก (Avengers: Age of Ultron, 2015)

(3.2.4) เรื่องย่อภาพยนตร์ อเวนเจอร์ส 3: มหาสงครามล้างจักรวาล (Avengers: Infinity War, 2018)

(3.2.5) เรื่องย่อภาพยนตร์ อเวนเจอร์ส 4: เผด็จศึก (Avengers: Endgame, 2019) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.2.1 ความเป็นมาของภาพยนตร์อเวนเจอร์ส ภาค 1-4

มหากาพย์ภาพยนตร์ซูเปอร์ฮีโร่ (Superheroes Movie) ภายใต้สังกัด มาร์เวล (Marvel) แม้ผู้ให้กำเนิดซูเปอร์ฮีโร่ คือ สแตน ลี (Stan Lee) จะเสียชีวิตไปแล้ว แต่ซูเปอร์ฮีโร่ ยังคงเป็นอมตะอยู่ในโลกภาพยนตร์ที่ต้องต่อสู้กับยุคต่าง ๆ มาอย่างยาวนาน ตั้งแต่ยุคแรกที่มีชื่อเรื่องว่า แมนเดรก นักมายากล (Mandrake the Magician) ซูเปอร์ฮีโร่ คนแรกของโลกปรากฏตัวขึ้นในรูปแบบของการ์ตูน ช่วงสงครามโลกครั้งที่ 1 สิ้นสุดลงแต่ยังเกิดปัญหาทางสังคมตามมามากมายจนตำรวจเองก็ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ ซูเปอร์ ฮีโร่ (Superheroes) จึงได้ถือกำเนิดขึ้นเพื่อช่วยละโลมบรรเทาจิตใจให้รู้สึกดีขึ้นกับโลกใบนี้ แม้ในยุคแรกจะไม่มีพลังวิเศษเหาะเหินเดินอากาศได้ แต่ยังคอยช่วยเหลือผู้คนด้วยความสามารถที่คนทั่วไปไม่มี เช่น การสะกดจิต เป็นต้น ต่อมาในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 มีซูเปอร์ฮีโร่ เกิดขึ้นอีกโดยใช้ชื่อว่า ซูเปอร์แมน (Superman) เป็นมนุษย์ที่มาจากต่างดาว มีพลังวิเศษเหนือคนธรรมดา เสมือนเทพกรีกโบราณ ตั้งแต่พลังกำลังเหนือมนุษย์ เหาะเหินเดินอากาศ ดวงตายิงเลเซอร์ เป่าลมเป็นพายุน้ำแข็ง เป็นต้น และยังถือเป็นสัญลักษณ์ในการต่อสู้เพื่ออิสรภาพในยุคนั้น ซูเปอร์ฮีโร่ ที่กำเนิดตามมาอีกคนในช่วงสงครามของกองทัพสหรัฐฯ ถูกโจมตีที่อ่าวเพิร์ลฮาร์เบอร์ (Pearl Harbor) เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจจึงเกิด กัปตันอเมริกา (Captain America) ที่มีการแต่งกายในรูปแบบของทหารนักสู้ชุดสีน้ำเงินแดงพร้อมด้วยโล่ที่มีดาวสีขาวเป็นสัญลักษณ์ ได้พลังมาจากการทดลองจึงทำให้มีอายุยืนยาวและพละกำลังที่เหนือกว่ามนุษย์ทั่วไป หลังสิ้นสงครามโลกครั้งที่ 2 เศรษฐกิจถดถอยกระทบถึงหนังสือการ์ตูนแนว ซูเปอร์ฮีโร่ ก็พลอยหมดความนิยมถูกลืมเลือนไปด้วยเป็นยุคตกต่ำที่สุดเลยก็ว่าได้ แม้แต่บริษัท Marvel ก็ถูกฟ้องล้มละลายจนต้องขายลิขสิทธิ์ซูเปอร์ฮีโร่ ไปยังค่ายภาพยนตร์ต่าง ๆ เพื่อสร้างภาพยนตร์แล้วนำส่วนแบ่งมาแก้ปัญหาการเงินที่กำลังประสบอยู่ จนในที่สุดก็เข้าสู่ยุคทองของ ซูเปอร์ฮีโร่ อีกครั้งเพราะภาพยนตร์ สไปเดอร์แมน (Spider-Man) สามารถช่วยปลดภาระหนี้สินได้[10] และได้สร้างภาคต่อเพื่อให้เรื่องทั้งหมดสัมพันธ์กัน ทำให้ผู้ชมรู้จักตัวละครมากขึ้นจนถึงมีคาวมผูกพันกับตัวละครทั้งหมด ซึ่งมีภาพยนตร์ที่เกี่ยวข้องกับ อเวนเจอร์ส ภาค 1-4 จากบริษัทมาร์เวล ไซเมติก ยูนิเวิร์ส (Marvel Cinematic Universe MCU) ที่มีความเชื่อมโยงกันถึง 22 เรื่อง ในช่วงระยะเวลา 12 ปี ดังนี้

---

[10] Gigolo, *Let's look back at the meaning of superheroes. Before assembling a team to end the war*, Let's look back at the meaning of superheroes. Before assembling a team to end the war, Retrieved 13 November 2022. จาก: https://shorturl.asia/vfxjp.

(1) ไอรอนแมน มหาประลัยคนเกราะเหล็ก (Iron Man, 2008)

(2) มนุษย์ตัวเขียวจอมพลัง (The Incredible Hulk, 2008)

(3) ไอรอนแมน มหาประลัยคนเกราะเหล็ก 2 (Iron Man 2, 2010)

(4) เทพเจ้าสายฟ้า ธอร์ (Thor, 2011)

(5) กัปตันอเมริกา: อเวนเจอร์ที่ 1 (Captain America: The First Avenger, 2011)

(6) มาร์เวล ดิ อเวนเจอร์ส 1 (Marvel's The Avengers, 2012)

(7) ไอรอนแมน มหาประลัยคนเกราะเหล็ก (Iron Man 3, ปี 2013)

(8) ธอร์ โลกาทมิฬ ธอร์ (Thor: The Dark World, 2013)

(9) กัปตันอเมริกา: มัจจุราชอหังการ กัปตันอเมริกา (Captain America: The Winter Soldier, 2014)

(10) รวมพันธุ์นักสู้พิทักษ์จักรวาล (Guardians of the galaxy, 2014)

(11) อเวนเจอร์ส: มหาศึกอัลตรอนถล่มโลก (Avengers: Age of Ultron, 2015)

(12) มนุษย์มดมหากาฬ (Ant Man, 2015)

(13) กัปตันอเมริกา: ศึกฮีโร่ระห่ำโลก (กัปตันอเมริกา (Captain America): Civil War, 2016)

(14) จอมเวทย์มหากาฬ (Doctor Strange, 2016)

(15) รวมพันธุ์นักสู้พิทักษ์จักรวาล 2 (Guardians of the galaxy Vol. 2, 2017)

(16) สไปเดอร์-แมน โฮมคัมมิ่ง (Spider Man: Homecoming, 2017)

(17) ศึกอวสานเทพเจ้า ธอร์ (Thor: Ragnarok, 2017)

(18) แบล็ค แพนเธอร์ (Black Panther, 2018)

(19) อเวนเจอร์ส: อินฟินิตี้ วอร์ (Avengers: Infinity War, 2018)

(20) แอนท์-แมน และ เดอะ วอสพ์ (Ant Man and the Wasp, 2018)

(21) กัปตัน มาร์เวล (Captain Marvel, 2019)

(22) อเวนเจอร์ส: เผด็จศึก (Avengers: Endgame, 2019)

ดังนั้น จากข้อมูลดังกล่าวมาข้างต้นจึงเป็นจุดเริ่มต้นให้ มาร์เวล (Marvel) วางแผนครั้งใหญ่หันมาเป็นผู้ผลิตภาพยนตร์ภายใต้ ซูเปอร์ฮีโร่ ของตนเองซึ่งก็ประสบความสำเร็จจากการเปิดตัวของ ไอรอนแมน (Iron Man), 2008) ซึ่งอยู่ในช่วงประมาณ พ.ศ. 2540 ทำให้กระแสความนิยมเกี่ยวกับซูเปอร์ฮีโร่กลับมาเป็นที่ต้องการอีกครั้ง เป็นโอกาสให้บริษัท มาร์เวล ไซเมติก ยูนิเวิร์ส (Marvel Cinematic Universe MCU) สร้างภาพยนตร์อเวนเจอร์ส ได้ถึง 4 ภาค รวมถึงภาพยนตร์เดี่ยวของซูเปอร์ฮีโร่ อีก 22 เรื่อง ในช่วงระยะเวลา 12 ปี จนถูกเรียกว่าเป็นจักรวาลภาพยนตร์มาร์เวล (Marvel) ที่จะดำเนินไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด ทำให้ผู้คนทั่วโลกได้รู้จักและจดจำภาพยนตร์ซูเปอร์ฮีโร่ มากยิ่งขึ้น

3.2.2 เรื่องย่อภาพยนตร์ มาร์เวล ดิ อเวนเจอร์ส 1 (Marvel's The Avengers, 2012)

เมื่อศัตรูที่ไม่คาดคิดได้คุกคามความมั่นคงและความปลอดภัยของโลกใบนี้ นิค ฟิวรี่ (Nick Fury) ผู้อำนวยการหน่วยรักษาความสงบและสันติระหว่างประเทศหรือที่รู้จักกันในชื่อ หน่วย ซีล (SEAL) จึงต้องรวมพลซูเปอร์ฮีโร่ เพื่อที่จะมาปกป้องโลกให้พ้นจากหายนะที่กำลังจะเกิดขึ้น การรวมตัวครั้งสำคัญของสุดยอดวีรบุรุษได้เริ่มต้นขึ้น โดยสามารถรวบรวมได้ทั้ง ไอรอน แมน (Iron Man) กัปตันอเมริกา (Captain America) ฮ็อคอาย (Hawkeye) ฮัลค์ (Hulk) แบล็ค วิโดว์ (Black Widow)

ธอร์ (Thor) มารวมพลังเป็นทีมเฉพาะกิจที่ยิ่งใหญ่ เพื่อยับยั้งเหล่าร้ายที่นำโดย โลกิ (Loki) เป็นผู้อยู่เบื้องหลังนำกองทัพชิทอรี่ (Chitauri) ของ ธานอส (Thanos) มาเพื่อหวังบุกโลก[11] แต่ท้ายที่สุด อเวนเจอร์ส ก็ปกป้องโลกเอาไว้ได้

ดังนั้น ในภาพยนตร์เรื่องนี้ กว่าจะรวมตัวซูเปอร์ฮีโร่ ได้ต้องสร้างภาพยนตร์ปูทางเชื่อมโยงมาถึง 6 เรื่อง ตั้งแต่ (1) ไอรอนแมน มหาประลัยคนเกราะเหล็ก (Iron Man, ปี 2008) (2) มนุษย์ตัวเขียวจอมพลัง (The Incredible Hulk, ปี 2008) (3) ไอรอนแมน มหาประลัยคนเกราะเหล็ก 2 (Iron Man 2, ปี 2010) (4) เทพเจ้าสายฟ้า ธอร์ (Thor, ปี 2011) (5) กัปตันอเมริกา : อเวนเจอร์ที่ 1 (Captain America : The First Avenger, 2011) และสุดท้ายก็มารวมตัวเป็นทีมเดียวกันในเรื่องที่ (6) Marvel's The Avengers, ปี 2012 รวมระยะเวลากว่า 5 ปี และยังสามารถเชื่อมโยงเพื่อให้ผู้ชมติดตามรอคอยเรื่องต่อไปอีกได้อย่างน่าประทับใจ

3.2.3 เรื่องย่อภาพยนตร์ อเวนเจอร์ส 2: มหาศึกอัลตรอนถล่มโลก (Avengers: Age of Ultron, 2015)

อเวนเจอร์ส 2: มหาศึกอัลตรอนถล่มโลก (Avengers: Age of Ultron, 2015) กลุ่มอเวนเจอร์ส ครั้งนี้มีสมาชิกเพิ่มมาอีก 3 คือ วิชั่น (Vision), แวนด้า (Wanda) & แม็กซิมอฟ (Maximoff)) และ ควิก ซิลเวอร์ (Quick Silver) มาร่วมต่อสู้กับ อัลตรอน (Ultron) ศัตรูตัวใหม่ซึ่งเป็นเอไอ (AI) ที่ ไอรอน แมน (Iron Man) สร้างมาสำหรับช่วยเหลือมนุษย์ แต่กลับลุกมาต่อต้านเห็นมนุษย์เป็นภัย และสร้างกองกำลังขึ้นมาเพื่อที่จะล้างโลก นอกจากสร้างกองทัพแล้ว อัลตรอน (Ultron) ยังสะกดจิตให้ ดร.โช (Dr.Cho) สร้างร่างกายให้ใหม่แบบไร้เทียมทานขึ้นมาในชื่อ วิชั่น (Vision) หวังจะเอาชนะอเวนเจอร์ส แต่ยังโชคดีที่จาวิส (Javis) สามารถชิงยึดร่างได้และยังรวมเข้ากับ ไมนด์ สโตน (Mind stone) ที่อยู่ในคฑาของ โลกิ (Loki) อีกทั้งยังมีสมาชิกมาเสริมทีม คือ แวนด้า (Wanda) & แม็กซิมอฟ (Maximoff)) และ ควิก ซิลเวอร์ (Quick Silver) มาร่วมต่อสู้ช่วยเหลือผู้คน จนท้ายที่สุดสามารถทำลาย อัลตรอน (Ultron) ลงได้แต่ก็ต้องเสีย ควิก ซิลเวอร์ (Quick Silver) ไปในการต่อสู้

ดังนั้น ในภาพยนตร์เรื่องนี้ กว่าจะรวมตัวซูเปอร์ฮีโร่ ได้ต้องสร้างภาพยนตร์ปูทางเชื่อมโยงมาถึง 11 เรื่อง ตั้งแต่ (1) ไอรอนแมน มหาประลัยคนเกราะเหล็ก (Iron Man, ปี 2008) (2) มนุษย์ตัวเขียวจอมพลัง (The Incredible Hulk, ปี 2008) (3) ไอรอนแมน มหาประลัยคนเกราะเหล็ก 2 (Iron Man 2, ปี 2010) (4) เทพเจ้าสายฟ้า ธอร์ (Thor, ปี 2011) (5) กัปตันอเมริกา: อเวนเจอร์ที่ 1 (Captain America: The First Avenger, 2011) (6) Marvel's The Avengers, ปี 2012 (7) ไอรอนแมน มหาประลัยคนเกราะเหล็ก (Iron Man 3, ปี 2013) (8) ธอร์ โลกาทมิฬ (Thor: The Dark World, ปี 2013) (9) กัปตันอเมริกา: มัจจุราชอหังการ กัปตันอเมริกา (Captain America : The Winter Soldier, 2014) (10) รวมพันธุ์นักสู้พิทักษ์จักรวาล (Guardians of the galaxy, 2014) และ (11) อเวนเจอร์ส: มหาศึกอัลตรอนถล่มโลก (Avengers: Age of Ultron, 2015) การเดินทางของภาพยนตร์เรื่องนี้ใช้เวลาประมาณ 8 ปี มีการเชื่อมโยงเหตุการณ์ต่าง ๆ มาจากอดีตโดยไม่ทิ้งเรื่องราวเดิม ๆ ไว้ข้างหลัง แต่นำมาประสมประสานกันได้อย่างลงตัว

---

[11] Sam Ponsan, *Marvel Cinematic Universe (MCU),* 24 April 2018, สืบค้นเมื่อ 13 พฤศจิกายน 2565 จาก: https://shorturl.asia/wJEob

3.2.4 เรื่องย่อภาพยนตร์ อเวนเจอร์ส 3: มหาสงครามล้างจักรวาล (Avengers: Infinity War, 2018)

มหาสงครามล้างจักรวาล (Avengers : Infinnity War, 2018) เป็นภาพยนตร์เรื่องสำคัญของจักรวาลมาร์เวล (Marvel) อีกทั้งในปีที่ภาพยนตร์เรื่องนี้เข้าฉาย ก็ครบรอบ 10 ปี โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับอเวนเจอร์ส ที่ต้องปกป้องโลกจากภัยอันตรายครั้งใหญ่ที่เกินกว่าที่ซูเปอร์ฮีโร่ คนเดียวจะรับมือได้ อันตรายครั้งใหม่นั้นมาจากเงามืดของจักรวาล คือ ธานอส (Thanos) จอมเผด็จการแห่งจักรวาลที่มาพร้อมกองทัพเกินจะต้านโดยมี เป้าหมาย คือการรวบรวมอัญมณี อินฟินิตี้ สโตนส์ ทั้ง 6 (Infinity Stones 6) เพื่อครอบครองพลังที่มหาศาลเกินจะจินตนาการถึง และใช้อัญมณีเหล่านั้นในการเปลี่ยนแปลงความจริงทั้งมวลของจักรวาล ทุกสิ่งทุกอย่างที่อเวนเจอร์ต่อสู้มาก็เพื่อสิ่งนี้ ชะตากรรมของโลกและจักรวาลไม่เคยสั่นคลอนเท่านี้มาก่อน[12] จนทำให้อเวนเจอร์ส พ่ายแพ้ให้กับ ธานอส (Thanos) แต่ยังไม่สิ้นหวังเพียงแค่รอเวลาเพื่อที่จะลุกขึ้นมาสู้ใหม่อีกครั้ง

ดังนั้นจึงต้องรวบรวมทีมให้ได้มากที่สุดโดยมีเพิ่มเติมจากภาคก่อนคือ ทีมการ์เดียน ออฟ เดอะ กาแล็กซี่ (Guardians of the galaxy), สไปเดอร์แมน (Spider-Man), แบล็ค แพนเทอร์ (Black Panther) และกองทัพของเขา, ฟอล์คอน (Falcon), วินเทอร์ โซลเจอร์ (Winter Soldier), วอร์แมชชีน (War Machine), ดร.สเตรนจ์ (Dr. Strange) และเหล่าจอมเวทย์ ทั้งหมดนี้เพื่อรวมพลังปกป้องความสงบสุข จากการทำลายล้างของกองทัพ ธานอส (Thanos) โดยเหตุการณ์ทั้งหมดได้เชื่อมโยงมาตั้งแต่เรื่อง ไอรอนแมน มหาประลัยคนเกราะเหล็ก (Iron Man, ปี 2008) จนถึงเรื่อง อเวนเจอร์ส 3: มหาสงครามล้างจักรวาล (Avengers: Infinity War, 2018) รวมเป็นทั้งหมด 21 เรื่อง ในระยะเวลา 10 ปี และยังมีบทสรุปเรื่องสุดท้ายที่ทั่วโลกรอคอย

3.2.5 เรื่องย่อภาพยนตร์ อเวนเจอร์ส 4: เผด็จศึก (Avengers: Endgame, 2019)

จากมหันตภัยครั้งใหญ่ที่ ธานอส (Thanos) ได้ล้างบางไปครึ่งจักรวาลด้วยพลังอำนาจของอัญมณีทั้ง 6 ที่เขาได้ครอบครอง ทำให้อเวนเจอร์ส แตกกระซ่านกระเซ็น ที่เหลือรอดอยู่ต้องลุกขึ้นสู้อีกครั้งและอาจจะเป็นครั้งสุดท้ายในบทสรุปแห่งปรากฏการณ์ภาพยนตร์ที่คนทั้งโลกรอคอย ความพ่ายแพ้ครั้งแรกในประวัติศาสตร์จักรวาลซูเปอร์ฮีโร่ ที่ทำให้คนสลายหายไปครึ่งจักรวาล แต่การสูญเสียจะไม่สูญเปล่า เพราะอเวนเจอร์ส ที่ยังเหลือรอดกำลังวางแผนบางอย่างเพื่อต่อกรกับ ธานอส (Thanos) อีกครั้งเป็นการเผด็จศึก โดยมีกำลังเสริมสำคัญเพิ่มมาอีก คือ กัปตัน มาร์เวล (Captain Marvel), แอ้นท์ แมน (Ant Man)[13] รวมถึงคนอื่นที่เหลือรอดและพร้อมจะต่อสู้ในศึกครั้งนี้จนสามารถเอาชนะได้ในที่สุด

ในภาพยนตร์เรื่องนี้ เป็นบทสรุปเหตุการณ์ทั้งหมดตั้งแต่เรื่อง ไอรอนแมน มหาประลัยคนเกราะเหล็ก (Iron Man, ปี 2008) จนถึงเรื่อง อเวนเจอร์ส 3: มหาสงครามล้างจักรวาล (Avengers: Infinity War, 2018) และจบลงที่เรื่อง อเวนเจอร์ส 4: เผด็จศึก (Avengers: Endgame, 2019) รวมเป็นทั้งหมด 22 เรื่อง ในระยะเวลา 12 ปี และเป็นการเปิดจักรวาลภาพยนตร์ของ ค่าย มาร์เวล (Marvel) ที่จะสานต่อภาพยนตร์แนวซูเปอร์ฮีโร่ ในอนาคตได้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด

---

[12] Sam Ponsan, *Marvel Cinematic Universe (MCU),* Ibid, p.146.

[13] Sam Ponsan, *Marvel Cinematic Universe (MCU),* Ibid, p.146.

สรุปว่า ความเป็นมาและเรื่องย่อของภาพยนตร์อเวนเจอร์ส ภาค 1-4 มีต้นกำนิดมาตั้งแต่ยุคสงครามโลกครั้งที่ 1 โดยมีผู้ให้กำเนิดซูเปอร์ฮีโร่ คือ สแตน ลี (Stan Lee) ผ่านหนังสือการ์ตูน (Cartoon) ในยุคนั้น คือ มาร์เวล คอมิกส์ (Marvel Comics) จนได้รับความนิยมไปทั่วโลก แต่ในช่วงเวลาหลังจากสงครามโลกครั้งที่ 2 เศรษฐกิจทั่วโลกซบเซาผู้คนไม่นิยมหนังสือการ์ตูนเกี่ยวกับซูเปอร์ฮีโร่ แล้วจนทำให้บริษัทถูกฟ้องล้มละลาย จำเป็นต้องขายลิขสิทธิ์การ์ตูน (Cartoon) ซูเปอร์ฮีโร่ ให้กับค่ายภาพยนตร์ซึ่งได้รับความนิยมมากกว่า ทำให้ผู้คนหันมาให้ความสนใจ ได้รับความนิยมอีกครั้งในรูปแบบภาพยยนตร์ซูเปอร์ฮีโร่ จากนั้นทางบริษัท มาร์เวล ไซเมติก ยูนิเวิร์ส (Marvel Cinematic Universe MCU) จึงหันมาสร้างภาพยนตร์เป็นคนตนเอง จนสามารถสร้างชื่อเสียงและประสบความสำเร็จมาจนถึงทุกวันนี้

3.3 ประเภทของซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส

การศึกษาประเภทของซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส คือการศึกษาเพื่อจำแนกแยกแยะพลังความสามารถของแต่ละบุคคลว่าจะมีพลังวิเศษแบบเทพเจ้า มีพลังจากการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย มีพลังจากการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญระดับที่เหนือกว่าคนธรรมดาทั่วไป โดยมีหัวข้อในการศึกษาดังนี้ คือ (1) ซูเปอร์ฮีโร่ ประเภทที่มีพลังวิเศษ (2) ซูเปอร์ฮีโร่ ประเภทที่เป็นบุคคลธรรมดาที่ใช้พลังด้านมืด ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

3.3.1 ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส ที่มีพลังวิเศษ

พลังวิเศษเป็นสิ่งแรกที่ผุดขึ้นมาในความคิดทันทีเมื่อกล่าวถึงคำว่า ซูเปอร์ฮีโร่ เป็นตัวละครที่จะต้องมีความสามารถที่เหนือกว่ามนุษย์ธรรมดาแน่นอน ต้องเหาะหรือบินได้ หายตัวได้ ปล่อยพลังบางอย่างได้ เช่น แปลงร่างให้แข็งแกร่งขึ้นได้ ปล่อยแสงออกจากตา ปล่อยพลังออกจากมือ ระเบิดพลังออกจากตัวเพื่อต่อสู้กับเหล่าร้ายได้ ซึ่งความสามารถพิเศษเหล่านี้ก็แตกต่างกันไป และอาจจะมีเหมือนกันหรือคล้ายกันบ้างแต่จะมีจุดเด่นที่ต่างกันอย่างชัดเจนคือการแต่งกาย ชุดที่สวมใส่จะมีความหลากหลายเพื่อหลีกเลี่ยงความเหมือนกันกับตัวละครอื่น ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส ตั้งแต่ภาคที่ 1-4 ที่มีพลังวิเศษ ผู้วิจัยได้รวบรวมไว้ดังนี้

(1) ธอร์ (Thor) เทพเจ้าสายฟ้า ตอนที่ครอบครองพลังแห่ง Odin Force พลังของเขาจะเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิมหลายเท่าตัว เรียกได้ว่ากลายเป็นเทพอย่างแท้จริง ทั้งยังสามารถดูดซับพลังการโจมตีได้ทุกรูปแบบ มีค้อน Mjolnir เป็นอาวุธหลัก

(2) ฮัลค์ (Hulk) นักวิทยาศาสตร์ที่ได้พลังวิเศษมาจากอุบัติเหตุระเบิดรังสีแกรมม่า (Gramma) ทำให้สามารถกลายร่างเป็นอสูรสีเขียว ทั้งยังมีพลังเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในตอนที่เขาโกรธอีกด้วย มีความคงกระพันทนต่อการโจมตีด้วยอาวุธต่าง ๆ แทบจะไม่เป็นอะไรเลย และยังสามารถทำลายตึกด้วยการต่อยเพียงไม่กี่ครั้ง แต่ข้อเสียคือการควบคุมตัวเอง ซึ่งต่อมาภายหลังเขาสามารถควบคุมพลังนี้ได้

(3) กัปตันอเมริกา (Captain America) เป็นมนุษย์ทดลองทางทหารที่มีความแข็งแรงเกินมนุษย์ธรรมดา มีโล่เป็นอาวุธหลัก และมีอายุยืนยาว ที่สำคัญสามารถยกค้อน Mjolnir ของ ธอร์ (Thor) ซึ่งถือว่าต้องเป็นคนที่มีพลังระดับเทพเท่านั้นจึงจะยกได้

(4) สไปเดอร์แมน (Spider-Man) เป็นซูเปอร์ฮีโร่ ผู้มีใยแมงมุมเป็นอาวุธหลักและเป็นเอกลักษณ์ประจำตัว สามารถปีนป่าย ไต่ตึก กระโดดโลดโผนได้ดั่งแมงมุม เพราะได้รับพิษจากแมงมุมชนิดพิเศษจึงทำให้มีพลังเหนือมนุษย์ธรรมดา

(5) วิชั่น (Vision) มนุษย์ทดลองสามารถปล่อยแสงออกจากตา เหาะเหินเดินอากาศได้ หายตัวได้

(6) แวนด้า (Wanda) & แม็กซิมอฟ (Maximoff) มนุษย์ทดลองที่มีความสามารถสะกดจิตได้ และมีพลังมหาศาล

(7) ควิก ซิลเวอร์ (Quick Silver) มนุษย์ทดลองที่มีความเร็วเหนือแสง

(8) การ์เดียนส์ ออฟ เดอะ กาแล็กซี่ (Guardians of the galaxy) เป็นกลุ่มมนุษย์พิเศษมีความสามารถมากกว่ามนุษย์ธรรมดา

(9) แบล็ค แพนเทอร์ (Black Panther) ได้รับพลังพิเศษจากบรรพบุรุษมีความสามารถเหนือมนุษย์ทั่วไป

(10) ดร.สเตรนจ์ (Dr. Strange) เรียกได้ว่าเป็นพ่อมดที่มีพลังด้านเวทมนต์

(11) วินเทอร์ โซลเจอร์ (Winter Soldier) มนุษย์ทดลองที่มีความสามารถระดับเดียวกันกับ กัปตันอเมริกา (Captain America)

(12) กัปตัน มาร์เวล (Captain Marvel) มีพลังวิเศษเพราะได้รับรังสีจากมณีทำให้สามารถเดินทางข้ามดวงดาวได้ด้วยตนเอง ถือได้ว่ามีพลังระดับต้น ๆ ในอเวนเจอร์ส (Avengers)

3.3.2 ซูเปอร์ฮีโร่ ที่เป็นคนธรรมดา

ซูเปอร์ฮีโร่ ที่เป็นคนธรรมดา หมายถึง อเวนเจอร์ส ที่ไม่มีพลังวิเศษ ไม่สามารถเหาะเหินเดินอากาศ หรือปล่อยแสงออกจากตาได้ แต่มีความสามารถจากการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ และมีอุปกรณ์ช่วยให้สามารถแสดงพลังได้มากว่าบุคคลธรรมดาทั่วไป มีดังนี้

(1) นิค ฟิวรี่ (Nick Fury) ผู้อำนวยการหน่วยรักษาความสงบและสันติระหว่างประเทศหรือที่รู้จักกันในชื่อ หน่วย ซีล (SEAL) และยังเป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งอเวนเจอร์ส (Avengers)

(2) ไอรอน แมน (Iron Man) เป็นมหาเศรษฐีมีความฉลาดสามารถสร้างชุดเกราะที่มีพลังมหาศาล และใช้งานได้หลากหลายรูปแบบไม่ว่าจะยิงลำแสงได้ บินได้ แถมยังมีระบบปฏิบัติการอัจฉริยะปัญญาประดิษฐ์ที่ล้ำสมัย

(3) ฮ็อคอาย (Hawkeye) ทหารหน่วยพิเศษของ ซีล (SEAL) มีความสามารถระดับสายลับอาวุธหลักคือ ธนู ดาบ และอื่น ๆ

(4) แบล็ค วิโดว์ (Black Widow) ทหารหน่วยพิเศษของ ซีล (SEAL) มีความสามารถระดับสายลับสามารถแฝงตัวสืบข่าวได้เป็นอย่างดี

(5) ฟอล์คอน (Falcon) อดีตทหาอากาศ ความสามารถระดับชุดปฏิบัติการพิเศษ

(6) วอร์ แมซชีน (War Machine) มีชุดปฏิบัติการคล้ายชุดของ ไอรอน แมน (Iron Man)

(7) แอ้นท์ แมน (Ant Man) นักวิทยาศาสตร์ที่สามารถย่อขยายรูปร่างให้เล็กหรือใหญ่ได้เมื่อสวมใส่ชุดที่ผลิดขึ้นเป็นกรณีพิเศษ

สรุปว่า ประเภทของซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ (1) ประเภทที่มีพลังวิเศษจำนวน 12 คน และ (2) ประเภทที่เป็นบุคคลธรรมดา จำนวน 7 คน รวมจำนวนทั้งหมด 19 คน ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมเฉพาะตัวละครหลักที่มีความโดดเด่นในอเวนเจอร์ส (Avengers) ตามที่ได้นำเสนอแล้วข้างต้น ซึ่งผู้วิจัยจะได้ทำการศึกษาในลำดับต่อไป

3.4 องค์ประกอบของซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส

ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส ทั้ง 2 ประเภทนั้นมีพลังความสามารถ ความชำนาญ ความเก่งกาจที่ต่างกันออกไป แต่มีสิ่งหนึ่งที่เหมือนกันที่เป็นแรงดึงดูดให้คนเหล่านี้มารวมตัวกันเพื่อปกป้องความสงบสุขของมวลมนุษยชาติ เป็นองค์ประกอบที่มีเหมือนกัน คือ คุณธรรม ซึ่งหมายถึง การคิดด้วยจิตที่เป็นกลาง ปราศจากกิเลสทั้งหลาย สร้างจิตใจให้ดีงามจนเกิดเป็นอุปนิสัยแล้วยึดถือเป็นหลักประจำใจ โดยใช้สติปัญญา ไตร่ตรองเหตุและผลจนทำให้คุณธรรมแสดงออกมาได้อย่างสมบูรณ์ทั้ง กาย วาจา และใจ ไม่มีความชั่วปะปนเลย เช่น มีทัศนคติที่ดี มีวาจาสุภาพอ่อนหวาน มีความเสียสละ ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความขยันหมั่นเพียร ความยุติธรรม ความกตัญญู ความอดทนอกลั้น ความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ฯลฯ ทั้งหมดเหล่านี้ล้วนเกิดจากคุณธรรม และเป็นสิ่งที่ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส มีเหมือนกัน อีกทั้งยังมีความสำคัญเพราะเป็นพื้นฐานสำคัญของชีวิตที่ต้องปลูกฝังให้กับมนุษย์ทุกคน ทุกวิชาชีพเป็นลำดับแรก เพราะเป็นเครื่องธำรงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิ่งนี้จะถือเป็นเครื่องวัดความเจริญและความเสื่อมของสังคม มนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าและมีความสำคัญมากที่สุดในโลก มนุษย์จึงควรได้รับการปลูกฝังคุณธรรมอันเป็นทฤษฎีของจริยธรรม ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ส่งผลสู่การนำไปปฏิบัติที่ถูกต้องดีงาม ทำให้เกิดคุณประโยชน์และสันติสุขทั้งต่อตนเองต่อสังคมอย่างแน่นอน คุณธรรมจึงเป็นองค์ประกอบและสิ่งสำคัญของซูเปอร์ฮีโร่

การศึกษาองค์ประกอบของซูเปอร์ฮีโร่ คือ ศึกษาคุณธรรมของซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์สจะเป็นการศึกษาเฉพาะในเนื้อเรื่อง ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส ภาค 1-4 ตามทัศนะของผู้วิจัย โดยศึกษาจากพฤติกรรม คำพูด ความคิด ของซูเปอร์ฮีโร่ ที่แสดงออกมาแล้ววิเคราะห์เป็นคุณธรรม ได้แก่ (3.4.1) คุณธรรมของซูเปอร์ฮีโร่ใน Marvel's The Avengers, ปี 2012, (3.4.2) คุณธรรมของซูเปอร์ฮีโร่ใน Avengers: Age of Ultron, 2015, (3.4.3) คุณธรรมของซูเปอร์ฮีโร่ใน Avengers: Infinity War, 2018, และ (3.4.4) คุณธรรมของซูเปอร์ฮีโร่ใน Avengers: Endgame, 2019 โดยมีรายละเอียดดังต่อนี้

3.4.1 คุณธรรมของซูเปอร์ฮีโร่ใน Marvel's The Avengers, ปี 2012

ผู้วิจัยได้ศึกษาซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส ภาค 1 หรือ Marvel's The Avengers จากพฤติกรรม คำพูด ความคิด ที่แสดงออกแล้ววิเคราะห์เป็นคุณธรรม ดังนี้

(๑) นิค ฟิวรี่ (Nick Fury) ผอ.หน่วย ซีล (SEAL) เผชิญหน้ากับ โลกิ (Loki) แสดงถึงความมีสติ ไม่ตื่นตระหนก สามารถข่มอารมณ์ความกลัวเอาไว้ได้

ภาพที่ 3.1 นิค ฟิวรี่ (Nick Fury) เผชิญหน้า โลกิ (Loki)[14]

[14] Marvel Studios, Kevin Feige, Anthony Russo and Joe Russo (2012), *Marvel's The Avengers,* America: Walt Disney, (คัดจากช่วงเวลา 00.06.24 ชม.).

(2) แบล็ค วิโดว์ (Black Widow) เผชิญหน้า ฮัลค์ (Hulk) เพราะต้องเจรจาเพื่อขอความช่วยเหลือด้วยการเสนอให้มาทำงานในทีมเดียวกัน แสดงถึงการข่มใจไม่ให้เกิดความกลัวและสามารถควบคุมสถานการณ์ได้

ภาพที่ 3.2 แบล็ค วิโดว์ (Black Widow) เผชิญหน้ากับ ฮัลค์ (Hulk)[15]

(3) นิค ฟิวรี่ (Nick Fury) ผอ.หน่วย ซีล (SEAL) ประชุมเตรียมแผนรับมือการโจมตีของโลกิ (Loki) แสดงถึงการเตรียมความพร้อมด้วยความไม่ประมาท การวางแผน การเลือกคนทำงาน การลำดับความสำคัญ

ภาพที่ 3.3 นิค ฟิวรี่ (Nick Fury) ประชุมลับ[16]

(4) กัปตันอเมริกา (Captain America) ได้รับการติดต่อจาก นิค ฟิวรี่ (Nick Fury) ผอ.หน่วย ซีล (SEAL) เพื่อเชิญเข้าร่วมทีมและเขาตอบรับทันที แสดงถึงความพร้อม ความเสียสละ

ภาพที่ 3.4 กัปตันอเมริกา (Captain America) เข้าร่วมทีม[17]

[15] Marvel Studios, *Marvel's The Avengers*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 00.18.19 ชม.).

[16] Marvel Studios, *Marvel's The Avengers*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 00.20.06 ชม.).

[17] Marvel Studios, *Marvel's The Avengers*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 00.22.59 ชม.).

(5) ไอรอน แมน (Iron Man) ได้ข้อมูลเกี่ยวกับ โลกิ (Loki) และ อเวนเจอร์ส (Avengers) เพื่อเตรียมปฏิบัติภารกิจกู้โลก แสดงถึงการไม่นิ่งนอนใจเมื่อเห็นภัยเกิดขึ้น พร้อมที่จะเข้าทำการช่วยเหลือทันที

ภาพที่ 3.5 ไอรอน แมน (Iron Man) เข้าร่วมทีม[18]

(6) กัปตันอเมริกา (Captain America) กำลังศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสมาชิก และเรื่องราวของโลกยุคใหม่ที่ แสดงถึงการเปิดใจ และพร้อมที่จะศึกษาเรียนรู้รวมถึงช่วยเหลือเท่าที่จะทำได้

ภาพที่ 3.6 กัปตันอเมริกา (Captain America) ศึกษาโลกใหม่[19]

(7) กัปตันอเมริกา (Captain America) ปะทะ โลกิ (Loki) แสดงให้เห็นว่า เขาไม่ยอมจำนนต่อความชั่วร้าย พร้อมที่จะทำทุกวิถีทางเพื่อป้องผู้บริสุทธิ์และขับไล่ความอยุติธรรม

ภาพที่ 3.7 กัปตันอเมริกา (Captain America) ปะทะ โลกิ (Loki)[20]

---

[18] Marvel Studios, *Marvel's The Avengers*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 00.27.02 ชม.).

[19] Marvel Studios, *Marvel's The Avengers*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 00.28.12 ชม.).

[20] Marvel Studios, *Marvel's The Avengers*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 00.42.03 ชม.).

(8) กัปตันอเมริกา (Captain America) และ ไอรอน แมน (Iron Man) ปะทะ โลกิ (Loki) แสดงถึงพลังของความสามัคคี

ภาพที่ 3.8 กัปตันอเมริกา (Captain America) ไอรอน แมน (Iron Man) ปะทะ โลกิ (Loki)[21]

(9) กัปตันอเมริกา (Captain America) และ ไอรอน แมน (Iron Man) หลังจากจับ โลกิ (Loki) ได้ทั้ง 2 ก็ปรึกษากันเพราะสงสัยว่า โลกิ (Loki) มีแผนร้ายบางอย่าง แสดงถึงความไม่ประมาท

ภาพที่ 3.9 กัปตันอเมริกา (Captain America) ไอรอน แมน (Iron Man) สงสัย โลกิ (Loki)[22]

(10) กัปตันอเมริกา (Captain America) เข้าห้ามการต่อสู้ระหว่าง ไอรอน แมน (Iron Man) และ ธอร์ (Thor) เพื่อให้หยุดสู้กันเอง ให้พูดคุยด้วยเหตุและผลจะดีกว่า แสดงถึงการแก้ปัญหาด้วยสติปัญญา

ภาพที่ 3.10 กัปตันอเมริกา (Captain America) เข้ายุติการต่อสู้[23]

---

[21] Marvel Studios, *Marvel's The Avengers*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 00.42.35 ชม.).

[22] Marvel Studios, *Marvel's The Avengers*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 00.43.09 ชม.).

[23] Marvel Studios, *Marvel's The Avengers*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 00.50.13 ชม.).

(11) ไอรอน แมน (Iron Man) คุยกับ ดร.บรูซ แบนเนอร์ (Dr.Bruce Banner) เรื่องการควบคุมพลังของ ฮัลค์ (Hulk) แสดงถึงการคิดในแง่บวกและการนำพลังมาใช้ในทางที่ดี

ภาพที่ 3.11 ไอรอน แมน (Iron Man) คุยกับ ดร.บรูซ แบนเนอร์ (Dr.Bruce Banner)[24]

(12) แบล็ค วิโดว์ (Black Widow) ใช้ความสามารถโดยแกล้งทำเป็นว่ากลัว โลกิ (Loki) จนในที่สุดได้ล่วงรู้แผนร้าย แสดงถึงความสามารถของเธอที่ฝึกมาเป็นอย่างดี

ภาพที่ 3.12 แบล็ค วิโดว์ (Black Widow) ล้วงแผนลับ โลกิ (Loki)[25]

(13) ในขณะที่ อเวนเจอร์ส (Avengers) กำลังขัดแย้งกันอยู่ก็ถูกโจมตีจาก ฮ็อคอาย (Hawkeye) ที่ถูกควบคุมโดย โลกิ (Loki) เมื่อเกิดเหตุร้ายจึงหันมาร่วมมือกันทันที แสดงถึงความสามัคคี

ภาพที่ 3.13 อเวนเจอร์ส (Avengers) ถูกโจมตีจาก ฮ็อคอาย (Hawkeye)[26]

[24] Marvel Studios, *Marvel's The Avengers*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 00.59.15 ชม.).

[25] Marvel Studios, *Marvel's The Avengers*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.05.53 ชม.).

[26] Marvel Studios, *Marvel's The Avengers*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.12.17 ชม.).

(14) นิค ฟิวรี่ (Nick Fury) สั่งการให้ขับยานของ ซีล (SEAL) ไปทางทะเลในขณะถูกโจมตีและอาจจะตกได้ แสดงถึงสติปัญญาในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้าได้อย่างทันท่วงที

ภาพที่ 3.14 นิค ฟิวรี่ (Nick Fury) แก้ปัญหาเฉพาะหน้า[27]

(15) แบล็ค วิโดว์ (Black Widow) ปะทะ ฮัลค์ (Hulk) แสดงถึงการฝึกฝนมาเป็นอย่างดี

ภาพที่ 3.15 แบล็ค วิโดว์ (Black Widow) ปะทะ ฮัลค์ (Hulk)[28]

(16) ธอร์ (Thor) ปะทะ ฮัลค์ (Hulk) แสดงถึง การใช้สติปัญญา

ภาพที่ 3.16 ธอร์ (Thor) ปะทะ ฮัลค์ (Hulk)[29]

[27] Marvel Studios, *Marvel's The Avengers*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.15.33 ชม.).

[28] Marvel Studios, *Marvel's The Avengers*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.17.03 ชม.).

[29] Marvel Studios, *Marvel's The Avengers*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.17.28 ชม.).

(17) นิค ฟิวรี่ (Nick Fury) สั่งให้พลขับเครื่องบินพยายามหลอกล่อให้ ฮัลค์ (Hulk) ออกจากยาน ก่อนที่จะอาละวาดทำยานของหน่วย ซีล (SEAL) พังเสียหาย แสดงถึงการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี

ภาพที่ 3.17 นิค ฟิวรี่ (Nick Fury) สั่งให้ขับเครื่องบินหลอกล่อให้ ฮัลค์ (Hulk) ออกจากยาน[30]

(18) ไอรอน แมน (Iron Man) เสี่ยงชีวิตเพื่อเข้าไปหมุนใบพัดให้ยานของ ซีล (SEAL) กลับมาใช้งานได้ โดยได้รับการช่วยเหลือจาก กัปตันอเมริกา (Captain America) แสดงถึงความเสียสละ แม้ต้องเสี่ยงอันตราย

ภาพที่ 3.18 ไอรอน แมน (Iron Man) เสี่ยงชีวิตเพื่อเข้าไปหมุนใบพัดให้ยานของ ซีล (SEAL)[31]

(19) แบล็ค วิโดว์ (Black Widow) ปะทะ ฮ็อคอาย (Hawkeye) ในขณะที่ยังถูกควบคุมโดย โลกิ (Loki) แสดงถึงน้ำใจที่มีต่อเพื่อน

ภาพที่ 3.19 แบล็ค วิโดว์ (Black Widow) ปะทะ ฮ็อคอาย (Hawkeye)[32]

---

[30] Marvel Studios, *Marvel's The Avengers*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.20.32 ชม.).

[31] Marvel Studios, *Marvel's The Avengers*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.22.39 ชม.).

[32] Marvel Studios, *Marvel's The Avengers*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.25.04 ชม.)

(20) นิค ฟิวรี่ (Nick Fury) ปลุกใจ อเวนเจอร์ส (Avengers) ด้วยการใช้ความสูญเสียของ ฟิลิป เจ. โคลสัน (Philip J. Coulson) เพื่อเป็นแรงผลักดันให้มีกำลังใจต่อสู้

ภาพที่ 3.20 นิค ฟิวรี่ (Nick Fury) ปลุกใจทีม อเวนเจอร์ส (Avengers)[33]

(21) ไอรอน แมน (Iron Man) ปะทะ โลกิ (Loki) แสดงถึงการข่มใจไม่ให้เกิดความกลัวและการใช้สติปัญญาในการแก้ไขปัญหา

ภาพที่ 3.21 ไอรอน แมน (Iron Man) ปะทะ โลกิ (Loki)[34]

(22) ไอรอน แมน (Iron Man) วิเคราะห์หนอนยักษ์จากต่างดาวว่ามีจุดอ่อนตรงไหนก่อนทำการโจมตี แสดงถึงการต่อสู้อย่างชาญฉลาดใช้สติปัญญาประกอบการการใช้กำลัง

ภาพที่ 3.22 ไอรอน แมน (Iron Man) วิเคราะห์หนอนยักษ์[35]

[33] Marvel Studios, *Marvel's The Avengers*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.38.8 ชม.).

[34] Marvel Studios, *Marvel's The Avengers*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.41.20 ชม.).

[35] Marvel Studios, *Marvel's The Avengers*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.41.20 ชม.).

(23) ธอร์ (Thor) เตือนสติ โลกิ (Loki) เพื่อช่วยให้กลับตัวกลับใจ แสดงถึงความมีน้ำใจในฐานะพี่น้อง อยากให้ โลกิ (Loki) ยกเลิกแผนร้ายนี้และกลับใจมาเป็นคนดี

ภาพที่ 3.23 ธอร์ (Thor) เตือนสติโลกิ (Loki)[36]

(24) กัปตันอเมริกา (Captain America) วางแผนให้ตำรวจอพยพคนไปพื้นที่ปลอดภัย แสดงถึงความเป็นและการใช้สติปัญญา

ภาพที่ 3.24 กัปตันอเมริกา (Captain America) วางแผนให้ตำรวจอพยพคนไปพื้นที่ปลอดภัย[37]

(25) ฮัลค์ (Hulk) ปรากฏตัวและโจมตีหนอนยักษ์ได้ในทันที แสดงถึงการฝึกควบคุมตนเองควบคุมอารมณ์โกรธได้ ควบคุมพลังได้

ภาพที่ 3.25 ฮัลค์ (Hulk) ปรากฏตัวและโจมตีหนอนยักษ์[38]

[36] Marvel Studios, *Marvel's The Avengers*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.47.6 ชม.).

[37] Marvel Studios, *Marvel's The Avengers*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.49.26 ชม.).

[38] Marvel Studios, *Marvel's The Avengers*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.51.48 ชม.).

(26) อเวนเจอร์ส (Avengers) รวมตัว หลังจากที่กองทัพนอกโลกบุกเข้ามาด้วยการนำทัพของ โลกิ (Loki) แสดงถึงการรวมพลังความสามัคคี

ภาพที่ 3.26 อเวนเจอร์ส (Avengers) รวมตัว[39]

(27) การวางแผนของ กัปตันอเมริกา (Captain America) แสดงถึงความเป็นผู้นำ ให้คนทำงานตรงตามความสามารถตามความถนัด ตามศักยภาพของแต่ละคน

ภาพที่ 3.27 การวางแผนของกัปตันอเมริกา (Captain America)[40]

(28) การวางแผนของ ฮ็อคอาย (Hawkeye) เพื่อช่วย ไอรอน แมน (Iron Man) แสดงถึงสติปัญญาและการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

ภาพที่ 3.28 การวางแผนของ ฮ็อคอาย (Hawkeye)[41]

[39] Marvel Studios, *Marvel's The Avengers*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.52.20 ชม.).

[40] Marvel Studios, *Marvel's The Avengers*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.52.40 ชม.).

[41] Marvel Studios, *Marvel's The Avengers,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.54.22 ชม.).

(29) การวางแผนของ แบล็ค วิโดว์ (Black Widow) เพื่อขึ้นไปบนยอดตึกและปิดประตูมิติ แสดงถึงการแก้ปัญหาแบบตรงจุดเพราะถ้าปิดประตูมิติได้ศัตรูก็จะไม่สามารถเข้ามาอีก

ภาพที่ 3.29 การวางแผนของแบล็ค วิโดว์ (Black Widow)[42]

(30) การแก้ปัญหาของ ไอรอน แมน (Iron Man) เพื่อทำลายกองทัพของศัตรู แสดงถึงการแก้ปัญหาอย่างชาญฉลาดกล้าหาญและเสียสละ

ภาพที่ 3.30 การแก้ปัญหาของ ไอรอน แมน (Iron Man)[43]

(31) ฮัลค์ (Hulk) กระโดดเข้าช่วย ไอรอน แมน (Iron Man) ในตอนที่ตกลงมาจากประตูมิติ แสดงถึงการควบคุมตนเองได้ของ ฮัลค์ (Hulk) และแสดงถึงความมีน้ำใจ

ภาพที่ 3.31 ฮัลค์ (Hulk) กระโดดเข้าช่วย ไอรอน แมน (Iron Man)[44]

[42] Marvel Studios, *Marvel's The Avengers*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.55.48 ชม.).

[43] Marvel Studios, *Marvel's The Avengers*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 02.05.16 ชม.).

[44] Marvel Studios, *Marvel's The Avengers*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 02.07.51 ชม.).

(32) อเวนเจอร์ส (Avengers) ชนะและจับ โลกิ (Loki) แสดงถึงความยุติธรรม ทุกคนไม่ได้ต้องการที่จะฆ่า โลกิ (Loki) แต่ต้องการที่จะปกป้องความสงบสุขเท่านั้น

ภาพที่ 3.32 อเวนเจอร์ส (Avengers) ชนะและจับโลกิ (Loki)[45]

(33) ข่าวเกี่ยวกับ อเวนเจอร์ส (Avengers) ที่แสดงถึงความรู้สึกของประชาชนต่างยกย่องชื่นชมและขอบคุณ แสดงให้เห็นว่า ผู้คนส่วนมากรู้สึกซาบซึ้งในสิ่งที่พวกเขาเสียสละ

ภาพที่ 3.33 ข่าวเกี่ยวกับทีม อเวนเจอร์ส (Avengers)[46]

(34) การแยกย้ายของ อเวนเจอร์ส (Avengers) หลังจากการต่อสู้จบลง ทุกคนก็ต่างแยกย้ายกันไป แสดงถึงสัจจะคำมั่นสัจจะว่าเมื่อมีภัยจะรวมพลังต่อสู้ด้วยกันอีกครั้ง

ภาพที่ 3.34 การแยกย้ายของอเวนเจอร์ส (Avengers)[47]

ผู้วิจัยได้ศึกษาคุณธรรมของซูเปอร์ฮีโร่ใน Marvel's The Avengers, ปี 2012 โดยศึกษาจากพฤติกรรม คำพูด ความคิด ของซูเปอร์ฮีโร่ ที่แสดงออกมาตามเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในภาพยนตร์ สามารถสรุปเป็นคุณธรรมได้จำนวน 34 ข้อ และจะนำไปวิเคราะห์ในบทต่อไป

---

[45] Marvel Studios, *Marvel's The Avengers*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 02.09.38 ชม.).

[46] Marvel Studios, *Marvel's The Avengers*, อ้างแล้ว, (คัดจากช่วงเวลา 02.09.38 ชม.).

[47] Marvel Studios, *Marvel's The Avengers*, อ้างแล้ว, (คัดจากช่วงเวลา 02.11.26 ชม.).

3.4.2 คุณธรรมของซูเปอร์ฮีโร่ใน Avengers: Age of Ultron, 2015

การศึกษาคุณธรรมของซูเปอร์ฮีโร่ จากพฤติกรรม คำพูด ความคิด ที่แสดงออกมาตามเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในภาพยนตร์ แล้ววิเคราะห์เป็นคุณธรรมโดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) อเวนเจอร์ส (Avengers) เข้าโจมตีฐานทัพของ ไฮดร้า (Hydra) แสดงถึงพลังความสามัคคี แม้ว่าจำนวนศัตรูจะมีมากกว่า แต่เอาชนะได้อย่างไม่ยากเย็นนัก

ภาพที่ 3.35 อเวนเจอร์ส (Avengers) เข้าโจมตีฐานทัพของ ไฮดร้า (Hydra)[48]

(2) แบล็ค วิโดว์ (Black Widow) เผชิญหน้า ฮัลค์ (Hulk) เพื่อให้คืนร่างเดิม แสดงถึงความกล้าหาญ

ภาพที่ 3.36 แบล็ค วิโดว์ (Black Widow) เผชิญหน้า ฮัลค์ (Hulk) เพื่อให้คืนร่างเดิม[49]

(3) ไอรอน แมน (Iron Man) ถูก แวนด้า (Wanda) สะกดจิตให้เห็นการตายของ อเวนเจอร์ส แสดงถึงการข่มความกลัวเอาไว้ และเตรียมแผนไว้รับมือในอนาคต

ภาพที่ 3.37 ไอรอน แมน (Iron Man) ถูก แวนด้า (Wanda) สะกดจิต[50]

---

[48] Marvel Studios, Kevin Feige, Anthony Russo and Joe Russo (2015*), Avengers: Age of Ultron*, America: Walt Disney, (คัดจากช่วงเวลา 00.01.41 ชม.).

[49] Marvel Studios, *Avengers: Age of Ultron*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 00.08.28 ชม.).

[50] Marvel Studios, *Avengers: Age of Ultron*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 00.11.08 ชม.).

(4) วางแผนเตรียมต่อสู้กับ อัลตรอน (Ultron) แสดงถึงความสมัครสมามสามัคคีและการเปิดใจรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน

ภาพที่ 3.38 วางแผนเตรียมต่อสู้กับ อัลตรอน (Ultron)[51]

(5) ไอรอน แมน (Iron Man) ในชุด มาร์ค 44 เวโรนิกา (Mark 44 Veronica) ปะทะ ฮัลค์ (Hulk) แสดงถึงการคาดการณ์และแก้ปัญหา

ภาพที่ 3.39 ไอรอน แมน (Iron Man) ในชุด มาร์ค 44 เวโรนิกา (Mark 44 Veronica)[52]

(6) อเวนเจอร์ส (Avengers) มากบดานที่บ้านของ ฮ็อคอาย (Hawkeye) หลังจากที่ถูก อัลตรอน (Ultron) แสดงถึงน้ำใจของ ฮ็อคอาย (Hawkeye) ที่ไม่หวั่นถึงผลอันตรายที่จะตามมา

ภาพที่ 3.40 มอเวนเจอร์ส มากบดานที่บ้านของ ฮ็อคอาย (Hawkeye)[53]

[51] Marvel Studios, *Avengers: Age of Ultron*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 00.34.01 ชม.).

[52] Marvel Studios, *Avengers: Age of Ultron*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 00.56.21 ชม.).

[53] Marvel Studios, *Avengers: Age of Ultron*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.01.02 ชม.).

(7) นิค ฟิวรี่ (Nick Fury) มาหา อเวนเจอร์ส (Avengers) ที่บ้านของ ฮ็อคอาย (Hawkeye) แสดงให้เห็นความจริงใจที่มาให้กำลังใจและคำแนะนำในการแก้ปัญหา

ภาพที่ 3.41 นิค ฟิวรี่ (Nick Fury) พบ อเวนเจอร์ส (Avengers) ที่บ้านของ ฮ็อคอาย (Hawkeye)[54]

(8) ธอร์ (Thor) เสี่ยงชีวิตลงไปในบ่อน้ำศักดิ์ที่เชื่อว่าจะทำให้รู้ความจริง แสดงถึงความกล้า และความเสียสละ

ภาพที่ 3.42 ธอร์ (Thor) เสี่ยงชีวิตลงไปในบ่อน้ำศักดิ์[55]

(9) วันด้า และ ควิก ซิลเวอร์ แม็กซิมอฟ (Wanda, Maximoff) ได้รู้ความจริงถึงแผนร้ายของ อัลตรอน (Ultron) จึงถอนตัว แสดงถึงจิตใต้สำนึกว่าแท้จริงแล้วไม่ได้อยากเป็นคนชั่ว

ภาพที่ 3.43 วันด้า และ ควิก ซิลเวอร์ แม็กซิมอฟ (Wanda, Maximoff)[56]

---

[54] Marvel Studios, *Avengers: Age of Ultron*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.14.11 ชม.).

[55] Marvel Studios, *Avengers: Age of Ultron*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.17.00 ชม.).

[56] Marvel Studios, *Avengers: Age of Ultron*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.18.13 ชม.).

(10) วันด้า และ แม็กซิมอฟ (Wanda, Maximoff) มาช่วย กัปตันอเมริกา (Captain America) แสดงให้เห็นว่าทั้งสองเมื่อกลับตัวกลับใจเป็นฝ่ายดีแล้วก็พร้อมที่จะต่อสู้เพื่อความถูกต้อง

ภาพที่ 3.44 แวนด้า (Wanda) และ แม็กซิมอฟ (Maximoff) มาช่วย กัปตันอเมริกา (Captain America)[57]

(11) แบล็ค วิโดว์ (Black Widow) ส่งญาณให้ ฮ็อคอาย (Hawkeye) รู้ตำแหน่งที่ถูก อัลตรอน (Ultron) จับตัวไป แสดงถึงการไม่ยอมแพ้ และความสามารถที่ผ่านการฝึกฝนมาเป็นอย่างดี

ภาพที่ 3.45 แบล็ค วิโดว์ (Black Widow) ส่งญาณให้ ฮ็อคอาย (Hawkeye)[58]

(12) การปรากฏตัวของ วิชั่น (Vision) แสดงถึงความมีเหตุผลของทีม อเวนเจอร์ส (Avengers) ที่ต่างคนต่างแสดงความคิดเห็นจนเข้าใจกัน

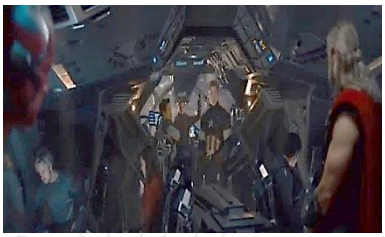
ภาพที่ 3.46 การปรากฏตัวของ วิชั่น (Vision)[59]

[57] Marvel Studios, *Avengers: Age of Ultron*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.24.56 ชม.).

[58] Marvel Studios, *Avengers: Age of Ultron*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.30.53 ชม.).

[59] Marvel Studios, *Avengers: Age of Ultron*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.36.23 ชม.).

(13) กัปตันอเมริกา (Captain America) วางแผนเตรียมเผชิญหน้ากับ อัลตรอน (Ultron) แสดงถึงความเป็นผู้นำและการคิดอย่างรอบคอบ

ภาพที่ 3.47 กัปตันอเมริกา (Captain America) วางแผนเตรียมเผชิญหน้ากับ อัลตรอน (Ultron)[60]

(14) ไอรอน แมน (Iron Man) เผชิญหน้ากับ อัลตรอน (Ultron) แสดงถึงความกล้าความรับผิดชอบ

ภาพที่ 3.48 ไอรอน แมน (Iron Man) เผชิญหน้ากับ อัลตรอน (Ultron)[61]

(15) แบล็ค วิโดว์ (Black Widow) ผลัก ดร.บรูซ แบนเนอร์ (Dr.Bruce Banner) ตกจากที่สูงเพื่อให้กลายร่างเป็น ฮัลค์ (Hulk) แสดงถึงความไว้ใจ เพราะเชื่อว่าพลังของเขาจะช่วยได้

ภาพที่ 3.49 แบล็ค วิโดว์ (Black Widow) ผลัก ดร.บรูซ แบนเนอร์ (Dr.Bruce Banner)[62]

---

[60] Marvel Studios, *Avengers: Age of Ultron*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.37.31 ชม.).

[61] Marvel Studios, *Avengers: Age of Ultron*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.39.51 ชม.).

[62] Marvel Studios, *Avengers: Age of Ultron*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.43.45 ชม.).

(16) แวนด้า (Wanda) ตัดสินใจเข้าร่วมทีมกับอเวนเจอร์ส แสดงถึงความกล้า ที่จะใช้พลังในทางที่ดีเพื่อต่อสู้กับ อัลตรอน (Ultron)

ภาพที่ 3.50 แวนด้า (Wanda) ตัดสินใจเข้าร่วมทีมกับอเวนเจอร์ส[63]

(17) การตัดสินใจของทีอเวนเจอร์ส ทุกคนมีความคิดเหมือนกันว่าถ้าช่วยชาวเมืองไม่ได้ก็จะยอมตายพร้อมกัน แสดงถึงความรับผิดชอบ และความเสียสละ

ภาพที่ 3.51 การตัดสินใจของทีอเวนเจอร์ส[64]

(18) นิค ฟิวรี่ (Nick Fury) นำยานของ ซีล (SEAL) มาช่วย อเวนเจอร์ส (Avengers) แสดงถึงความเป็นผู้นำที่มาช่วยสนับสนุนทีมเพื่อช่วยอพยพผู้คน

ภาพที่ 3.52 นิค ฟิวรี่ (Nick Fury) นำยานของ ซีล (SEAL) มาช่วย[65]

[63] Marvel Studios, *Avengers: Age of Ultron*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.48.33 ชม.).

[64] Marvel Studios, *Avengers: Age of Ultron*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.51.8 ชม.).

[65] Marvel Studios, *Avengers: Age of Ultron*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.51.30 ชม.).

(19) อเวนเจอร์ส (Avengers) รวมพลังสู้กับ อัลตรอน (Ultron) หลังจากช่วยชาวเมืองได้แล้วทุกคนก็มารวมตัวกันอีกครั้งเพื่อวางแผนรับมือในการต่อสู้ครั้งนี้ แสดงถึงความสามัคคี

ภาพที่ 3.53 อเวนเจอร์ส (Avengers) รวมพลังสู้กับ อัลตรอน (Ultron)[66]

(20) ไอรอน แมน (Iron Man) ธอร์ (Thor) และ วิชั่น (Vision) รวมพลังสู้กับ อัลตรอน (Ultron) แสดงถึงความสามัคคีอย่างชัดเจนเพราะลำพังคนเดียวยากที่จะสู้

ภาพที่ 3.54 ไอรอน แมน (Iron Man) ธอร์ (Thor) วิชั่น (Vision) รวมพลังสู้กับ อัลตรอน (Ultron)[67]

(21) แม็กซิมอฟ (Maximoff) เข้าช่วย (ฮ็อคอาย (Hawkeye)) กับเด็กที่กำลังจะถูกยิง แสดงถึงความเสียสละแม้รู้ว่าการช่วยจะอันรายถึงชีวิตก็พร้อมจะเข้าไปช่วย

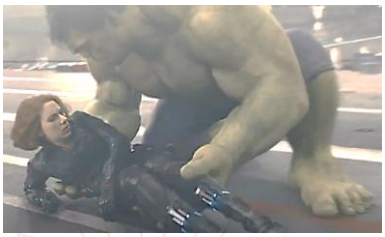
ภาพที่ 3.55 แม็กซิมอฟ (แม็กซิมอฟ (Maximoff)) เข้าช่วย ฮ็อคอาย (Hawkeye)[68]

[66] Marvel Studios, *Avengers: Age of Ultron*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.55.8 ชม.).

[67] Marvel Studios, *Avengers: Age of Ultron*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.55.08 ชม.).

[68] Marvel Studios, *Avengers: Age of Ultron*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 02.00.32 ชม.).

(22) ฮัลค์ (Hulk) อุ้ม แบล็ค วิโดว์ (Black Widow) มาส่งที่ยานอพยพ หลังการต่อสู้ได้จบลง แสดงถึงการควบคุมตนเองของ ฮัลค์ (Hulk) ความอ่อนโยนที่ซ่อนอยู่ภายในใจของเขา

ภาพที่ 3.56 ฮัลค์ (Hulk) อุ้ม แบล็ค วิโดว์ (Black Widow) มาส่งที่ยาน[69]

(23) การเดินทางจากไปของ ฮัลค์ (Hulk) แสดงถึงความรู้สึกสำนึกผิด ความรับผิดชอบและความรักที่กลัวคนรอบข้างจะได้รับอันตรายจึงเลือกที่จะจากไป

ภาพที่ 3.57 การเดินทางจากไปของ ฮัลค์ (Hulk)[70]

(24) วิชั่น (Vision) กับ อัลตรอน (Ultron) ตัวสุดท้าย แสดงถึงจุดยืนว่าจะอยู่ข้างความดีความถูกต้อง

ภาพที่ 3.58 วิชั่น (Vision) กับ อัลตรอน (Ultron) ตัวสุดท้าย[71]

[69] Marvel Studios, *Avengers: Age of Ultron*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 02.01.27 ชม.).

[70] Marvel Studios, *Avengers: Age of Ultron*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 02.04.57 ชม.).

[71] Marvel Studios, *Avengers: Age of Ultron*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 02.05.23 ชม.).

(25) ไอรอน แมน (Iron Man) และธอร์ (Thor) ทำลายระเบิดเพื่อให้ระเบิดเมืองก่อนกระแทกพื้นโลกและทำลายทุกชีวิต แสดงถึงความเสียสละของทั้งสองคน

ภาพที่ 3.59 ไอรอน แมน (Iron Man) และธอร์ (Thor) ทำลายระเบิด[72]

(26) หลังจบศึกการต่อสู้ กัปตันอเมริกา (Captain America), ธอร์ (Thor) และ ไอรอน แมน (Iron Man) วางแผนรับมือในศึกต่อไป แสดงถึงความไม่ประมาทและการรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน

ภาพที่ 3.60 วางแผนรับมือในศึกต่อไป[73]

ผู้วิจัยได้ศึกษาคุณธรรมของซูเปอร์ฮีโร่ใน Avengers: Age of Ultron, 2015 โดยศึกษาจากพฤติกรรม คำพูด ความคิด ของซูเปอร์ฮีโร่ ที่แสดงออกมาตามเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในภาพยนตร์ สามารถสรุปเป็นคุณธรรมได้จำนวน 26 ข้อ และจะนำไปวิเคราะห์ในบทต่อไป

3.4.3 คุณธรรมของซูเปอร์ฮีโร่ Avengers: Infinity War, 2018

การศึกษาคุณธรรมของซูเปอร์ฮีโร่ใน Avengers : Infinity War, 2018 ผู้วิจัยได้ศึกษาจากพฤติกรรม คำพูด ความคิด ของซูเปอร์ฮีโร่ ที่แสดงออกมาตามเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในภาพยนตร์แล้ววิเคราะห์เป็นคุณธรรมตามลำดับต่อไปนี้

(1) การพัฒนาชุด ไอรอน แมน มาร์ค 50 (Iron Man Mark 50) แสดงถึงความไม่ประมาทพร้อมเผชิญอันตราย

ภาพที่ 3.61 การพัฒนาชุด ไอรอน แมน มาร์ค 50 (Iron Man Mark 50)[74]

---

[72] Marvel Studios, *Avengers: Age of Ultron*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 02.05.23 ชม.).

[73] Marvel Studios, *Avengers: Age of Ultron*, Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 02.05.23 ชม.).

[74] Marvel Studios, *Avengers: Infinity,* อ้างแล้ว, (คัดจากช่วงเวลา 00.12.08 ชม.).

(2) ดร.สเตรนจ์ (Dr.Strange) และ วอง (Wong) อธิบายเรื่องมณีทั้ง 6 ให้ ดร.บรูซ แบนเนอร์ (Dr.Bruce Banner) และ ไอรอน แมน (Iron Man) เพื่อเตรียมรับมือศัตรูที่กำลังมา

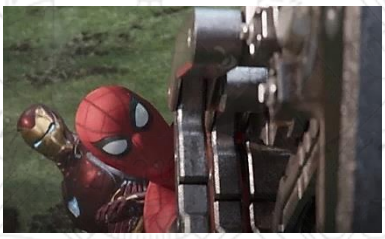
ภาพที่ 3.62 ดร.สเตรนจ์ (Dr.Strange) และ วอง (Wong)[75]

(3) ไอรอน แมน (Iron Man) แสดงศักยภาพการทำงานของชุด Mark 50 สู้กับ เอโบนี มอว์ (Ebony Maw) และ แบล็ค ดวาร์ฟ (Black Dwarf) แสดงถึงการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ภาพที่ 3.63 ไอรอน แมน (Iron Man) แสดงศักยภาพการทำงานของชุด Mark 50[76]

(4) การปรากฏตัวของ สไปเดอร์แมน (Spider - Man) เพื่อช่วย ไอรอน แมน (Iron Man) สู้กับ แบล็ค ดวาร์ฟ (Black Dwarf) แสดงถึงความเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

ภาพที่ 3.64 การปรากฏตัวของ สไปเดอร์แมน (Spider-Man) [77]

[75] Marvel Studios, *Avengers: Infinity,* อ้างแล้ว, (คัดจากช่วงเวลา 00.13.45 ชม.).

[76] Marvel Studios, *Avengers: Infinity,* อ้างแล้ว, (คัดจากช่วงเวลา 00.21.11 ชม.).

[77] Marvel Studios, *Avengers: Infinity,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 00.22.30 ชม.).

(5) สไปเดอร์แมน (Spider-Man) ตามช่วย ดร.สเตรนจ์ (Dr. Strange) จนติดขึ้นไปบนยานของ เอโบนี มอว์ (Ebony Maw) สมุนของ ธานอส (Thanos) แสดงถึงกล้าหาญ

ภาพที่ 3.65 สไปเดอร์แมน (Spider-Man) ตามช่วย ดร.สเตรนจ์ (Dr. Strange)[78]

(6) ไอรอน แมน (Iron Man) แอบลอบเข้าไปในยาน ของ เอโบนี มอว์ (Ebony Maw) แสดงถึงความกล้าหาญ

ภาพที่ 3.66 ไอรอน แมน (Iron Man) แอบลอบเข้าไปในยาน ของ เอโบนี มอว์ (Ebony Maw)[79]

(7) สไปเดอร์แมน (Spider-Man) หลังจากได้ชุด ไอรอน สไปเดอร์ (Iron Spider) ได้แอบขึ้นยานของ เอโบนี มอว์ (Ebony Maw) แสดงถึงความกล้าหาญ

ภาพที่ 3.67 สไปเดอร์แมน (Spider - Man) ได้แอบขึ้นยานของ เอโบนี มอว์ (Ebony Maw)[80]

[78] Marvel Studios, *Avengers: Infinity,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 00.25.23 ชม.).

[79] Marvel Studios, *Avengers: Infinity,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 00.25.59 ชม.).

[80] Marvel Studios, *Avengers: Infinity,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 00.26.46 ชม.).

(8) ธอร์ (Thor) กับ ทีม การ์เดียนส์ ออฟ เดอะ กาแล็กซี่ (Guardians of the galaxy) แสดงถึงการพูดคุยอย่างมีเหตุผล การรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน ช่วยกันแก้ปัญหา

ภาพที่ 3.68 ธอร์ (Thor) กับ ทีม การ์เดียนส์ ออฟ เดอะ กาแล็กซี่ (Guardians of the galaxy)[81]

(9) การให้คำมั่นของวิชั่น (Vision) และ แวนด้า (Wanda) ต่อ ไอรอน แมน (Iron Man) แสดงถึงสัจจะ อเวนเจอร์ส ว่าเมื่อเกิดเหตุร้ายจะมาร่วมทีมด้วย

ภาพที่ 3.69 การให้คำมั่นของวิชั่น (Vision) และ แวนด้า (Wanda)[82]

(10) แวนด้า (Wanda) ปกป้อง วิชั่น (Vision) จาก Corvus Glaive และ Proxima Midnight เหล่าสมุนของ ธานอส (Thanos) แสดงถึงความเสียสละ ความกล้า ความอดทน

ภาพที่ 3.70 แวนด้า (Wanda) ปกป้อง วิชั่น (Vision)[83]

[81] Marvel Studios, *Avengers: Infinity,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 00.32.49 ชม.).

[82] Marvel Studios, *Avengers: Infinity,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 00.37.44 ชม.).

[83] Marvel Studios, *Avengers: Infinity,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 00.40.29 ชม.).

(11) การปรากฏตัวของ กัปตันอเมริกา (Captain America) แบล็ค วิโดว์ (Black Widow) และ ฟอล์คอน (Falcon) เพื่อช่วย แวนด้า (Wanda) ปกป้อง วิชั่น (Vision) จากสมุนของ ธานอส (Thanos) แสดงถึงมิตรภาพการช่วยเหลือ และสัจจะที่เคยให้ไว้

ภาพที่ 3.71 กัปตันอเมริกา (Captain America) และ แบล็ค วิโดว์ (Black Widow) ปรากฏตัว[84]

(12) กาโมร่า (Gamora) ในวัยเด็กเผชิญหน้ากับ ธานอส (Thanos) แสดงถึงความกล้าหาญ ความอดทน ไม่เกรงกลัวตัวอำนาจชั่วร้าย

ภาพที่ 3.72 กาโมร่า (Gamora) ในวัยเด็กเผชิญหน้ากับธานอส (Thanos)[85]

(13) สตาร์ลอร์ด (Star-Lord) ให้สัจจะสัจจะ กับ กาโมร่า (Gamora) ว่า หากพลาดท่าให้ ธานอส (Thanos) ให้ฆ่าเธอได้เลย แสดงถึงความเสียสละ

ภาพที่ 3.73 สตาร์ลอร์ด (Star - Lord) ให้สัจจะสัจจะ กับ กาโมร่า (Gamora)[86]

[84] Marvel Studios, *Avengers: Infinity,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 00.41.38 ชม.).

[85] Marvel Studios, *Avengers: Infinity,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 00.42.22 ชม.).

[86] Marvel Studios, *Avengers: Infinity,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 00.45.33 ชม.).

(14) สตาร์ลอร์ด (Star-Lord) เหนี่ยวไกยิง กาโมร่า (Gamora) เพื่อไม่ให้ ธานอส (Thanos) จับตัวไป แสดงถึงสัจจะ ที่เคยให้คำสาบานไว้

ภาพที่ 3.74 สตาร์ลอร์ด (Star-Lord) เหนี่ยวไกยิง กาโมร่า (Gamora)[87]

(15) วิชั่น (Vision) ยอมตายเพื่อให้ทำลาย มณีจิตใจ (Mind Stone) แสดงถึงความเสียสละ

ภาพที่ 3.75 วิชั่น (Vision) ยอมตายเพื่อให้ทำลาย มณีจิตใจ (Mind Stone)[88]

(16) การตัดสินใจเข้าร่วมการต่อสู้ของ วินเทอร์ โซลเจอร์ (Winter Soldier) เพื่อต่อสู้กับกองทัพของ ธานอส (Thanos) แสดงถึงความพร้อม ความเสียสละการตัดสินใจแบบไม่ลังเล

ภาพที่ 3.76 การตัดสินใจเข้าร่วมการต่อสู้ของ วินเทอร์ โซลเจอร์ (Winter Soldier)[89]

[87] Marvel Studios, *Avengers: Infinity,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 00.53.37 ชม.).

[88] Marvel Studios, *Avengers: Infinity,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 00.57.15 ชม.).

[89] Marvel Studios, *Avengers: Infinity,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 00.59.32 ชม.).

(17) เอโบนี มอว์ (Ebony Maw) ทรมาน ดร.สเตรนจ์ (Dr. Strange) แสดงถึงความอดทน

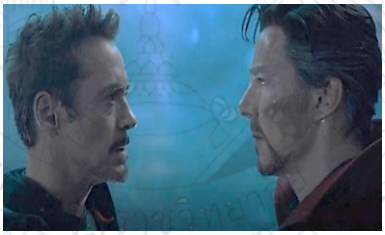
ภาพที่ 3.77 เอโบนี มอว์ (Ebony Maw) ทรมาน ดร.สเตรนจ์ (Dr. Strange)[90]

(18) ไอรอน แมน (Iron Man) ยอมรับเหตุผลและวิธีแก้ปัญหาของ Spiderman แสดงถึงการพัฒนา การแก้ปัญหา และมีความคิดเป็นผู้ใหญ่ขึ้นของSpiderman

ภาพที่ 3.78 ไอรอน แมน (Iron Man) ใช้วิธีแก้ปัญหาของ Spiderman[91]

(19) ไอรอน แมน (Iron Man) ตัดสินใจบุกไปสู้กับ ธานอส (Thanos) แสดงถึงความกล้าหาญ ไม่เกรงกลัวต่อความช่วยร้าย รวมถึงความเสียสละ

ภาพที่ 3.79 ไอรอน แมน (Iron Man) ตัดสินใจบุกไปสู้กับ ธานอส (Thanos)[92]

[90] Marvel Studios, *Avengers: Infinity,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.00.11 ชม.).

[91] Marvel Studios, *Avengers: Infinity,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.01.08 ชม.).

[92] Marvel Studios, *Avengers: Infinity,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.04.27 ชม.).

(20) กาโมร่า (Gamora) ไม่ยอมบอกที่ซ่อนของมณีวิญญาณ (Soul Stone) ให้กับ ธานอส (Thanos) แสดงถึงความอดทน และความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

ภาพที่ 3.80 กาโมร่า (Gamora) ไม่ยอมบอกที่ซ่อนของมณีวิญญาณ[93]

(21) อเวนเจอร์ส (Avengers) ร่วมทีมกับ ทีมการ์เดียนส์ ออฟ เดอะ กาแล็กซี่ (Guardians of the galaxy) วางแผนเตรียมการที่จะเผชิญหน้ากับ ธานอส (Thanos) แสดงถึงความสามัคคีทั้งด้านความคิดและสติปัญญารวมถึงความกล้าหาญ

ภาพที่ 3.81 อเวนเจอร์ส, การ์เดียนส์ ออฟ เดอะ กาแล็กซี่ (Guardians of the galaxy)[94]

(22) ร็อคเก็ต (Rocket) มอบดวงตาให้กับ ธอร์ (Thor) แสดงถึงความเสียสละ

ภาพที่ 3.82 ร็อคเก็ต (Rocket) มอบดวงตาให้กับ ธอร์ (Thor)[95]

[93] Marvel Studios, *Avengers: Infinity,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.09.49 ชม.).

[94] Marvel Studios, *Avengers: Infinity,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.09.49 ชม.).

[95] Marvel Studios, *Avengers: Infinity,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.23.06 ชม.).

(23) กาโมร่า (Gamora) ปลิดชีพตัวเองเพื่อไม่ให้ ธานอส (Thanos) ใช้กับมณีวิญญาณ (Soul Stone) แสดงถึงความเสียสละ

ภาพที่ 3.83 กาโมร่า (Gamora) จะปลิดชีพตัวเอง[96]

(24) การต้อนรับของ แบล็ค แพนเทอร์ (Black Panther) กษัตริย์เมือง วาคามดา (Wakanda) แสดงถึงความมีน้ำใจ ความสามัคคี มีสัจจะ รวมถึงความเสียสละ

ภาพที่ 3.84 การต้อนรับของ แบล็ค แพนเทอร์ (Black Panther)[97]

(25) การพบกันของ กัปตันอเมริกา (Captain America) และ วินเทอร์ โซลเจอร์ (Winter Soldier) แสดงถึงมิตรภาพ และสัจจะของความเป็นเพื่อน

ภาพที่ 3.85 กัปตันอเมริกา (Captain America) และ วินเทอร์ โซลเจอร์ (Winter Soldier)[98]

[96] Marvel Studios, *Avengers: Infinity,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.29.27 ชม.).

[97] Marvel Studios, *Avengers: Infinity,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.32.23 ชม.).

[98] Marvel Studios, *Avengers: Infinity,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.32.30 ชม.).

(26) อเวนเจอร์ส (Avengers) และ กองทัพของวาคานดา (Wakanda) ปะทะ กับกองทัพของ ธานอส (Thanos) แสดงถึงพลังความสามัคคี และความเสียสละ รวมถึงสัจจะที่เคยให้ไว้

ภาพที่ 3.86 อเวนเจอร์ส (Avengers) และ กองทัพของวาคานดา (Wakanda)[99]

(27) ธอร์ (Thor) ยืนรับแสงแห่งดวงดาวเพื่อเชื่อต่อให้มีพลังงาน สร้าง สตรอม เบรคเกอร์ (Storm Breaker) แสดงถึงความอดทนและความเสียสละ รวมถึงการฝึกฝนร่างการมาเป็นอย่างดี

ภาพที่ 3.87 ธอร์ (Thor) รับแสงดวงดาวเพื่อเชื่อมต่อสร้าง สตรอม เบรคเกอร์ (Storm Breaker)[100]

(28) Groot มนุษย์ต้นไม้ ใช้แขนเพื่อสร้างด้ามค้อน สตรอม เบรคเกอร์ (Storm Breaker) ให้กับธอร์ (Thor) แสดงถึงความอดทนและความเสียสละ

ภาพที่ 3.88 Groot มนุษย์ต้นไม้ ใช้แขนเพื่อสร้างด้ามค้อนให้กับธอร์ (Thor)[101]

---

[99] Marvel Studios, *Avengers: Infinity,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.42.31 ชม.).

[100] Marvel Studios, *Avengers: Infinity,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.44.20 ชม.).

[101] Marvel Studios, *Avengers: Infinity,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.37.41 ชม.).

(29) ธอร์ (Thor) มาช่วย อเวนเจอร์ส (Avengers) และ กองทัพวาคานด้าน เพื่อต่อสู้กับกองทัพของ ธานอส (Thanos) แสดงถึงความมุ่งมั่นตั้งใจและสัจจะที่เคยให้ไว้

ภาพที่ 3.89 ธอร์ (Thor) มาช่วย ทีม อเวนเจอร์ส (Avengers)[102]

(30) อเวนเจอร์ส (Avengers) ร่วมทีมกับ ทีมการ์เดียนส์ ออฟ เดอะ กาแล็กซี่ (Guardians of the galaxy) สู้กับ ธานอส (Thanos) แสดงถึงพลังความสามัคคีและความเสียสละของทุกคน

ภาพที่ 3.90 รวมพลังสู้กับ ธานอส (Thanos)[103]

(31) การต่อสู้ของ ดร.โรเบิร์ต บรูซ แบนเนอร์ (Dr. Robert Bruce Banner) หรือ ฮัลค์ (Hulk) ใส่ชุด ไอรอน แมน (Iron Man) แสดงถึงอดทนความพยายามที่จะต่อสู้ร่วมปกป้องโลก

ภาพที่ 3.91 การต่อสู้ของ ดร.โรเบิร์ต บรูซ แบนเนอร์ (Dr. Robert Bruce Banner)[104]

[102] Marvel Studios, *Avengers: Infinity,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.45.33 ชม.).

[103] Marvel Studios, *Avengers: Infinity,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.50.36 ชม.).

[104] Marvel Studios, *Avengers: Infinity,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.56.22 ชม.).

(32) กัปตันอเมริกา (Captain America) ต่อสู้ปกป้อง วิชั่น (Vision) แสดงถึงสัจจะที่ให้ไว้ว่าจะช่วยเหลือไม่ให้ใครต้องเสียชีวิต

ภาพที่ 3.92 กัปตันอเมริกา (Captain America) ต่อสู้ปกป้อง วิชั่น (Vision)[105]

(33) สไปเดอร์แมน (Spider - Man) ทำการช่วยเหลือทุกคนจากการโจมตีของ ธานอส (Thanos) แสดงถึงความมีน้ำใจ สัจจะ และการฝึกฝนมาเป็นอย่างดี

ภาพที่ 3.93 สไปเดอร์แมน (Spider - Man) ทำการช่วยเหลือทุกคน[106]

(34) ดร.สเตรนจ์ (Dr. Strange) เผชิญหน้า ธานอส (Thanos) แสดงถึงความกล้าหาญไม่เกรงกลัวต่อพลังอำนาจของความชั่วร้าย

ภาพที่ 3.94 ดร.สเตรนจ์ (Dr. Strange) เผชิญหน้า ธานอส (Thanos)[107]

[105] Marvel Studios, *Avengers: Infinity,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.58.22 ชม.).

[106] Marvel Studios, *Avengers: Infinity,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.59.08 ชม.).

[107] Marvel Studios, *Avengers: Infinity,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.59.42 ชม.).

(35) ไอรอน แมน (Iron Man) เผชิญหน้า กับ ธานอส (Thanos) แสดงถึงความกล้าหาญ และความทุ่มเท ที่พร้อมจะทำทุกอย่างเพื่อปกป้องทุนคน

ภาพที่ 3.95 ไอรอน แมน (Iron Man) เผชิญหน้า กับ ธานอส (Thanos)[108]

(36) ไอรอน แมน (Iron Man) แพ้ ธานอส (Thanos) แสดงถึงความพยายามแม้จะรู้ว่าสู้ไม่ได้แต่ก็จะสู้ให้เต็มที่จนสุดความสามารถ

ภาพที่ 3.96 ไอรอน แมน (Iron Man) แพ้ ธานอส (Thanos)[109]

(37) ไอรอน แมน (Iron Man) ถูก ธานอส (Thanos) แทงด้วยอาวุธของตนเองจนบาดเจ็บสาหัส แสดงถึงความอดทนและความเสียสละ

ภาพที่ 3.97 ไอรอน แมน (Iron Man) ถูก ธานอส (Thanos) แทงด้วยอาวุธของตนเอง[110]

---

[108] Marvel Studios, *Avengers: Infinity,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 02.01.00 ชม.).

[109] Marvel Studios, *Avengers: Infinity,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 02.01.23 ชม.).

[110] Marvel Studios, *Avengers: Infinity,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 02.01.34 ชม.).

(38) ดร.สเตรนจ์ (Dr. Strange) ยอมมอบมณีให้ ธานอส (Thanos) แลกกับชีวิตของ ไอรอน แมน (Iron Man) แสดงให้เห็นความอดทนและความเสียสละ

ภาพที่ 3.98 ดร.สเตรนจ์ (Dr. Strange) ยอมมอบมณีให้ ธานอส (Thanos)[111]

(39) แวนด้า (Wanda) ทำลายมณีของ วิชั่น (Vision) แสดงถึงความอดทนความเสียสละ และสัจจะสัจจะของทั้งสองคน

ภาพที่ 3.99 แวนด้า (Wanda) ทำลายมณีของ วิชั่น (Vision)[112]

(40) กัปตันอเมริกา (Captain America) ต่อสู้กับ ธานอส (Thanos) แสดงถึงความอดทน ความเสียสละและไม่เกรงกลัวต่อความชั่วร้าย

ภาพที่ 3.100 กัปตันอเมริกา (Captain America) ต่อสู้กับ ธานอส (Thanos)[113]

[111] Marvel Studios, *Avengers: Infinity,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 02.02.38 ชม.).

[112] Marvel Studios, *Avengers: Infinity,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 02.06.46 ชม.).

[113] Marvel Studios, *Avengers: Infinity,* อ้างแล้ว, (คัดจากช่วงเวลา 02.07.47 ชม.).

(41) วิชั่น (Vision) เสียชีวิต แสดงถึงความพยายาม ความเสียสละ ความสามัคคีของทุกคนที่ร่วมมือร่วมใจกันต่อสู้จนถึงที่สุด

ภาพที่ 3.101 วิชั่น (Vision) เสียชีวิต[114]

ผู้วิจัยได้ศึกษาคุณธรรมของซูเปอร์ฮีโร่ใน Avengers: Infinity War, 2018 โดยศึกษาจากพฤติกรรม คำพูด ความคิด ของซูเปอร์ฮีโร่ ที่แสดงออกมาตามเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในภาพยนตร์ สามารถสรุปเป็นคุณธรรมได้จำนวน 41 ข้อ และจะได้นำไปวิเคราะห์ในบทต่อไป

3.4.4 คุณธรรมของซูเปอร์ฮีโร่ใน Avengers: Endgame, 2019

ผู้วิจัยได้ศึกษาจากพฤติกรรม คำพูด ความคิด ของซูเปอร์ฮีโร่ ที่แสดงออกมาตามเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในภาพยนตร์ แล้ววิเคราะห์เป็นคุณธรรมตามลำดับต่อไปนี้

(1) ไอรอน แมน (Iron Man) ติดอยู่ในยานกลางอวกาศ แสดงถึงความอดทน

ภาพที่ 3.102 ไอรอน แมน (Iron Man) ติดอยู่ในยานกลางอวกาศ[115]

[114] Marvel Studios, *Avengers: Infinity,* อ้างแล้ว, (คัดจากช่วงเวลา 02.16.10 ชม.).

[115] Marvel Studios, Kevin Feige, Anthony Russo and Joe Russo (2019*),* Avengers: Endgame, America: Walt Disney, (คัดจากช่วงเวลา 00.05.40 ชม).

(2) กัปตัน มาร์เวล (Captain Marvel) มาช่วย ไอรอน แมน (Iron Man) กลับไปยังโลก แสดงถึงความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความมีน้ำใจ

ภาพที่ 3.103 กัปตัน มาร์เวล (Captain Marvel) มาช่วย ไอรอน แมน (Iron Man)[116]

(3) กัปตันอเมริกา (Captain America) มาประคอง ไอรอน แมน (Iron Man) จากยาน ฯ แสดงถึงสัจจะ มิตรภาพ ความเอื้อเฟื้อ

ภาพที่ 3.104 ไอรอน แมน (Iron Man) กลับถึงโลก[117]

(4) กัปตันอเมริกา (Captain America), กัปตันมาร์เวล (Captain Marvel), ฮัลค์ (Hulk) และทีม ขึ้นยานไปสู้กับ ธานอส (Thanos) เพื่อแย่งถุงมือมณีคืนมา แสดงถึงความพยายาม

ภาพที่ 3.105 อเวนเจอร์ส (Avengers) ที่เหลือเตรียมสู้เพื่อแย่งมณีทั้ง 6 กับ ธานอส (Thanos)[118]

[116] Marvel Studios, *Avengers: Endgame,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 00.08.03 ชม.).

[117] Marvel Studios, *Avengers: Endgame,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 00.09.16 ชม.).

[118] Marvel Studios, *Avengers: Endgame,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 00.15.12 ชม.).

(5) กัปตันอเมริกา (Captain America) ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาทางจิตวิทยาเพื่อบรรเทาทุกข์ในใจให้กับทุกคน แสดงถึงความอดทนและความเสียสละเวลาเพื่อให้กำลังใจผู้อื่น

ภาพที่ 3.106 กัปตันอเมริกา (Captain America) ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาทางจิตวิทยา[119]

(6) แอ้นท์ แมน (Ant Man) ออกมาจากมิติ ควอนตัม (Quantum) พบว่ามีคนสูญหายมากมาย แสดงถึงการมีสติ สามารถควบคุมอารมณ์ได้ (แม้จะเห็นชื่อตัวเองที่ป้ายหลุมศพ)

ภาพที่ 3.107 แอ้นท์ แมน (Ant Man) ออกมาจากมิติ ควอนตัม (Quantum)[120]

(7) แบล็ค วิโดว์ (Black Widow) ประชุมสายทางไกลกับ อเวนเจอร์ส (Avengers) ที่เหลือ แสดงถึงการรู้หน้าที่ ทำหน้าที่ตัวเอง

ภาพที่ 3.108 แบล็ค วิโดว์ (Black Widow) ประชุมกับทีม อเวนเจอร์ส (Avengers)[121]

[119] Marvel Studios, *Avengers: Endgame,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 00.21.34 ชม.).

[120] Marvel Studios, *Avengers: Endgame,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 00.24.24 ชม.).

[121] Marvel Studios, *Avengers: Endgame,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 00.26.46 ชม.).

(8) ดร.แบนเนอร์ (Dr. Banner) กับ ฮัลค์ (Hulk) ประสานร่างเป็นหนึ่งเดียวกัน แสดงถึงการพัฒนาตนเองอย่างไม่หยุดนิ่ง

ภาพที่ 3.109 ดร.แบนเนอร์ (Dr. Banner) กับ ฮัลค์ (Hulk) ประสานร่างเป็นหนึ่ง[122]

(9) ไอรอน แมน (Iron Man) หยิบภาพถ่ายกับสไปเดอร์-แมน (Spider-Man) มาดู แสดงถึงความยึดมั่นสัจจะสัจจะที่เคยได้ให้ไว้และต้องทำให้ได้

ภาพที่ 3.110 ไอรอน แมน (Iron Man) ตัดสินใจเข้าช่วยทีม อเวนเจอร์ส (Avengers)[123]

(10) แอ้นท์ แมน (Ant Man) ทดลองเครื่องมือย้อนเวลา แสดงถึงความพยายาม ความเสียสละ

ภาพที่ 3.111 แอ้นท์ แมน (Ant Man) ทดลองเครื่องมือย้อนเวลา[124]

[122] Marvel Studios, *Avengers: Endgame,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 00.37.38 ชม.).

[123] Marvel Studios, *Avengers: Endgame,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 00.39.29 ชม.).

[124] Marvel Studios, *Avengers: Endgame,* อ้างแล้ว, (คัดจากช่วงเวลา 00.43.45 ชม.).

(11) ไอรอน แมน (Iron Man) จับมือกับ กัปตันอเมริกา (Captain America) แสดงถึง มิตรภาพ การให้อภัย ความเสียสละ

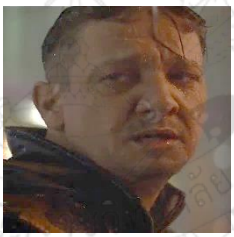
ภาพที่ 3.112 ไอรอน แมน (Iron Man) จับมือกับ กัปตันอเมริกา (Captain America)[125]

(12) ไอรอน แมน (Iron Man) คืนโล่ให้ กัปตันอเมริกา (Captain America) แสดงถึง ความมีน้ำใจ

ภาพที่ 3.113 ไอรอน แมน (Iron Man) คืนโล่ให้กัปตันอเมริกา (Captain America)[126]

(13) แบล็ค วิโดว์ (Black Widow) มาหยุด ฮ็อคอาย (Hawkeye) ไม่ให้เป็นนักฆ่า แสดง ถึงความพยายาม ความมีน้ำใจที่ดีต่อเพื่อน

ภาพที่ 3.114 แบล็ค วิโดว์ (Black Widow) มาหยุด ฮ็อคอาย (Hawkeye) ไม่ให้เป็นนักฆ่า[127]

[125] Marvel Studios, *Avengers: Endgame,* อ้างแล้ว, (คัดจากช่วงเวลา 00.47.04 ชม.).

[126] Marvel Studios, *Avengers: Endgame,* อ้างแล้ว, (คัดจากช่วงเวลา 00.47.37 ชม.).

[127] Marvel Studios, *Avengers: Endgame,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 00.57.08 ชม.).

(14) ฮ็อคอาย (Hawkeye) อาสาเป็นคนทดลองระบบเพื่อย้อนเวลา แสดงถึงความพยายาม ความเสียสละ

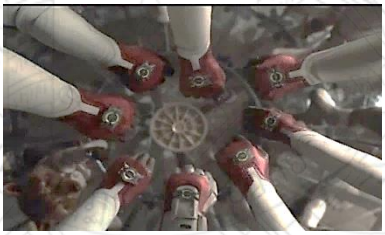
ภาพที่ 3.115 ฮ็อคอาย (Hawkeye) อาสาเป็นคนทดลองระบบเพื่อย้อนเวลา[128]

(15) อเวนเจอร์ส (Avengers) กับการประชุมย้อนเวลาเพื่อรวบรวมมณี ทั้ง 6 แสดงถึงความสามัคคี ความพยายาม ความเสียสละ ไม่ยอมแพ้ต่อปัญหาอุปสรรค

ภาพที่ 3.116 อเวนเจอร์ส (Avengers) กับการประชุมย้อนเวลา[129]

(16) อเวนเจอร์ส (Avengers) รวมพลังก่อนการเดินทางย้อนเวลา แสดงถึงพลังความสมัครสมานสามัคคีมีใจเป็นหนึ่งเดียวกัน

ภาพที่ 3.117 อเวนเจอร์ส (Avengers) รวมพลังก่อนการเดินทางย้อนเวลา[130]

---

[128] Marvel Studios, *Avengers: Endgame,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 00.58.43 ชม.).

[129] Marvel Studios, *Avengers: Endgame,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.05.24 ชม.).

[130] Marvel Studios, *Avengers: Endgame,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.05.55 ชม.).

(17) กัปตันอเมริกา (Captain America) ใช้กลอุบายจนได้คฑามาจากกลุ่ม ไฮดร้า (Hydra) แสดงถึงปัญญาความฉลาดหลักแหลม

ภาพที่ 3.118 กัปตันอเมริกา (Captain America) ใช้กลอุบายจนได้คฑาจากกลุ่ม ไฮดร้า (Hydra)[131]

(18) กัปตันอเมริกา (Captain America) ต้องต่อสู้กับตัวเองในโลกอดีต แสดงถึงความกล้า กล้าที่จะเผชิญหน้ากับตัวเอง

ภาพที่ 3.119 กัปตันอเมริกา (Captain America) สู้กับตัวเองในอดีต[132]

(19) ดร.แบนเนอร์ (Dr. Banner) เจรจาเพื่อยืมมณีเวลากับจอมเวทย์ แสดงถึงความอดทน และการใช้เหตุผล

ภาพที่ 3.120 ดร.แบนเนอร์ (Dr. Banner) เจรจาเพื่อยืมมณีเวลากับจอมเวทย์[133]

---

[131] Marvel Studios, *Avengers: Endgame,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.19.09 ชม.).

[132] Marvel Studios, *Avengers: Endgame,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.22.17 ชม.).

[133] Marvel Studios, *Avengers: Endgame,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.24.42 ชม.).

(20) ไอรอน แมน (Iron Man) และ กัปตันอเมริกา (Captain America) ย้อนเวลาครั้งที่ 2 แสดงถึงความเสียสละและการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

ภาพที่ 3.121 ไอรอน แมน (Iron Man) และ กัปตันอเมริกา (Captain America) ย้อนเวลา[134]

(21) แบล็ค วิโดว์ (Black Widow) สละชีวิตเพื่อแลกกับมณีวิญญาณ แสดงถึงความอดทน ความเสียสละ

ภาพที่ 3.122 แบล็ค วิโดว์ (Black Widow) สละชีวิตเพื่อแลกกับมณีวิญญาณ[135]

(22) อเวนเจอร์ส (Avengers) สูญเสีย แบล็ค วิโดว์ (Black Widow) แต่ก็พร้อมสู้ต่อ แสดงถึงความอดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค

ภาพที่ 3.123 อเวนเจอร์ส (Avengers) สูญเสียแบล็ค วิโดว์ (Black Widow)[136]

[134] Marvel Studios, *Avengers: Endgame,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.38.53 ชม.).

[135] Marvel Studios, *Avengers: Endgame,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.52.03 ชม.).

[136] Marvel Studios, *Avengers: Endgame,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 01.57.18 ชม.).

(23) ฮัลค์ (Hulk) อาสาใส่ถุงมือเพื่อดีดนิ้วนำทุกคนที่สูญหายกลับคืนมา แสดงถึงความอดทน ความเสียสละ ความกล้าหาญ

ภาพที่ 3.124 ฮัลค์ (Hulk) อาสาใส่ถุงมือเพื่อดีดนิ้วเพื่อเปลี่ยนเหตุการณ์[137]

(24) ธอร์ (Thor) กัปตันอเมริกา (Captain America) ไอรอน แมน (Iron Man) เผชิญกับหน้า ธานอส (Thanos) แสดงถึงความกล้าหาญ ความเสียสละ การข่มใจไม่ให้กลัวความชั่วร้าย

ภาพที่ 3.125 เตรียมเผชิญกับหน้า ธานอส (Thanos)[138]

(25) ไอรอน แมน (Iron Man) รับพลังจากอาวุธของธอร์ (Thor) แสดงถึงความอดทน ความเสียสละ การบูรณาการเพื่อผสมผสานพลังการต่อสู้เพื่อให้มีเพิ่มมากขึ้น

ภาพที่ 3.126 ไอรอน แมน (Iron Man) รับพลังจากอาวุธของธอร์ (Thor)[139]

[137] Marvel Studios, *Avengers: Endgame,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 02.01.22 ชม.).

[138] Marvel Studios, *Avengers: Endgame,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 02.08.00 ชม.).

[139] Marvel Studios, *Avengers: Endgame,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 02.12.04 ชม.).

(26) กัปตันอเมริกา (Captain America) ยกค้อนของธอร์ (Thor) เพื่อสู้กับ ธานอส (Thanos) แสดงถึงความอดทน ความเสียสละ ความตั้งใจจริง ความบริสุทธิ์ใจ

ภาพที่ 3.127 กัปตันอเมริกา (Captain America) ยกค้อนของธอร์ (Thor)[140]

(27) กัปตันอเมริกา (Captain America) ถูก ธานอส (Thanos) โจมตีจนโล่แตกหัก แต่ยังลุกขึ้นสู้ แสดงถึงความอดทน ความเสียสละ การข่มใจไม่เกรงกลัวต่ออุปสรรค

ภาพที่ 3.128 การต่อสู้ของ กัปตันอเมริกา (Captain America)[141]

(28) อเวนเจอร์ส รวมพลังพร้อมสู้กองทัพ ธานอส (Thanos) แสดงถึงพลังของความสามัคคี

ภาพที่ 3.129 อเวนเจอร์ส รวมพลังพร้อมสู้กองทัพ ธานอส (Thanos)[142]

[140] Marvel Studios, *Avengers: Endgame,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 02.13.07 ชม.).

[141] Marvel Studios, *Avengers: Endgame,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 02.16.25 ชม.).

[142] Marvel Studios, *Avengers: Endgame,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 02.18.21 ชม.).

(29) การปรากฏตัวอีกครั้งของ กัปตันมาร์เวล (Captain Marvel) และซูเปอร์ฮีโร่หญิง (Superheroeses Women) แสดงถึงความเสมอภาค ความเท่าเทียม พลังความสามัคคี

ภาพที่ 3.130 รวมซูเปอร์ฮีโร่หญิง (Superheroeses Women)[143]

(30) การเก็บความลับของ ดร.สเตรนจ์ (Dr.Strange) ที่รู้ความลับในการเอาชนะ ธานอส (Thanos) แสดงถึงความอดทน ความเสียสละ

ภาพที่ 3.131 การเก็บความลับของ ดร.สเตรนจ์ (Dr.Strange)[144]

(31) ไอรอน แมน (Iron Man) แย่งอัญมณีทั้งหมดจาก ธานอส (Thanos) มาไว้ในถุงมือตัวเอง แสดงถึงความอดทน ความเสียสละ

ภาพที่ 3.132 ความเสียสละของ ไอรอน แมน (Iron Man)[145]

[143] Marvel Studios, *Avengers: Endgame,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 02.27.16 ชม.).

[144] Marvel Studios, *Avengers: Endgame,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 02.29.31 ชม.).

[145] Marvel Studios, *Avengers: Endgame,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 02.30.23 ชม.).

(32) กัปตันอเมริกา (Captain America) ย้อนเวลานำมณีทั้งหมดกลับไปคืนยังพิกัดเดิม แสดงถึงสัจจะ ความถูกต้อง

ภาพที่ 3.133 กัปตันอเมริกา (Captain America) ย้อนเวลานำมณีทั้งหมดคืนพิกัดเดิม[146]

(33) กัปตันอเมริกา (Captain America) มอบโล่ให้กับ แซม (Sam) แสดงถึงมิตรภาพ และความเสียสละ

ภาพที่ 3.134 กัปตันอเมริกา (Captain America) มอบโล่ให้ แซม (Sam)[147]

ผู้วิจัยได้ศึกษาซูเปอร์ฮีโร่ใน Avengers : Endgame, 2019 โดยศึกษาจากพฤติกรรม คำพูด ความคิด ของซูเปอร์ฮีโร่ ที่แสดงออกมาตามเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในภาพยนตร์ สามารถสรุปเป็นคุณธรรมได้จำนวน 33 ข้อ และจะนำไปวิเคราะห์ในบทต่อไป

3.5 สรุป

ซูเปอร์ฮีโร่ คือตัวละครที่ถูกแต่งขึ้นให้มีลักษณะพิเศษเรียกว่า วีรบุรุษ หรือ ยอดมนุษย์ เป็นบุคคลที่มีพลังเหนือมนุษย์ทั่วไปที่ได้พลังจากการฝึกฝนด้วยตนเอง จากเวทมนต์ จากการทดลองทางวิทยาศาสตร์ จากการสร้างอุปกรณ์ที่ทันสมัยด้วยเทคโนโลยี จากอาวุธที่มีพลังวิเศษ จากพลังของเทพเจ้าในตำนาน ฯลฯ มีลักษณะการแต่งกายที่โดดเด่นน่าเกรงขาม และใช้พลังพิเศษเหล่านี้ในทางที่ดีเท่านั้น ที่ความสำคัญซูเปอร์ฮีโร่ ต้องเป็นบุคคลที่มีจิตใจดีงาม อยากจะช่วยเหลือสังคมทำตนให้มีประโยชน์ต่อส่วนรวม ที่สำคัญคือในโลกของความจริงมีการยกย่องบุคคลที่ทำความดีว่า เป็นซูเปอร์ฮีโร่ หรือสัตว์บางชนิดที่ทำบางอย่างเป็นประโยชน์ต่อสังคมก็ได้รับการยกย่องเช่นกัน เรียกได้ว่าสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในโลกของความเป็นจริงได้ ทั้งทางตรงและทางอ้อม

ทำให้ทราบถึงความเป็นมาของภาพยนตร์ตั้งแต่ประวัติของบริษัทมาร์เวล (Marvel) ผู้สร้างภาพยนตร์ อเวนเจอร์ส และเรื่องราวเนื้อหาต่าง ๆ ในภาพยนตร์ รวมถึงความเป็นมาของตัวละครว่า

---

[146] Marvel Studios, *Avengers: Endgame,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 02.44.09 ชม.).

[147] Marvel Studios, *Avengers: Endgame,* Ibid, (คัดจากช่วงเวลา 02.47.19 ชม.).

ซูเปอร์ฮีโร่แต่ละคนมีความเป็นมาอย่างไร จะต้องผ่านอุปสรรคอะไรมาบ้างกว่าจะมาเป็นซูเปอร์ฮีโร่ ซึ่งสามารถจุดกระแสภาพยนตร์แนวซูเปอร์ฮีโร่ขึ้นมาได้อีกครั้ง นอกเหนือจากรายได้มหาศาลที่ตามมาแล้ว ก็ยังแสดงถึงความรู้สึกของคนทั้งโลกว่าต้องการซูเปอร์ฮีโร่ เพื่อมาช่วยปกป้องโลก หรือต้องการคนดีมีฝีมือมาคอยช่วยเหลือผู้คนในโลกของความเป็นจริง ภาพยนตร์อเวนเจอร์ส ภาค 1-4 มีจุดเริ่มต้นให้มาจากหนังสือการ์ตูน (Cartoon) จนเป็นที่รู้จักทั่วโลก ต่อมาบริษัทมาร์เวล (Marvel) วางแผนครั้งใหญ่หันมาเป็นผู้ผลิตภาพยนตร์ภายใต้ ซูเปอร์ฮีโร่ ของตนเองซึ่งก็ประสบความสำเร็จจากการเปิดตัวของ ไอรอนแมน (Iron Man), 2008) ซึ่งอยู่ในช่วงประมาณ พ.ศ. 2540 ทำให้กระแสความนิยมเกี่ยวกับซูเปอร์ฮีโร่ กลับมาเป็นที่ต้องการอีกครั้ง เป็นโอกาสให้บริษัท มาร์เวล ไซเมติค ยูนิเวิร์ส (Marvel Cinematic Universe MCU) สร้างภาพยนตร์ อเวนเจอร์ส ได้ถึง 4 ภาค รวมถึงภาพยนตร์เดี่ยวของซูเปอร์ฮีโร่ อีก 22 เรื่อง ในช่วงระยะเวลา 12 ปี จนถูกเรียกว่าเป็นจักรวาลภาพยนตร์มาร์เวล (Marvel) ที่จะดำเนินไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด ทำให้ผู้คนทั่วโลกได้รู้จักและจดจำได้ดีมากยิ่งขึ้น สามารถแบ่ง ประเภทของซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส เป็น 2 ประเภท ได้แก่ (1) ประเภทที่มีพลังวิเศษจำนวน 12 คน และ (2) ประเภทที่เป็นบุคคลธรรมดา จำนวน 7 คน รวมจำนวนทั้งหมด 19 คน ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมเฉพาะตัวละครหลักที่มีความโดดเด่นในอเวนเจอร์ส (Avengers) ตามที่ได้นำเสนอแล้วข้างต้น ทั้ง 2 ประเภทนั้นมีพลังความสามารถ ความชำนาญ ความเก่งกาจที่ต่างกันออกไป แต่มีสิ่งหนึ่งที่เหมือนกันที่เป็นแรงดึงดูดให้คนเหล่านี้มารวมตัวกันเพื่อปกป้องความสงบสุขของมวลมนุษยชาติ คือ คุณธรรม

องค์ประกอบของซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส มีคุณธรรมเป็นองค์ประกอบสำคัญ เพราะคุณธรรม หมายถึง พื้นฐานสำคัญของชีวิตที่ต้องปลูกฝังให้กับมนุษย์ทุกคน ทุกวิชาชีพเป็นลำดับแรก เพราะเป็นเครื่องธำรงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิ่งนี้จะถือเป็นเครื่องวัดความเจริญและความเสื่อมของสังคม มนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าและมีความสำคัญมากที่สุดในโลก มนุษย์จึงควรได้รับการปลูกฝังคุณธรรมอันเป็นทฤษฎีของจริยธรรม ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ส่งผลสู่การนำไปปฏิบัติที่ถูกต้องดีงาม ทำให้เกิดคุณประโยชน์และสันติสุขทั้งต่อตนเองต่อสังคมอย่างแน่นอน คุณธรรมจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญของซูเปอร์ฮีโร่ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาคุณธรรมของซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส จากพฤติกรรม คำพูด ความคิด ของซูเปอร์ฮีโร่ ที่แสดงออกมาตามเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในภาพยนตร์ ได้ดังนี้ (1) Marvel’s The Avengers (2012) ได้คุณธรรม 34 ข้อ (2) Avengers: Age of Ultron 2015 ได้คุณธรรม 26 ข้อ (3) Avengers: Infinity War 2018 ได้คุณธรรม 41 ข้อ และ (4) Avengers: Endgame (2019) ได้คุณธรรม 33 ข้อ รวมคุณธรรมทั้งหมดของซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส ภาค 1-4 ได้จำนวนทั้งหมด 134 ข้อ โดยสามารถจัดเป็นหมวดธรรมได้ 6 ประการ คือ (1) จาคะ ความเสียสละ, (2) ปัญญา การแก้ปัญหา, (3) ทมะ ข่มใจไม่ให้ตกไปในทางที่ชั่ว, (4) สัจจะ ความซื่อสัตย์ จริงใจ, (5) ขันติ ความอดทน, (6) ความสามัคคี

บทที่ 4
ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท

การวิเคราะห์ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท ผู้วิจัยได้วางลำดับการศึกษาไว้ดังนี้

4.1 แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท

4.2 ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส

4.3 ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท

4.4 สรุป

จากการศึกษาข้อมูลแนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคม และการศึกษาซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์สผู้วิจัยได้วิเคราะห์ไว้ 3 ประเด็น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท

แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท คือ ข้อกำหนดที่กำหนดไว้เป็นแนวทางหรือระเบียบในการปฏิบัติเพื่อสร้างบุคคลให้ประสบความความสำเร็จในเรื่องนั้น ๆ กลายเป็นต้นแบบให้กับบุคคลอื่นได้ยึดเอาเป็นแบบอย่าง และต้องเป็นเรื่องในเชิงบวกเท่านั้น เป็นคนที่มีความพยายาม ความคิดสร้างสรรค์ มีจิตใจดีงาม มีน้ำใจช่วยเหลือคนอื่น มีความมุ่งมั่นเพื่อความสำเร็จ มีอิสระในความคิด มีความซื่อสัตย์และเคารพสิทธิของผู้อื่น มีหลักธรรมเป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิต เป็นคนดีและเก่ง ทำให้เราเกิดแรงบันดาลใจแบบเป็นรูปธรรมที่จับต้องได้ มีวิสัยทัศน์ มีความสามารถในการทำตนเป็นแบบอย่างมากกว่าการพร่ำสอน รับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตน และรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวมในการอยู่รวมกันของมนุษย์ตั้งแต่สองคนขึ้นไป โดยมีลักษณะความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันหลายรูปแบบ เช่น ทัศนคติ คุณธรรม อาชีพ อายุ เพศ ศาสนา ภาษา ฐานะ วัฒนธรรม ประเพณี การละเล่น อาหาร ที่อยู่อาศัย ฯลฯ มีระเบียบกฎเกณฑ์วัตถุประสงค์สำคัญร่วมกันจนก่อให้เกิดวิธีปฏิบัติที่ลงตัวในการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข โดยหมายเอาสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท หรือ สังคมแห่งการตื่นรู้ และเบิกบานรู้เส้นทางของการดำเนินชีวิตที่มีเป้าหมายแห่งความดีงามสูงสุด คือ พระนิพพาน เป็นสังคมที่มีการใช้ชีวิตพื้นฐานโดยการนำเอาหลักธรรมของพระพุทธศาสนาเถรวาทมาปรับใช้กับสังคมปัจจุบัน ทำให้ประชาชนในชุมชนมีความรัก ความปรารถนาดีต่อกัน ก่อให้เกิดความสุขสงบ โดยแบ่งสังคมออกเป็น 2 แบบ คือ (1) สังคมสงฆ์ และ (2) สังคมฆราวาส

บุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท มีความสำคัญ เพราะเป็นบุคคลที่สามารถสร้างแรงบันดาลใจที่ดีให้กับบุคคลอื่นได้ ทั้งสำหรับพระสงฆ์และบุคคลทั่วไป มีแบบอย่างในการปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนในทางพระพุทธศาสนา มีส่วนสำคัญในการก่อให้เกิดกระบวนการสร้าง

ความสำเร็จใหม่บนประสบการณ์เดิมจากบุคคลต้นแบบ มีแนวทางที่ชัดเจนและมีพลังที่จะก้าวเดินไปสู่จุดหมายด้วยวิธีที่ถูกต้องทั้งในสังคมสงฆ์ และในสังคมฆราวาส อีกทั้งยังมีส่วนสำคัญที่จะเป็นแบบอย่างให้คนรุ่นต่อไปได้ปฏิบัติตาม โดยเฉพาะพุทธบริษัท 4 กล่าวคือ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก และอบาสิกา ล้วนแล้วแต่เป็นส่วนสำคัญในการทำหน้าที่ของตนเอง ถ้าจะให้เรียงลำดับความสำคัญก็คงจะสำคัญทุกส่วน แต่ถ้าจะเปรียบเทียบก็คือพระสงฆ์เสมือนทัพหน้าที่จะนำพระพุทธศาสนาให้เจริญรุ่งเรืองไปได้ แต่ต้องมีกองทัพสนับสนุนคือฆราวาสหรืออุบาสกอุบาสิกา ซึ่งทั้งกองทัพหน้าและกองทัพสนับสนุนนี้จะตัดขาดจากกันไม่ได้ต้องมีความสมัครสมานสามัคคีหรือที่เรียกว่าพุทธบริษัททั้ง 4 นั่นเอง

แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาทนั้น ต้องใช้หลัก สัทธรรมทั้ง 3 ประการ คือ ปริยัติธรรม ปฏิบัติธรรม ปฏิเวธธรรม เพื่อสร้างให้พุทธบริษัทนั้น มีความเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาในเชิงวิชาการจึงต้องมีการเรียนรู้ คือ ปริยัติธรรม และเมื่อได้ความรู้แล้วต้องสามารถปฏิบัติตามความรู้นั้นได้ คือ ปฏิบัติธรรม สุดท้ายเมื่อเกิดผลแล้ว คือ ปฏิเวธธรรม ก็นำหลักธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านั้นมาเผยแผ่ต่อไป โดยสัทธรรมทั้ง 3 ประการที่กล่าวมานี้มีความสัมพันธ์กันอย่างแยกไม่ออก และผู้ที่นำตนเข้าไปสัมผัสกับธรรมะในพระพุทธศาสนา ไม่ว่าจะเป็นขั้นปริยัติธรรม หรือปฏิบัติธรรม และปฏิเวธธรรม ก็เรียกได้ว่าเป็นผู้ปฏิบัติธรรมในขั้นนั้น ๆ แต่ที่จะได้ชื่อว่าเป็นผู้ปฏิบัติธรรมอย่างสมบูรณ์แท้จริงนั้น จะต้องปฏิบัติให้ครบทั้ง 3 ระดับ คือ ต้องมีการศึกษาเรียนรู้แล้วต้องมีการปฏิบัติสิ่งที่ศึกษาเรียนรู้นั้นด้วย และการปฏิบัตินั้นก็จะต้องต่อเนื่องกันไปจนบรรลุถึงผลสุดยอดของการปฏิบัตินั้น สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 16 กล่าวว่า แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท ว่า บุคคลต้นแบบต้องเป็นคนที่ประสบความสำเร็จ และต้องเป็นคนที่มีคุณธรรมจึงจะเป็นต้นแบบให้คนอื่นได้ เหมือนเราจะยอมรับนับถือใครสักคนเราจะต้องยอมรับในความดีของเขาก่อน ถ้าเป็นพระสงฆ์ ต้องมีปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ จนเกิดผลแล้วนำธรรมะมาเผยแผ่ เพื่อเป็นแบบอย่างในสังคมได้ รวมถึงพุทธบริษัททั้ง 4 ต้องเข้ามามีส่วนร่วมด้วย แต่ถ้าเป็นคนธรรมดา ต้องศึกษาเรื่องคิหิปฏิบัติซึ่งเป็นหลักการของฆราวาสเพิ่มเติมด้วย[1] โดยเฉพาะพระสงฆ์จะต้องปลูกฝังปูพื้นฐานความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา กล่าวคือมีความรอบรู้ในพระไตรปิฎกรักษาศีล 227 ข้อ และสามารถนำความรู้นี้ไปเผยแผ่ได้ ถือว่าเป็นที่พึ่ง เป็นที่คาดหวังเป็นต้นแบบของพุทธศาสนิกชน ในการศึกษาสัทธรรมเพื่อดำรงไว้ซึ่งพระพุทธศาสนา สอดคล้องผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 9 กล่าวว่า ถ้าพระสงฆ์ปฏิบัติตนไปในแนวทางที่ดีตามศีล 227 ข้อได้อย่างบริสุทธิ์คนก็จะเคารพนับเกิดความเลื่อมใสศรัทธาก็จะง่ายต่อการสอนคนอื่นด้วย โดยทั่วไปท่านก็จะอาจเป็นผู้ที่ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบอยู่แล้ว ถ้าจะสร้างพระสงฆ์ที่เป็นต้นแบบมองว่าการที่พระสงฆ์สามารถที่จะปฏิบัติตนตามศีล 227 ข้อของท่านได้อย่างบริสุทธิ์ก็สามารถที่จะเป็นบุคคลต้นแบบที่ดีได้ ที่เพิ่มเติมคือ พระสงฆ์ควรจะมีสติเป็นสิ่งที่สำคัญมาก ถ้าท่านมีสติระลึกรู้ตัวว่าตัวเองเป็นสาวกของพระพุทธเจ้าไม่ลุ่มหลงในลาภยศสรรเสริญไม่ไปลุ่มหลงในกิเลสต่าง ๆ ก็จะทำให้ท่านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีได้[2] ในส่วนของฆราวาสต้องเป็นบุคคลที่มีเบญจศีลเบญจธรรมเป็นพื้นฐาน คือ มีศีล 5 เป็นปกติ และถือศีล 8 ตามกาล โดยมีหลักฆราวาสธรรมเป็นองค์ประกอบสำคัญในการดำเนินชีวิต 4 ประการ คือ

---

[1] ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 16 สัมภาษณ์ วันที่ 18 พฤศจิกายน 2565.

[2] ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 9 สัมภาษณ์ วันที่ 13 พฤศจิกายน 2565.

สัจจะ ความจริง ทั้งจริงใจ จริงวาจา และจริงการกระทำ มีความซื่อสัตย์ ทมะ คือ การฝึกฝนปรับปรุงตน พัฒนาตนเองอยู่เสมอไม่หยุดนิ่ง ขันติ คือ มีความอดทน เข้มแข็งทนทาน ทั้งต่องานยากลำบากตรากตรำ ต่อทุกขเวทนาความเจ็บปวดเมื่อยล้า และต่อสิ่งกระทบกระทั่งใจ และ จาคะ คือ มีน้ำใจสามารถสละความสุขของตนเพื่ออีกฝ่ายหนึ่งได้ ตลอดจนเพื่อเพื่อนมนุษย์ทั้งหลายกว้างขวางออกไป สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คนที่ 5 กล่าวว่า การสร้างบุคคลต้นแบบต้องปฏิบัติตามพระธรรมวินัย เพราะการปฏิบัติทำให้รู้แจ้งเห็นจริงที่ตนเองก่อน และปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดี เมื่อมีคนมาพบเห็นจะก่อให้เกิดความเคารพเลื่อมใสขึ้น ดังนั้นพระสงฆ์ที่ปฏิบัติตามพระธรรมวินัย จึงเหมาะแก่การเป็นต้นแบบทางสังคมสงฆ์ ส่วนการเผยแผ่พระพุทธศาสนานั้นก็เป็นหน้าที่ที่พระสงฆ์พึงกระทำอยู่แล้ว ผู้คนต่างเห็นเป็นเรื่องปกติ แม้คฤหัสถ์ก็สามารถเผยแผ่ธรรมได้ดีไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าพระภิกษุสงฆ์ ส่วนฆราวาสแม้ว่าในชีวิตจริงมนุษย์จะไม่สามารถที่จะปฏิบัติตามศีล 5 หรือใช้หลักฆราวาสธรรมได้ครบทุกข้อ ขอเพียงบุคคลมีคุณธรรมในการใช้ชีวิตโดยไม่สร้างเดือดร้อนหรือสร้างความทุกข์แก่ผู้อื่น ทำชีวิตของตนเองให้ดีพร้อมในด้านต่าง ๆ มีคุณธรรม มีความเสียสละ มีทัศนคติและมีหลักการในการใช้ชีวิตที่ดีก็เพียงพอแล้วกับการเป็นต้นแบบทางสังคม การได้รับการดูแลเอาใจใส่จากสังคมรอบข้างที่ดี มีคุณธรรมคือองค์ประกอบสำคัญที่สุด เพราะการได้รับการสั่งสอนที่ดีจากพ่อแม่ ครอบครัว โรงเรียน จะเป็นเบ้าหลอมให้เด็ก เยาวชนที่กำลังเติบโต กำลังค้นหาความชอบ ความเป็นตัวตน จะไม่หลงผิด เพราะมีตัวอย่างในสังคมให้ดู และมีคนคอยตักเตือน อีกประการคือ การมีความรู้ หรือมีการศึกษา มีประสบการณ์ จะเป็นการต่อยอดในการสร้างตัวตนที่น่ายกย่อง เป็นแบบอย่าง ไม่เสียเวลาชีวิต และยังมีแนวทางให้พัฒนาปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ[3]

แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ สรุปไว้ 2 ประเด็น ดังนี้

(1) แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมสงฆ์ในพุทธปรัชญาเถรวาท หมายถึงการสร้างพระสงฆ์ให้เป็นบุคคลต้นแบบ ต้องปฏิบัติตามหลักพระธรรมวินัยอย่างถ่องแท้ ให้รู้แจ้งเห็นจริงที่ตนเองก่อน ตามหลักปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ[4] จากนั้นนำมาเผยแผ่สั่งสอนแก่พุทธศาสนิกชนได้อย่างถูกต้อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนานั้นก็เป็นหน้าที่ที่พระสงฆ์พึงกระทำอยู่แล้ว การปฏิบัติทำให้เห็นเป็นแบบอย่าง เมื่อปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ คนก็จะยึดเอาเป็นแบบอย่าง พระสงฆ์ที่เป็นตัวอย่างของพุทธศาสนาที่ดี เพื่อให้คนเห็นว่าพุทธศาสนานี้น่าเคารพ หลังจากนั้นคำสอนถึงจะน่าเชื่อถือ ถ้าพระสงฆ์สามารถที่จะปฏิบัติตนตามศีล 227 ข้อของท่านได้อย่างบริสุทธิ์ก็สามารถที่จะเป็นบุคคลต้นแบบที่ดี เพื่อเป็นแบบอย่างให้พระสงฆ์รุ่นหลังได้ พระสงฆ์ที่มีศักยภาพก็ต้องออกมาช่วยเหลือสังคมด้วย และเผยแผ่ธรรมะแล้วต้องมีความเสียสละเพิ่มเติม[5] เสียสละเวลาส่วนตนเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมมีการบูรณาการกับโลกที่เปลี่ยนแปลงไปจะต้องศึกษาบริบทของสังคมโลกเพิ่มเติมควบคู่กันไปกับธรรมะ[6] แนวทางการสร้างประการหนึ่งอาจจะเริ่มที่สามเณร เพราะถ้าได้สามเณรดีก็จะได้พระสงฆ์ดี และต้องเอาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามาช่วย

---

[3] ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5 สัมภาษณ์ วันที่ 12 พฤศจิกายน 2565.

[4] ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 7 สัมภาษณ์ วันที่ 13 พฤศจิกายน 2565.

[5] ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 6 สัมภาษณ์ วันที่ 13 พฤศจิกายน 2565.

[6] ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 10 สัมภาษณ์ วันที่ 14 พฤศจิกายน 2565.

เช่น หิริ กับ โอตตัปปะ คือ ความละอายแก่ใจ และความเกรงกลัวต่อบาป มาเป็นเบื้องต้นเพื่อไม่ให้ทำความชั่วและอยู่ในกรอบของศีลธรรมด้วย ก็จะเป็นต้นแบบในทางพุทธศาสนาได้

(2) แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมฆราวาสในพุทธปรัชญาเถรวาท หมายถึงการสร้างฆราวาสให้เป็นบุคคลต้นแบบ ต้องปฏิบัติตามหลักศีล 5[7] เป็นพื้นฐานเพื่อเป็นการต่อยอดไปถึงหลักธรรมอื่น ๆ เช่น มีฆราวาสธรรม หลักคิหิปฏิบัติ พรหมวิหาร กตัญญูกตเวที เป็นต้น ศีล 5 ครอบคลุมอยู่แล้วมันจะเป็นสิ่งที่ทำให้โลกเราสงบสุข สังคมปลอดภัย ครอบครัวปลอดภัยถ้าเรารักษาได้ แม้คนธรรมดาทั่วไปอาจจะไม่สามารถที่จะปฏิบัติศีล 5 ได้ครบทุกข้อ[8] แต่อย่างน้อยการใช้หลักฆราวาสธรรมในการดำเนินชีวิตก็อาจจะต่อยอดกลับไปที่การรักษาศีล 5 ได้ อาจจะทำไม่ได้ตลอดแต่ว่าถ้าเราจำมันไว้ในใจมันจะช่วยในการใช้ชีวิต คิดว่าคนที่สามารถทำอย่างนั้นได้ต้องพยายามให้ดีที่สุดแล้วนั่นคือเป็นตัวอย่างเป็นต้นแบบของคนอื่นได้ ขอเพียงบุคคลมีคุณธรรมไม่สร้างเดือดร้อนแก่ผู้อื่น มีความเสียสละ มีทัศนคติและมีหลักในการใช้ชีวิตที่ดี ไม่ทำให้ตัวเองเดือดร้อน ไม่ทำให้คนอื่นเดือดร้อน อีกประการหนึ่ง จะต้องเพิ่มเข้ามาคือความเสียสละมีจิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์ให้กับสังคม การช่วยเหลือมนุษย์ ถ้าเป็นคนดีแล้วอยู่เฉย ๆ มันก็ไม่สมบูรณ์แบบ[9]

4.2 ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส

ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส หมายถึง ตัวละครที่ถูกแต่งขึ้นให้มีลักษณะพิเศษเรียกว่า วีรบุรุษ หรือ ยอดมนุษย์ เป็นบุคคลที่มีพลังเหนือมนุษย์ทั่วไปที่ได้พลังจากการฝึกฝนด้วยตนเอง จากเวทมนต์ จากการทดลองทางวิทยาศาสตร์ จากการสร้างอุปกรณ์ที่ทันสมัยด้วยเทคโนโลยี จากอาวุธที่มีพลังวิเศษ จากพลังของเทพเจ้าในตำนาน ฯลฯ ที่ปรากฏในภาพยนตร์อเวนเจอร์สทั้ง 4 ภาค ซูเปอร์ฮีโร่มีความสำคัญ เพราะจะต้องเสียสละช่วยเหลือสังคมทำตนให้มีประโยชน์ต่อส่วนรวม สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1 กล่าวว่า องค์ประกอบสำคัญของซูเปอร์ฮีโร่ ตั้งแต่ภาคแรกเลย คือ (1) ต้องเสียสละ เพราะว่าพวกเขาต่างที่มาที่ไปแต่เขามารวมตัวกันเพื่อเพื่อปกป้องคนอื่นแล้วเขาก็เสียสละตัวเองอย่างมาก (2) อเวนเจอร์ส ไม่รังแกใครก่อน แต่ถ้ามีคนมาทำร้ายก็พร้อมจะตอบโต้เพื่อปกป้องตัวเอง ส่วนสำคัญที่สุด คือ ทมะ ข่มใจไม่ให้อยู่ในความชั่ว เลือกความถูกต้องมากกว่าถูกใจ[10] ที่สำคัญคือ ในโลกของความจริงนี้มีการยกย่องบุคคลที่ทำความดีว่า เป็นซูเปอร์ฮีโร่ เรียกได้ว่าสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในโลกของความเป็นจริงได้ ทั้งทางตรงและทางอ้อม สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4 กล่าวว่า สามารถนำเรื่องราวในภาพยนตร์มาใช้ในชีวิตจริงได้ แต่ว่าต้องเลือกบางจุด เพราะว่าซูเปอร์ฮีโร่ในหนังสาย อเวนเจอร์ส (Avengers) ไม่ใช่ว่าทุกคนสมบูรณ์แบบ อย่าง Tony Stark เก่งฉลาดยอมเสียสละชีพเพื่อช่วยโลก แต่เราก็เห็นแล้วว่าตัวของเขาเนี่ยเต็มไปด้วยอีโก้ เราก็ต้องเอาส่วนดีของเขา ส่วนไม่ดีนั้นออกไป แม้แต่ กัปตันอเมริกา (Captain America) เขามีความซื่อตรงเป็นคนที่เรียกได้ว่ามีคุณธรรมสูงสุดในทีม Avenger ก็ได้แต่เขามีความหัวแข็งไม่ค่อยยอมฟังใคร อย่างนี้เราก็

---

[7] ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 11 สัมภาษณ์ วันที่ 14 พฤศจิกายน 2565.

[8] ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2 สัมภาษณ์ วันที่ 7 พฤศจิกายน 2565.

[9] ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3 สัมภาษณ์ วันที่ 10 พฤศจิกายน 2565.

[10] ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1 สัมภาษณ์ วันที่ 5 พฤศจิกายน 2565.

ต้องเลือกจุดดีแล้วก็ลดจุดอ่อนของเขาออกไปเพื่อนำมาใช้ในชีวิต อาจจะดึงมาไม่ได้ทั้งหมดแต่ว่าเราสามารถเลือกจุดที่ดีมาผสมกันได้ เราสามารถปรับมาใช้ในชีวิตจริงได้แน่นอน[11]

ภาพยนตร์ดังกล่าวสามารถเชื่อความผูกพันธ์ระหว่างผู้ชมกับตัวละครได้เป็นอย่างดี ทำให้มีแฟนคลับเกิดขึ้นทั่วโลกแม้แต่ในประเทศไทยก็มี กลุ่ม Marvel Thailand Fanpage ที่ชื่นชอบภาพยนตร์ของค่ายนี้ คือ บริษัท Marvel จนถูกเรียกว่าเป็นจักรวาลภาพยนตร์ Marvel ที่จะดำเนินไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด ทำให้ผู้คนทั่วโลกได้รู้จักและจดจำได้ดีมากยิ่งขึ้น ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์มีความชำนาญ ความเก่งกาจที่ต่างกันออกไป แต่มีสิ่งหนึ่งที่เหมือนกันที่เป็นแรงดึงดูดให้คนเหล่านี้มารวมตัวกันเพื่อปกป้องความสงบสุขของมวลมนุษยชาติ คือ คุณธรรม อันเป็นเสน่ห์ที่ถูกสอดแทรกไว้ในเรื่องได้เป็นอย่างดีและน่าติดตามเป็นอย่างยิ่ง สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 8 กล่าวว่า ต้องมีคุณธรรมคิดว่าสำคัญที่สุด การมีความสามารถกับเรื่องการมีพลังวิเศษ อาจจะเป็นองค์ประกอบหลักก็จริงแต่คิดว่าการที่คน ๆ นั้นเขามีคุณธรรมที่ดี มีจิตใจที่ดี สามารถที่จะรู้ได้ว่าต้องทำอะไร คือข้อสำคัญที่สุด จะมีข้อแตกต่างที่จะสังเกตให้เห็นว่า ในการแยกฝ่ายอันนี้ก็คิดว่าแยกจากคุณธรรมแล้วก็แยกเป้าหมายของทั้งสองฝ่าย เพราะบางทีตัวร้ายอาจจะมีคุณธรรมอยู่ในใจบ้างแต่ว่าเขาอาจจะมีเจตนาที่ไม่ดี มีเจตนาที่ทำให้ฝ่ายต่าง ๆ เดือดร้อน จึงต้องดูที่เป้าหมายด้วย[12]

ในภาพยนตร์เรื่องนี้มีซูเปอร์ฮีโร่ทั้งที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อจะให้เป็นผู้พิทักษ์ความยุติธรรมและมีทั้งการออกแสวงหาผู้ที่มีความสามารถมีพลังวิเศษอยู่แล้วมาเป็นซูเปอร์ฮีโร่ โดยผู้ที่รับหน้าที่ในการแสวงหาและคัดเลือกผู้มีพลังวิเศษหรือความสามารถนั้นคือ นิค ฟิวรี่ (Nick Fury) เมื่อทราบข่าวว่ามียอดมนุษย์ที่มีพลังวิเศษปรากฏตัวขึ้นที่ไหนเขาต้องไปพิสูจน์ทราบให้ได้ว่าเป็นฝ่ายดีหรือฝ่ายร้าย ถ้าเป็นฝ่ายดีเขาก็จะหาวิธีการเชิญชวนมารวมทีมเพื่อเป็นหนึ่งในทีม อเวนเจอร์ส (Avengers) แต่ถ้าหากพบว่าผู้ที่ปรากฏตัวขึ้นนั้นเป็นฝ่ายผู้ร้าย ก็ต้องหาทางป้องกันและแก้ไขเพื่อไม่ให้สร้างความเดือดร้อนให้กับสังคมได้ สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 12 กล่าวว่า ซูเปอร์ฮีโร่ทุกคน ต้องมีความเสียสละเพื่อช่วยเหลือสังคมได้ สามารถนำเอาเรื่องของ ทมะ การข่มใจไม่ให้ตกไปในทางที่ชั่ว และจาคะ ความเสียสละ สัจจะ ความซื่อสัตย์จริงใจ มาใช้ในชีวิตเราได้ เพื่อเป็นการแก้ปัญหาในการใช้ชีวิตได้[13] จะเห็นได้ว่าแม้เราจะฝึกคนที่มีความสามารถมาเป็นซูเปอร์ฮีโร่ต้องใช้เวลาหลายปีกว่าจะเก่งสามารถทำงานเสี่ยงอันตรายได้ เพราะด้วยความเป็นมนุษย์ธรรมดาต่อให้เก่งแค่ไหนก็ต้องใช้เวลาฝึกฝนซึ่งอาจจะไม่ทันได้ใช้งานต่อเหตุการณ์อันตรายที่จะเกิดขึ้น ตรงกันข้ามถ้ามียอดมนุษย์ หรือบุคคลที่มีพลังวิเศษอยู่แล้วก็ไม่จำเป็นต้องใช้เวลาในการฝึกฝนมากมายนัก เขาพร้อมใช้พลังที่มีปกป้องความสงบสุขของโลกได้เลย แต่นั่นหมายความว่าต้องมีความสามารถมีพลังวิเศษที่ต้องใช้ควบคู่ไปกับธรรมะด้วย สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 13 กล่าวว่า ซูเปอร์ฮีโร่จะต้องมีทั้งพลังวิเศษ ความสามารถและคุณธรรม แต่คุณธรรมสำคัญที่สุด และต้องเป็นคุณธรรมในเชิงบวก ไม่ใช่ใช้ไปเป็นข้ออ้างเพื่อให้ตัวเองได้ผลประโยชน์ ต้องสังเกตที่การใช้เหตุผลของคุณธรรม โดยไม่ทำให้คนอื่นเดือดร้อน คุณธรรมคือ ฆราวาสธรรมต้องมีทั้ง 4 ข้อ แต่บางคนอาจจะมีไม่ครบทุกข้อ แต่สำหรับผมซูเปอร์ฮีโร่ต้องมีขันติความอดทน ซูเปอร์ฮีโร่ต้องมีขันติ และ จาคะ รวมถึงมีเป้าหมายชัดเจน ฝ่ายตัวร้ายก็มีขันติ มี

---

[11] ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4 สัมภาษณ์ วันที่ 11 พฤศจิกายน 2565.

[12] ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 8 สัมภาษณ์ วันที่ 13 พฤศจิกายน 2565.

[13] ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 12 สัมภาษณ์ วันที่ 14 พฤศจิกายน 2565.

เป้าหมายแต่ไม่มีจาคะ ได้ เพราะว่าเขามีความแน่วแน่ในการแก้ปัญหา มีการพัฒนาตัวเอง มีการเรียนรู้อดีต เพื่อนำมาแก้ปัญหาในปัจจุบันได้[14]

จากการศึกษาองค์ประกอบของซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส ทำให้รู้ว่า คุณธรรมเป็นองค์ประกอบสำคัญ เพราะคุณธรรม เป็นพื้นฐานสำคัญของชีวิตที่ต้องปลูกฝังให้กับมนุษย์ทุกคน ทุกวิชาชีพเป็นลำดับแรก เพราะเป็นเครื่องธำรงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิ่งนี้จะถือเป็นเครื่องวัดความเจริญและความเสื่อมของสังคม

ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยสรุปไว้ 2 ประเด็น ดังนี้

(1) ภาพยนตร์อเวนเจอร์และตัวละคร ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเข้าใจเนื้อหาในภาพยนตร์ ว่าเป็นการต่อสู้ระหว่างซูเปอร์ฮีโร่ กับวายร้าย หรือฝ่ายดี กับ ฝ่ายเลว เรียกได้ว่าเป็นการต่อสู้ของฝ่ายธรรมะ และฝ่ายอธรรม ฝ่ายผู้ร้ายนั่นต้องการที่จะทำลายล้างจักรวาลเพื่อลดประชากรให้เหลือแค่ครึ่งเดียว เพื่อให้อีกครึ่งที่เหลือจะได้มีทรัพยากรใช้อย่างเพียงพอไม่ต้องลำบาก โดยการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์จนกว่าประชากรจะลดลงตามที่ตัวเองต้องการ โดยไม่สนวิธีว่าจะถูกมนุษยธรรมหรือไม่ ส่วนฝ่ายซูเปอร์ฮีโร่ ต้องต่อสู้ขัดขวางเพื่อไม่ให้ทำได้สำเร็จจึงเป็นที่มาของการต่อสู้อย่างยาวนานและจนสุดท้ายฝ่ายธรรมะก็ชนะอธรรม ซึ่งผู้ให้ข้อมูลสำคัญรู้จักตัวละครในภาพยนตร์เรื่องนี้ทั้งหมด และมีบางส่วนอาจจะจำตัวละครไม่ได้ แต่ถ้าเห็นภาพ หรือได้ยินชื่อก็จะจำได้ เพราะเป็นภาพยนตร์ที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 17 กล่าวว่า ซูเปอร์ฮีโร่ต้องมีพลังวิเศษ เพื่อจะได้ใช้พลังนั้นสามารถปกป้องโลกได้ แต่ต้องมีเรื่องของคุณธรรมควบคู่ไปด้วย เพราะคุณธรมจะแยกอย่างชัดเจนว่าใครเป็นฝ่ายดีใครเป็นผู้ร้าย และต้องมีฆราวาสธรรมทั้ง 4 ประการ คือ สัจจะ ทมะ ขันติ และจาคะ เราสามารถนำเรื่องราวในภาพยนตร์ไปใช้ได้ เพราะซูเปอร์ฮีโร่เขาช่วยปราบวายร้าย แต่ถ้าในชีวิตจริงถ้าเราเจอคนไม่ดี เราก็อาจจะช่วยเหลือเขา ตักเตือนเขา ให้โอกาสเขากลับมาเป็นคนดีได้[15]

(2) คุณธรรมของซูเปอร์ฮีโร่ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้แสดงความคิดเห็นว่า ซูเปอร์ฮีโร่ ต้องมีพลังวิเศษ มีความสามารถ และมีคุณธรรม แต่ที่จำเป็นอย่างยิ่งและสำคัญที่สุดคือ คุณธรรม มันจะเป็นสิ่งสร้างความแตกต่างระหว่างซูเปอร์ฮีโร่ กับ วายร้าย[16] ซึ่งก็คือ ฆราวาสธรรม ทั้ง 4 ได้แก่ สัจจะ ทมะ ขันติ และจาคะ ใน 4 ประการนี้ที่เป็นองค์ประกอบที่โดดเด่นที่สุด นั่นก็คือ จาคะ หมายถึงความเสียสละ เป็นสิ่งที่ซูเปอร์ฮีโร่ทุกคนจะต้องมี ส่วนที่ต้องเพิ่มเติมคุณธรรมเข้ามาด้วยคือ ความสามัคคี ความกตัญญู และการให้อภัย

(3) การนำเรื่องเราของซูเปอร์ฮีโร่ มาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต ผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้แสดงความคิดว่า สามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประวันได้ แต่ต้องเลือกเอาส่วนที่ดีมาใช้ เพราะทุกตัวละครไม่ได้ดีสมบูรณ์แบบทั้งหมด เราต้องเลือกเอาส่วนที่ดีเท่านั้น เช่น ความมีสัจจะ ความอดทน การข่มใจไม่ให้ตกไปในทางที่ชั่ว และความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม โดยส่วนมากแล้วทุกคนที่ดูภาพยนตร์อเวนเจอร์ ก็มีความรู้สึกอยากเป็นซูเปอร์ฮีโร่ มีจำนวนน้อยมาก ที่ดูแล้วอยากจะเป็นวายร้าย[17] มันจึงบอกเราได้อย่างชัดเจนว่าเรื่องราวของซูเปอร์ฮีโร่มีอิทธิพลในชีวิตจริงของเราด้วย เพราะมันทำให้เราอยากจะทำความดี

---

[14] ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 13 สัมภาษณ์ วันที่ 14 พฤศจิกายน 2565.

[15] ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 17 สัมภาษณ์ วันที่ 27 พฤศจิกายน 2565.

[16] ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 15 สัมภาษณ์ วันที่ 18 พฤศจิกายน 2565.

[17] ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 14 สัมภาษณ์ วันที่ 18 พฤศจิกายน 2565.

4.3 ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท

จากการศึกษาและวิเคราะห์ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท ทั้งจากการศึกษาข้อมูล และจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทำให้ทราบว่า ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส และ แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาทนั้น มีทั้งส่วนที่เหมือนกันและแตกต่างกัน โดยผู้วิจัยจะได้วิเคราะห์เป็น 3 ประเด็น คือ (1) วิเคราะห์องค์ประกอบที่แตกต่างกันของซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส และ แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท (2) วิเคราะห์องค์ประกอบที่เหมือนกันของซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส และ แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท (3) วิเคราะห์บุคคลต้นแบบ หรือซูเปอร์ฮีโร่ในชีวิตจริงจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.3.1 องค์ประกอบที่แตกต่างกันของซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส และ แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท

ความแตกต่างกันของซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส และ แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท คือ (1) วิธีจัดการกับปัญหา (2) เป้าหมายสูงสุด ดังรายละเอียดต่อไปนี้

(1) วิธีจัดการปัญหา กล่าวคือซูเปอร์ฮีโร่ใช้วิธีตามพลังวิเศษ ตามความสามารถที่ตนมีด้วยวิธีที่อาจจะทำให้กระทบต่อหลักศีลธรรม และสร้างความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สินได้ อันเป็นลักษณะของภาพยนตร์แนวนี้อยู่แล้ว ที่ต้องมีบู้ล้างผลาญเพื่อเอาชนะศัตรูให้ได้ เพื่อปกป้องโลกและจักรวาลให้ได้ แต่บุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท ไม่ว่าจะเป็นพระสงฆ์หรือฆราวาสต้องแก้ปัญหาด้วยสันติวิธีเท่านั้นข้อนี้ถือว่าต่างกันอย่างชัดเจน

(2) เป้าหมายสูงสุด ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส มีเป้าหมายสูงสุดคือความสงบสุขของโลกและจักรวาล ซึ่งก็เหมือนกับว่าจะมีการต่อสู้กับเหล่าร้ายอย่างไม่สิ้นสุด เมื่อชนะวารร้ายคนนี้ได้ วารร้ายคนใหม่ก็มาอีก และยังมีพลังที่โหดกว่าและแกร่งกว่าคนที่ซูเปอร์ฮีโร่เคยปราบไปแล้ว จึงต้องต่อสู้ยืนหยัดปกป้องความสงบสุขอยู่แบบนั้นซึ่งไม่รู้จะสิ้นสุดเมื่อไหร่ แต่เป้าหมายสูงสุดของบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท โดยเฉพาะพระสงฆ์ ต้องต่อสู้กับกิเลสตัณหาในใจของตนเอง ชนะใจตนเองได้ ชนะกิเลสได้ก็เป็นความสงบแล้วซึ่งเป้าหมายสูงสุดคือนิพพาน เมื่อถึงจุดนั้นก็ไม่ต้องต่อสู้กับอะไรอีกแล้วเป็นความสงบสุขอย่างแท้จริง หรือแม้แต่ฆราวาสหรือพุทธศาสนิกชนทั่วไปก็มีเป้าหมายสูงสุดเช่นนี้เพราะคือสิ่งสูงสุดในพระพุทธศาสนา ข้อนี้ก็แตกต่างกัน

โดยสรุป ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส แสดงให้เห็นถึงความต้องการของคนทั้งโลกว่า โลกใบนี้ต้องการความสงบสุข เมื่อมีคนก่อความวุ่นวายสร้างความเดือดร้อนให้กับผู้คน ก็ต้องมีคนดีออกมาช่วยกันทำให้โลกนี้น่าอยู่ ปราศจากความสงคราม ความวุ่นวาย หรือการเอารัดเอาเปรียบให้อยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข ซึ่งเป็นพื้นฐานของมนุษย์ทุกคนบนโลกใบนี้ แต่ยังความแตกต่างกันของซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส และ แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท คือ (1) วิธีจัดการกับปัญหา (2) เป้าหมายสูงสุด ตามที่ได้อธิบายมาแล้ว

4.3.2 องค์ประกอบที่เหมือนกันของซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส และแนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท

องค์ประกอบที่เหมือนกันผู้วิจัยได้แยกออกเป็น 2 ประเด็นคือ (1) เป็นคนดีมีคุณธรรม (2) แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) เป็นคนดีมีคุณธรรม ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส และ บุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท มีคุณธรรมเหมือนกัน แน่นอนว่าพุทธบริษัทจะต้องมีศีลธรรมเป็นของคู่กันจะขาดอย่างใดอย่างหนึ่งไปไม่ได้ ถึงซูเปอร์ฮีโร่จะขาดองค์ประกอบเรื่องของศีลไปบ้างในช่วงของการปฏิบัติภารกิจที่อาจจะต้องต่อสู้ทำลายฝ่ายตรงข้าม แต่สิ่งที่ซูเปอร์ฮีโร่มีคือคุณธรรม ซึ่งตามข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญแสดงถึงคุณธรรมหลายประการ ที่ชัดเจนที่สุดคือหลักของ ฆราวาสธรรม ทั้ง 4 ประการ ได้แก่ สัจจะ ความซื่อสัตย์จริงใจ, ทมะ การข่มใจไม่ให้ตกไปในทางที่ชั่ว, ขันติ ความอดทน และจาคะ ความเสียสละ รวมถึง คุณธรรมอื่น ๆ เช่น ความกตัญญู ความสามัคคี การให้อภัย การใช้ปัญญาแก้ปัญหา ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์คุณธรรมของซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ภาค 1 - 4 จำนวนทั้งหมด 134 ข้อ โดยสามารถแยกเป็นหมวดธรรมตามหลักพุทธปรัชญาได้ 6 ประการ คือ (1) จาคะ ความเสียสละ, (2) ปัญญา การแก้ปัญหา, (3) ทมะ ข่มใจไม่ให้ตกไปในทางที่ชั่ว, (4) สัจจะ ความซื่อสัตย์ จริงใจ, (5) ขันติ ความอดทน, (6) ความสามัคคี เรียงตามลำดับต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 วิเคราะห์ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส ภาค 1-4 ด้วยคุณธรรมในพุทธปรัชญาเถรวาท

ที่	ชื่อคุณธรรมในพุทธปรัชญาเถรวาท	จำนวน/ครั้ง
1	จาคะ ความเสียสละ	38
2	ปัญญา การแก้ปัญหา	21
3	ทมะ ข่มใจไม่กลัวอุปสรรค ไม่ให้ใจตกไปในทางชั่ว	21
4	สัจจะ ความซื่อสัตย์ ความจริงใจ	21
5	ขันติ ความอดทนต่อความยากลำบาก	19
6	สามัคคี การทำงานร่วมกัน	14
	รวม	**134**

(2) แนวทางการสร้างซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส และ แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส มี 2 ประเภท คือ (1) ซูเปอร์ฮีโร่ที่สร้างขึ้นเอง ด้วยทักษะความสามารถ ด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2) ซูเปอร์ฮีโร่ที่นิค ฟิรี่ ไปเสาะแสวงหามา แต่ที่ได้ผลดีที่สุดคือการแสวงหา เพราะไม่ต้องเสียเวลากับการสร้าง หลักจากได้มาแล้วก็ต้องมีการส่งเสริมให้เขามีความรู้ความสามรถเพิ่มเติมขึ้นไปอีกเพื่อจะได้ปฏิบัติภารกิจได้สำเร็จ และ สุดท้ายต้องสนับสนุนต่อยอด อุปกรณ์ ในการทำภารกิจด้วย ซึ่งเหมือนกันกับแนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท กล่าวคือ ต้องแสวงหาให้เจอก่อน แล้วค่อยสร้าง เหมือนที่พระพุทธองค์ หลังจากทรงตรัสรู้แล้ว ก็ต้องตรวจดูก่อนว่าวันนี้ใครที่จะมาเข้าข่ายพระญาณ มีบุญบารมีพอที่จะบรรลุธรรมได้ พระองค์ก็แสวงหาก่อนแล้วค่อยสร้างให้เป็นพระอรหันต์รู้แจ้งเห็นจริงตามพระพุทธองค์ จากนั้นก็ส่งเสริม ตามความรู้ความสามารถใครเก่ง ใครถนัดด้านไหนก็

ส่งเสริมให้ไปทางนั้น หรือที่เรียกว่าเอตทัคคะนั่นเอง และสุดท้ายก็ต้องมีการสนับสนุนเพื่อให้เกิดความมั่นใจในการออกไปเผยแผ่ธรรมะ มีการสนับสนุนจากผู้มีจิตศรัทธา จนกลายเป็นบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท กล่าวโดยสรุปคือ แนวทางการสร้างนี้เหมือนกัน คือ แสวงหาคนดี สร้างด้วยคุณธรรม ส่งเสริมให้โอกาส และ สนับสนุนต่อยอดเพื่อให้เป็นซูเปอร์ฮีโร่ เพื่อให้เป็นบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท

4.3.3 วิเคราะห์บุคคลต้นแบบ หรือซูเปอร์ฮีโร่ในชีวิตจริงจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

สำหรับข้อมูลเชิงประจักษ์ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จากการสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง คัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant: KI) แบบเฉพาะเจาะจง โดยกลุ่มนักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา และกลุ่ม มาร์เวล ไทยแลนด์ แฟนเพจ (Marvel Thailand Fan page) ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลของแต่ละรูป/คน สรุปตามประเด็นที่ต้องการศึกษา ได้แก่ บุคคลต้นแบบ หรือซูเปอร์ฮีโร่ในชีวิตจริง มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

สังเกตได้ว่าบุคคลต้นแบบ หรือซูเปอร์ฮีโร่ในชีวิตจริง จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญนั้นมักจะเป็นคนใกล้ตัว คนที่มีความผูกพัน คนที่มีบุญคุณ และเป็นคนที่ประสบความสำเร็จในชีวิการงาน คนที่มองว่าซูเปอร์ฮีโร่ คือ ตัวเอง สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1 กล่าวว่า ซูเปอร์ฮีโร่ในชีวิตจริง คือ ตัวเองในอดีต เพราะว่าตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันได้เรียนรู้มีประสบการณ์ชีวิตมากขึ้นทุกครั้งที่ทำอะไรผิดพลาด จะเรียนรู้ว่าอย่างน้อยเราก็ได้ประสบการณ์ อย่างน้อยเราก็ได้บทเรียนดังนั้น อยากจะขอขอบคุณตัวเอง[18] นั่นหมายความว่า บุคคลนั้นได้ต่อสู้ชีวิต ผ่านอุปสรรคปัญหามาด้วยตนเอง จนผ่านวันที่เลวร้ายมาได้ โดยที่ในวันที่ตัวเองลำบากนั้นไม่มีใครยื่นมือเข้ามาช่วย มีแค่ตัวเองเท่านั้นจึงมองว่าซูเปอร์ฮีโร่ก็คือตนเอง คนที่มองว่า ลูก คือ ซูเปอร์ฮีโร่ เพราะลูกสามารถเปลี่ยนแปลงชีวิตของตัวเองให้ดีขึ้น มีความรับผิดชอบมากขึ้น ตั้งใจทำงานมากขึ้น และพยายามทำตัวเองให้เป็นพ่อแม่ที่ดีเพื่อลูกจะได้ดูตนเองเป็นแบบอย่าง สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 กล่าวว่า คนส่วนใหญ่จะบอกว่าเป็นพ่อแม่ เพราะพ่อแม่ให้ความรักเรา สร้างตัวเราขึ้นมาสั่งสอนเราให้เป็นคนที่ดีแต่มันก็มีบางส่วนที่พ่อแม่อาจจะเป็นแบบอย่างที่ดีให้ลูกไม่ได้ ผมก็เลยคิดว่าพ่อแม่ไม่ครอบคลุมการเป็นซูเปอร์ฮีโร่ สำหรับผมคนที่เปลี่ยนแปลงชีวิตผมได้จริง ๆ คือ ลูก ที่เปลี่ยนแปลงทำให้ผมกล้าเสียสละได้กระทั่งชีวิต มันทำให้ผมซึ่งไม่ได้ดีอะไรมากมาย แต่เปลี่ยนเป็นคนที่ดี เพราะในวันที่เขาเกิดมาเขาก็เปลี่ยนแปลงชีวิตเราไปในทางที่ดีได้[19] คนที่มองว่าบุคคลสำคัญที่ประสบความสำเร็จคือซูเปอร์ฮีโร่เพราะมีความชื่นชอบเฉพาะทาง สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3 กล่าวว่า Albert Einstein เป็นต้นแบบเป็นซูเปอร์ฮีโร่ของผม เขากล้าที่จะคิดอะไรแปลก ๆ ในทฤษฎีต่าง ๆ และก็ทำอะไรในสิ่งที่มันยังไม่เกิดขึ้น ผมอ่านหนังสือมาตั้งแต่เด็กผมเห็นท่านคิดอะไรที่สามารถจะเดินทางข้ามเวลาได้ คิดอะไรพวกนี้ได้โดยที่มันเป็นไปได้ยากสำหรับคน ๆ นึง เป็นจุดทำให้ผมต้องมาศึกษาอะไรต่าง ๆ ทำนู่นทำนี่ มาเขียนโปรแกรม เพราะว่าเราอยากจะสร้างอะไรสักอย่างที่มันไม่เคยมีมาก่อน[20] เมื่อเจอคนที่ประสบความสำเร็จในสิ่งที่ตนเองชอบ ก็จะมองว่าบุคคลนั้นคือซูเปอร์ฮีโร่ สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4 กล่าวว่า ซูเปอร์ฮีโร่ในชีวิตจริงของผมคือ Stan Lee เพราะเขาเป็นคนเขียน Comic ที่

[18] ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1 สัมภาษณ์ วันที่ 5 พฤศจิกายน 2565.

[19] ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2 สัมภาษณ์ วันที่ 7 พฤศจิกายน 2565.

[20] ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3 สัมภาษณ์ วันที่ 10 พฤศจิกายน 2565.

สร้างตัวละครขึ้นมา แม้ว่าสิ่งที่เขาได้มามันคือชื่อเสียงหรือเงินทอง แต่ว่าเขาพยายามใส่สิ่งที่ควรจะถูกต้องทางสังคมลงไปในหนังสือของเขา แม้ว่ามันจะไม่ได้รับความนิยมในสมัยที่เขียน ยกตัวอย่างเช่น การสร้างซูเปอร์ฮีโร่ที่เป็นคนผิวดำ ในยุคที่ตอนนั้นยังไม่ได้รับการยอมรับ หรือว่าการที่สร้างซูเปอร์ฮีโร่ที่เป็นผู้หญิงทั้ง ๆ ที่ตอนนั้นสังคมอาจจะมองว่าผู้หญิงไม่มีพลังควรจะอยู่ในบ้านทำกับข้าวไม่ควรจะออกมาข้างนอก ผมคิดว่าการที่พยายามเปลี่ยนแปลงสังคมไม่ว่ามากหรือน้อยมันเป็นการกระทำของซูเปอร์ฮีโร่[21] สำหรับพระสงฆ์แน่นอนว่าต้องมีพระพุทธเจ้าเป็นบุคคลต้นแบบ หรือซูเปอร์ฮีโร่ในใจแน่นอนเพราะมีศรัทธาที่จะออกบวชเจริญรอยตามคำสั่งสอนที่พระพุทธองค์ทรงวางไว้ สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 6 กล่าวว่า มีพระพุทธเจ้า เป็นบุคคล เพราะพระพุทธเจ้าแสดงถึงความเสียสละยอมสละราชสมบัติเพื่อแสวงหาธรรมจนตรัสรู้และได้ประกาศพุทธศาสนาจนมาถึงยุคของเรา รวมถึงพ่อแม่ครูบาอาจารย์ที่ทำให้พระหนุ่มสามเณรน้อยได้ยึดถือเอาเป็นแบบอย่างถึงความอ่อนน้อมถ่อมตนที่เป็นสิ่งที่งดงาม[22] โดยส่วนมากเมื่อถามคำถามลักษณะนี้ คำตามที่ตอบเหมือนกันเยอะที่สุดก็คือ พ่อแม่ เป็นบุคคลต้นแบบ สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 16 กล่าวว่า คุณพ่อคุณแม่ คือ ซูเปอร์ฮีโร่ในใจ เพราะว่าในฐานะที่เราเป็นลูกเรามองเห็นว่าท่านลำบากแสนลำบาก แม้แต่ตอนนี้คุณก็พ่อป่วยเป็นมะเร็งระยะสุดท้าย คือท่านก็รู้ว่าท่านไม่ไหวและหมอก็บอกว่าจะอยู่ได้อีกไม่นาน แต่ท่านบอกว่าทุกลมหายใจที่เหลืออยู่ท่านทำเพื่อลูกของท่านจะสู้ต่อเพื่อลูก นี้คือสุดยอดแล้วไม่ต้องเอาอะไรมากมายแล้ว คนที่ยอมเสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อประโยชน์สุขของคนอื่นมันสุดยอดก็เลยมองเห็นคุณพ่อคุณแม่เป็นซูเปอร์ฮีโร่[23] เพราะเป็นผู้มีพระคุณที่สุดของการได้เกิดมาเป็นมนุษย์ ความสำเร็จในวันนี้จะไม่ได้มาถ้าไม่ได้ชีวิตจากพ่อแม่ ท่านจึงเป็นซูเปอร์ฮีโร่ของลูก สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 8 กล่าวว่า ซูเปอร์ฮีโร่ในชีวิตจริง คือ คุณแม่ ส่วนตัวแล้วเป็นคนที่แบบว่ากลัวผี กลัวความมืดมาตั้งแต่เด็ก ๆ กลัวหนักมาก แต่ว่าก็พึ่งทราบเมื่อไม่นานมานี้ว่าแม่เขาก็เป็นคนกลัวความมืดกลัวผีเหมือนกัน แต่มีอยู่ครั้งนึงแม่เขาบอกกับเราว่า เมื่อคุณแม่เขามีเราเขาต้องไม่กลัวความมืด เขาต้องไม่กลัวผี เพราะถ้าเขาแสดงความกลัวออกมาให้เราเห็นเมื่อไหร่เราก็จะไม่มีที่พึ่ง ประโยคนี้มันปลดล็อคความกลัวทุกสิ่งทุกอย่างของเราออกไปจนหมด หลังจากนั้นก็เลิกกลัวไปเลย รู้สึกว่าเรากล้าที่จะทำอะไรในสิ่งที่เรากลัว เลยมองว่าคุณแม่ คือซูเปอร์ฮีโร่[24]

4.4 สรุป

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ทำให้ทราบว่าแนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท แบ่งเป็น 2 คือ (1) แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมสงฆ์ในพุทธปรัชญาเถรวาท อันหมายถึงการสร้างพระสงฆ์ให้เป็นบุคคลต้นแบบ ต้องปฏิบัติตามหลักพระธรรมวินัยอย่างถ่องแท้ ให้รู้แจ้งเห็นจริงที่ตนเองก่อน ตามหลักปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ จากนั้นนำมาเผยแผ่สั่งสอนแก่พุทธศาสนิกชนได้อย่างถูกต้อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนานั้นก็เป็นหน้าที่ที่พระสงฆ์พึงกระทำอยู่แล้วการปฏิบัติทำให้เห็นเป็นแบบอย่าง เมื่อปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ คน

[21] ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4 สัมภาษณ์ วันที่ 11 พฤศจิกายน 2565.
[22] ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 6 สัมภาษณ์ วันที่ 13 พฤศจิกายน 2565.
[23] ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 16 สัมภาษณ์ วันที่ 18 พฤศจิกายน 2565.
[24] ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 8 สัมภาษณ์ วันที่ 13 พฤศจิกายน 2565.

ก็จะยึดเอาเป็นแบบอย่าง พระสงฆ์ที่เป็นตัวอย่างของพุทธศาสนาที่ดี เพื่อให้คนเห็นว่าพุทธศาสนานี้น่าเคารพ หลังจากนั้นคำสอนถึงจะน่าเชื่อถือ ถ้าพระสงฆ์สามารถที่จะปฏิบัติตนตามศีล 227 ข้อของท่านได้อย่างบริสุทธิ์ก็สามารถที่จะเป็นบุคคลต้นแบบที่ดีเพื่อเป็นแบบอย่างให้พระสงฆ์รุ่นหลังได้ พระสงฆ์ที่มีศักยภาพก็ต้องออกมาช่วยเหลือสังคมด้วย และเผยแผ่ธรรมะแล้วต้องมีความเสียสละเพิ่มเติม เสียสละเวลาส่วนตนเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมมีการบูรณาการกับโลกที่เปลี่ยนแปลงไปจะต้องศึกษาบริบทของสังคมโลกเพิ่มเติมควบคู่กันไปกับธรรมะ แนวทางการสร้างประการหนึ่งอาจจะเริ่มที่สามเณร เพราะถ้าได้สามเณรดีก็จะได้พระสงฆ์ดี และต้องเอาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามาช่วย เช่น หิริ กับ โอตตัปปะ คือ ความละอายแก่ใจ และความเกรงกลัวต่อบาป มาเป็นเบื้องต้นเพื่อไม่ให้ทำความชั่วและอยู่ในกรอบของศีลธรรมด้วย ก็จะเป็นต้นแบบในทางพุทธศาสนาได้ และ (2) แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมฆราวาสในพุทธปรัชญาเถรวาท อันหมายถึงการสร้างฆราวาสให้เป็นบุคคลต้นแบบ ต้องปฏิบัติตามหลักศีล 5 เป็นพื้นฐานเพื่อเป็นการต่อยอดไปถึงหลักธรรมอื่น ๆ เช่น มีฆราวาสธรรม หลักคิหิปฏิบัติ พรหมวิหาร กตัญญูกตเวที เป็นต้น ศีล 5 ครอบคลุมอยู่แล้วมันจะเป็นสิ่งที่ทำให้โลกเราสงบสุข สังคมปลอดภัย ครอบครัวปลอดภัยถ้าเรารักษาได้ แม้คนธรรมดาทั่วไปอาจจะไม่สามารถที่จะปฏิบัติศีล 5 ได้ครบทุกข้อ แต่อย่างน้อยการใช้หลักฆราวาสธรรมในการดำเนินชีวิตก็อาจจะต่อยอดกลับไปที่การรักษาศีล 5 ได้ อาจจะทำไม่ได้ตลอดแต่ว่าถ้าเราจำมันไว้ในใจมันจะช่วยในการใช้ชีวิต คิดว่าคนที่สามารถทำอย่างนั้นได้ต้องพยายามให้ดีที่สุด แล้วนั่นคือเป็นตัวอย่างเป็นต้นแบบของคนอื่นได้ ขอเพียงบุคคลมีคุณธรรมไม่สร้างเดือดร้อนแก่ผู้อื่น มีความเสียสละ มีทัศนคติและมีหลักในการใช้ชีวิตที่ดี ไม่ทำให้ตัวเองเดือดร้อน ไม่ทำให้คนอื่นเดือดร้อน อีกประการหนึ่ง จะต้องเพิ่มเข้ามาคือความเสียสละ มีจิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์ให้กับสังคม การช่วยเหลือมนุษย์ ถ้าเป็นคนดีแล้วอยู่เฉย ๆ มันก็ไม่สมบูรณ์แบบ

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เกี่ยวกับซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส ทำให้สรุปได้ว่า คุณธรรมเป็นองค์ประกอบสำคัญ เพราะคุณธรรม เป็นพื้นฐานสำคัญของชีวิตที่ต้องปลูกฝังให้กับมนุษย์ทุกคน ทุกวิชาชีพเป็นลำดับแรก เพราะเป็นเครื่องธำรงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิ่งนี้จะถือเป็นเครื่องวัดความเจริญและความเสื่อมของสังคม โดยผู้วิจัยได้ศึกษาคุณธรรมจากพฤติกรรม คำพูด ความคิด ของซูเปอร์ฮีโร่ ที่แสดงออกมาตามเหตุการณ์ในภาพยนตร์แล้ววิเคราะห์เป็นคุณธรรมของซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส ภาค 1-4 โดยมีจำนวนทั้งหมด 134 ข้อ และสังเกตได้ว่าบุคคลต้นแบบ หรือซูเปอร์ฮีโร่ในชีวิตจริง จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญนั้นมักจะเป็นคนใกล้ตัว คนที่มีความผูกพัน คนที่มีบุญคุณ และเป็นคนที่ประสบความสำเร็จในชีวิการงาน คนที่มองว่าซูเปอร์ฮีโร่ คือ ตัวเองนั่นหมายความว่า บุคคลนั้นได้ต่อสู้ชีวิต ผ่านอุปสรรคปัญหามาด้วยตนเอง จนผ่านวันที่เลวร้ายมาได้ โดยที่ในวันที่ตัวเองลำบากนั้นไม่มีใครยื่นมือเข้ามาช่วย มีแค่ตัวเองเท่านั้นจึงมองว่าซูเปอร์ฮีโร่ก็คือตนเอง คนที่มองว่า ลูก ๆ คือซูเปอร์ฮีโร่ เพราะลูก ๆ สามารถเปลี่ยนแปลงชีวิตของตัวเองให้ดีขึ้น มีความรับผิดชอบมากขึ้น ตั้งใจทำงานมากขึ้น และพยายามทำตัวเองให้เป็นพ่อแม่ที่ดีเพื่อลูกจะได้ดูตนเองเป็นแบบอย่าง ลูก ๆ จึงเป็นซูเปอร์ฮีโร่ ที่มาช่วยเปลี่ยนแปลงชีวิต คนที่มองว่าบุคคลสำคัญที่ประสบความสำเร็จคือซูเปอร์ฮีโร่ เพราะมีความชื่นชอบเฉพาะทาง เมื่อเจอคนที่ประสอบความสำเร็จในสิ่งที่ตนเองชอบ ก็จะมองว่าบุคคลนั้นคือซูเปอร์ฮีโร่

หรับพระสงฆ์แน่นอนว่าต้องมีพระพุทธเจ้าเป็นบุคคลต้นแบบ หรือซูเปอร์ฮีโร่ในใจแน่นอนเพราะมีศรัทธาที่จะออกบวชเจริญรอยตามคำสั่งสอนที่พระพุทธองค์ทรงวางไว้ โดยส่วนมากเมื่อถามคำถามลักษณะนี้ คำตามที่ตอบเหมือนกันเยอะที่สุดก็คือ พ่อแม่ เป็นบุคคลต้นแบบ หรือเป็นซูเปอร์ฮีโร่ในชีวิจริง เพราะเป็นผู้มีพระคุณที่สุดของการได้เกิดมาเป็นมนุษย์ ความสำเร็จในวันนี้จะไม่ได้มาถ้าไม่ได้ชีวิตจากพ่อแม่

จากการศึกษาทำให้ทราบว่า องค์ประกอบที่แตกต่างกันของซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส และ แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท คือ (1) วิธีจัดการกับปัญหา (2) เป้าหมายสูงสุด องค์ประกอบที่เหมือนกันของซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส และแนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท คือ (1) เป็นคนดีมีคุณธรรม (2) แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบ จากการศึกษาข้อมูลทั้งหมด ทั้งปฐมภูมิและทุติภูมิ เอกสารงานวิชาการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส และแนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท ทำให้เกิดเป็น Model 5ส (SBPSS) ได้แก่ ส ที่ 1 คือ แสวงหาคนดี, ส ที่ 2 คือ สร้างด้วยคุณธรรม, ส ที่ 3 ส่งเสริมโอกาส, ส ที่ 4 คือ สนับสนุนต่อยอด และ ส ที่ 5 คือ สำเร็จด้วยการปฏิบัติ Model 5ส ดังกล่าวนี้ สามารถนำไปใช้ในการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท และการสร้างซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์สได้เหมือนกัน

บทที่ 5
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล องค์ความรู้ใหม่และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ (1) เพื่อศึกษาแนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท (2) เพื่อศึกษาซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส (3) เพื่อศึกษาวิเคราะห์ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท การดำเนินการวิจัยเป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลเอกสารชั้นปฐมภูมิ (Primary Sources) ได้แก่พระไตรปิฎก (ภาษาไทย) ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พุทธศักราช 2539, ภาพยนตร์อเวนเจอร์ส ภาค 1 - 4 และเอกสารชั้นทุติยภูมิ (Secondary Sources) ได้แก่ การศึกษาเอกสาร งานวิจัย บทความวิจัย บทความวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์ รวมถึงเว็บไซต์ (website) ที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท และหลักธรรมที่เกี่ยวข้อง ได้รวบรวมเอกสารบทสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 17 รูป/คน โดยสัมภาษณ์ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา และกลุ่ม มาร์เวล ไทยแลนด์ แฟนเพจ (Marvel Thailand Fan page) ด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบออนไลน์ โดยใช้รูปแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย
5.2 อภิปรายผล
5.3 องค์ความรู้ใหม่
5.4 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท สรุปผลการวิจัยได้ตามวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ (1) สรุปผลการศึกษาแนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท (2) สรุปผลการศึกษาซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส (3) สรุปผลการวิเคราะห์ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.1.1 สรุปผลการศึกษาแนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท

แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบ คือ ข้อปฏิบัติทางวางไว้เป็นแนวเพื่อให้บุคคลนั้นได้เดินตามไปสู่ความเป็นต้นแบบ เพื่อสร้างบุคคลให้ประสบความสำเร็จและกลายเป็นต้นแบบให้กับบุคคลอื่นได้ยึดเอาเป็นแบบอย่าง ต้องเป็นคนที่มีความพยายาม มีความคิดสร้างสรรค์ มีจิตใจดีงาม มีน้ำใจช่วยเหลือคนอื่น มีความมุ่งมั่นเพื่อความสำเร็จ มีอิสระในความคิด มีความซื่อสัตย์และเคารพสิทธิของผู้อื่น มีหลักธรรมเป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิต เป็นคนดีและเก่ง ทำให้เราเกิดแรงบันดาลใจแบบเป็น

รูปธรรมที่จับต้องได้ มีวิสัยทัศน์ มีความสามารถในการทำตนเป็นแบบอย่างมากกว่าการพร่ำสอน รับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตน และรับผิดชอบต่อสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท หมายถึง สังคมแห่งการตื่นรู้ และเบิกบานรู้เส้นทางของการดำเนินชีวิตที่มีเป้าหมายแห่งความดีงามสูงสุด คือ พระนิพพาน เป็นสังคมที่มีการใช้ชีวิตพื้นฐานโดยการนำเอาหลักธรรมของพระพุทธศาสนาเถรวาทมาปรับใช้กับสังคมปัจจุบัน ทำให้ประชาชนในชุมชนมีความรัก ความปรารถนาดีต่อกัน ก่อให้เกิดความสุขสงบ โดยแบ่งสังคมออกเป็น 2 แบบ คือ (1) สังคมสงฆ์ และ (2) สังคมฆราวาส

บุคคลต้นแบบทางสังคมมีความสำคัญในพุทธปรัชญาเถรวาท เพราะเป็นบุคคลที่สามารถสร้างแรงบันดาลใจที่ดีให้กับบุคคลอื่นได้ มีแบบอย่างในการปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนในทางพระพุทธศาสนา มีส่วนสำคัญในการก่อให้เกิดกระบวนการสร้างความสำเร็จใหม่บนประสบการณ์เดิมจากบุคคลต้นแบบ ทั้งในสังคมสงฆ์และสังคมฆราวาส ฝ่ายสงฆ์ หมายถึง เป็นผู้ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ และได้บรรลุมรรคผลเป็นผู้บริสุทธิ์แล้วเป็นพระสงฆ์โดยแท้ในพระรัตนตรัย ผู้ที่ออกบวชในพระพุทธศาสนาอย่างถูกต้องตามพระธรรมวินัย แต่ยังไม่บรรลุมรรคผลเป็นผู้บริสุทธิ์ จัดเป็นสงฆ์สมมติในพระรัตนตรัย และ ฝ่ายฆราวาส ผู้ครองเรือนแม้ไม่ได้ออกบวชก็ยังมีศรัทธาทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาตามฐานะของตน ในอดีตบุคคลเหล่านี้เรียกว่า เอตทัคคะ ที่ได้รับการแต่งตั้งจากพระพุทธเจ้าโดยตรง ซึ่งสามารถยืนยันได้ว่า บุคคลเหล่านี้ล้วนเป็นอริยสงฆ์ ไม่ว่าจะเป็นภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา ล้วนเป็นพุทธสาวกผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบจนบรรลุมรรคผล เป็นผู้บริสุทธิ์จากกิเลส เป็นบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาทมาจนถึงปัจจุบัน

แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมสงฆ์ในพุทธปรัชญาเถรวาท ด้วยสัทธรรมทั้ง 3 ประการนี้ คือ ปริยัติธรรม ปฏิบัติธรรม ปฏิเวธธรรม จึงมีความสัมพันธ์กันอย่างแยกไม่ออก และผู้ที่นำตนเข้าไปสัมผัสกับธรรมะในพระพุทธศาสนา ไม่ว่าจะเป็นขั้นปริยัติธรรม หรือปฏิบัติธรรม และปฏิเวธธรรม ก็เรียกได้ว่าเป็นผู้ปฏิบัติธรรมในขั้นนั้น ๆ แต่ที่จะได้ชื่อว่าเป็นผู้ปฏิบัติธรรมอย่างสมบูรณ์แท้จริงนั้น จะต้องปฏิบัติให้ครบทั้ง 3 ระดับ คือ ต้องมีการศึกษาเรียนรู้แล้วต้องมีการปฏิบัติสิ่งที่ศึกษาเรียนรู้นั้นด้วย และการปฏิบัตินั้นก็จะต้องต่อเนื่องกันไปจนบรรลุถึงผลสุดยอดของการปฏิบัตินั้น กล่าวคือมีความรอบรู้ในพระไตรปิฎกและสามารถนำความรู้นี้ไปเผยแผ่ได้ โดยเฉพาะพระสงฆ์ถือว่าเป็นหลัก เป็นที่พึ่ง เป็นที่คาดหวัง เป็นต้นแบบของพุทธศาสนิกชน ในการศึกษาสัทธรรมเพื่อดำรงไว้ซึ่งพระพุทธศาสนา ส่วนฆราวาสในพุทธปรัชญาเถรวาทนั้น ต้องเป็นบุคคลที่ปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา โดยมีหลักฆราวาสธรรมเป็นองค์ประกอบสำคัญในการดำเนินชีวิต 4 ประการ คือ สัจจะ ความจริง ทั้งจริงใจ จริงวาจา และจริงการกระทำ มีความซื่อสัตย์ ทมะ คือ การฝึกฝนปรับปรุงตน พัฒนาตนเองอยู่เสมอไม่หยุดนิ่ง ขันติ คือ มีความอดทน เข้มแข็งทนทาน ทั้งต่องานยากลำบากตรากตรำ ต่อทุกขเวทนาความเจ็บปวดเมื่อยล้า และต่อสิ่งกระทบกระทั่งใจ และ จาคะ คือ มีน้ำใจสามารถสละความสุขของตนเพื่ออีกฝ่ายหนึ่งได้ ตลอดจนเพื่อเพื่อนมนุษย์ทั้งหลายกว้างขวางออกไป ตามที่กล่าวมานี้จึงเป็นแนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท

5.1.2 สรุปผลการศึกษาซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส

ซูเปอร์ฮีโร่ คือ ตัวละครที่ถูกแต่งขึ้นให้มีลักษณะพิเศษเรียกว่า วีรบุรุษ หรือ ยอดมนุษย์ เป็นบุคคลที่มีพลังเหนือมนุษย์ทั่วไปที่ได้พลังจากการฝึกฝนด้วยตนเอง จากเวทมนต์ จากการทดลองทางวิทยาศาสตร์ จากการสร้างอุปกรณ์ที่ทันสมัยด้วยเทคโนโลยี จากอาวุธที่มีพลังวิเศษ จากพลังของ

เทพเจ้าในตำนาน ฯลฯ และจะต้องใช้พลังวิเศษเหล่านี้ในทางที่ดีเท่านั้น จึงจะเรียกว่าเป็นซูเปอร์ฮีโร่ มีความสำคัญ เพราะต้องช่วยเหลือสังคมทำตนให้มีประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยภาพยนตร์อเวนเจอร์ส ภาค 1 - 4 มีจุดเริ่มต้นให้มาจากหนังสือการ์ตูน (Cartoon) จนเป็นที่รู้จักทั่วโลก ต่อมาบริษัทมาร์เวล (Marvel) วางแผนครั้งใหญ่หันมาเป็นผู้ผลิตภาพยนตร์ภายใต้ ซูเปอร์ฮีโร่ ของตนเองซึ่งก็ประสบความสำเร็จจากการเปิดตัวของ ไอรอนแมน (Iron Man), 2008) ซึ่งอยู่ในช่วงประมาณ พ.ศ. 2540 ทำให้กระแสความนิยมเกี่ยวกับซูเปอร์ฮีโร่ กลับมาเป็นที่ต้องการอีกครั้ง เป็นโอกาสให้บริษัท มาร์เวล ไซเมติค ยูนิเวิร์ส (Marvel Cinematic Universe MCU) สร้างภาพยนตร์ อเวนเจอร์ส ได้ถึง 4 ภาค รวมถึงภาพยนตร์เดี่ยวของซูเปอร์ฮีโร่ อีก 22 เรื่อง ในช่วงระยะเวลา 12 ปี จนถูกเรียกว่าเป็นจักรวาลภาพยนตร์มาร์เวล (Marvel) ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ (1) ประเภทที่มีพลังวิเศษจำนวน 12 คน และ (2) ประเภทที่เป็นบุคคลธรรมดา จำนวน 7 คน รวมจำนวนทั้งหมด 19 คน ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมเฉพาะตัวละครหลักที่มีความโดดเด่นในอเวนเจอร์ส (Avengers) ตามที่ได้นำเสนอแล้วข้างต้น ทั้ง 2 ประเภทนั้นมีพลังความสามารถ ความชำนาญ ความเก่งกาจที่ต่างกันออกไป แต่มีสิ่งหนึ่งที่เหมือนกันที่เป็นแรงดึงดูดให้คนเหล่านี้มารวมตัวกันเพื่อปกป้องความสงบสุขของมวลมนุษยชาติ คือ คุณธรรม

จากการศึกษาองค์ประกอบของซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส ทำให้สรุปได้ว่า คุณธรรมเป็นองค์ประกอบสำคัญ เพราะคุณธรรม หมายถึง พื้นฐานสำคัญของชีวิตที่ต้องปลูกฝังให้กับมนุษย์ทุกคน ทุกวิชาชีพเป็นลำดับแรก เพราะเป็นเครื่องธำรงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิ่งนี้จะถือเป็นเครื่องวัดความเจริญและความเสื่อมของสังคม มนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าและมีความสำคัญมากที่สุดในโลก มนุษย์จึงควรได้รับการปลูกฝังคุณธรรมอันเป็นทฤษฎีของจริยธรรม ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ส่งผลสู่การนำไปปฏิบัติที่ถูกต้องดีงาม ทำให้เกิดคุณประโยชน์และสันติสุขทั้งต่อตนเองต่อสังคมอย่างแน่นอน คุณธรรมจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญของซูเปอร์ฮีโร่ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาคุณธรรมทั้งหมดของซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส ภาค 1 - 4 ได้จำนวนทั้งหมด 134 ข้อ ทำให้ทราบถึงความเป็นมาของภาพยนตร์ตั้งแต่ประวัติของบริษัท Marvel ผู้สร้างภาพยนตร์อเวนเจอร์ส และเรื่องราวเนื้อหาในภาพยนตร์ รวมถึงความเป็นมาของตัวละครว่าซูเปอร์ฮีโร่แต่ละคนมีความเป็นมาอย่างไร จะต้องผ่านอุปสรรคอะไรมาบ้างกว่าจะมาเป็นซูเปอร์ฮีโร่ ซึ่งสามารถจุดกระแสภาพยนตร์แนวซูเปอร์ฮีโร่ขึ้นมาได้อีกครั้ง นอกเหนือจากรายได้มหาศาลที่ตามมาแล้ว ก็ยังแสดงถึงความรู้สึกของคนทั้งโลกว่าต้องการซูเปอร์ฮีโร่ เพื่อมาช่วยปกป้องโลก หรือต้องการคนดีมีฝีมือมาคอยช่วยเหลือผู้คนในโลกของความเป็นจริง

5.1.3 สรุปผลการวิเคราะห์ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท

จากการศึกษาและวิเคราะห์ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท ทั้งจากการศึกษาข้อมูล และจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทำให้ทราบว่า ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส และ แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาทนั้น มี 2 ส่วน คือ (1) ส่วนที่เหมือนกัน (2) ส่วนที่แตกต่างกัน ดังนี้ (1) ส่วนที่เหมือนกันผู้วิจัยได้แยกออกเป็น 2 ประเด็นคือ เป็นคนดีมีคุณธรรม และแนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบ คือ แสวงหาคนดี สร้างด้วยคุณธรรม ส่งเสริมให้โอกาส และ สนับสนุนต่อยอด เพื่อให้เป็น

บุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท เพื่อให้เป็นซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส และ (2) ส่วนแตกต่างกันของซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส และ แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท มี 2 ประเด็น คือ วิธีจัดการปัญหา และ เป้าหมายสูงสุด โดยสรุป ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส ก็แสดงถึงความต้องการของคนทั้งโลกว่า โลกใบนี้ต้องการความสงบสุข เมื่อมีคนก่อความวุ่นวายสร้างความเดือดร้อนให้กับผู้คน ก็ต้องมีคนดีออกมาช่วยกันทำให้โลกนี้น่าอยู่ ปราศจากความสงคราม ความวุ่นวาย หรือการเอารัดเอาเปรียบ ด้วยวิธีการต่อสู้ใช้กำลังเอาชนะฝ่ายอธรรม เพื่อเป้าหมายสูงสุดคือให้ทุกคนมีความสงบสุข แต่ในทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาทต้องใช้สันติวิธีเท่านั้น เพื่อเป้าหมายสูงสุดคือนิพพาน จึงทำให้ 2 ประเด็นนี้แตกต่างกัน

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท ได้ค้นพบประเด็นที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย 3 ประการ คือ (1) แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท (2) ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์ อเวนเจอร์ส (3) วิเคราะห์ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท ดังรายละเอียดต่อไปนี้

(1) แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท ผลการวิจัยพบว่า สังคมในพุทธปรัชญาเถรวาทแท้จริงแล้ว คือ พุทธบริษัท 4 ได้แก่ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก และอุบาสิกา ถ้าให้แยกสังคมพุทธบริษัทสามารถแยกได้ 2 ส่วนคือ สังคมสงฆ์ และ สังคมฆราวาส ซึ่งสอดคล้องกับ ณรงค์วรรษ บุญมา และกรรณิกา คำดี กล่าวว่า สังคมแห่งพุทธบริษัท คือ สังคมแห่งการตื่นรู้ และเบิกบานเพื่อดำเนินไปถึงเป้าหมายแห่งความดีงามสูงสุด คือ พระนิพพาน มี 2 แบบ คือ

- สังคมฆราวาส พบว่าเงื่อนไขทางสังคมที่สำคัญ คือ การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา ได้แก่ ศีล สมาธิ ปัญญา ซึ่งเป็นหลักการพื้นฐานที่ต้องปฏิบัติ รวมถึงหลัก ฆราวาสธรรม 4 ประการ ที่ต้องนำมาประกอบกับการดำเนินวิถีชีวิตหรือต่อความเป็นอยู่ที่เหมาะสมแก่ฐานะของผู้ครองเรือน

- สังคมสงฆ์ เป็นสงคมที่พระพุทธเจ้าสร้างขึ้นสำหรับบุคคลผู้ที่เบื่อหน่ายต่อสังคมแรกแล้ว เพราะสังคมแรกคือสังคมฆราวาสเป็นสังคมแห่งโลกิยะสุข เป็นสังคมที่มีความสุขได้เช่นกัน และก็เป็นสังคมแห่งความดีงามเช่นกัน แต่มีความสุขและความดีงามนั้นยังไม่สูงสุด เป็นความสุขขั้นแรกเท่านั้น ถึงอย่างไรก็ตาม แม้จะเป็นความสุขขั้นแรก แต่พระพุทธองค์ก็ทรงทราบว่าใคร ๆ ก็อยากอยู่ในสังคมแรกนี้ ส่วนสังคมที่สองซึ่งเรียกว่า “สังคมสงฆ์” นั้น พระพุทธองค์ได้วางหลักการที่สำคัญไว้ คือ มรรคมีองค์ 8 อันเป็นหลักการระเบียบที่เรียกว่า “พระวินัย” เพื่อให้เอื้อต่อการเดินทางไปสู่เป้าหมายสูงสุดของพระพุทธศาสนา[1]

แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท จำเป็นต้องนำหลักพระธรรมวินัย หลักธรรมคำสอนในทางพุทธปรัชญาเถรวาทเป็นองค์ประกอบสำคัญ เพื่อสร้างให้บุคคลต้นแบบนั้นเป็นคนดี เป็นคนเก่ง และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับคนรุ่นต่อไปได้ โดยเฉพาะ

---

[1] ณรงค์วรรษ บุญมา และกรรณิกา คำดี, สภาพสังคมที่พึงปรารถนาตามแนวพระพุทธศาสนาเถรวาท, *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์*, ปีที่ 8 ฉบับที่ 4 กรกฎาคม-สิงหาคม 2560, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2563), หน้า 1244.

พระสงฆ์ซึ่งถือว่าเป็นผู้ที่มีความสำคัญในการศึกพระธรรมวินัยมากที่สุด ถือว่าเป็นความหวังของชาวพุทธเลยก็ว่าได้ โดยมีอุบาสกอุบาสิกา ฆราวาส พุทธศาสนิกชนคอยสนับสนุนเพื่อรักษาพระพุทธศาสนาไว้ให้ยาวนานที่สุด ด้วยการเรียนรู้ศึกษาพระธรรมวินัยอย่างถ่องแท้ ซึ่งสอดคล้องกับ ชไมพร เจริญครบุรี, พระสุธีรัตนบัณฑิต และ สิริวัฒน์ ศรีเครือดง กล่าวไว้ว่า หลักธรรมทางพุทธศาสนา และแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข่องกับกระบวนการสร้างความหมายใหม่บนประสบการณ์เดิมของบุคคลต้นแบบในสังคมไทย ประกอบด้วย หลักธรรมพื้นฐานในการดำเนินชีวิต ได้แก่ ไตรสิกขา พรหมวิหาร 4 หลักธรรมที่เกี่ยวกับกระบวนการสร้างความหมายใหม่บนประสบการณ์เดิมของบุคคลตนแบบในสังคมไทย ได้แก่ อริยสัจ 4 อินทรีย์ 5 กัลยาณมิตร และแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกันของหลักธรรมทางพุทธศาสนา เพื่อพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลต้นแบบ[2]

(2) ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส ผลการวิจัยพบว่า ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์ ต้องมีพลังวิเศษ มีความสามารถ และมีคุณธรรม แต่ที่จำเป็นอย่างยิ่งและสำคัญที่สุดคือ คุณธรรม มันจะเป็นสิ่งสร้างความแตกต่างระหว่างซูเปอร์ฮีโร่ กับ วายร้าย คนดีกับคนชั่ว ซูเปอร์ฮีโร่ ต้องเป็นคนดีมีคุณธรรม สอดคล้องกับ พิทักษ์ ศศิสุวรรณ กล่าวว่า สิ่งที่ปรากฏในภาพยนตร์ซูเปอร์ฮีโร่ เกี่ยวกับกรณีที่ยอดมนุษย์สามารถใช้พลังอำนาจได้อย่างเต็มที่ในฐานะ “คนดี” เข้าจัดการกับ “เหล่าร้าย” สะท้อนให้เห็นมุมมองเกี่ยวกับการเป็นคนดี หรือซูเปอร์ฮีโร่ ในชีวิตจริงโดยอุปมาเหมือนผู้เข้ามาจัดการความอยุติธรรมในสังคมเพื่อผดุงความยุติธรรม แต่หากขาดซึ่งคุณธรรม ก็จะเป็นอันตรายต่อประชาชนได้เช่นเดียวกัน[3] จากการศึกษาข้อมูลและสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พบว่า คุณธรรม ที่กล่าวถึงซึ่งก็คือ ฆราวาสธรรม ทั้ง 4 ได้แก่ สัจจะ ทมะ ขันติ และจาคะ ใน 4 ประการนี้ที่เป็นองค์ประกอบที่โดดเด่นที่สุด นั่นก็คือ จาคะ หมายถึงความเสียสละ เป็นสิ่งที่ซูเปอร์ฮีโร่ทุกคนจะต้องมี สอดคล้องกับ พระปรียะพงษ์ คุณปัญญา, กีรติ บุญเจือ และ รวิช ตาแก้ว กล่าวว่า ศักยภาพมนุษย์บนพื้นฐานการแสวงหาความรู้ที่ยั่งยืน อันได้แก่ พลังสร้างสรรค์ พลังปรับตัว พลังแสวงหา และพลังร่วมมือ เพื่อเติมเต็มคุณภาพชีวิตของตนเองและสังคมอันจะนำไปสู่สังคมแห่งความสุขตามเป็นจริง ฆราวาสธรรม 4 สามารถนำไปอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนทุกระดับโดยผ่านทีมสอนกับทีมอบรมที่มีความรู้[4] และส่วนที่ต้องเพิ่มเติมคุณธรรมเข้ามาด้วยคือ ความสามัคคี ความกตัญญู และการให้อภัย เป็นต้น

(3) วิเคราะห์ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท ผลการวิจัยพบว่า ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส และบุคคลต้นแบบอยู่รอบ ๆ ตัวเรา เช่น พ่อแม่ ครูอาจารย์ ผู้มีพระคุณ หรือบุคคลที่เราชื่นชอบ และเราได้เห็น

---

[2] ชไมพร เจริญครบุรี, พระสุธีรัตนบัณฑิต และ สิริวัฒน์ ศรีเครือดง, แบบจำลองการพัฒนาตนของบุคคลต้นแบบในสังคมไทยโดยใช้หลักธรรม แนวคิด และทฤษฎี, *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์*, ปีที่ 5 ครั้งที่ 1 มกราคม-เมษายน 2560, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2560), หน้า 140 - 141.

[3] พิทักษ์ ศศิสุวรรณ, ซูเปอร์ฮีโร่ (Superhero) จากคนดีในอุดมคติ สู่รุ่งอรุณแห่งความวุ่นวาย, *วารสารนิติ รัฐกิจ และสังคมศาสตร์*, ปีที่ 3, ฉบับที่ 1, (เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 2562), หน้า 56.

[4] พระปรียะพงษ์ คุณปัญญา, กีรติ บุญเจือ และ รวิช ตาแก้ว, การสอนฆราวาสธรรมเพื่อการอบรมบ่มนิสัย: การศึกษาเชิงวิเคราะห์ วิจักษ์ และวิธาน, การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 9, *วารสารบัณฑิตวิทยาลัย*, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 2561), หน้า 982.

เขาประสบความสำเร็จในชีวิต โดยสังเกตได้ว่าบุคคลต้นแบบ หรือซูเปอร์ฮีโร่ในชีวิตจริง จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญนั้นมักจะเป็นคนใกล้ตัว บางคนมองว่าตัวเองคือซูเปอร์ฮีโร่ เพราะผ่านอุปสรรคปัญหามาด้วยตนเอง บางคนมองว่า ลูก ๆ คือซูเปอร์ฮีโร่ เพราะลูก ๆ สามารถเปลี่ยนแปลงชีวิตของตัวเองให้ดีขึ้น บางคนมองว่า บุคคลสำคัญที่ประสบความสำเร็จคือซูเปอร์ฮีโร่ เพราะมีความชื่นชอบส่วนตัว สำหรับพระสงฆ์แน่นอนว่าต้องมีพระพุทธเจ้าเป็นบุคคลต้นแบบ หรือเป็นซูเปอร์ฮีโร่ในใจแน่นอน เพราะมีศรัทธาที่จะออกบวชเจริญรอยตามคำสั่งสอน และโดยส่วนมากเมื่อถามคำถามลักษณะนี้ คำตอบที่เหมือนกันคือ พ่อแม่ เป็นบุคคลต้นแบบ เป็นซูเปอร์ฮีโร่ในชีวิจริง เพราะความสำเร็จในวันนี้จะไม่ได้มาถ้าไม่ได้ชีวิตจากพ่อแม่ ซึ่งสอดคล้องกับ ทัดฌาน ไชยโอสถ ได้กล่าวว่า แม่ของฉันเป็นซูเปอร์ฮีโร่ เป็นเรื่องราวที่ได้รับจากประสบการณ์ตรง สะท้อนให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก ที่มีความความทรงจำที่ประทับใจเสมอมา ดังนั้นจึงใช้ผลงานชุดนี้เป็นตัวแทนในการบอกรักแม่ แสดงให้เห็นความสนุกสนานของช่วงเวลา ณ วัยเด็กมีความปรารถนาให้ผลงานประติมากรรมชุดนี้ให้ผู้ชมได้รับความรื่นรมและเพลิดเพลิน และได้รู้สึกถึงความรักความผูกพัน[5]

แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาทนั้น มีทั้งส่วนที่เหมือนกันและแตกต่างกัน ที่เหมือนกัน คือ (1) เป็นคนดีมีคุณธรรม (2) มีแนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบ คือ แสวงหาคนดี สร้างด้วยคุณธรรม ส่งเสริมให้โอกาส และ สนับสนุน ส่วนที่ต่างกัน คือ (1) วิธีจัดการปัญหา (2) เป้าหมายสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับ ณรงค์วรรษ บุญมา และกรรณิกา คำดี อธิบายเกี่ยวกับสังคมพุทธปรัชญาเถรวาทโดยสรุปว่า สังคมแห่งพุทธบริษัท คือ สังคมแห่งการตื่นรู้ และเบิกบานตื่นจากความหลับใหลในที่เรียกว่า “อวิชชา” รู้เส้นทางของการดำเนินชีวิตที่เป็นแก่นสารมีเป้าหมายแห่งความดีงามสูงสุด คือ พระนิพพาน[6]

งานวิจัยเรื่อง ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท มีความสอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น และงานวิจัยเรื่องนี้ มีความโดดเด่นกว่างานวิจัยอื่น ๆ ที่กล่าวมา คือ เป็นงานวิจัยแนวใหม่ซึ่งยังไม่ค่อยมีใครนำมาศึกษาค้นคว้าวิจัย ด้วยการค้นหาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่อยู่ในภาพยนตร์แนวซูเปอร์ฮีโร่ โดยผู้วิจัยสังเกตได้จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้ง 17 รูป/คน ที่ต่างก็บอกว่าเป็นครั้งแรกที่ได้ยินเรื่องวิจัยแบบนี้ และเป็นเรื่องที่น่าสนใจ เพราะจะเป็นอีกช่องทางที่จะทำให้คนรุ่นใหม่มีความสนใจในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามากยิ่งขึ้น

อีกหนึ่งความแตกต่างจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ คือ แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท จากการศึกษาของผู้วิจัยทำให้ได้ทราบว่า การสร้างบุคคลต้นแบบนั้นไม่ได้มีจุดเริ่มต้นจากการสร้าง เพราะเหตุผลว่ามันอาจจะต้องใช้เวลานานกว่าจะสร้างบุคคลต้นแบบได้ ฉะนั้นประการแรกต้อง แสวงหาบุคคลต้นแบบให้ได้เสียก่อน เพื่อให้ทันต่อการใช้งานในการพัฒนาด้านต่าง ๆ เมื่อแสวงหาเจอบุคคลที่เหมาะสมแล้วจึงค่อยเริ่มสร้างให้เป็นบุคคลต้นแบบต่อไป

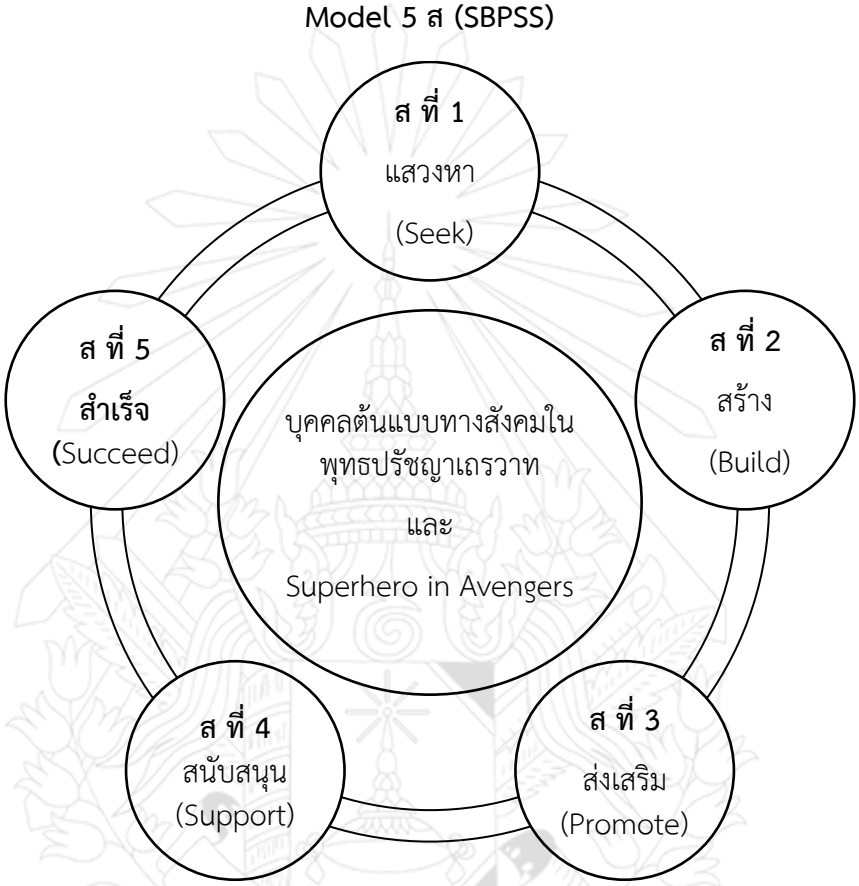
---

[5] ทัดฌาน ไชยโอสถ, *แม่ของฉันเป็นซูเปอร์ฮีโร่*, ศิลปะบัณฑิต สาขาทัศนศิลป์ ภาควิชาประติมากรรม, คณะกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2556), หน้า 45.

[6] ณรงค์วรรษ บุญมา และกรรณิกา คำดี, *สภาพสังคมที่พึงปรารถนาตามแนวพระพุทธศาสนาเถรวาท,* อ้างแล้ว, หน้า 1244.

5.3 องค์ความรู้ใหม่

ผลการวิจัยพบว่า ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท เกิดองค์ความรู้ใหม่เรียกว่า **Model 5ส (SBPSS)** ได้แก่ ส ที่ 1 คือ แสวงหาคนดี, ส ที่ 2 คือ สร้างด้วยคุณธรรม, ส ที่ 3 ส่งเสริมโอกาส, ส ที่ 4 คือ สนับสนุนต่อยอด และ ส ที่ 5 คือ สำเร็จด้วยการปฏิบัติ ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 5.1 Model 5 ส (SBPSS)

ส ที่ 1 แสวงหา (Seek) คือ การแสวงหาคนดีมีคุณธรรม คนที่มีความเหมาะสมที่จะเป็นบุคคลต้นแบบหรือซูเปอร์ฮีโร่ เหมือนที่พระพุทธเจ้าทรงมีพุทธกิจในการตรวจดูว่าวันนี้จะมีใครพร้อมที่จะบรรลุธรรม เหมือนที่ นิค ฟิรี่ แสวงหาคนดีที่มีพลังวิเศษเพื่อเชิญมาเป็นหนึ่งในทีม อเวนเจอร์ส (Avengers)

ส ที่ 2 สร้าง (Build) คือ สร้างด้วยคุณธรรม หลังจากที่แสวงหา ค้นหาเจอแล้วก็ต้องสร้างให้เป็นบุคคลต้นแบบตามหลักวิธีการของความดีงาม เหมือนที่พระพุทธเจ้าเมื่อทรงรู้แล้วว่าใครจะบรรลุธรรมพระองค์ก็จะเสด็จไปโปรดเพื่อสร้างให้เป็นพุทธสาวก นิค ฟิวรี่ (Nick Fury) เองก็ต้องสร้างซูเปอร์ฮีโร่ เพื่อให้มีความเข้าใจในการทำงานเป็นทีม ต้องสร้าง อเวนเจอร์ส (Avengers) ให้ดีมีคุณธรรมและมีคุณภาพ

ส ที่ 3 ส่งเสริม (Promote) คือ ส่งเสริมให้โอกาส หลังจากแสวงหาเจอแล้วสร้างแล้วต้องส่งเสริมให้เหมาะสมตามกำลังความสามารถของบุคคลนั้น ๆ เพื่อให้เขาได้พัฒนาตนเองไปให้ถึงเป้าหมาย เหมือนที่พระพุทธองค์ส่งเสริมให้พระสงฆ์แต่ละรูปที่มีความเก่งความสามารถมีความเป็นเลิศ แล้วทรงแต่งตั้งให้เป็นเอตทัคคะ ในด้านนั้นเพื่อเป็นบุคคลต้นแบบและตัวอย่างที่ดีให้กับพุทธบริษัท ในส่วนซูเปอร์ฮีโร่เอง ก็ต้องได้รับการส่งเสริมทั้งจากคนในทีมและจากคนรอบข้างเพื่อให้มีกำลังใจในการทำงาน หรืออาจจะเป็นการให้โอกาสทำงานเพื่อแสดงศักยภาพของเขาให้เต็มที่

ส ที่ 4 สนับสนุน (Support) คือ สนับสนุนต่อยอด หลังจากแสวงหา สร้าง ส่งเสริม แล้วต้อง สนับสนุน ด้วยกำลังใจหรือด้วยทุนและงบประมาณต่าง ๆ เพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในปัจจุบันการสนับสนุนนี้สำคัญมาเพราะถึงจะสร้างให้เป็นต้นแบบได้แล้วแต่ไม่ได้รับการสนับสนุนมันก็จะทำให้เสียเวลาเปล่า ทั้งซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส และในสังคมพุทธปรัชญาเถรวาท ต้องได้รับการสนับสนุนจึงจะทำให้คนได้รับรู้ว่านี่คือบุคคลต้นแบบที่เราควรยึดเป็นแนวทางในการใช้ชีวิต

ส ที่ 5 สำเร็จ (Succeed) คือ สำเร็จด้วยการปฏิบัติ เมื่อแสวงหา สร้าง ส่งเสริม สนับสนุน และสุดท้ายต้องสำเร็จด้วยการลงมือปฏิบัติ ถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดเพราะถ้าไม่มีการลงมือทำ ทุกอย่างก็จะไม่ประสบผลสำเร็จ ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์สต้องมีการปฏิบัติภาระกิจต่าง ๆ เพื่อให้โลกสงบสุข ในสังคมพุทธปรัชญาเถรวาทจะสำเร็จได้ก็ต้องมีการปฏิบัติเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้ตั้งเป้าหมายเอาไว้

Model 5ส ดังกล่าวนี้ สามารถนำไปใช้ในการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท และการสร้างซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์สได้เหมือนกัน

5.4 ข้อเสนอแนะ

ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท ผลการวิจัยพบว่ายังมีลักษณะบางประการที่น่าสนใจควรศึกษาค้นคว้า ใน 2 ประเด็นหลัก ดังต่อไปนี้

5.4.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

(1) รูปแบบ Model 5ส (SBPSS) คือ แสวงหา (Seek) สร้าง (Build) ส่งเสริม (Promote) สนับสนุน (Support) และ สำเร็จ (Succeed) สามารถนำไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์กับกลุ่มองค์ ต่าง ๆ ในสังคมได้

(2) การเผยแผ่หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาสามารถเผยแผ่ผ่านภาพยนตร์ซูเปอร์ฮีโร่ได้โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชน ซึ่งจะทำให้หลักธรรมมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

5.4.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ขอเสนอหัวข้อวิจัยที่น่าสนใจสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป ดังนี้

(1) ความเสียสละของ ไอรอน แมน (Iron Man) : จาคะ ตามหลักพุทธปรัชญาเถรวาท

(2) ซูเปอร์ฮีโร่หญิง: ความเท่าเทียมตามหลักพุทธปรัชญาเถรวาท

(3) เพื่อนแท้ในการ์ตูนโดเรม่อน (Doraemon) : มิตรแท้ตามหลักพุทธปรัชญาเถรวาท

บรรณานุกรม

1. ภาษาไทย

ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. *พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ชุด 45 เล่ม. เล่มที่ 1, 4, 5, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 19, 20, 22, 23, 25, 26, 32, 33*. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. 2539.

ข้อมูลทุติยภูมิ

1) หนังสือทั่วไป

ไกรฤกษ์ ศิลาคม. *เอกสารประกอบการสอนวิชาจริยธรรมกับชีวิต*. สำนักวิชาศึกษาทั่วไป. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี. 2557.

จำนงค์ อดิวัตนสิทธิ์. *ปรัชญาทางสังคมแห่งพระพุทธศาสนา*. สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มจร. นนทบุรี: นิติธรรมการพิมพ์. 2562.

บรรจบ ภิรมย์คำ และคณะ. *การพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2559.

ป๋วย อึ้งภากรณ์. *ทัศนะว่าด้วยการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มูลนิธิโกมลคีมทอง. 2545.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). *พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์*. (พิมพ์ครั้งที่ 15). กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. 2553.

พระเมธีธรรมาภรณ์ (ประยูร ธัมมจิตโต). *จรรยาบรรณข้าราชการ*. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิพุทธธรรม. 2538.

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). *พระพุทธศาสนาพัฒนาคนและสังคม*. กรุงเทพมหานคร: กรมการปกครอง. 2540.

พุทธทาสภิกขุ. *แนะแนวจริยธรรม*. ชุมชนส่งเสริมจริยธรรมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ชุมชนส่งเสริมจริยธรรมศึกษา. 2505.

พิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์ และคณะ. *การศึกษาเพื่อพัฒนาชีวิตและสังคม*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง. 2537.

มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ. *สถานภาพคุณธรรมของประชาชนในสังคมไทย*. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ. 2551.

ราชบัณฑิตยสถาน. *พจนานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2542*. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุคส์พับลิเคชั่นส์. 2546.

รังสี สุทนต์. *เก็บเพชรจากพระไตรปิฎก*. ความสำคัญของพระไตรปิฎก. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. 2542.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540. *มาตรา 77*. เล่ม 114. ตอนที่ 55ก. ราชกิจจานุเบกษา. 2540.

วศิน อินทสระ. *พุทธจริยศาสตร์.* กรุงเทพพมหานคร: โรงพิมพ์ทองกวาว. 2541.

สุริยเดว ทรีปาตี. *คุณธรรมสำคัญ นำสังคมไทย*. สำนักงานส่งเสริมและขับเคลื่อนเครือข่ายทางสังคม. ศูนย์คุณธรรม องค์กรมหาชน. 2564.

แสง จันทร์งาม. *การสอนจริยธรรมในโรงเรียน*. เอกสารนำเสนอในการประชุมสัมมนาจริยธรรมในสังคมไทยปัจจุบัน. สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค. 2542.

อมรา เล็กเริงสินธุ์. *คุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหาร*. กรุงเทพพมหานคร: เสมาธรรม. 2542.

2) ดุษฎีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์/งานวิจัย

กมลรัตน์ ไชยสุริยา. และ พราว อรุณรังสีเวช. *บทบาทของตัวละครผู้ด้อยในภาพยนตร์มาร์เวลสตูดิโอ*. รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี. 2562.

กรณ์ณพัชญ์ กิตติพิบูลย์. *แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมทางสังคมด้วยกิจกรรมจิตสาธารณะ : ศึกษาเฉพาะกรณีตำรวจภูธรภาค 6*. หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่น 60, รายงานการวิจัย, วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร. 2561.

กัญญาธิภัทร์ กฤดาภร. *กลยุทธ์การประกอบสร้างเนื้อหาภาพยนตร์ให้เกิดความนิยมของมาร์เวลสตูดิโอ*. คณะนิเทศศาสตร์และนวัตกรรม. กรุงเทพพมหานคร, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. 2560.

ชัยพร ม่วงปรางค์. *วัฒนธรรมซูเปอร์ฮีโร่*. ศิลปบัณฑิต. สาขาวิชาทัศนศิลป์ (ศิลปะไทย), ภาควิชาศิลปะไทย คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร. 2559.

ทัดฌาน ไชยโอสถ. *แม่ของฉันเป็นซูเปอร์ฮีโร่*. ศิลปะบัณฑิต, สาขาวิชาทัศนศิลป์ ภาควิชาประติมากรรม, คณะกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์, กรุงเทพพมหานคร, มหาวิทยาลัยศิลปากร. 2556.

นฤมล โอสถานุเคราะห์. *แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาตามพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว*. หลักสูตรป้องกันราชอาณาจักรรัฐร่วมเอกชน รุ่นที่ 18, กรุงเทพพมหานคร, วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร. 2549.

นันทรัตน์ เครืออินทร์. อ้างใน บรรจบ ภิรมย์คำ และคณะ) *การพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรมคุณธรรมจริยธรรมคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์*. กรุงเทพพมหานคร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2559.

นัยนา พูลสวัสดิ์. *Guardians 2017.* ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัสเซียศึกษา. คณะศิลปะศาสตร์. กรุงเทพพมหานคร, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2562.

ประภัทร์ กุดหอม, นางสาววารุณี หงษ์ภู และ นางระยิ้ม อ่อนสุระทุม. *การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนพังโคนวิทยาคม ด้วยกิจกรรม 3 ประสาน*. รายงานการวิจัย, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23, สำนักคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพพมหานคร, กระทรวงศึกษาธิการ. 2561.

ปรวัน แพทยานนท์. *ตัวละครและสไตล์การแสดงในบริบทสังคมและวัฒนธรรมไทย: กรณีศึกษาภาพยนตร์ไทยที่ได้รับรางวัลภาพยนตร์สุพรรณหงส์*. หลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมวิจัย. กรุงเทพพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2556.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. อ้างใน ศิณาภรณ์ หู้เต็ม. *พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา ในระดับปริญญาตรี วิทยาลัยราชพฤกษ์.* รายงานการวิจัย. นนทบุรี, มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์. 2552.

พระมหาชานนท์ ชัยมงคล. *การศึกษาการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลวัดปรินายก. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร*. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, กรุงเทพพมหานคร, มหาวิทยาลัยเกริก. 2561.

พระมหาอาจริยพงษ์ คำตั๋น. *การปฏิบัติตนด้านคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดนครปฐม*. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทมหานคร, มหาวิทยาลัยศิลปากร. 2554.

พฤทธิพร งามอุโฆษ. *การซึมซับวัฒนธรรมซูเปอร์ฮีโร่ ผ่านช่องทางการสื่อสารของภาพยนตร์แอนิเมชั่น*. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารประยุกต์ คณะภาษาและการสื่อสาร, กรุงเทพพมหานคร, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. 2555.

พิริยะพงศ์ อุทัยใหม่. *การผลิตสกู๊ปการ์ตูนซูเปอร์ฮีโร่ ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ ทูนามิ พุทธศักราช 2558.* รายงานการวิจัย, คณะนิเทศศาสตร์ สาขาสื่อดิจิทัล, กรุงเทพพมหานคร, มหาวิทยาลัยสยาม. 2558.

ราศรี สวอินทร์ และคณะ. *การสร้างแรงบันดาลใจจากครูต้นแบบเพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องของนักศึกษาวิชาชีพครูในสามจังหวัดชายแดนใต้*. รายงานวิจัย, มนุษย์ศาสตร์และสังคมศาสตร์, ยะลา, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา. 2562.

รักษยา ศีลตระกูล. *วิเคราะห์การสะท้อนภาพลักษณ์ของรัสเซียผ่านผลงานภาพยนตร์ตะวันตก กรณีศึกษา: ภาพยนตร์เรื่อง กัปตันอเมริกา (Captain America).* ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัสเซียศึกษา, กรุงเทพพมหานคร, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2560.

รัตนากร วงค์ศรี และคณะ. อ้างใน พระมหาชานนท์ ชัยมงคล. *การศึกษาการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลวัดปรินายก*. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร, ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, กรุงเทพพมหานคร, มหาวิทยาลัยเกริก. 2561.

ศิณาภรณ์ หู้เต็ม. *พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษา ในระดับปริญญาตรี วิทยาลัยราชพฤกษ์.* รายงานการวิจัย, นนทบุรี, มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์. 2552.

ศิริพงษ์ ฐานมั่น. *การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมในศตวรรษที่ 21 เพื่อรองรับองค์การแห่งยุคเศรษฐกิจดิจิทัล*. หลักสูตรบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการทั่วไป. กรุงเทพพมหานคร : มหาวิทยาลัยวไลยอลงกรณ์. 2562.

สลิลทิพย์ ชูชาติ. *พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา*. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2, พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, กรุงเทพพมหานคร, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. 2556.

สุภาพร สุขสวัสดิ์. *การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนสตรีนนทบุรี*. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพพมหานคร, มหาวิทยาลัยศิลปากร. 2552.

สุภาพร สุขสวัสดิ์. *การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนสตรีนนทบุรี*. 2552. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพพมหานคร, มหาวิทยาลัยศิลปากร. 2542.

สุธีย์ จุฬากาญจน์. *จากทุนวัฒนธรรมสู่ภาพยนตร์ไทย*. นเรศวรวิจัย ครั้งที่ 13: วิจัยและนวัตกรรมขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคม. ภาควิชาศิลปะและการออกแบบ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์. รายงานการวิจัย, พิษณุโลก, มหาวิทยาลัยนเรศวร. 2560.

เอกลักษณ์ ยิ้มวิไล. อ้างใน ชัยพร ม่วงปรางค์. *วัฒนธรรมซูเปอร์ฮีโร่*. ศิลปบัณฑิต. สาขาวิชาทัศนศิลป์ (ศิลปะไทย). ภาควิชาศิลปะไทย คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร. 2559.

3) วารสาร

กัญญาธิภัทร์ กฤดาภร. อุบลวรรณ เปรมศรีรัตน์. การเล่าเรื่องและการประกอบสร้างตัวละครในภาพยนตร์ซูเปอร์ฮีโร่ ที่ทำรายได้สูงสุดของมาร์เวลสตูดิโอ. *วารสารการสื่อสารและการจัดการ นิด้า สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์*. (ปีที่ 3 ฉบับที่ 3). กันยายน-ธันวาคม 2560.

ภาวิณี ภาพันธ์. การสร้างคุณค่าและความหมายใหม่ของบุคคลต้นแบบในการดำเนินชีวิตเชิงพุทธ, *วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่*. (ปีที่ 15 ฉบับที่ 1). มกราคม-เมษายน 2562.

ปรเมธ ศรีภิญโญ. ไตรสิกขากับการพัฒนาสังคม. *วารสารวิชาการสังคมศาสตร์วิทยาลัยสงฆ์ร้อยเอ็ด*. (ปีที่ 2 ฉบับที่ 3). กันยายน-ธันวาคม 2566.

ประสิทธิ์ วงศรีเทพ. สุวิน ทองปั้น. พระทศเทพ ทสธัมโม (วณิชาติ). หลักฆราวาสธรรมกับการพัฒนาชีวิต สำหรับผู้ครองเรือน. *วารสารวิชาการธรรมทัศน์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น*. (ปีที่ 19 ฉบับที่ 3). กรกฎาคม-กันยายน 2562.

ประสิทธิ์ สระทอง. *บทบาทของวัดที่มีต่อสังคมสนการก้าวเดินในศตวรรษที่ 21*. รายงานการวิจัยฉบับภาษาไทย สาขามนุษย์ศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ. Veridian E-Journal. ปีที่ 10. ฉบับที่ 1. มกราคม-เมษายน 2565. กรุงเทพพมหานคร: มหาวิทยาลัยศิลปากร. 2560.

ชไมพร เจริญครบุรี. พระสุธีรัตนบัณฑิต และ สิริวัฒน์ ศรีเครือดง. แบบจำลองการพัฒนาตนของบุคคลต้นแบบในสังคมไทยโดยใช้หลักธรรม แนวคิด และทฤษฎี. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์*. กรุงเทพพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (ปีที่ 5 ฉบับที่ 1). มกราคม-เมษายน 2560.

ภัทรนันท์ ไวทยะสิน. การวิเคราะห์บทภาพยนตร์: สุนทรียภาพในการสร้างสรรค์อุตสาหกรรมภาพยนตร์. *วารสารวิชาการนวัตกรรมสื่อสารสังคม*. กรุงเทพพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (ปีที่ 6 ฉบับที่ 2). กรกฎาคม-ธันวาคม 2561.

สุภาพ สิทธิพานิช. แนวทางการประยุกต์ใช้หลักฆราวาสธรรมในการทำงานของบุคลากร สำหรับนักบริการเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. *วารสารพุทธศาสตร์ศึกษา*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่. (ปีที่ 8 ฉบับที่ 2). กรกฎาคม-ธันวาคม 2560.

มีเดีย อีตเตอร์ (Media-eater). อ้างใน พุฒินันท์ ปรีดี และ ธีรภัทร วรรณฤมล. การสื่อสารอุดมการณ์อเมริกันผ่านภาพยนตร์ซูเปอร์ฮีโร่ ของบริษัทมาร์เวล. *วารสารสื่อสารมวลชน.* คณะการสื่อสารมวลชน. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (ปีที่ 5 ฉบับที่ 1). มกราคม-มิถุนายน 2560.

พระศุภชาติ (ธมฺมิสฺสโร) สำลีวงษ์, ปัญญพงศ์ วงศ์ณาศรี, ปรรณพัชญ์ จิตร์จำนง และจิราภรณ์ ชูชำนาญ. *พระสาวกกับบทบาทในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา.* วารสารรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. ปีที่ 4 ฉบับที่ 2. (มีนาคม–เมษายน, 2567). หน้า 152-153.

พระมหาสมบูรณ์ กัลยาณกิตติ (แดงบำรุง). การนำหลักฆราวาสธรรมไปใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากร องค์การบริหาร ส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด. *วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด*. ร้อยเอ็ด: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด. (ปีที่ 4 ฉบับที่ 2). กรกฎาคม-ธันวาคม 2558.

พระปรียะพงษ์ คุณปัญญา. กีรติ บุญเจือ และ รวิช ตาแก้ว. ฆราวาสธรรม 4 ตามหลักปรัชญาหลังนวยุคสายกลาง. *วารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม*. ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาปรัชญาและจริยศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. (ปีที่ 13 ฉบับที่ 1). มกราคม-มิถุนายน 2564.

พุฒิวงศ์ กันยะกาญจน์. การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะเพื่อนำเสนอบทบาทของสตรีที่มีความสำคัญในฐานะผู้นำครอบครัว. *วารสารมนุษยสังคมปริทัศน์*. คณะศิลปกรรมศาสตร์. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา. (ปีที่ 20 ฉบับที่ 2). กรกฎาคม-ธันวาคม 2561.

พระมหายศวิภรณ์ เปมสีโล (ตั้งคำ) และคณะ. การบูรณาการหลักฆราวาสธรรมกับการปฏิบัติตนของครอบครัวไทยยุคไทยแลนด์ 4.0. *วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ*. นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช. (ปีที่ 3 ฉบันที่ 2). กรกฎาคม-ธันวาคม 2561.

พระมหาประกอบ กิตฺติญาโณ (อิ่มจิตร) และจรัส ลีกา. การพัฒนาสังคมในทัศนะพุทธปรัชญาเถรวาท. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาขอนแก่น*. กรุงเทพพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (ปีที่ 8 ฉบับที่ 2). เมษายน-มิถุนายน 2564.

พระมหาใจสิงห์ สิริธมฺโม (เถื่อนศรี). แนวทางขัดเกลาทางสังในทัศนะพุทธปรัชญาเถรวาท. *วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. (ปีที่ 2. ฉบับที่ 2). พฤษภาคม-สิงหาคม 2561.

ฐณยศ โล่พัฒนานนท์. วรลักษณ์ กล้าสุคนธ์. และศักดิ์สิทธิ์ ทวีกุล. ภาพยนตร์กับทฤษฎีแห่งความบันเทิง. *วารสารนิเทศศาสตร์ธุรกิจบัณฑิตย์*. กรุงเทพพมหานคร: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. (ปีที่ 12 ฉบับที่ 1). มกราคม-เมษายน 2561.

ดิลก บุญอิ่ม. พระอธิการสุชาติ จันทสโร (สายโรจน์). ฆราวาสธรรม 4: สูตรการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามวิถีพุทธ. *วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง*. ลำปาง: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (ปีที่ 7 ฉบับที่ 2). กรกฎาคม-ธันวาคม. 2561.

ณรงค์วรรษ บุญมา และกรรณิกา คำดี. สภาพสังคมที่พึงปรารถนาตามแนวพระพุทธศาสนาเถรวาท. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์*. กรุงเทพพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (ปีที่ 8 ฉบับที่ 4). กรกฎาคม-สิงหาคม 2563.

พระปรียะพงษ์ คุณปัญญา. กีรติ บุญเจือ และ รวิช ตาแก้ว. การสอนฆราวาสธรรมเพื่อการอบรมบ่มนิสัย : การศึกษาเชิงวิเคราะห์ วิจักษ์ และวิธาน. การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 9. *วารสารบัณฑิตวิทยาลัย.* กรุงเทพพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. 2561.

พุทธทาส ภิกขุ. อ้างใน พระปลัดณัฐกานต์ ญาณสุทฺธิเมธี และ พระมหาวิโรจน์ คุตฺตวีโร. ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการล่วงละเมิดพระวินัย ของภิกษุฉัพพัคคีย์กับพระสงฆ์ในปัจจุบัน. *วารสาร มจร บาลีศึกษาพุทธโฆสปริทรรศน์.* (ปีที่ 7 ฉบับที่ 1) มกราคม-เมษายน 2564.

พุฒินันท์ ปรีดี และ ธีรภัทร วรรณฤมล. การสื่อสารอุดมการณ์อเมริกันผ่านภาพยนตร์ซูเปอร์ฮีโร่ ของบริษัทมาร์เวล. *วารสารสื่อสารมวลชน.* คณะการสื่อสารมวลชน. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (ปีที่ 5 ฉบับที่ 1). มกราคม-มิถุนายน. 2560.

อัจฉรา ไชยูปถัมภ์. การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรม และแนวทางปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างความเป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษา ในเครือข่าวสถาบันอุดมศึกษาเขตภาคกลาง. *วารสารครุศาสตร์*. กรุงเทพพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (ปีที่ 46 ฉบับที่ 3). กรกฎาคม-กันยายน 2561.

วรรณยศ บุญเพิ่ม. เอกลักษณ์ โภคทรัพย์ไพบูลย์. ไตรรัตน์ สิทธิทูล. การศึกษาพัฒนาการของอุตสาหกรรมตัวละครซูเปอร์ฮีโร่ สัญชาติไทย และแนวทางการพัฒนาเพื่อความสำเร็จอย่างยั่งยืน. *วารสารวิชาการนวัตกรรมสื่อสาร*. กรุงเทพพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (ปีที่ 6 ฉบับที่ 2). กรกฎาคม-ธันวาคม 2561.

พิทักษ์ ศศิสุวรรณ. ซูเปอร์ฮีโร่ จากคนดีในอุดมคติ สู่รุ่งอรุณแห่งความวุ่นวาย. *วารสารนิติ รัฐกิจ และสังคมศาสตร์*. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. (ปีที่ 3 ฉบับที่ 1) มกราคม-เมษายน2562.

ภาวิน มาลัยวงศ์. การ์ตูนซูเปอร์ฮีโร่ละความเป็นวีรบุรุษในวัฒนธรรมอเมริกัน. *วารสารมนุษยศาสตร์.* กรุงเทพพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (ปีที่ 20 ฉบับที่ 2). กรกฎาคม-ธันวาคม 2556.

พิษณุ หอมสมบัติ.พระปลัดภัครวัฒน์ สีลเตโช และสะอาด ภูนาสรณ์. ฆราวาสธรรม 4: การป้องกันการทุจริตอย่างยั่งยืน. *วารสารวิชาการธรรมทัศน์*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น. (ปีที่ 21 ฉบับที่ 2). เมษายน-มิถุนายน 2564.

พระใกล้รุ่ง ปณฺณาวชิโร. หลักฆราวาสธรรมกับการปฏิบัติตนสู่ความดีงาม. *วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด*. ร้อยเอ็ด: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด. (ปีที่ 5 ฉบับที่ 2). กรกฎาคม-ธันวาคม 2559.

พิทักษ์ ศศิสุวรรณ. ซูเปอร์ฮีโร่ จากคนดีในอุดมคติ สู่รุ่งอรุณแห่งความวุ่นวาย. *วารสารนิติ รัฐกิจ และสังคมศาสตร์*. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. (ปีที่ 3 ฉบับที่ 1). มกราคม-เมษายน 2562.

ราม ถนัดพจนามาตย์. ซุปเปอร์ฮีโร่สัญชาติไทย. อ้างใน วรรณยศ บุญเพิ่ม และคณะ. การศึกษาพัฒนาการของอุตสาหกรรมตัวละครซูเปอร์ฮีโร่สัญชาติไทย และแนวทางการพัฒนาเพื่อความสำเร็จอย่างยั่งยืน. *วารสารวิชาการนวัตกรรมสื่อสารสังคม.* กรุงเทพพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (ปีที่ 6 ฉบับที่ 2) กรกฎาคม-ธันวาคม 2556.

4) เว็บไซต์

กรุงเทพธุรกิจ มีเดีย จำกัด. 2557. *เยาวชน วัย 16 ปี ใส่ชุดฮีโร่ออกทำความดี.* สืบค้นเมื่อ 17 มกราคม 2565. จาก https://shorturl.asia/mxdaz.

กรุงเทพธุรกิจ. 2563. *2020: The World's Perception of Science and Why it Matters การมีวิทยาศาสตร์บนโลกสำคัญไฉนในยุค 2020.* กรุงเทพธุรกิจ มีเดีย จำกัด. สืบค้นเมื่อ 16 มกราคม 2565. จาก https://shorturl.asia/cl8Qu.

ข่าวสดออนไลน์. *Run Hero Run ฉันจะวิ่งเพื่อเธอ*. 2 มิถุนายน 2560. สืบค้นเมื่อ 17 มกราคม 2565. จาก https://www.khaosod.co.th/sports/news_378840.

ข่าวสดออนไลน์. *คริส อีแวนส์ (Chris Evans) มอบโล่กัปตันอเมริกา (กัปตันอเมริกา (Captain America)) ให้เด็กชาย บริดเจอร์ วอลเกอร์ (Bridger Walker) วัย 6 ขวบ*. 17 กรกฎาคม 2563. สืบค้นเมื่อ 17 มกราคม 2565. จาก https://shorturl.asia/lf1c3.

คมชัดลึกออนไลน์. 2564. *ฮีโร่ 4 ขา เจ้าโลฮาน (Lohan) สุนัขทหารรับกระสุนแทนเจ้าหน้าที่จนได้รับบาดเจ็บ*. สืบค้นเมื่อ 16 มกราคม 2565. จาก https://shorturl.asia/Y2S87.

โค้ชพงษ์ สอนทำธุรกิจออนไลน์ (Phongsathon). 2560. *5 เหตุผลที่บอกว่าบุคคลต้นแบบมีแล้วดียังไง*. สืบค้นเมื่อ 17 ธันวาคม 2565. จาก https://shorturl.asia/qKs1n.

จริยา ศรมยุรา. *My Mom is a Superhero*. สถานีวิทยุชนชนเสียงสันติ FM 99.75 MHz. วันแม่แห่งชาติ. 12 สิงหาคม 2561. สืบค้นเมื่อ 16 มกราคม 2565. จาก https://shorturl.asia/67PoX.

จิตรทิวา ทองหนัก. 2562. *4 ข้อคิดจากซูเปอร์ฮีโร่ ช่วยคุณไม่ให้จมอยู่กับอดีต.* สืบค้นเมื่อ 8 พฤษภาคม 2564. จาก https/www.istrong.co/single-post/Commentaries-from-อเวนเจอร์ส (Avengers)-4-movie.

เฉลิมชัย ฤทธิ์ไธสง. 2563. *Super hero ฉีดพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19).* สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดสมุทรสาค. 7 เมษายน. เวลา 09.30 น. สืบค้นเมื่อ 3 มกราคม 2565. จาก https://www.matichon.co.th/news-monitor/news_2127529.

ชมรมจริยธรรม. 2556. *นิยามความหมายคุณธรรมจริยธรรม*. ชมรมจริยธรรม กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์. สืบค้นเมื่อ 26 ธันวาคม 2564. จาก https://shorturl.asia/bcOE9.

ดุจใจ ชัยวานิชศิริ. 2564. *BLOOD HERO ปี 2 ปลุกพลังซูเปอร์ฮีโร่ บริจาคโลหิตกู้วิกฤติ COVID-19.* สืบค้นเมื่อ 15 มกราคม 2564. จาก https://blooddonationthai.com/blood-hero.

ทรนง พิราลัย. 2564. *คิดให้สุข กับบุคคลต้นแบบ*. สืบค้นเมื่อ 17 ธันวาคม 2465. จาก https://shorturl.asia/3xYTE.

ไทยรัฐออนไลน์. 2564. *หมอ รพ.หนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ สวมบทซูเปอร์ฮีโร่ สวมชุดสไปเดอร์แมนสูท (สไปเดอร์แมน (Spider-Man) suit) ส่งเด็ก 3 ขวบที่หายจากการป่วยไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) กลับบ้าน*. สืบค้นเมื่อ 3 มกราคม 2565 จาก https://shorturl.asia/iefjl.

ไทยรัฐออนไลน์. 2563. *ไซยาโนแบคทีเรีย ซูเปอร์ฮีโร่ตัวน้อย (Cyanobacteria Superhero).* สืบค้นเมื่อ 17 มกราคม 2565. จาก https://www.thairath.co.th/news/society/1962864.

ไทยรัฐออนไลน์. 2563. *ฮีโร่ ขับรถน้ำแข็งจอดขวางถนนช่วยสาวตกงานโดดสะพานลอย*. สืบค้นเมื่อ 19 มกราคม 2565 จาก https://shorturl.asia/uCdvx.

ไทยรัฐออนไลน์. 2563. *WBC มอบเข็มขัดแชมป์ ให้เด็ก 6 ขวบ ฮีโร่ช่วยน้องสาวที่ถูกสุนัขกัด.* ไทยรัฐสปอร์ต (Thai rath sport). สืบค้นเมื่อ 19 มกราคม 2565. จาก https://shorturl.asia/urYEk.

ไทยรัฐออนไลน์. 2561. *รวม 15 ฮีโร่ (Hero) ถ้ำหลวง ที่เราต้องขอบคุณกันทั้งประเทศศาสตราจารย์* สืบค้นเมื่อ 17 มกราคม 2565. จาก https://www.thairath.co.th/lifestyle/life/1326117.

ไทยรัฐออนไลน์. (2558). *ฮีโร่หนุ่มไทยอุทิศตัวช่วย 2 ชาวนอร์เวย์ติดโคลน*. สืบค้นเมื่อ 19 มกราคม 2565 จาก : https://www.thairath.co.th/content/533560.

ทัศชล เทพกำปนาท. 2563. *เอตทัคคะ ผู้สุดยอดในสมัยพุทธกาล*. กรมส่งเสริมวัฒนธรรม. สืบค้นเมื่อ 18 ธันวาคม 2565. จาก https://shorturl.asia/yhmYU.

ทีเอ็นเอ็น ออนไลน์ (TNN Online). (2564). *10 ฮีโร่คนไทย ยิ่งใหญ่ใน โอลิมปิกเกมส์*. สืบค้นเมื่อ 18 มกราคม 2565. จาก https://www.tnnthailand.com/news/trueinside/86404/.

ทีมงานทรูปลูกปัญญา. 2558. *พระสมมติสงฆ์*. สืบค้นเมื่อ 18 ธันวาคม 2565. จาก https://shorturl.asia/89dlu.

ธีระ วรธนารัตน์. 2560. *ผลของต้นแบบต่อพฤติกรรมของคน*. เจาะลึกระบบสุขภาพ. สืบค้นเมื่อ 12 ธันวาคม 2565. จาก https://www.hfocus.org/content/2017/11/14933**.**

นคร โพธิ์ไพโรจน์. 2563. *ภาระที่ยิ่งใหญ่มาพร้อมกับความรับผิดชอบที่ใหญ่ยิ่ง ของ อเวนเจอร์ส (Avengers).* สืบค้นเมื่อ 15 มกราคม 2565. จาก https://shorturl.asia/Hs1jz.

นุสรา จิตตเกษม. *ซูเปอร์ฮีโร่: เทพเจ้ายุคใหม่ บทท้าทายศรัทธาเดิม*. ศิลปวัฒนธรรม. ปีที่ 38 ฉบับที่ 4 (ก.พ. 2560). หน้า 54-63.

ปราณี เกษมสันต์. *ความหมายของสังคมมนุษย์*. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ ห้องเรียนวัดบุญวาทย์ลำปาง. สืบค้นเมื่อ 10 ธันวาคม 2565. จาก https://shorturl.asia/jYcLF.

ปราสาท หลักศิลา. 2561. *สังคมวิทยา*. สืบค้นเมื่อ 13 ธันวาคม 2565. จาก https://shorturl.asia/a6Yoj.

พลพัต สาเลยยกานนท์. 2564. *ฮีโร่ โควิด 2021 สะพานบุญในยุคโซเชียล*. ประชาติธุรกิจออนไลน์ (Online). สืบค้นเมื่อ 19 มกราคม 2565. จาก https://www.prachachat.net/d-life/news-718331.

พระครูวีรธรรมประยุต ญาณวีโร (สุทธิธรรม). 2561. *ศึกษาการสร้างสันติภาพในสังคมด้วยหลักเมตตาในพุทธปรัชญาเถรวาท*. สืบค้นเมื่อ 11 ธันวาคม 2565. จาก http://opac.mbu.ac.th/Record/33873.

พรรณพิมล วิปลากร. 2555. *ต้นแบบสำหรับเด็ก*. นิตยสาร Modern Mom. สืบค้นเมื่อ 12 ธันวาคม 2565. จาก https://shorturl.asia/in1mK.

พระคัมภีรญาณ อภิปุญโญ. (2561). *สมมติสงฆ์มีความหมายว่าอย่างไร*. วัดป่าสุญญตา. สืบค้นเมื่อ 18 ธันวาคม 2565. จาก https://shorturl.asia/c5JkT.

พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช). (2547). *อุบาสก-อุบาสิกา*. สืบค้นเมื่อ 18 ธันวาคม 2565. จาก https://shorturl.asia/ipyfR.

พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช). 2547. *ปริยัติธรรม*. พจนานุกรมเพื่อการศึกษาพุทธศาสน์ ชุด คำวัด. สารานุกรมเสรี. สืบค้นเมื่อ 25 ธันวาคม 2565. จาก https://shorturl.asia/BN9CV.

พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี (ว.วชิรเมธี). 2557. *คุณธรรมจริยธรรมคืออะไร*. คมธรรมประจำวันกับท่าน ว.วชิรเมธี. วันที่ สืบค้นเมื่อ 8 มกราคม 2565. จาก https://shorturl.asia/iycYR.

พระบาทสมเด็จพระปรินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช. 2535. *พระบรมราโชวาท*. ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร. กรุงเทพพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2535. สืบค้นเมื่อ 26 ธันวาคม 2564. จาก https://shorturl.asia/L9fSi.

พจนานุกรมแปล ราชบัณฑิตยสถาน. (2555). *ความหมายของสังคม.* สืบค้นเมื่อ 10 ธันวาคม 2565. จาก https://shorturl.asia/i5mL9.

พรรณระพี สุทธิวรรณ. (2560). *ตูน ฮีโร่ของสังคมไทย*. รู้ลำกับจุฬาฯ. สืบค้นเมื่อ 18 มกราคม 2565. จาก https://www.chula.ac.th/cuinside/2492/.

ยง ภู่วรวรรณ. (2564). *สังคม*. สืบค้นเมื่อ 10 ธันวาคม 2565. จาก https://shorturl.asia/MXIrN.

ยง เสถียร โกเศส. อ้างใน วิสัยธรรม พุทธชาติ. 2557. *เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร บูรณาการกับวิชาสังคม. ความหมายของสังคม*. สืบค้นเมื่อ 13 ธันวาคม 2565. จาก http://thn23309social.blogspot.com/2014/12/blog-post.html.

โรงเรียนสัจจพิทยา. (2558). *ซูเปอร์ฮีโร่ ช่วยโลกมาแล้ว.* สืบค้นเมื่อ 17 มกราคม 2565. จาก ttps://shorturl.asia/7Zin8.

วินเทอร์บัค (Winterbach). (2006). Heroes and Superheroes. American comic book. SAJAH. 114-134. (2006). Search 11 January 2022. Retrieved from myth to the American comic book.

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อัมพร อัมพโร) สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก. 2561. *พระโอวาทคติธรรม. เนื่องในเทศกาลมาฆบูชา*. นครปฐม: พุทธมณฑล. สืบค้นเมื่อ 26 ธันวาคม 2564. จาก https://shorturl.asia/g8lwy.

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก. 2566. *สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี กับ ธรรมะ*. จาก https://shorturl.asia/82Ao0. หน้า 2.

สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ประยุทธ ปยุตโต). 2564. *พระไตรปิฎกกับพระสัทธรรม 3*. พระไตรปิฎก: สิ่งที่ชาวพุทธต้องรู้. สืบค้นเมื่อ 25 ธันวาคม 2565. จาก https://pagoda.or.th/tripitaka/3.html.

สถาพร วิชัยรัมย์. (2564). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม*. สืบค้นเมื่อ 18 ธันวาคม 2565. จาก https://shorturl.asia/QqPZC.

สยามรัฐ ออนไลน์. 2563. *ฮีโร่ไทย (Thai Hero) สู้ภัยโควิด-19*. สืบค้นเมื่อ 19 มกราคม 2565. จาก https://siamrath.co.th/n/143641.

สารานุกรมเสรี. 2558. *สังคม*. สืบค้นเมื่อ 10 ธันวาคม 2565. จาก https://shorturl.asia/kKsvO.

หลวงปู่เทสก์ เทสรังสี. 2551. *ปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ เป็นหลังสำคัญในพระพุทธศาสนา.* บันทึกหลวงปู่เทศก์.สืบค้นเมื่อ 3 ธันวาคม 2566. จาก https://shorturl.asia/4269p.

หาดใหญ่โฟกัส. *สไปเดอร์แมน (Spider - man) ช่างตัดผมซูเปอร์ฮีโร่ คนพิการตัดฟรี*. 30 สิงหาคม 2564. สืบค้นเมื่อ 4 มกราคม 2565. จาก https://www.hatyaifocus.com.

เหมียวง่าว. 2559. *พ่อคือฮีโร่ของหนู*. ข่าวรอบโลก Catdumb. สืบค้นเมื่อ 4 มกราคม 2565. จาก https://shorturl.asia/KHVho.

อภิชัย เรืองศิริยะกุล. 2561. *10 วิธีเปลี่ยนคนธรรมดามาเป็นซูเปอร์ฮีโร่.* สืบค้นเมื่อ 18 กรกฎาคม 2563. จาก Make The Different.org.

เอกลักษณ์ ยิ้มวิไล. 2560. *วิเคราะห์ ซูเปอร์ฮีโร่ (Superhero).* มติชน. สืบค้นเมื่อ 11 มกราคม 2565. จาก : https://shorturl.asia/ardwe.

ออซโทบาซิกเกิร์ล (Oztoba6Girl). 2560. *อิทธิพลของสื่อในภาพยนตร์ Superhero*. ทุกคนเป็นนักข่าวได้. สืบค้นเมื่อ 25 สิงหาคม 2564. จาก: https://shorturl.asia/wLbYt.

Brand Buffet-Tea). (2020). *Simplcity*. สืบค้นเมื่อ 17 ธันวาคม 2565. จาก https://shorturl.asia/vZ42o.

Comics World. (2560). *A man bigger than ซูเปอร์แมน (Superman).* อ้างใน Tnews.co.th. สืบค้นเมื่อ 16 มกราคม 2565 จาก https://shorturl.asia/3aPZd.

Gigolo. 2019. *Let's look back at the meaning of superheroes. Before gathering a team to end the war.* สืบค้นเมื่อ 13 พฤศจิกายน 2565 จาก: https://shorturl.asia/vfxjp.

Little Swan. 2020. *15 famous people who are real-life heroes.* สืบค้นเมื่อ 17 มกราคม 2565 จาก: https://www.wegointer.com/2020/03/15-celebrities-saving-lives-2020/.

Real bomb. 2015. *7 Real world Superheroes*. Let's comic Heroes Edition. สืบค้นเมื่อ 19 มกราคม 2565. จาก https://www.plotter.in.th/?p=5568.

Sassy girl. 2009. *When a mother is your child's superhero.* สืบค้นเมื่อ 5 มกราคม 2565. จาก https://hilight.kapook.com/view/40137.

แซม (Sam) Ponsan. (2018). *Marvel Cinematic Universe (MCU).* สืบค้นเมื่อ 13 พฤศจิกายน 2565. จาก https://shorturl.asia/wJEob.

Stan Lee. 201. *what is a superhero.* Search 11 January 2022. สืบค้นเมื่อ 5 มกราคม 2565 https://shorturl.asia/E76Za.

The Coach. 2021. *Role model.* สืบค้นเมื่อ 9 ธันวาคม 2565. จาก shorturl.asia/wlYr7.

Pantip. (2020). *A role model for living life.* สืบค้นเมื่อ 9 ธันวาคม 2565. จาก https://shorturl.asia/gmDLk.

2. ภาษาอังกฤษ

1) ภาพยนตร์

Marvel Studios. Kevin Feige. Anthony Russo and Joe Russo 2012. *Marvel's The Avengers.* America: Walt Disney.

Marvel Studios. Kevin Feige. Anthony Russo and Joe Russo 2015. *อเวนเจอร์ส (Avengers) : Age of Ultron*. America: Walt Disney.

Marvel Studios. Kevin Feige. Anthony Russo and Joe Russo 2018. *อเวนเจอร์ส (Avengers) : Infinity War.* America: Walt Disney.

Marvel Studios. Kevin Feige. Anthony Russo and Joe Russo 2019. อเวนเจอร์ส (Avengers) : Endgame. America: Walt Disney.

บุคลานุกรม

1. พระมหาบัณฑิต ปณฺฑิโต ดร. (ครองบัวบาน)

ตำแหน่ง วิทยากรด้านคุณธรรมจริยธรรม

สัมภาษณ์ 14 พฤศจิกายน 2566

2. พระศุกลวัฒน์ ธตวฑฺฒโน (แหวะสอน)

ตำแหน่ง เจ้าอาวาสวัดป่าดอนกลาง เลขาเจ้าคณะอำเภอห้วยเม็ก (ธรรมยุต)

สัมภาษณ์ 13 พฤศจิกายน 2566

3. พระอุดมศักดิ์ สนฺตจิตโต (นามมา)

ตำแหน่ง ครูสอนภาษาอังกฤษ โรงเรียนวัดบูรพารามวิทยาสรรค์

สัมภาษณ์ 13 พฤศจิกายน 2566

4. พระครูสมุห์ฉัตรชัย อคฺคชโย (สิงห์โตแก้ว)

ตำแหน่ง อาจารย์ใหญ่ สำนักศาสนศึกษาวัดศรีสุทธาวาส จังหวัดเลย

สัมภาษณ์ 18 พฤศจิกายน 2566

5. แม่ชีประครอง งามชัยภูมิ

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์นครราชสีมา มหาปชาบดีเถรีวิทยาลัย

สัมภาษณ์ 12 พฤศจิกายน 2566

6. ว่าที่ รต.ดร.สอาด ภูนาสรณ์

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์

สัมภาษณ์ 14 พฤศจิกายน 2566

7. ดร.วิชิต แย้มยิ้ม

ตำแหน่ง นักวิจัยศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษา คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

สัมภาษณ์ 18 พฤศจิกายน 2566

8. วิศรุฏา วัฒนะแสง

ตำแหน่ง Cosplayer สายอาชีพ

สัมภาษณ์ 5 พฤศจิกายน 2566

9. นายไพศาล น้อยลา

ตำแหน่ง อาชีพ YOUTUBER: THE FINAL CUT

สัมภาษณ์ 7 พฤศจิกายน 2566

10. นายอภิชัย เรืองศิริปิยะกุล

ตำแหน่ง ผู้ประกอบการ DIGITAL

สัมภาษณ์ 10 พฤศจิกายน 2566

11. นายอนิล ยศสุนทร

ตำแหน่ง Admin: Marvel Thailand Fan page

สัมภาษณ์ 11 พฤศจิกายน 2566

12. นางสาวเมษิณี หวังอริยกุล

ตำแหน่ง พนักงานบริษัท

สัมภาษณ์ 13 พฤศจิกายน 2566

13. นางสาวสุธาดา โทไข

ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย โรงเรียนโรจน์วิมลศึกษา

สัมภาษณ์ 13 พฤศจิกายน 2566

14. นายจิรายุทธ แซ่อึ้ง

ตำแหน่ง ครูสังคมศึกษา โรงเรียนจิตรลดาวิชาชีพ

สัมภาษณ์ 14 พฤศจิกายน 2566

15. นายจิตรกัณฐ์ ดำรงตระกูลวัฒน์

ตำแหน่ง นักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สัมภาษณ์ 14 พฤศจิกายน 2566

16. นายลัทธวัฒน์ ริมปิรังสี

ตำแหน่ง นักเทคโนโลยีสารสนเทศ

สัมภาษณ์ 18 พฤศจิกายน 2566

17. นางสาวเนตรนภา พิมพาพร

ตำแหน่ง ธุรกิจส่วนตัว

สัมภาษณ์ 27 พฤศจิกายน 2566

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

1. พระครูสุธีริยวัฒน์, ผศ.ดร.

คุณวุฒิ ศษ.ด. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ตำแหน่ง รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จังหวัดขอนแก่น

2. พระครูธรรมาภิสมัย, ผศ.ดร.

คุณวุฒิ ปร.ด. บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ ศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จังหวัดขอนแก่น

3. พระมหาศุภชัย สุภกิจฺโจ, ผศ.ดร.

คุณวุฒิ ศษ.ด. (การบริหารการศึกษา) ม. มหามกุฏราชวิทยาลัย 2559

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จังหวัดขอนแก่น

4. พระครูสังฆรักษ์ทวี อภโย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.

คุณวุฒิ รัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ร.ด.) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตำแหน่ง หัวหน้างานกิจการนักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จังหวัดขอนแก่น

5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรชัย อุทาพันธ์

คุณวุฒิ ศาสนาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ศน.ด.) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จังหวัดขอนแก่น

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๘๕๙

ที่ อว ๗๙๑๔/ว๐๒๓๒ **วันที่** ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน รองอธิการบดี วิทยาเขตอีสาน

ด้วย นายประเสริฐ ชมพรมมา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๓๐๔๕๐๘๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา รุ่นที่ ๑/๒๕๖๓ กำลังทำดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์ อเวนเจอร์ส : แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท (SUPERHERO IN AVENGERS MOVIE : THE GUIDELINE TO CREATE SOCIAL ROLE MODEL IN THERAVADA BUDDHIST PHILOSOPHY)” ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็น อย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : นายประเสริฐ ชมพรมมา
email : tigersuperhero@gmail.com

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๘๕๙

ที่ อว ๗๙๑๔/ว๐๒๓๒ **วันที่** ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน พระครูธรรมาภิสมัย, ผศ.ดร.

ด้วย นายประเสริฐ ชมพรมมา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๓๐๔๕๐๘๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา รุ่นที่ ๑/๒๕๖๓ กำลังทำดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์ อเวนเจอร์ส : แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท (SUPERHERO IN AVENGERS MOVIE : THE GUIDELINE TO CREATE SOCIAL ROLE MODEL IN THERAVADA BUDDHIST PHILOSOPHY)” ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็น อย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
ลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : นายประเสริฐ ชมพรมมา
email : tigersuperhero@gmail.com

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๘๕๙

ที่ อว ๗๙๑๔/๖๐๒๓๒ **วันที่** ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน พระมหาศุภชัย สุภกิจโจ, ผศ.ดร.

ด้วย นายประเสริฐ ชมพรมมา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๓๐๔๕๐๘๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา รุ่นที่ ๑/๒๕๖๓ กำลังทำดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์ อเวนเจอร์ส : แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท (SUPERHERO IN AVENGERS MOVIE : THE GUIDELINE TO CREATE SOCIAL ROLE MODEL IN THERAVADA BUDDHIST PHILOSOPHY)” ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็น อย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : นายประเสริฐ ชมพรมมา
email : tigersuperhero@gmail.com

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๘๕๙

ที่ อว ๗๙๑๔/ว๐๒๓๒ **วันที่** ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน พระครูสังฆรักษ์ทวี อภโย, ผศ.ดร.

ด้วย นายประเสริฐ ชมพรมมา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๓๐๔๕๐๘๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา รุ่นที่ ๑/๒๕๖๓ กำลังทำดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์ อเวนเจอร์ส : แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท (SUPERHERO IN AVENGERS MOVIE : THE GUIDELINE TO CREATE SOCIAL ROLE MODEL IN THERAVADA BUDDHIST PHILOSOPHY)” ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็น อย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : นายประเสริฐ ชมพรมมา
email : tigersuperhero@gmail.com

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๘๕๙

ที่ อว ๗๙๑๔/ว๐๒๓๒ **วันที่** ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภัทรชัย อุทาพันธ์

ด้วย นายประเสริฐ ชมพรมมา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๓๐๔๕๐๘๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา รุ่นที่ ๑/๒๕๖๓ กำลังทำดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์ อเวนเจอร์ส : แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท (SUPERHERO IN AVENGERS MOVIE : THE GUIDELINE TO CREATE SOCIAL ROLE MODEL IN THERAVADA BUDDHIST PHILOSOPHY)” ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็น อย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : นายประเสริฐ ชมพรมมา
email : tigersuperhero@gmail.com

ภาคผนวก ค
แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

วิจัยเรื่อง : ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท (Superhero in Avengers Movie: The Guideline to Create Social Role Model in Theravada Buddhist Philosophy)

ผู้วิจัย : นายประเสริฐ ชมพรมมา

ที่ปรึกษา : ศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ แสนบุราณ

สถานที่ : กลุ่มนักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา และกลุ่ม Marvel Thailand Fan page

หลักสูตร : ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา
Doctor of Philosophy (Buddhism and Philosophy Research)
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

แบบสัมภาษณ์ชุดนี้ใช้สำหรับสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายที่สมัครใจ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบออนไลน์ แบ่งรายละเอียดเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจเรื่องซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความเข้าใจเรื่อง แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

คำชี้แจง: กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างตามสถานภาพความเป็นจริง

1.1 เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

1.2 อายุ

☐ ต่ำกว่า 30 ปี ☐ 30 - 39 ปี ☐ 40 - 49 ปี ☐ 50 ปีขึ้นไป

1.3 คุณวุฒิการศึกษา

☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก

รูปแบบสัมภาษณ์.....เวลา.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจเรื่องซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส

คำชี้แจง : กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่าง และตอบคำถามตามความเป็นจริง

2.1 ภาพยนตร์อเวนเจอร์ส (Avengers) ที่ท่านรู้จักและเคยดู

☐ เรื่อง มาร์เวล ดิอเวนเจอร์ส 1 (Marvel's The Avengers 2012)

☐ เรื่อง อเวนเจอร์ส 2 : มหาศึกอัลตรอนถล่มโลก (อเวนเจอร์ส (Avengers) : Age of อัลตรอน (Ultron) 2015)

☐ เรื่อง อเวนเจอร์ส 3 : มหาสงครามล้างจักรวาล (Avengers : Infinity War 2018)

☐ เรื่อง อเวนเจอร์ส 4 : เผด็จศึก (อเวนเจอร์ส (Avengers) : Endgame 2019)

ความคิดเห็นเพิ่มเติม :.....

2.2 ตัวละครซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์สที่ท่านรู้จัก

☐ ไอรอน แมน (Iron Man) ☐ นิค ฟิวรี่ (Nick Fury)

☐ ฮอร์คอาย (ฮ็อคอาย (Hawkeye) ☐ แบล็ค วิโดว์ (Black Widow)

☐ ฟอลคอน (ฟอล์คอน (Falcon) ☐ War Machine

☐ แอ้นท์ แมน (Ant Man) ☐ วินเทอร์ โซลเจอร์ (Winter Soldier)

☐ ธอร์ (Thor) ☐ ฮัลค์ (Hulk)

☐ วิชั่น (Vision) ☐ ควิก ซิลเวอร์ (Quick Silver)

☐ สการ์เล็ต วิทช์ (Scarlet Witch) ☐ แบล็ค แพนเทอร์ (Black Panther)

☐ สไปเดอร์แมน (Spider - Man) ☐ กัปตันอเมริกา (Captain America)

☐ ดร.สเตรนจ์ (Dr.Strange) ☐ กัปตัน มาร์เวล (Captain Marvel)

☐ ทีมการ์เดียน ออฟ เดอะ กาแล็กซี่ (Guardians of the galaxy)

ความคิดเห็นเพิ่มเติม :.....

2.3 ท่านคิดว่าอะไรเป็นองค์ประกอบสำคัญของซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส

☐ มีพลังวิเศษ ☐ มีคุณธรรม ☐ มีความสามารถ

ความคิดเห็นเพิ่มเติม :.....

2.4 ท่านคิดว่าอะไรเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส

☐ มีพลังวิเศษ ☐ มีคุณธรรม ☐ มีความสามารถ

ความคิดเห็นเพิ่มเติม:.....

2.5 ท่านคิดว่าอะไรคือข้อแตกต่างของซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส กับวายร้าย

☐ มีพลังวิเศษ ☐ มีคุณธรรม ☐ มีความสามารถ

ความคิดเห็นเพิ่มเติม :.....

2.6 ท่านคิดว่าซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์สต้องมีคุณธรรมอะไรบ้าง

☐ สัจจะ คือ ความจริงใจความซื่อสัตย์ยึดมั่นในสัจจะพูดจริงทำจริง

☐ ทมะ คือ ข่มใจไม่ให้ตกในทางชั่ว ฝึกฝนพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

☐ ขันติ คือ มีความอดทนต่อทุกปัญหาอุปสรรค

☐ จาคะ คือ มีความเสียสละ

ความคิดเห็นเพิ่มเติม :.....

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความเข้าใจเรื่อง แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท

3.1 บุคคลต้นแบบทางสังคมควรเป็นบุคคลเช่นใด

☐ มีพลังวิเศษ ☐ มีคุณธรรม ☐ มีความสามารถ

ความคิดเห็นเพิ่มเติม :.....

3.2 บุคคลต้นแบบทางสังคมสงฆ์ในพุทธปรัชญาเถรวาทควรเป็นบุคคลเช่นใด

☐ เป็นพระสงฆ์ที่ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยตามหลักพุทธปรัชญาเถรวาท

☐ เป็นพระสงฆ์ที่เผยแผ่พระธรรมคำสอนตามหลักพุทธปรัชญาเถรวาท

ความคิดเห็นเพิ่มเติม :.....

3.3 บุคคลต้นแบบทางสังคมฆราวาสในพุทธปรัชญาเถรวาทควรเป็นบุคคลเช่นใด

☐ เป็นบุคคลที่ปฏิบัติตามหลักศีล 5

☐ เป็นบุคคลที่ใช้หลักฆราวาสธรรมในการดำเนินชีวิต

ความคิดเห็นเพิ่มเติม :.....

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท

4.1 องค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของการเป็นซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส คืออะไร เพราะอะไร

.....

.....

4.2 แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท มีองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดคืออะไร

.....

.....

4.3 ท่านคิดว่าซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส เป็นบุคคลต้นแบบทางสังคมในการดำเนินชีวิตได้หรือไม่ เพราะอะไร

.....

.....

4.4 ใครคือซูเปอร์ฮีโร่ในชีวิตจริงของคุณ เพราะอะไร

.....

.....

ชื่อผู้สัมภาษณ์ นายประเสริฐ ชมพรมมา

วัน/เดือน/ปี.....

สถานที่สัมภาษณ์ ออนไลน์

ภาคผนวก ง
เอกสารชี้แจงข้อมูล/คำแนะนำแก่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

เอกสารชี้แจงข้อมูล/คำแนะนำแก่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

วิจัยเรื่อง : ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท (Superhero in Avengers Movie: The Guideline to Create Social Role Model in Theravada Buddhist Philosophy)

ผู้วิจัย : นายประเสริฐ ชมพรมมา

ที่ปรึกษา : ศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ แสนบุราณ

สถานที่ : กลุ่มนักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา และกลุ่ม Marvel Thailand Fan page

หลักสูตร : ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา
Doctor of Philosophy (Buddhism and Philosophy Research)
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

บุคคลและวิธีการติดต่อ เมื่อมีเหตุฉุกเฉินหรือความผิดปกติที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

พระครูปลัดสุรวุฒิ จนฺทธมฺโม (แสงมะโน), ผศ.ดร.อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ความเป็นมาของโครงการ

งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท เพื่อศึกษาซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส เพื่อศึกษาวิเคราะห์ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท และนำเสนอองค์ความรู้ การเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลทางด้านเอกสาร เน้นการศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารทั้งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary source) ได้แก่ พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. 2539 และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary source) ได้แก่ เอกสาร หนังสือ ตำราวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ส่วนการเก็บข้อมูลภาคสนาม โดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพื่อสังเคราะห์และประมวลข้อมูล ใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi structured interview) เป็นคำถามแบบปลายเปิดไม่ชี้นำ ให้อิสระแก่ผู้ให้ข้อมูลในการตอบคำถาม ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ กลุ่มนักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา และกลุ่มมาร์เวล ไทยแลนด์ แฟนเพจ (Marvel Thailand Fan page) เป็นการสัมภาษณ์ความเข้าใจเกี่ยวกับซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท เพื่อให้เป็นอีกหนึ่งช่องทางในการศึกษาหลักธรรมคำสอนในทางพระพุทธศาสนา

ท่านได้รับการคัดเลือกเพื่อให้เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากท่านเป็นผู้มีคุณสมบัติตามที่ระบุไว้ในงานวิจัย กล่าวคือ กลุ่มนักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา เป็นผู้มีความรู้ด้านพุทธปรัชญาเถรวาท และกลุ่ม มาร์เวล ไทยแลนด์ แฟนเพจ (Marvel Thailand Fan page) เป็นผู้มีความรู้เรื่องซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส โดยผู้วิจัยได้คัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการศึกษาครั้งนี้แบบเจาะจงจำนวน 17 รูป/คน เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ในการวิจัยครั้งนี้เป็นไปโดยความสมัครใจของท่าน ไม่มีการบังคับ หากท่านตัดสินใจจะเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญแล้ว จะมีขั้นตอนการวิจัยดังต่อไปนี้คือ

1. ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยถึงท่าน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลและการขอสัมภาษณ์

2. ผู้วิจัยส่งสำเนาหนังสือขอความร่วมมือถึงท่านตามที่กำหนดไว้ เพื่อขอความร่วมมือในการให้สัมภาษณ์

3. ในการกำหนดวันเวลาสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะกำหนดวันและเวลาสัมภาษณ์ตามที่ท่านสะดวกและดำเนินการสัมภาษณ์ตามวันเวลาสถานที่ที่นัดหมายไว้

4. ก่อนเริ่มการสัมภาษณ์ ท่านจะได้รับเอกสารชี้แจงเกี่ยวกับการทำวิจัยและลงลายมือชื่อยินยอมให้ข้อมูลลงในใบยินยอม (Inform consent form)

ในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง เมื่อจะเริ่มสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะขออนุญาตใช้เครื่องบันทึกเสียงทำการบันทึกข้อมูลขณะทำการสัมภาษณ์ และมีผู้ช่วยนักวิจัยบันทึกภาพและเสียงขณะเก็บข้อมูล ใช้เวลาสัมภาษณ์ไม่เกิน 40 นาที ปิดการสัมภาษณ์เมื่อได้รับคำตอบครบถ้วนแล้ว และจะขออนุญาตสัมภาษณ์อีกครั้งในโอกาสต่อไปหากต้องการข้อมูลเพิ่มเติม

ประโยชน์และผลข้างเคียงที่จะเกิดแก่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประโยชน์ที่ท่านจะได้รับในการวิจัยครั้งนี้ไม่ใช่ด้านวัตถุสิ่งของ แต่จะเป็นความภาคภูมิใจ ที่ท่านจะได้เป็นผู้ถ่ายทอดประสบการณ์และความรู้ ข้อมูลที่ได้จากท่านมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการวิจัย เนื่องจากจะเป็นข้อมูลสำหรับการศึกษาซูเปอร์ฮีโรในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท การวิจัยครั้งนี้ไม่มีผลข้างเคียงใด ๆ ที่จะเกิดขึ้นกับท่าน และท่านสามารถปฏิเสธการให้สัมภาษณ์ในการวิจัยนี้เมื่อใดก็ได้

การเก็บข้อมูลเป็นความลับ

ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับตัวท่านเป็นความลับ และจะเปิดเผยได้เฉพาะในรูปที่เป็นสรุปผลการวิจัย การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับตัวท่านต่อหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กระทำได้เฉพาะกรณีจำเป็นด้วยเหตุผลทางวิชาการเท่านั้น

ภาคผนวก จ
หนังสือรับรองความปลอดภัยแก่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

หนังสือรับรองความปลอดภัยแก่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ข้าพเจ้า นายประเสริฐ ชมพรมมา นักศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน รุ่นที่ 1/2563 เลขทะเบียนนักศึกษา 6330450832010 ขอรับรองความปลอดภัยของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เรื่อง ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท (Superhero in Avengers Movie: The Guideline to Create Social Role Model in Theravada Buddhist Philosophy)

1. ความปลอดภัยในชีวิตและร่างกาย งานวิจัยนี้เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ไม่ได้กระทำการทดลองใด ๆ ที่จะส่งผลต่อความไม่ปลอดภัยต่อชีวิตและร่างกายของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

2. ความปลอดภัยในเกียรติยศและชื่อเสียง ผู้วิจัยจะไม่นำข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูลสำคัญไปเผยแพร่ ซึ่งอาจจะกระทบต่อเกียรติยศชื่อเสียงของผู้ให้ข้อมูลสำคัญและผู้อื่น

3. ความมั่นคงในอาชีพการงาน ผู้วิจัยขอรับรองว่าผู้ให้ข้อมูลสำคัญจะยังคงมีความมั่นคงในอาชีพการงานของตน ไม่ว่าจะทำงานในองค์กรอย่างนี้หรือในองค์กรอื่น โดยที่การวิจัยชุดนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเสริมสร้างความรู้ ทักษะทางวิชาการด้านพระพุทธศาสนาสามารถนำไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์กับตนและองค์กรได้

คำอธิบายของผู้วิจัย

ข้าพเจ้าได้อธิบายรายละเอียดของโครงการ ตลอดจนประโยชน์ของการวิจัย รวมทั้งข้อเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นแก่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทราบแล้วอย่างชัดเจนโดยไม่มีสิ่งใดปิดบังซ่อนเร้น

ลงชื่อ..... (ผู้วิจัย)

(นายประเสริฐ ชมพรมมา)

วันที่ .....เดือน.....พ.ศ.....

ภาคผนวก ฉ
หนังสือแสดงเจตนายินยอม

หนังสือแสดงเจตนายินยอม

ข้าพเจ้า..... ได้ทราบรายละเอียดของโครงการวิจัยตลอดจนประโยชน์ และข้อเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นต่อข้าพเจ้าจากผู้วิจัยแล้วอย่างชัดเจน ไม่มีสิ่งใดปิดบังซ่อนเร้นและยินยอมให้ทำการวิจัยในโครงการที่มีชื่อข้างต้น และข้าพเจ้ารู้ว่าถ้ามีปัญหาหรือข้อสงสัยเกิดขึ้น ข้าพเจ้าสามารถสอบถามผู้วิจัยได้ และข้าพเจ้าสามารถไม่เข้าร่วมโครงการวิจัยนี้เมื่อใดก็ได้ โดยไม่มีผลกระทบต่อข้าพเจ้า นอกจากนี้ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าเป็นความลับ และจะเปิดเผยได้เฉพาะในรูปที่เป็นสรุปผลการวิจัย การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กระทำได้เฉพาะกรณีจำเป็นด้วยเหตุผลทางวิชาการเท่านั้น นอกจากนั้นประโยชน์ที่ข้าพเจ้าจะได้รับในการให้ข้อมูลครั้งนี้ไม่ใช่ด้านวัตถุสิ่งของ แต่จะเป็นความภาคภูมิใจ ที่จะได้เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

ข้าพเจ้าจึงยินยอมให้ นายประเสริฐ ชมพรมมา นักศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ทำการเก็บข้อมูลเพื่อประกอบการทำดุษฎีนิพนธ์เรื่อง “ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท”

ชื่อ.....

(.....)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

วันที่ .....เดือน.....พ.ศ.....

คำอธิบายของผู้วิจัย

ข้าพเจ้าได้อธิบายรายละเอียดของโครงการ ตลอดจนประโยชน์ของการวิจัย รวมทั้งข้อเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นแก่ผู้เข้าร่วมการวิจัยทราบแล้วอย่างชัดเจนโดยไม่มีสิ่งใดปิดบังซ่อนเร้น

ลงชื่อ.....

(นายประเสริฐ ชมพรมมา)

ผู้วิจัย

วันที่ .....เดือน.....พ.ศ.....

ภาคผนวก ช
ใบรับรองจริยธรรมการวิจัยฯ

ใบรับรองจริยธรรมการวิจัยของข้อเสนอการวิจัย
เอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมการวิจัยและใบยินยอม

หมายเลขข้อเสนอการวิจัย ว.๔๑๓/๒๕๖๖

ข้อเสนอการวิจัยนี้และเอกสารประกอบของข้อเสนอการวิจัยตามรายงานการแสดงด้านล่าง ได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยแล้ว คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่าข้อเสนอการวิจัยที่จะดำเนินการมีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล ตลอดจนกฎหมาย ข้อบังคับและข้อกำหนดภายในประเทศ จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยตามข้อเสนอการวิจัยนี้ได้

ชื่อข้อเสนอการวิจัย: ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส : แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท
(Superhero in Avengers Movie : The Guideline to Create Social Role Model in Theravada Buddhist Philosophy)
รหัสข้อเสนอการวิจัย: ดุษฎีนิพนธ์
สถาบันที่สังกัด: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
ผู้วิจัยหลัก: นายประเสริฐ ชมพรมมา

เอกสารที่พิจารณาทบทวน

๑. แบบเสนอโครงการวิจัย	ฉบับที่ วันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๖
๒. เอกสารชี้แจงข้อมูลผู้เข้าร่วมการวิจัย	ฉบับที่ วันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๖
๓. หนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัย	ฉบับที่ วันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๖
๔. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	ฉบับที่ วันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๖

(พระมหาสมบูรณ์ วุฑฺฒิกโร, รศ.ดร.)
ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๖

หมายเลขใบรับรอง: ว.๔๑๓/๒๕๖๖
วันที่ให้การรับรอง: ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๖
วันหมดอายุใบรับรอง: ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๗

ภาคผนวก ซ
หนังสือขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และหนังสือแสดงเจตนายินยอม

ที่ อว ๗๙๑๔/ว๑๖๖๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน
๙/๓๗ หมู่ ๑๒ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๔๘๘ โทรสาร. ๐-๔๓๒๔-๑๕๐๒
www.mbuisc.ac.th

๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เจริญพร คุณวิศรุตา วัฒนะแสง (Pretty Mc Pr Cosplayer)

ด้วย นายประเสริฐ ชมพรมมา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๓๐๔๕๐๘๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา รุ่นที่ ๑/๒๕๖๓ กำลังทำดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์ อเวนเจอร์ส : แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท (SUPERHERO IN AVENGERS MOVIE : THE GUIDELINE TO CREATE SOCIAL ROLE MODEL IN THERAVADA BUDDHIST PHILOSOPHY)” โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ แสนบุราณ เป็นที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาดังกล่าวได้สัมภาษณ์ท่าน ทั้งนี้ผู้สัมภาษณ์จะประสานวัน – เวลาที่ท่านสะดวก ในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : นายประเสริฐ ชมพรมมา ๐๘๕-๘๑๘๒๔๔๒

หนังสือแสดงเจตนายินยอม

ข้าพเจ้า วิศรุฏา วัฒนะแสง ได้ทราบรายละเอียดของโครงการวิจัยตลอดจนประโยชน์ และข้อเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นต่อข้าพเจ้าจากผู้วิจัยแล้วอย่างชัดเจน ไม่มีสิ่งใดปิดบังซ่อนเร้นและยินยอมให้ทำการวิจัยในโครงการที่มีชื่อข้างต้น และข้าพเจ้ารู้ว่าถ้ามีปัญหาหรือข้อสงสัยเกิดขึ้น ข้าพเจ้าสามารถสอบถามผู้วิจัยได้ และข้าพเจ้าสามารถไม่เข้าร่วมโครงการวิจัยนี้เมื่อใดก็ได้ โดยไม่มีผลกระทบต่อข้าพเจ้า นอกจากนี้ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าเป็นความลับ และจะเปิดเผยได้เฉพาะในรูปที่เป็นสรุปผลการวิจัย การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กระทำได้เฉพาะกรณีจำเป็นด้วยเหตุผลทางวิชาการเท่านั้น นอกจากนั้นประโยชน์ที่ข้าพเจ้าจะได้รับในการให้ข้อมูลครั้งนี้ไม่ใช่ด้านวัตถุสิ่งของ แต่จะเป็นความภาคภูมิใจ ที่จะได้เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

ข้าพเจ้าจึงยินยอมให้ นายประเสริฐ ชมพรมมา นักศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ทำการเก็บข้อมูลเพื่อประกอบการทำดุษฎีนิพนธ์เรื่อง “ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท”

ชื่อ.....

(วิศรุฏา วัฒนะแสง)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

วันที่ 5 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2566

คำอธิบายของผู้วิจัย

ข้าพเจ้าได้อธิบายรายละเอียดของโครงการ ตลอดจนประโยชน์ของการวิจัย รวมทั้งข้อเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นแก่ผู้เข้าร่วมการวิจัยทราบแล้วอย่างชัดเจนโดยไม่มีสิ่งใดปิดบังซ่อนเร้น

ลงชื่อ.....

(นายประเสริฐ ชมพรมมา)

ผู้วิจัย

วันที่ 5 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2566

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน
๙/๓๗ หมู่ ๑๒ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๔๘๘ โทรสาร. ๐-๔๓๒๔-๑๕๐๒
www.mbuisc.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๔/ว๑๖๖๕

๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เจริญพร นายไพศาล น้อยลา (The FINAL CUT)

ด้วย นายประเสริฐ ชมพรมมา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๓๐๔๕๐๘๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา รุ่นที่ ๑/๒๕๖๓ กำลังทำดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์ อเวนเจอร์ส : แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท (SUPERHERO IN AVENGERS MOVIE : THE GUIDELINE TO CREATE SOCIAL ROLE MODEL IN THERAVADA BUDDHIST PHILOSOPHY)” โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ แสนบุราณ เป็นที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาดังกล่าวได้สัมภาษณ์ท่าน ทั้งนี้ผู้สัมภาษณ์จะประสานวัน – เวลาที่ท่านสะดวก ในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : นายประเสริฐ ชมพรมมา ๐๘๕-๘๑๘๒๔๔๒

หนังสือแสดงเจตนายินยอม

ข้าพเจ้า นายไพศาล น้อยลา ได้ทราบรายละเอียดของโครงการวิจัยตลอดจนประโยชน์และข้อเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นต่อข้าพเจ้าจากผู้วิจัยแล้วอย่างชัดเจน ไม่มีสิ่งใดปิดบังซ่อนเร้นและยินยอมให้ทำการวิจัยในโครงการที่มีชื่อข้างต้น และข้าพเจ้ารู้ว่าถ้ามีปัญหาหรือข้อสงสัยเกิดขึ้น ข้าพเจ้าสามารถสอบถามผู้วิจัยได้ และข้าพเจ้าสามารถไม่เข้าร่วมโครงการวิจัยนี้เมื่อใดก็ได้ โดยไม่มีผลกระทบต่อข้าพเจ้า นอกจากนี้ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าเป็นความลับ และจะเปิดเผยได้เฉพาะในรูปที่เป็นสรุปผลการวิจัย การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กระทำได้เฉพาะกรณีจำเป็นด้วยเหตุผลทางวิชาการเท่านั้น นอกจากนั้นประโยชน์ที่ข้าพเจ้าจะได้รับในการให้ข้อมูลครั้งนี้ไม่ใช่ด้านวัตถุสิ่งของ แต่จะเป็นความภาคภูมิใจ ที่จะได้เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

ข้าพเจ้าจึงยินยอมให้ นายประเสริฐ ชมพรมมา นักศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ทำการเก็บข้อมูลเพื่อประกอบการทำดุษฎีนิพนธ์เรื่อง “ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท”

ชื่อ.....
(นายไพศาล น้อยลา)
ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
วันที่ 7 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2566

คำอธิบายของผู้วิจัย

ข้าพเจ้าได้อธิบายรายละเอียดของโครงการ ตลอดจนประโยชน์ของการวิจัย รวมทั้งข้อเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นแก่ผู้เข้าร่วมการวิจัยทราบแล้วอย่างชัดเจนโดยไม่มีสิ่งใดปิดบังซ่อนเร้น

ลงชื่อ.....
(นายประเสริฐ ชมพรมมา)
ผู้วิจัย
วันที่ 7 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2566

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน
๙/๓๗ หมู่ ๑๒ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๔๘๘ โทรสาร. ๐-๔๓๒๔-๑๔๐๒
www.mbuisc.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๔/ว๑๖๖๕

๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เจริญพร คุณอภิชัย เรืองศิริปิยะกุล

ด้วย นายประเสริฐ ชมพรมมา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๓๐๔๕๐๘๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา รุ่นที่ ๑/๒๕๖๓ กำลังทำดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์ อเวนเจอร์ส : แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท (SUPERHERO IN AVENGERS MOVIE : THE GUIDELINE TO CREATE SOCIAL ROLE MODEL IN THERAVADA BUDDHIST PHILOSOPHY)” โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ แสนบุราณ เป็นที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาดังกล่าวได้สัมภาษณ์ท่าน ทั้งนี้ผู้สัมภาษณ์จะประสานวัน – เวลาที่ท่านสะดวก ในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : นายประเสริฐ ชมพรมมา ๐๘๕-๘๑๘๒๔๔๒

หนังสือแสดงเจตนายินยอม

ข้าพเจ้า นายอภิชัย เรืองศิริปิยะกุล ได้ทราบรายละเอียดของโครงการวิจัยตลอดจนประโยชน์ และข้อเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นต่อข้าพเจ้าจากผู้วิจัยแล้วอย่างชัดเจน ไม่มีสิ่งใดปิดบังซ่อนเร้นและยินยอมให้ทำการวิจัยในโครงการที่มีชื่อข้างต้น และข้าพเจ้ารู้ว่าถ้ามีปัญหาหรือข้อสงสัยเกิดขึ้น ข้าพเจ้าสามารถสอบถามผู้วิจัยได้ และข้าพเจ้าสามารถไม่เข้าร่วมโครงการวิจัยนี้เมื่อใดก็ได้ โดยไม่มีผลกระทบต่อข้าพเจ้า นอกจากนี้ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าเป็นความลับ และจะเปิดเผยได้เฉพาะในรูปที่เป็นสรุปผลการวิจัย การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กระทำได้เฉพาะกรณีจำเป็นด้วยเหตุผลทางวิชาการเท่านั้น นอกจากนั้นประโยชน์ที่ข้าพเจ้าจะได้รับในการให้ข้อมูลครั้งนี้ไม่ใช่ด้านวัตถุสิ่งของ แต่จะเป็นความภาคภูมิใจ ที่จะได้เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

ข้าพเจ้าจึงยินยอมให้ นายประเสริฐ ชมพรมมา นักศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ทำการเก็บข้อมูลเพื่อประกอบการทำดุษฎีนิพนธ์เรื่อง “ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท”

ชื่อ.....

(นายอภิชัย เรืองศิริปิยะกุล)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

วันที่ 10 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2566

คำอธิบายของผู้วิจัย

ข้าพเจ้าได้อธิบายรายละเอียดของโครงการ ตลอดจนประโยชน์ของการวิจัย รวมทั้งข้อเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นแก่ผู้เข้าร่วมการวิจัยทราบแล้วอย่างชัดเจนโดยไม่มีสิ่งใดปิดบังซ่อนเร้น

ลงชื่อ.....

(นายประเสริฐ ชมพรมมา)

ผู้วิจัย

วันที่ 10 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2566

ที่ อว ๗๙๑๔/ว๑๖๖๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน
๙/๓๗ หมู่ ๑๒ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๔๘๘ โทรสาร. ๐-๔๓๒๔-๑๕๐๒
www.mbuisc.ac.th

๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เจริญพร คุณอนิล ยศสุนทร (แอดมิน ๑, Marvel Thailand Fanpage)

ด้วย นายประเสริฐ ชมพรมมา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๓๐๔๕๐๘๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา รุ่นที่ ๑/๒๕๖๓ กำลังทำดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์ อเวนเจอร์ส : แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท (SUPERHERO IN AVENGERS MOVIE : THE GUIDELINE TO CREATE SOCIAL ROLE MODEL IN THERAVADA BUDDHIST PHILOSOPHY)” โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ แสนบุราณ เป็นที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาดังกล่าวได้สัมภาษณ์ท่าน ทั้งนี้ผู้สัมภาษณ์จะประสานวัน – เวลาที่ท่านสะดวก ในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : นายประเสริฐ ชมพรมมา ๐๘๕-๘๑๘๒๔๔๒

หนังสือแสดงเจตนายินยอม

ข้าพเจ้า นายอนิล ยศสุนทร ได้ทราบรายละเอียดของโครงการวิจัยตลอดจนประโยชน์ และข้อเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นต่อข้าพเจ้าจากผู้วิจัยแล้วอย่างชัดเจน ไม่มีสิ่งใดปิดบังซ่อนเร้นและยินยอมให้ทำการวิจัยในโครงการที่มีชื่อข้างต้น และข้าพเจ้ารู้ว่าถ้ามีปัญหาหรือข้อสงสัยเกิดขึ้น ข้าพเจ้าสามารถสอบถามผู้วิจัยได้ และข้าพเจ้าสามารถไม่เข้าร่วมโครงการวิจัยนี้เมื่อใดก็ได้ โดยไม่มีผลกระทบต่อข้าพเจ้า นอกจากนี้ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าเป็นความลับ และจะเปิดเผยได้เฉพาะในรูปที่เป็นสรุปผลการวิจัย การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กระทำได้เฉพาะกรณีจำเป็นด้วยเหตุผลทางวิชาการเท่านั้น นอกจากนั้นประโยชน์ที่ข้าพเจ้าจะได้รับในการให้ข้อมูลครั้งนี้ไม่ใช่ด้านวัตถุสิ่งของ แต่จะเป็นความภาคภูมิใจ ที่จะได้เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

ข้าพเจ้าจึงยินยอมให้ นายประเสริฐ ชมพรมมา นักศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ทำการเก็บข้อมูลเพื่อประกอบการทำดุษฎีนิพนธ์เรื่อง “ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท”

ชื่อ.....

(นายอนิล ยศสุนทร)
ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
วันที่ 11 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2566

คำอธิบายของผู้วิจัย

ข้าพเจ้าได้อธิบายรายละเอียดของโครงการ ตลอดจนประโยชน์ของการวิจัย รวมทั้งข้อเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นแก่ผู้เข้าร่วมการวิจัยทราบแล้วอย่างชัดเจนโดยไม่มีสิ่งใดปิดบังซ่อนเร้น

ลงชื่อ.....

(นายประเสริฐ ชมพรมมา)
ผู้วิจัย
วันที่ 11 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2566

ที่ อว ๗๙๑๔/ว1665

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน
๙/๓๗ หมู่ ๑๒ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๔๘๘ โทรสาร. ๐-๔๓๒๔-๑๕๐๒
www.mbuisc.ac.th

3 พฤศจิกายน 2566

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เจริญพร แม่ชีประครอง งามชัยภูมิ

ด้วย นายประเสริฐ ชมพรมมา เลขทะเบียนนักศึกษา 6330450832010 นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา รุ่นที่ 1/2563 กำลังทำดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์ อเวนเจอร์ส : แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท (SUPERHERO IN AVENGERS MOVIE : THE GUIDELINE TO CREATE SOCIAL ROLE MODEL IN THERAVADA BUDDHIST PHILOSOPHY)” โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ แสนบุราณ เป็นที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าท่านเป็น ผู้มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาดังกล่าวได้สัมภาษณ์ท่าน ทั้งนี้ผู้สัมภาษณ์จะประสานวัน – เวลาที่ท่านสะดวก ในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.) รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : นายประเสริฐ ชมพรมมา 085-8182442

หนังสือแสดงเจตนายินยอม

ข้าพเจ้า แม่ชีประครอง งามชัยภูมิ ได้ทราบรายละเอียดของโครงการวิจัยตลอดจนประโยชน์ และข้อเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นต่อข้าพเจ้าจากผู้วิจัยแล้วอย่างชัดเจน ไม่มีสิ่งใดปิดบังซ่อนเร้นและยินยอมให้ทำการวิจัยในโครงการที่มีชื่อข้างต้น และข้าพเจ้ารู้ว่าถ้ามีปัญหาหรือข้อสงสัยเกิดขึ้น ข้าพเจ้าสามารถสอบถามผู้วิจัยได้ และข้าพเจ้าสามารถไม่เข้าร่วมโครงการวิจัยนี้เมื่อใดก็ได้ โดยไม่มีผลกระทบต่อข้าพเจ้า นอกจากนี้ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าเป็นความลับ และจะเปิดเผยได้เฉพาะในรูปที่เป็นสรุปผลการวิจัย การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กระทำได้เฉพาะกรณีจำเป็นด้วยเหตุผลทางวิชาการเท่านั้น นอกจากนั้นประโยชน์ที่ข้าพเจ้าจะได้รับในการให้ข้อมูลครั้งนี้ไม่ใช่ด้านวัตถุสิ่งของ แต่จะเป็นความภาคภูมิใจ ที่จะได้เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

ข้าพเจ้าจึงยินยอมให้ นายประเสริฐ ชมพรมมา นักศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ทำการเก็บข้อมูลเพื่อประกอบการทำดุษฎีนิพนธ์เรื่อง “ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท”

ชื่อ.....ประครอง งามชัยภูมิ.....
(แม่ชีประครอง งามชัยภูมิ)
ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
วันที่ 12 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2566

คำอธิบายของผู้วิจัย

ข้าพเจ้าได้อธิบายรายละเอียดของโครงการ ตลอดจนประโยชน์ของการวิจัย รวมทั้งข้อเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นแก่ผู้เข้าร่วมการวิจัยทราบแล้วอย่างชัดเจนโดยไม่มีสิ่งใดปิดบังซ่อนเร้น

ลงชื่อ.....
(นายประเสริฐ ชมพรมมา)
ผู้วิจัย
วันที่ 12 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2566

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน
๙/๓๗ หมู่ ๑๒ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๔๘๘ โทรสาร. ๐-๔๓๒๔-๑๕๐๒
www.mbuisc.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๔/ว๑๖๖๕

๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน พระอุดมศักดิ์ สันตจิตโต (นามมา)

ด้วย นายประเสริฐ ชมพรมมา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๓๐๔๕๐๘๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา รุ่นที่ ๑/๒๕๖๓ กำลังทำดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์ อเวนเจอร์ส : แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท (SUPERHERO IN AVENGERS MOVIE : THE GUIDELINE TO CREATE SOCIAL ROLE MODEL IN THERAVADA BUDDHIST PHILOSOPHY)” โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ แสนบุราณ เป็นที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาดังกล่าวได้สัมภาษณ์ท่าน ทั้งนี้ผู้สัมภาษณ์จะประสานวัน – เวลาที่ท่านสะดวก ในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : นายประเสริฐ ชมพรมมา ๐๘๕-๘๑๘๒๔๔๒

หนังสือแสดงเจตนายินยอม

ข้าพเจ้า พระอุดมศักดิ์ สันตจิตโต (นามมา) ได้ทราบรายละเอียดของโครงการวิจัยตลอดจนประโยชน์ และข้อเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นต่อข้าพเจ้าจากผู้วิจัยแล้วอย่างชัดเจน ไม่มีสิ่งใดปิดบังซ่อนเร้นและยินยอมให้ทำการวิจัยในโครงการที่มีชื่อข้างต้น และข้าพเจ้ารู้ว่าถ้ามีปัญหาหรือข้อสงสัยเกิดขึ้น ข้าพเจ้าสามารถสอบถามผู้วิจัยได้ และข้าพเจ้าสามารถไม่เข้าร่วมโครงการวิจัยนี้เมื่อใดก็ได้ โดยไม่มีผลกระทบต่อข้าพเจ้า นอกจากนี้ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าเป็นความลับ และจะเปิดเผยได้เฉพาะในรูปที่เป็นสรุปผลการวิจัย การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กระทำได้เฉพาะกรณีจำเป็นด้วยเหตุผลทางวิชาการเท่านั้น นอกจากนั้นประโยชน์ที่ข้าพเจ้าจะได้รับในการให้ข้อมูลครั้งนี้ไม่ใช่ด้านวัตถุสิ่งของ แต่จะเป็นความภาคภูมิใจ ที่จะได้เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

ข้าพเจ้าจึงยินยอมให้ นายประเสริฐ ชมพรมมา นักศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ทำการเก็บข้อมูลเพื่อประกอบการทำดุษฎีนิพนธ์เรื่อง “ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท”

ชื่อ.....

(พระอุดมศักดิ์ สันตจิตโต)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

วันที่ 13 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2566

คำอธิบายของผู้วิจัย

ข้าพเจ้าได้อธิบายรายละเอียดของโครงการ ตลอดจนประโยชน์ของการวิจัย รวมทั้งข้อเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นแก่ผู้เข้าร่วมการวิจัยทราบแล้วอย่างชัดเจนโดยไม่มีสิ่งใดปิดบังซ่อนเร้น

ลงชื่อ.....

(นายประเสริฐ ชมพรมมา)

ผู้วิจัย

วันที่ 13 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2566

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน
๙/๓๗ หมู่ ๑๒ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๔๘๘ โทรสาร. ๐-๔๓๒๔-๑๕๐๒
www.mbuisc.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๔/ว๑๖๖๕

๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน พระศุกลวัฒน์ ฐิตวฑฺโน (แหวะสอน)

ด้วย นายประเสริฐ ชมพรมมา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๓๐๔๕๐๘๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา รุ่นที่ ๑/๒๕๖๓ กำลังทำดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์ อเวนเจอร์ส : แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท (SUPERHERO IN AVENGERS MOVIE : THE GUIDELINE TO CREATE SOCIAL ROLE MODEL IN THERAVADA BUDDHIST PHILOSOPHY)” โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ แสนบุราณ เป็นที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาดังกล่าวได้สัมภาษณ์ท่าน ทั้งนี้ผู้สัมภาษณ์จะประสานวัน – เวลาที่ท่านสะดวก ในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : นายประเสริฐ ชมพรมมา ๐๘๕-๘๑๘๒๔๔๒

หนังสือแสดงเจตนายินยอม

ข้าพเจ้า พระศุกลวัฒน์ ฐิตวฑฺฒโน (แหวะสอน) ได้ทราบรายละเอียดของโครงการวิจัย ตลอดจนประโยชน์ และข้อเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นต่อข้าพเจ้าจากผู้วิจัยแล้วอย่างชัดเจน ไม่มีสิ่งใดปิดบังซ่อนเร้นและยินยอมให้ทำการวิจัยในโครงการที่มีชื่อข้างต้น และข้าพเจ้ารู้ว่าถ้ามีปัญหาหรือข้อสงสัยเกิดขึ้น ข้าพเจ้าสามารถสอบถามผู้วิจัยได้ และข้าพเจ้าสามารถไม่เข้าร่วมโครงการวิจัยนี้เมื่อใดก็ได้ โดยไม่มีผลกระทบต่อข้าพเจ้า นอกจากนี้ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าเป็นความลับ และจะเปิดเผยได้เฉพาะในรูปที่เป็นสรุปผลการวิจัย การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กระทำได้เฉพาะกรณีจำเป็นด้วยเหตุผลทางวิชาการเท่านั้น นอกจากนั้นประโยชน์ที่ข้าพเจ้าจะได้รับในการให้ข้อมูลครั้งนี้ไม่ใช่ด้านวัตถุสิ่งของ แต่จะเป็นความภาคภูมิใจ ที่จะได้เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

ข้าพเจ้าจึงยินยอมให้ นายประเสริฐ ชมพรมมา นักศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ทำการเก็บข้อมูลเพื่อประกอบการทำดุษฎีนิพนธ์เรื่อง “ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท”

ชื่อ.....พระศุกลวัฒน์ ฐิตวฑฺฒโน.....
(พระศุกลวัฒน์ ฐิตวฑฺฒโน)
ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
วันที่ 13 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2566

คำอธิบายของผู้วิจัย

ข้าพเจ้าได้อธิบายรายละเอียดของโครงการ ตลอดจนประโยชน์ของการวิจัย รวมทั้งข้อเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นแก่ผู้เข้าร่วมการวิจัยทราบแล้วอย่างชัดเจนโดยไม่มีสิ่งใดปิดบังซ่อนเร้น

ลงชื่อ.....
(นายประเสริฐ ชมพรมมา)
ผู้วิจัย
วันที่ 13 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2566

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน
๙/๓๗ หมู่ ๑๒ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๔๘๘ โทรสาร. ๐-๔๓๒๔-๑๕๐๒
www.mbuisc.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๔/ว๑๖๖๕

๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เจริญพร คุณเมษิณี หวังอริยกุล

ด้วย นายประเสริฐ ชมพรมมา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๓๐๔๕๐๘๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา รุ่นที่ ๑/๒๕๖๓ กำลังทำดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์ อเวนเจอร์ส : แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท (SUPERHERO IN AVENGERS MOVIE : THE GUIDELINE TO CREATE SOCIAL ROLE MODEL IN THERAVADA BUDDHIST PHILOSOPHY)” โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ แสนบุราณ เป็นที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาดังกล่าวได้สัมภาษณ์ท่าน ทั้งนี้ผู้สัมภาษณ์จะประสานวัน – เวลาที่ท่านสะดวก ในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : นายประเสริฐ ชมพรมมา ๐๘๕-๘๑๘๒๔๔๒

หนังสือแสดงเจตนายินยอม

ข้าพเจ้า นางสาวเมษิณี หวังอริยกุล ได้ทราบรายละเอียดของโครงการวิจัยตลอดจนประโยชน์ และข้อเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นต่อข้าพเจ้าจากผู้วิจัยแล้วอย่างชัดเจน ไม่มีสิ่งใดปิดบังซ่อนเร้นและยินยอมให้ทำการวิจัยในโครงการที่มีชื่อข้างต้น และข้าพเจ้ารู้ว่าถ้ามีปัญหาหรือข้อสงสัยเกิดขึ้น ข้าพเจ้าสามารถสอบถามผู้วิจัยได้ และข้าพเจ้าสามารถไม่เข้าร่วมโครงการวิจัยนี้เมื่อใดก็ได้ โดยไม่มีผลกระทบต่อข้าพเจ้า นอกจากนี้ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าเป็นความลับ และจะเปิดเผยได้เฉพาะในรูปที่เป็นสรุปผลการวิจัย การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กระทำได้เฉพาะกรณีจำเป็นด้วยเหตุผลทางวิชาการเท่านั้น นอกจากนั้นประโยชน์ที่ข้าพเจ้าจะได้รับในการให้ข้อมูลครั้งนี้ไม่ใช่ด้านวัตถุสิ่งของ แต่จะเป็นความภาคภูมิใจ ที่จะได้เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

ข้าพเจ้าจึงยินยอมให้ นายประเสริฐ ชมพรมมา นักศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ทำการเก็บข้อมูลเพื่อประกอบการทำดุษฎีนิพนธ์เรื่อง “ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท”

ชื่อ.....เมษิณี

(นางสาวเมษิณี หวังอริยกุล)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

วันที่ 13 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2566

คำอธิบายของผู้วิจัย

ข้าพเจ้าได้อธิบายรายละเอียดของโครงการ ตลอดจนประโยชน์ของการวิจัย รวมทั้งข้อเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นแก่ผู้เข้าร่วมการวิจัยทราบแล้วอย่างชัดเจนโดยไม่มีสิ่งใดปิดบังซ่อนเร้น

ลงชื่อ.....

(นายประเสริฐ ชมพรมมา)

ผู้วิจัย

วันที่ 13 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2566

ที่ อว ๗๙๑๔/ว๑๖๖๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน
๙/๓๗ หมู่ ๑๒ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๔๘๘ โทรสาร. ๐-๔๓๒๔-๑๕๐๒
www.mbuisc.ac.th

๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน พระมหาบัณฑิต ปณฺฑิโต (ครองบัวบาน), ดร.

ด้วย นายประเสริฐ ชมพรมมา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๓๐๔๕๐๘๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา รุ่นที่ ๑/๒๕๖๓ กำลังทำดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์ อเวนเจอร์ส : แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท (SUPERHERO IN AVENGERS MOVIE : THE GUIDELINE TO CREATE SOCIAL ROLE MODEL IN THERAVADA BUDDHIST PHILOSOPHY)” โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ แสนบุราณ เป็นที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาดังกล่าวได้สัมภาษณ์ท่าน ทั้งนี้ผู้สัมภาษณ์จะประสานวัน – เวลาที่ท่านสะดวก ในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : นายประเสริฐ ชมพรมมา ๐๘๕-๘๑๘๒๔๔๒

หนังสือแสดงเจตนายินยอม

ข้าพเจ้า พระมหาบัณฑิต ปณฺฑิโต ดร. ได้ทราบรายละเอียดของโครงการวิจัยตลอดจนประโยชน์ และข้อเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นต่อข้าพเจ้าจากผู้วิจัยแล้วอย่างชัดเจน ไม่มีสิ่งใดปิดบังซ่อนเร้นและยินยอมให้ทำการวิจัยในโครงการที่มีชื่อข้างต้น และข้าพเจ้ารู้ว่าถ้ามีปัญหาหรือข้อสงสัยเกิดขึ้น ข้าพเจ้าสามารถสอบถามผู้วิจัยได้ และข้าพเจ้าสามารถไม่เข้าร่วมโครงการวิจัยนี้เมื่อใดก็ได้ โดยไม่มีผลกระทบต่อข้าพเจ้า นอกจากนี้ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าเป็นความลับ และจะเปิดเผยได้เฉพาะในรูปที่เป็นสรุปผลการวิจัย การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กระทำได้เฉพาะกรณีจำเป็นด้วยเหตุผลทางวิชาการเท่านั้น นอกจากนั้นประโยชน์ที่ข้าพเจ้าจะได้รับในการให้ข้อมูลครั้งนี้ไม่ใช่ด้านวัตถุสิ่งของ แต่จะเป็นความภาคภูมิใจ ที่จะได้เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

ข้าพเจ้าจึงยินยอมให้ นายประเสริฐ ชมพรมมา นักศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ทำการเก็บข้อมูลเพื่อประกอบการทำดุษฎีนิพนธ์เรื่อง “ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท”

ชื่อ.....

(พระมหาบัณฑิต ปณฺฑิโต ดร.)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

วันที่ 14 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2566

คำอธิบายของผู้วิจัย

ข้าพเจ้าได้อธิบายรายละเอียดของโครงการ ตลอดจนประโยชน์ของการวิจัย รวมทั้งข้อเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นแก่ผู้เข้าร่วมการวิจัยทราบแล้วอย่างชัดเจนโดยไม่มีสิ่งใดปิดบังซ่อนเร้น

ลงชื่อ.....

(นายประเสริฐ ชมพรมมา)

ผู้วิจัย

วันที่ 14 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2566

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๘๕๙

ที่ อว ๗๙๑๔/ว๐๕๕๑ **วันที่** ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เจริญพร ว่าที่ร้อยตรี ดร.สอาด ภูนาสรณ์

ด้วย นายประเสริฐ ชมพรมมา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๓๐๔๕๐๘๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา รุ่นที่ ๑/๒๕๖๓ กำลังทำดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์ อเวนเจอร์ส : แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท (SUPERHERO IN AVENGERS MOVIE : THE GUIDELINE TO CREATE SOCIAL ROLE MODEL IN THERAVADA BUDDHIST PHILOSOPHY)” โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ แสนบุราณ เป็นที่ปรึกษา

ดุษฎีนิพนธ์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาดังกล่าวได้สัมภาษณ์ท่าน ทั้งนี้ผู้สัมภาษณ์จะประสานวัน – เวลาที่ท่านสะดวก ในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : นายประเสริฐ ชมพรมมา ๐๘๕-๘๑๘๒๔๔๒

หนังสือแสดงเจตนายินยอม

ข้าพเจ้า ว่าที่ รต.ดร. สอาด ภูนาสรณ์ ได้ทราบรายละเอียดของโครงการวิจัยตลอดจนประโยชน์ และข้อเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นต่อข้าพเจ้าจากผู้วิจัยแล้วอย่างชัดเจน ไม่มีสิ่งใดปิดบังซ่อนเร้นและยินยอมให้ทำการวิจัยในโครงการที่มีชื่อข้างต้น และข้าพเจ้ารู้ว่าถ้ามีปัญหาหรือข้อสงสัยเกิดขึ้น ข้าพเจ้าสามารถสอบถามผู้วิจัยได้ และข้าพเจ้าสามารถไม่เข้าร่วมโครงการวิจัยนี้เมื่อใดก็ได้ โดยไม่มีผลกระทบต่อข้าพเจ้า นอกจากนี้ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าเป็นความลับ และจะเปิดเผยได้เฉพาะในรูปที่เป็นสรุปผลการวิจัย การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กระทำได้เฉพาะกรณีจำเป็นด้วยเหตุผลทางวิชาการเท่านั้น นอกจากนั้นประโยชน์ที่ข้าพเจ้าจะได้รับในการให้ข้อมูลครั้งนี้ไม่ใช่ด้านวัตถุสิ่งของ แต่จะเป็นความภาคภูมิใจ ที่จะได้เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

ข้าพเจ้าจึงยินยอมให้ นายประเสริฐ ชมพรมมา นักศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ทำการเก็บข้อมูลเพื่อประกอบการทำดุษฎีนิพนธ์เรื่อง “ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท”

ชื่อ.....
(ว่าที่ รต.ดร. สอาด ภูนาสรณ์)
ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
วันที่ 14 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2566

คำอธิบายของผู้วิจัย

ข้าพเจ้าได้อธิบายรายละเอียดของโครงการ ตลอดจนประโยชน์ของการวิจัย รวมทั้งข้อเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นแก่ผู้เข้าร่วมการวิจัยทราบแล้วอย่างชัดเจนโดยไม่มีสิ่งใดปิดบังซ่อนเร้น

ลงชื่อ.....
(นายประเสริฐ ชมพรมมา)
ผู้วิจัย
วันที่ 14 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2566

ที่ อว ๗๙๑๔/ว๑๖๖๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน
๙/๓๗ หมู่ ๑๒ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๔๘๘ โทรสาร. ๐-๔๓๒๔-๑๕๐๒
www.mbuisc.ac.th

๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เจริญพร คุณจิรายุทธ แซ่อึ้ง (แฟนคลับ Marvel Thailand Fanpage)

ด้วย นายประเสริฐ ชมพรมมา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๓๐๔๕๐๘๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา รุ่นที่ ๑/๒๕๖๓ กำลังทำดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์ อเวนเจอร์ส : แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท (SUPERHERO IN AVENGERS MOVIE : THE GUIDELINE TO CREATE SOCIAL ROLE MODEL IN THERAVADA BUDDHIST PHILOSOPHY)” โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ แสนบุราณ เป็นที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาดังกล่าวได้สัมภาษณ์ท่าน ทั้งนี้ผู้สัมภาษณ์จะประสานวัน – เวลาที่ท่านสะดวก ในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : นายประเสริฐ ชมพรมมา ๐๘๕-๘๑๘๒๔๔๒

หนังสือแสดงเจตนายินยอม

ข้าพเจ้า นายจิรายุทธ แซ่อึ้ง ได้ทราบรายละเอียดของโครงการวิจัยตลอดจนประโยชน์และข้อเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นต่อข้าพเจ้าจากผู้วิจัยแล้วอย่างชัดเจน ไม่มีสิ่งใดปิดบังซ่อนเร้นและยินยอมให้ทำการวิจัยในโครงการที่มีชื่อข้างต้น และข้าพเจ้ารู้ว่าถ้ามีปัญหาหรือข้อสงสัยเกิดขึ้น ข้าพเจ้าสามารถสอบถามผู้วิจัยได้ และข้าพเจ้าสามารถไม่เข้าร่วมโครงการวิจัยนี้เมื่อใดก็ได้ โดยไม่มีผลกระทบต่อข้าพเจ้า นอกจากนี้ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าเป็นความลับ และจะเปิดเผยได้เฉพาะในรูปที่เป็นสรุปผลการวิจัย การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กระทำได้เฉพาะกรณีจำเป็นด้วยเหตุผลทางวิชาการเท่านั้น นอกจากนั้นประโยชน์ที่ข้าพเจ้าจะได้รับในการให้ข้อมูลครั้งนี้ไม่ใช่ด้านวัตถุสิ่งของ แต่จะเป็นความภาคภูมิใจ ที่จะได้เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

ข้าพเจ้าจึงยินยอมให้ นายประเสริฐ ชมพรมมา นักศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ทำการเก็บข้อมูลเพื่อประกอบการทำดุษฎีนิพนธ์เรื่อง “ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท”

ชื่อ.....

(นายจิรายุทธ แซ่อึ้ง)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

วันที่ 14 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2566

คำอธิบายของผู้วิจัย

ข้าพเจ้าได้อธิบายรายละเอียดของโครงการ ตลอดจนประโยชน์ของการวิจัย รวมทั้งข้อเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นแก่ผู้เข้าร่วมการวิจัยทราบแล้วอย่างชัดเจนโดยไม่มีสิ่งใดปิดบังซ่อนเร้น

ลงชื่อ.....

(นายประเสริฐ ชมพรมมา)

ผู้วิจัย

วันที่ 14 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2566

ที่ อว ๗๙๑๔/ว๑๖๖๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน
๙/๓๗ หมู่ ๑๒ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๔๘๘ โทรสาร. ๐-๔๓๒๔-๑๕๐๒
www.mbuisc.ac.th

๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เจริญพร นายจิตรกัณฐ์ ดำรงตระกูลวัฒน์

ด้วย นายประเสริฐ ชมพรมมา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๓๐๔๕๐๘๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา รุ่นที่ ๑/๒๕๖๓ กำลังทำดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์ อเวนเจอร์ส : แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท (SUPERHERO IN AVENGERS MOVIE : THE GUIDELINE TO CREATE SOCIAL ROLE MODEL IN THERAVADA BUDDHIST PHILOSOPHY)” โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ แสนบุราณ เป็นที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาดังกล่าวได้สัมภาษณ์ท่าน ทั้งนี้ผู้สัมภาษณ์จะประสานวัน – เวลาที่ท่านสะดวก ในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : นายประเสริฐ ชมพรมมา ๐๘๕-๘๑๘๒๔๔๒

หนังสือแสดงเจตนายินยอม

ข้าพเจ้า นายจิตรกัณฐ์ ดำรงตระกูลวัฒน์ ได้ทราบรายละเอียดของโครงการวิจัยตลอดจนประโยชน์ และข้อเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นต่อข้าพเจ้าจากผู้วิจัยแล้วอย่างชัดเจน ไม่มีสิ่งใดปิดบังซ่อนเร้นและยินยอมให้ทำการวิจัยในโครงการที่มีชื่อข้างต้น และข้าพเจ้ารู้ว่าถ้ามีปัญหาหรือข้อสงสัยเกิดขึ้น ข้าพเจ้าสามารถสอบถามผู้วิจัยได้ และข้าพเจ้าสามารถไม่เข้าร่วมโครงการวิจัยนี้เมื่อใดก็ได้ โดยไม่มีผลกระทบต่อข้าพเจ้า นอกจากนี้ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าเป็นความลับ และจะเปิดเผยได้เฉพาะในรูปที่เป็นสรุปผลการวิจัย การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กระทำได้เฉพาะกรณีจำเป็นด้วยเหตุผลทางวิชาการเท่านั้น นอกจากนั้นประโยชน์ที่ข้าพเจ้าจะได้รับในการให้ข้อมูลครั้งนี้ไม่ใช่ด้านวัตถุสิ่งของ แต่จะเป็นความภาคภูมิใจ ที่จะได้เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

ข้าพเจ้าจึงยินยอมให้ นายประเสริฐ ชมพรมมา นักศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ทำการเก็บข้อมูลเพื่อประกอบการทำดุษฎีนิพนธ์เรื่อง “ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท”

ชื่อ.....จิตรกัณฐ์ ดำรงตระกูลวัฒน์.....

(นายจิตรกัณฐ์ ดำรงตระกูลวัฒน์)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

วันที่ 14 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2566

คำอธิบายของผู้วิจัย

ข้าพเจ้าได้อธิบายรายละเอียดของโครงการ ตลอดจนประโยชน์ของการวิจัย รวมทั้งข้อเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นแก่ผู้เข้าร่วมการวิจัยทราบแล้วอย่างชัดเจนโดยไม่มีสิ่งใดปิดบังซ่อนเร้น

ลงชื่อ.....

(นายประเสริฐ ชมพรมมา)

ผู้วิจัย

วันที่ 14 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2566

ที่ อว ๗๙๑๔/ว๑๖๖๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน
๙/๓๗ หมู่ ๑๒ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๔๘๘ โทรสาร. ๐-๔๓๒๔-๑๕๐๒
www.mbuisc.ac.th

๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เจริญพร ดร.วิชิต แย้มยิ้ม

ด้วย นายประเสริฐ ชมพรมมา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๓๐๔๕๐๘๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา รุ่นที่ ๑/๒๕๖๓ กำลังทำดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์ อเวนเจอร์ส : แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท (SUPERHERO IN AVENGERS MOVIE : THE GUIDELINE TO CREATE SOCIAL ROLE MODEL IN THERAVADA BUDDHIST PHILOSOPHY)” โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ แสนบุราณ เป็นที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาดังกล่าวได้สัมภาษณ์ท่าน ทั้งนี้ผู้สัมภาษณ์จะประสานวัน – เวลาที่ท่านสะดวก ในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : นายประเสริฐ ชมพรมมา ๐๘๕-๘๑๘๒๔๔๒

หนังสือแสดงเจตนายินยอม

ข้าพเจ้า ดร.วิชิต แย้มยิ้ม ได้ทราบรายละเอียดของโครงการวิจัยตลอดจนประโยชน์ และข้อเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นต่อข้าพเจ้าจากผู้วิจัยแล้วอย่างชัดเจน ไม่มีสิ่งใดปิดบังซ่อนเร้นและยินยอมให้ทำการวิจัยในโครงการที่มีชื่อข้างต้น และข้าพเจ้ารู้ว่าถ้ามีปัญหาหรือข้อสงสัยเกิดขึ้น ข้าพเจ้าสามารถสอบถามผู้วิจัยได้ และข้าพเจ้าสามารถไม่เข้าร่วมโครงการวิจัยนี้เมื่อใดก็ได้ โดยไม่มีผลกระทบต่อข้าพเจ้า นอกจากนี้ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าเป็นความลับ และจะเปิดเผยได้เฉพาะในรูปที่เป็นสรุปผลการวิจัย การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กระทำได้เฉพาะกรณีจำเป็นด้วยเหตุผลทางวิชาการเท่านั้น นอกจากนั้นประโยชน์ที่ข้าพเจ้าจะได้รับในการให้ข้อมูลครั้งนี้ไม่ใช่ด้านวัตถุสิ่งของ แต่จะเป็นความภาคภูมิใจ ที่จะได้เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

ข้าพเจ้าจึงยินยอมให้ นายประเสริฐ ชมพรมมา นักศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ทำการเก็บข้อมูลเพื่อประกอบการทำดุษฎีนิพนธ์เรื่อง “ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท”

ชื่อ.....

(ดร.วิชิต แย้มยิ้ม)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

วันที่ 18 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2566

คำอธิบายของผู้วิจัย

ข้าพเจ้าได้อธิบายรายละเอียดของโครงการ ตลอดจนประโยชน์ของการวิจัย รวมทั้งข้อเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นแก่ผู้เข้าร่วมการวิจัยทราบแล้วอย่างชัดเจนโดยไม่มีสิ่งใดปิดบังซ่อนเร้น

ลงชื่อ.....

(นายประเสริฐ ชมพรมมา)

ผู้วิจัย

วันที่ 18 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2566

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน
๙/๓๗ หมู่ ๑๒ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๔๘๘ โทรสาร. ๐-๔๓๒๔-๑๔๐๒
www.mbuisc.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๔/ว๑๖๖๕

๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เจริญพร นายลัทธวัฒน์ ริมปิรังษี

ด้วย นายประเสริฐ ชมพรมมา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๓๐๔๕๐๘๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา รุ่นที่ ๑/๒๕๖๓ กำลังทำดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์ อเวนเจอร์ส : แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท (SUPERHERO IN AVENGERS MOVIE : THE GUIDELINE TO CREATE SOCIAL ROLE MODEL IN THERAVADA BUDDHIST PHILOSOPHY)” โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ แสนบุราณ เป็นที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาดังกล่าวได้สัมภาษณ์ท่าน ทั้งนี้ผู้สัมภาษณ์จะประสานวัน – เวลาที่ท่านสะดวก ในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : นายประเสริฐ ชมพรมมา ๐๘๕-๘๑๘๒๔๔๒

หนังสือแสดงเจตนายินยอม

ข้าพเจ้า นายลัทธวัฒน์ ริมปิรังสี ได้ทราบรายละเอียดของโครงการวิจัยตลอดจนประโยชน์และข้อเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นต่อข้าพเจ้าจากผู้วิจัยแล้วอย่างชัดเจน ไม่มีสิ่งใดปิดบังซ่อนเร้นและยินยอมให้ทำการวิจัยในโครงการที่มีชื่อข้างต้น และข้าพเจ้ารู้ว่าถ้ามีปัญหาหรือข้อสงสัยเกิดขึ้น ข้าพเจ้าสามารถสอบถามผู้วิจัยได้ และข้าพเจ้าสามารถไม่เข้าร่วมโครงการวิจัยนี้เมื่อใดก็ได้ โดยไม่มีผลกระทบต่อข้าพเจ้า นอกจากนี้ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าเป็นความลับ และจะเปิดเผยได้เฉพาะในรูปที่เป็นสรุปผลการวิจัย การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กระทำได้เฉพาะกรณีจำเป็นด้วยเหตุผลทางวิชาการเท่านั้น นอกจากนั้นประโยชน์ที่ข้าพเจ้าจะได้รับในการให้ข้อมูลครั้งนี้ไม่ใช่ด้านวัตถุสิ่งของ แต่จะเป็นความภาคภูมิใจ ที่จะได้เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

ข้าพเจ้าจึงยินยอมให้ นายประเสริฐ ชมพรมมา นักศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ทำการเก็บข้อมูลเพื่อประกอบการทำดุษฎีนิพนธ์เรื่อง “ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท”

ชื่อ.....

(นายลัทธวัฒน์ ริมปิรังษี)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

วันที่ 18 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2566

คำอธิบายของผู้วิจัย

ข้าพเจ้าได้อธิบายรายละเอียดของโครงการ ตลอดจนประโยชน์ของการวิจัย รวมทั้งข้อเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นแก่ผู้เข้าร่วมการวิจัยทราบแล้วอย่างชัดเจนโดยไม่มีสิ่งใดปิดบังซ่อนเร้น

ลงชื่อ.....

(นายประเสริฐ ชมพรมมา)

ผู้วิจัย

วันที่ 18 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2566

ที่ อว ๗๙๑๔/ว๑๖๖๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน
๙/๓๗ หมู่ ๑๒ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๔๘๘ โทรสาร. ๐-๔๓๒๔-๑๕๐๒
www.mbuisc.ac.th

๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน พระครูสมุห์ฉัตรชัย อคฺคชโย (สิงห์โตแก้ว)

ด้วย นายประเสริฐ ชมพรมมา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๓๐๔๕๐๘๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา รุ่นที่ ๑/๒๕๖๓ กำลังทำดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์ อเวนเจอร์ส : แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท (SUPERHERO IN AVENGERS MOVIE : THE GUIDELINE TO CREATE SOCIAL ROLE MODEL IN THERAVADA BUDDHIST PHILOSOPHY)” โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ แสนบุราณ เป็นที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาดังกล่าวได้สัมภาษณ์ท่าน ทั้งนี้ผู้สัมภาษณ์จะประสานวัน – เวลาที่ท่านสะดวก ในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : นายประเสริฐ ชมพรมมา ๐๘๕-๘๑๘๒๔๔๒

หนังสือแสดงเจตนายินยอม

ข้าพเจ้า พระครูสมุห์ฉัตรชัย อคฺคชโย (สิงห์โตแก้ว) ได้ทราบรายละเอียดของโครงการวิจัย ตลอดจนประโยชน์ และข้อเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นต่อข้าพเจ้าจากผู้วิจัยแล้วอย่างชัดเจน ไม่มีสิ่งใดปิดบังซ่อนเร้นและยินยอมให้ทำการวิจัยในโครงการที่มีชื่อข้างต้น และข้าพเจ้ารู้ว่าถ้ามีปัญหาหรือข้อสงสัยเกิดขึ้น ข้าพเจ้าสามารถสอบถามผู้วิจัยได้ และข้าพเจ้าสามารถไม่เข้าร่วมโครงการวิจัยนี้เมื่อใดก็ได้ โดยไม่มีผลกระทบต่อข้าพเจ้า นอกจากนี้ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าเป็นความลับ และจะเปิดเผยได้เฉพาะในรูปที่เป็นสรุปผลการวิจัย การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กระทำได้เฉพาะกรณีจำเป็นด้วยเหตุผลทางวิชาการเท่านั้น นอกจากนั้นประโยชน์ที่ข้าพเจ้าจะได้รับในการให้ข้อมูลครั้งนี้ไม่ใช่ด้านวัตถุสิ่งของ แต่จะเป็นความภาคภูมิใจ ที่จะได้เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

ข้าพเจ้าจึงยินยอมให้ นายประเสริฐ ชมพรมมา นักศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ทำการเก็บข้อมูลเพื่อประกอบการทำดุษฎีนิพนธ์เรื่อง “ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท”

ชื่อ.....พระครูสมุห์ฉัตรชัย อคฺคชโย.....
(พระครูสมุห์ฉัตรชัย อคฺคชโย)
ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
วันที่ 18 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2566

คำอธิบายของผู้วิจัย

ข้าพเจ้าได้อธิบายรายละเอียดของโครงการ ตลอดจนประโยชน์ของการวิจัย รวมทั้งข้อเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นแก่ผู้เข้าร่วมการวิจัยทราบแล้วอย่างชัดเจนโดยไม่มีสิ่งใดปิดบังซ่อนเร้น

ลงชื่อ.....
(นายประเสริฐ ชมพรมมา)
ผู้วิจัย
วันที่ 18 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2566

ที่ อว ๗๙๑๔/ว๑๖๖๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน
๙/๓๗ หมู่ ๑๒ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๔๘๘ โทรสาร. ๐-๔๓๒๔-๑๕๐๒
www.mbuisc.ac.th

๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เจริญพร คุณเนตรนภา พิมพาพร

ด้วย นายประเสริฐ ชมพรมมา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๓๓๐๔๕๐๘๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา รุ่นที่ ๑/๒๕๖๓ กำลังทำดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์ อเวนเจอร์ส : แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท (SUPERHERO IN AVENGERS MOVIE : THE GUIDELINE TO CREATE SOCIAL ROLE MODEL IN THERAVADA BUDDHIST PHILOSOPHY)” โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ แสนบุราณ เป็นที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาดังกล่าวได้สัมภาษณ์ท่าน ทั้งนี้ผู้สัมภาษณ์จะประสานวัน – เวลาที่ท่านสะดวก ในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : นายประเสริฐ ชมพรมมา ๐๘๕-๘๑๘๒๔๔๒

หนังสือแสดงเจตนายินยอม

ข้าพเจ้า นางสาวเนตรนภา พิมพาพร ได้ทราบรายละเอียดของโครงการวิจัยตลอดจนประโยชน์ และข้อเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นต่อข้าพเจ้าจากผู้วิจัยแล้วอย่างชัดเจน ไม่มีสิ่งใดปิดบังซ่อนเร้นและยินยอมให้ทำการวิจัยในโครงการที่มีชื่อข้างต้น และข้าพเจ้ารู้ว่าถ้ามีปัญหาหรือข้อสงสัยเกิดขึ้น ข้าพเจ้าสามารถสอบถามผู้วิจัยได้ และข้าพเจ้าสามารถไม่เข้าร่วมโครงการวิจัยนี้เมื่อใดก็ได้ โดยไม่มีผลกระทบต่อข้าพเจ้า นอกจากนี้ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าเป็นความลับ และจะเปิดเผยได้เฉพาะในรูปที่เป็นสรุปผลการวิจัย การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กระทำได้เฉพาะกรณีจำเป็นด้วยเหตุผลทางวิชาการเท่านั้น นอกจากนั้นประโยชน์ที่ข้าพเจ้าจะได้รับในการให้ข้อมูลครั้งนี้ไม่ใช่ด้านวัตถุสิ่งของ แต่จะเป็นความภาคภูมิใจ ที่จะได้เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

ข้าพเจ้าจึงยินยอมให้ นายประเสริฐ ชมพรมมา นักศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ทำการเก็บข้อมูลเพื่อประกอบการทำดุษฎีนิพนธ์เรื่อง “ซูเปอร์ฮีโร่ในภาพยนตร์อเวนเจอร์ส: แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท”

ชื่อ.....

(นางสาวเนตรนภา พิมพาพร)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

วันที่ 27 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2566

คำอธิบายของผู้วิจัย

ข้าพเจ้าได้อธิบายรายละเอียดของโครงการ ตลอดจนประโยชน์ของการวิจัย รวมทั้งข้อเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นแก่ผู้เข้าร่วมการวิจัยทราบแล้วอย่างชัดเจนโดยไม่มีสิ่งใดปิดบังซ่อนเร้น

ลงชื่อ.....

(นายประเสริฐ ชมพรมมา)

ผู้วิจัย

วันที่ 27 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2566

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล : ประเสริฐ ชมพรมมา
วัน เดือน ปีเกิด : 12 พฤษภาคม 2524
ชาติภูมิ : จังหวัดขอนแก่น
ที่อยู่ปัจจุบัน : 479 หมู่ 13 บ้านเลิงเปือย ตำบลพระลับ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น รหัสไปรษณีย์ 40000
E-Mail : tigersuperhero@gmail.com
Tel : 0858182442

การศึกษา

: ประถมศึกษา โรงเรียนบ้านเลิงเปือย ตำบลพระลับ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น รหัสไปรษณีย์ 40000
: มัธยมศึกษา การศึกษานอกโรงเรียน อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์
: ปริญญาตรี ศาสนศาสตรบัณฑิต คณะศาสนาและปรัชญา สาขาพุทธศาตสร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จังหวัดขอนแก่น
: ปริญญาโท ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะศาสนาและปรัชญา สาขาพุทธศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จังหวัดขอนแก่น

หน้าที่การงานปัจจุบัน : อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จังหวัดขอนแก่น

ผลงานวิจัย : ประเสริฐ ชมพรมมา. (2563). ศึกษารูปแบบการสอนมรณสติในพื้นที่เสี่ยงของพระครูวิสิฐพรหมคุณ (สมชาย โชติวโร) เจ้าอาวาสวัดพรหมนิวาส ตำบลบางนาค อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส. วารสารพุทธมัคค์ ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2563). หน้า 150-157.

: ประเสริฐ ชมพรมมา. (2563). อัชฌัตติกญาณ: ในทัศนะจิตนิยมตะวันตกและพุทธปรัชญาเถรวาท. การประชุมวิชาการระดับนานาชาติครั้งที่ 2. ปรัชญาสุวรรณภูมิกระบวนทัศน์เพื่อพัฒนาชีวิตในศตวรรษที่ 21. (พิมพ์ครั้งที่ 1 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม 2563). หน้า 143-152.

: Prasert Chompromma. (2563). BUDDHISM: THE CONTRIBUTION TO SOCIO-ECONOMY SUSTAINABLE DEVELOPMENT. Journal of Buddhist Education and Re search: JBER. (ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 มกราคม–มิถุนายน 2563). หน้า 1.

: ประเสริฐ ชมพรมมา. (2563). การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการเรียนของนักศึกษา. สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์สาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จังหวัดขอนแก่น. วารสารบัณฑิตแสงโคมคำ. (ปีที่ 5 ฉบับที่). หน้า 240.

: Prasong Promsri, Sitthiporn Khetjoi, Nathaorn Chuachan, Prasert Chomprom ma, Thaworn Worabuttara, Pongmanut Deeod, Phattharachai Uthaphan, Radchanee boon Neadpuckdee & Prachan Chachikul, (2565), The Development of the Strategic Plan with Family, Community, and Buddhism to Build Social Protection Against Drugs in Thai Vulnerable Youth, International Education Studies,Vol. 16, (No. 3; 2023), 91-96.

ผลงานวิชาการ : ประเสริฐ ชมพรมมา. (2564) ความกตัญญูในศตวรรษที่ 21. การประชุมวิชาการและการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติเขตลุ่มแม่น้ำโขง (ครั้งที่ 3 ปีที่ 3 ฉบับที่ 3 กรกฎาคม-ธันวาคม 2564). มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน หน้าที่ 266.

: ประเสริฐ ชมพรมมา. (2564). การตีความขันติ (ความอดทน) ด้วยคัมภีร์เนตติปกรณ์: เทสนาหาระ 6 และวิจยหาระ 12. การประชุมวิชาการและการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและเขตลุ่มแม่น้ำโขง. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน. (ครั้งที่ 3 ปีที่ 3 ฉบับที่ 3). หน้าที่ 296.

: ประเสริฐ ชมพรมมา. (2566). แนวทางการสร้างบุคคลต้นแบบทางสังคมในพุทธปรัชญาเถรวาท. การประชุมวิชาการและการนำเสนอบทความวิจัยระดับชาติ (ครั้งที่ 2 ปีที่ 2 ฉบับที่ 2), มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน. หน้า 244-264.